

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И
ХРАНИТЕ**

“АГРОЛЕСПРОЕКТ” ЕООД

Инвентаризация

на горите в района на дейност на

**ТП Държавно горско стопанство
"Своге"**

област София

**Том I
ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА**

Водещ лесоинженер: .....
(инж. Свилен Андреев)

София, 2025 година

Съдържание

УВОД	1
ГЛАВА I	2
ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ	2
1. ПРИРОДНИ УСЛОВИЯ. ТИПОВЕ ГОРСКИ МЕСТОРАСТЕНИЯ И ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ .	2
2. ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ.....	42
3. ЗАЩИТЕНИ ПРИРОДНИ ОБЕКТИ	48
4. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ.....	59
 ОБЩИ БЕЛЕЖКИ	 104

УВОД

Предмет на тази инвентаризация са горските територии и земеделските територии придобили характеристика на гори, отговарящи на определението за гора по ЗГ, **независимо от собствеността им**, попадащи в района на дейност на ТП ДГС "Своге", на територията на област София. В общата площ на стопанството не са включени горите по чл. 83 от ЗГ, констатирани при инвентаризацията (площ от **448,7** ха).

Настоящата записка се състои от Обща инвентаризация на горските територии на ТП ДГС "Своге".

В горско административно отношение Териториално поделение Държавно горско стопанство "Своге" (ТП ДГС "Своге") се числи към СЗДП гр. Враца и е разположено в териториалния обхват за контрол на Регионална дирекция по горите гр. София (РДГ София).

Инвентаризацията на горските територии на ТП ДГС "Своге" е извършена през периода от 03.06.2024 година до 28.11.2024 година и на базата на "Класификационна схема на типовете горски месторастения в Република България" - 2011 година. **Възрастта на горите е определена към 31.12.2024 година.**

В Глава I са анализирани природните условия и типовете горски месторастения в района и е изчислен еколого-икономическият ефект от предвидения за месторастенията подходящ състав.

Въз основа на данните от инвентаризацията и дървопроизводителните възможности на месторастенията са дадени насоките за по-нататъшно стопанисване, както общо за инвентаризирани територии, така и за всяко насаждение поотделно. Целта е да се постигне максимален качествен и количествен ефект от горско-стопанската дейност, както от гледна точка на дървопроизводството, така и от съхраняването и използването на всички останали полезни функции на горите.

Разгледани са икономическите условия, както и ролята и значението на горите на стопанството за района.

Представени са Защитените природни обекти и Защитените зони обособени по Закона за биологичното разнообразие.

Направена е характеристика на горските територии по вид на горите, функции и собственост. Даден е списък на горските територии със Защитни и Специални функции на територията на ТП ДГС Своге. Показана е таксационната характеристика на насажденията, определени са стопанските класове, тяхната цел и турнуса на сеч.

Като отделни токове към инвентаризацията са подвързани таксационните описания – Работен проект и Приложения (Протоколи, таксационна характеристика, таблиците за баланса на горските територии, картен материал).

ГЛАВА I

ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

1. ПРИРОДНИ УСЛОВИЯ. ТИПОВЕ ГОРСКИ МЕСТОРАСТЕНИЯ И ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ

1.1. Име и местонахождение на горскостопанската териториална единица

ТП ДГС "Своге" е получило името си от град Своге, което е най-голямото селище на територията на стопанството. В града се намират главната административна сграда и седалището му.

На север граничи с: ТП ДГС "Берковица" и ТП ДГС "Враца", на изток с ТП ДГС "Мездра" и ТП ДГС "Ботевград", на югоизток с ТП ДЛС "Витиня", на юг с ТП ДГС "София" и на запад с ТП ДГС "Годеч".

Горските територии в района на стопанството са разположени на територията на област София, в рамките на една община - община гр. Своге, включваща (36) населени места, както следва:

Община Своге със следните населени места: гр. Своге и селата: с.Бакьово, с. Батулия, с. Бов, с. Брезе, с. Брезовдол, с. Буковец, с. Владо Тричково, с. Габровница, с. Гара Бов, с. Губислав, с. Добравица, с. Добърчин, с. Дружево, с. Еленов дол, с. Желен, с. Завидовци, с. Заног, с. Заселе, с. Зимевица, с. Искрец, с. Лакатник, с. Лесковдол, с. Луково, с. Манастирище, с. Миланово, с. Огоя, с. Оплетня, с. Осеновлаг, с. Реброво, с. Редина, с. Свидня, с. Томпсън, с. Церецел, с. Церово и с. Ябланица.

Пътната мрежа в района на стопанството е средно развита. Редовни автобусни и влакови връзки свързват гр. Своге със съседните общини и областни центрове, а така също и със селищата на общината. През пролома на р. Искър минава основната жп линия София – Мездра – Горна Оряховица и второкласен път София – Своге - Мездра. Линията е двойна и електрифицирана и е част от големия железопътен пръстен на страната. Железопътният транспорт значително улеснява живота на хората, свързан с краткотрайна икономическа миграция, ползване на здравни и административни услуги и др. От друга страна, жп линията прави община Своге лесно достъпна дестинация за туризъм и отдых, повишава привлекателността на региона пред бизнеса и влияе благоприятно на икономическото развитие на общината.

В западната част на стопанството минава и второкласният път София – Берковица, който в част от трасето си служи и за граница с ТП ДГС „Годеч“.

Почти всички населени места са свързани с асфалтови шосета. До горските комплекси водят камионни пътища (предимно черни и по-рядко със стабилизирана настилка), а често извозът на дървени материали става по коларски пътища, временно приспособени за движение на камиони. Пощенските и телефонните съобщения също са добре развити.

Така съществуващите транспортни и съобщителни връзки благоприятстват за доброто управление, стопанисване, ползване и опазване на горските територии в стопанството.

Големият брой на населените места в района обуславя огромното влияние на човешката дейност върху горскорастителната среда. Известна част от насажденията, особено тези в близост до селищата, са постоянен обект на нарушения от паша и незаконна сеч.

В резултат на стопанската дейност горскорастителната среда в района на стопанството е подобрена. Чрез провеждането на такива горскостопански мероприятия, като възобновителни и отгледни сечи, залесявания и др. са подобрени видовият състав, защитните, водоохранните, ландшафтните и др. функции, увеличен е средният прираст и общата производителност на гората.

1.2. Физико-географска характеристика

1.2.1. Географско положение

Територията на ТП ДГС "Своге" е разположена в следните географски координати: от 23°07' 11" до 23° 36' 24" източна дължина и от 42° 49' 39" до 43°09' 40" северна ширина и обхваща най-западните части на Средна Стара планина и най-източните на Западна Стара планина, по Искърското дефиле.

Визуално територията на стопанството представлява неправилен четириъгълник, с дължина изток-запад 39 км и ширина север-юг 37 км.

1.2.2. Релеф

Релефът на територията на ТП ДГС "Своге" е много разнообразен, с типично планински характер. Билата са предимно заоблени, склоновете стръмни, особено в долната си част, където често се срещат наклони над 30°. На места той има вид на високо плато, прорязано от дълбоки и тесни долини.

Поради голямата си площ, стопанството е разположено върху няколко планински вериги, характерни от които са:

- **Мала планина** – се простира на запад от пролома на река Искър, който я отделя от Голяма планина. На север долината на Искрецка река (ляв приток на Искър) я отделя от планината Понор, а на юг долините на реките Дълбочица (ляв приток на Искър) и Крива река (ляв приток на Блато, от басейна на Искър) – от Софийска планина. На запад, в района на село Бучин проход, чрез седловина висока 814 м се свързва с планина Чепън. Върху нея е разположена югозападната част на стопанството в района на с. Церецел.

- **Понор планина** - представлява едно огромно плато между долините на р. Искрецка и р. Пробойница, върху което е разположена западната и част от централната част на стопанството, в района на селата Зимевица, Заселе, Брезе и Искрец.

- **Врачанска планина** - простира се далеч на север от главното хидроложко било на Западна Стара планина, върху чийто югозападни склонове е разположена северната част на стопанството в района на селата Дружево, Миланово и Оплетня.

- **Ржана планина** - е планина в северния клон на Мургашия дял на Западна Стара планина, между Искърския пролом и Ботевградската котловина. Върху северозападните разклонения на тази планина е разположена част от стопанството в района на с. Осеновлаг.

- **Голяма планина** се простира на изток от Искърския пролом, между долините на р. Батулийска и р. Габровница. Върху нея е разположена централната част на стопанството между селата Лакатник, Желен и Огоя.

- **Софийска планина** се издига между Софийското поле и р. Батулийска, върху северните склонове на която е разположена най-южната част на стопанството.

Типовите релеф със своите форми и повърхнини обуславят растежните условия за развитие и разпространение на горите. Решаващи за географското разпространение на отделните горскодървесни видове са: надморската височина, наклонът и изложението на терена, които са показани в таблици № 1, 2, 3 и 3^А.

От таблица № 1 е видно, че 45 586,2 ха или 92,0 % от дървопроизводителната площ на стопанството попада в Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни (601-1800 м н.в.), а 3 995,8 ха или 8,0 % в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.), като средната надморска височина на стопанството се намира между 851 и 900 м н.в.

Разликите в надморските височини в района на стопанството са сравнително големи. Най-високата точка на стопанството е връх "Козница" - 1636 м н.в., в Ржана планина /отд.314/, а най-ниската – по течението на р. Искър, в момента в който напуска територията на стопанството /подотдел 261 а/ - 323 м н.в. Превишението между най-ниската и най-високата точка е 1 313 м н.в., което създава условия за растително разнообразие.

Таблица № 1
Разпределение на дървопроизводителната площ
по средна надморска височина

надморска височина	площ (ха)	%
301 - 400 m	148.0	0.3
401 - 500 m	910.0	1.8
501 - 600 m	2937.8	5.9
601 - 700 m	5058.3	10.2
701 - 800 m	7296.7	14.7
801 - 900 m	9751.1	19.7
901 - 1000 m	9308.2	18.8
1001 - 1100 m	6405.7	12.9
1101 - 1200 m	3763.6	7.6
1201 - 1300 m	2330.8	4.7
1301 - 1400 m	1021.9	2.1
1401 - 1500 m	476.7	1.0
1501 - 1600 m	173.2	0.3
всичко	49582.0	100.0

Големите превишения в надморските височини и характера на релефа определят от своя страна голямото разнообразие в почвените и растежни условия.

Съчетанието между равнинно-хълмист, хълмисто-предпланински и планински характер на релефа с множество долове и дерета, които на много места са дълбоко врязани, определя диференциацията в наклоните (табл. № 2). Това от своя страна води до разнообразие в микрорелефа, като горските площи на *стръмни терени* ($21^{\circ} - 30^{\circ}$) са **51,7 %**, следвани от *много стръмни* (над 30°) **35,7 %**, *наклонени* ($11^{\circ} - 20^{\circ}$) **11,8 %**, *полегати* ($5^{\circ} - 10^{\circ}$) **0,6 %** и *равните* ($0^{\circ} - 4^{\circ}$) **0,2 %** от дървопроизводителната площ на ТП ДГС "Своге".

Таблица № 2
Разпределение на дървопроизводителната площ
по наклон на терена в градуси

Степени на наклон	Равно $0^{\circ} - 4^{\circ}$	Полегато $5^{\circ} - 10^{\circ}$	Наклонено $11^{\circ} - 20^{\circ}$	Стръмно $21^{\circ} - 30^{\circ}$	Много стръмно над 30°	Общо
площ хектари	111.7	290.2	5828.5	25656.7	17694.9	49582.0
проценти	0.2	0.6	11.8	51.7	35.7	100.0

Таблица № 3
Разпределение на дървопроизводителната площ по изложение на терена

Изложения	Сенчести север, североизток, северозапад, изток	Припечни югоизток, югозапад, запад, юг	Всичко
площ хектари	24629.6	24952.4	49582.0
проценти	49.7	50.3	100.0

Таблица № 3а
Подробно разпределение на дървопроизводителната площ по изложение на терена

Изложение	север	североизток	северозапад	изток	югоизток	югозапад	запад	юг	Всичко
площ хектари	7056.1	5426.2	6501.4	5645.9	5922.3	6327.2	5868.4	6834.5	49582.0
проценти	14.3	10.9	13.1	11.4	11.9	12.8	11.8	13.8	100.0

В таблици № 3 и № 3а се вижда, че преобладават с малко припечните изложения – **50,3 %** от дървопроизводителната площ на стопанството, като най-много са южните изложения **13,8 %**, следвани от югозападните и югоизточните **12,8 %** и **11,9 %**, а западните заемат **11,8 %**. Сенчестите изложения заемат - **49,7 %** с превес на северните изложения **14,3 %**, следвани от северозападните и източните **13,1 %** и **11,4 %**, а североизточните заемат **10,9 %**.

Различията в надморските височини обуславят основните промени в климатично отношение и определянето на горскорастителните пояси и подпояси, които оформят вертикалното разпределение на горскодървесната растителност.

Следователно промените в релефа като фактор оказващ влияние върху разпределението на светлината, топлината, влагата и хранителните вещества на почвите и свързаната с това смяна на дървесната растителност или нейната продуктивност е от голямо значение при формирането на типовете горски месторастения в района на горското стопанство.

1.2.3. Хидроложки условия

Хидрографската мрежа в района на стопанството е много добре развита и попада във водосборния басейн на р. Искър. По-големи реки в района са: Искрецка, Скакля, Пробойница, Свидненска, Селски дол, Дълбочица, Ковачев дол, Рединска река, Зимевиска река, Лесков дол, Трескавец, Габровница, Батулийска река, Ковайски дол, Лазаров дол, Спасов дол, Осиковски дол, Градешница и други по-малки реки и долове, на места с големи наклони на надлъжните профили.

Река Искър – е основната водна артерия на община Своге, която протича през нея с част от средното си течение на протежение от около 45 km през величествения Искърския пролом. На територията на община Своге, река Искър получава три големи притока (Батулийска река, Искрецка река и Габровница, които изцяло протичат в нейните предели) и множество по-малки водещи началото си от околните планини.

Река Батулийска - десен приток на река Искър. Извират на 450 m западно от хижа "Мургащ" на 1 366 m н.в., Мургащки дял на Стара планина. Има голям водосбор, като приема водите на Еловица, Бързък, Йовковски дол, Канчов дол, Говежди дол, Огойска река, Златев дол и Елешница. Влива се в р.Искър при с.Реброво.

Река Габровница – води началото си на около 600 m западно от връх Брезовишка чука (1 378 m) в Ржана планина, на 1 275 m н.в. В началото тече в северозападна посока, а след манастира „Седемте престола“ – в северна, в дълбока залесена долина между Ржана планина на североизток и изток и Голема планина на югозапад и запад. По-големи притоци са Попов дол, Зимнишки дол, Брезовски дол, Зеленишка река, Вълков дол, Байчов дол и други по-малки долове. При село Габровница (на 2 km преди устието ѝ) долината ѝ се разширява и се влива откъсно в река Искър на 318 m н.в., при с. Елисейна.

Искрецка река - ляв приток на р. Искър. Извират в района на Бучин проход, протича в източна посока и се влива в р. Искър при гр. Своге. По пътя си приема като притоци Бреженска река, Драгански дол, Сирински дол и Свидненска река. Има постоянен воден дебит.

Река Пробойница - десен приток на р.Искър. Извират под вр.Балдуин в Козница планина и протича в югоизточна посока до вливането си в р.Искър. Река с малка дължина, но със сравнително постоянен дебит.

Река Трескавец - река с неголям водосбор, но сравнително постоянен дебит. Десен приток на р. Искър, като се влива в нея при гара Бов.

Всички реки в района текат в дълбоки речни легла, изпълнени с наноси, които оформят на места и ниски речни тераси.

Поради карстовият характер на терена, в района на стопанството има три големи карстови извора, а именно: изворът на с. Искрец, изворът на мах.Скакля и изворът при пещерата "Темната дупка" под Лакатнишките скали.

От изложеното до тук се вижда, че водосборите на реките и техните притоци са много разчленени, което прави терена силно пресечен, обуславящ различни типове горски месторастения и разнообразен микроклимат.

1.3. Геоложки строеж и петрографски състав

Геоложкият строеж и петрографският състав в района на ТП ДГС "Своге" е изключително разнообразен, като се е образувал през различни геоложки епохи. В района на стопанството се срещат скали от трите основни вида – магмени, седиментни и метаморфни.

Разпространението на основните почвообразуващи скали на територията на ТП ДГС "Своге" е дадено в специална карта, а разпределението на площта и запаса без клони по основна скала е дадено в следващата таблица **№ 4**.

Таблица № 4
Разпределение на дървопроизводителната и залесената площ
по вид на основната скала

Основна скала	Залесена площ	Дървопроизводителна площ		Запас	
	ха	ха	%	куб.м	%
варовик	10186.9	10292.4	20.8	1199455	16.8
гранит	3769.6	3772.2	7.6	427370	6.0
глинести шисти	22428.4	22505.8	45.3	3281825	45.8
гнайси	127.5	127.5	0.3	25055	0.3
пясъчник	7544.7	7583.7	15.3	1350365	18.9
чакъл	2.2	2.4	-	355	-
кварцит	5266.6	5297.4	10.7	873545	12.2
речен нанос	0.6	0.6	-	60	-
Всичко	49326.5	49582.0	100.0	7158030	100.0

Глинести шисти - са най-често срещаните в ТП ДГС "Своге", заемат **45,3 %** от дървопроизводителната му площ. Те са вид седиментни скали, състоящи се от глинести материали (предимно различни хидроslюди, хлорити и др.) със сив или черен цвят, частиците на които обикновено са ориентирани строго паралелно. В резултат от този строеж глинестите шисти придобиват ясно изразена слоистост, т.е. способност да се разделят на тънки пластинки. Глинестите шисти не се размекват във вода. Те са много характерни за областите с геосинклинални наслаги. Образувани са в резултат от уплътняването на глин и частичната им прекристализация при потъването им на значителна дълбочина и под въздействието на динамоморфозата.

Варовици - това са седиментни скали, разпространени като отделни по-големи или по-малки петна из цялата територия на стопанството. Заемат **20,8 %** от дървопроизводителната му площ. Изградени са от калцит, малко аргонит и примеси от доломит, глинести минерали, пирит и кварц. Разделят се на няколко вида според произхода им, като на територията на стопанството се срещат почти всички видове - ортогенни - от варовити органични останки, хомогенни - утаени по химичен път и механични - образувани от разрушени и отново преутаяни варовици. Ортогенните и хомогенните варовици са компактни, белезникави, вертикално напукани скали, докато механичните - пясъчливи варовици са ронливи и на места силно ерозиранни. Характерно за тези скали е, че на много места върху тях са се образували хумусно - карбонатни почви.

Пясъчници - заемат **15,3 %** от дървопроизводителната площ на стопанството. Представяват споени седиментни скали, образувани от материал получен при физическото разрушаване на други скали. Разрушеният или отмитият материал се отлага в друга среда, където с времето протича повторното му спояване. Според това в каква среда се отлага материалът, спойката може да бъде силикатна или карбонатна.

Кварцити – заемат **10,7 %** от дървопроизводителната площ на ТП ДГС "Своге". Те са твърда метаморфна скала, която е съставена основно от кварц. Пясъчникът се превръща в кварцит чрез нагряване и налягане, обикновено свързвано с тектонска компресия в орогенни пояси. Чистият кварцит обикновено е бял до сив, макар кварцитът често да се среща в различни оттенъци на розово и червено, дължащи се на различно количество железен оксид.

Гранити – са една от най-разпространените магмени скали в природата. Заемат **7,6 %** от дървопроизводителната площ на стопанството. Те съставлява около 95 % от обема на всички интрузивни скали в континенталния тип земна кора. Съдържа кварц, ортоклаз, биотит и други минерали. Гранитът е от твърдите скали поради високото си съдържание на кварц (твърдост 7 по скалата на Моос) и фелдшпат (6 по Моос), но има относително по-малка плътност (2.75 g/cm³) в сравнение с другите интрузивни скали. Освен това има ниско водопоглъщане и висока устойчивост на студ.

Гнайси – са широко разпространена шистовидна метаморфна скала в природата, богата на фелдшпат и в по-малко количества кварц, биотит, мусковит, амфибол, пироксенит, гранат, силиманит и др. Те заемат **0,3 %** от дървопроизводителната площ на стопанството.

Чакъли - представляват неспоени механични седиментни скали, съставени от ръбести или слабо и силно заоблени късове. Те са насложавани от плиоцена, през кватернера, та до наши дни. Съставът им е доста разнообразен и зависи от околните скални масиви, чието разрушаване е довело до образуването на чакълите. Разпространени са в централната част на стопанството и заемат **2,4 ха** от дървопроизводителната му площ. Изключително благоприятни

са за образуването на дълбоки и плодородни почви, като по поречията на реките са основа на наносните почви.

Речни наноси - те се срещат най-рядко на територията на стопанството, заемат едва **0,6** ха от дървопроизводителната площ, разпространени са предимно по поречията на реките.

Характерът на основните скали оказват съществено влияние за формирането на почви с различен механичен състав и различна запасеност с хранителни вещества и минерални соли. Това разнообразие на почвите по типове и богатство, в комплекс с различните показатели на релефа, способстват за формирането на различни типове горски месторастения. Могат да се срещнат еднакви типове месторастения върху различни основни скали, но това е под влияние на климатичния фактор и растителността, въздействащи върху почвообразуването.

1.4. Климатични условия

Климатичните условия имат решаващо значение за горскорастителното райониране и за формирането на отделните типове горски месторастения.

Съгласно "Климатичните райони на България и техният климат" - през 1963 година на Л. Събев и Св. Станев, територията на ТП ДГС "Своге" попада в *Умерено-континенталната климатична подобласт* на **Европейско-континенталната климатична област**. В зависимост от значителните различия, които се проявяват в комплекса от физико-географски условия, имащи значение за климата на стопанството, частите с различна надморска височина се числят към следните климатични райони:

- **Климатичен район на високите полета на Западна Средна България - (550 - 1000 м н.в.);**
- **Климатичен район на хълмистите и нископланинските части на Западна Средна България - (750 - 1000 м н.в.);**
- **Планински климатичен район (среднопланинска част) – (1000 – 2000 м н.в.).**

Съществува връзка между това райониране и горскорастителното райониране според "Горскорастително райониране на България", 1979 година от проф. Боян Захариев, проф. Виктор Донов и колектив (*ново издание 2011 г.*). Закономерните изменения на климата във вертикална посока водят до закономерни изменения във видовия състав, производителността на насажденията и формирането на съответните типове месторастения, и очертават горскорастителни пояси и подпояси.

Според горскорастителното райониране горите на ТП ДГС "Своге" попадат в **Мизийска горскорастителна област (М)** - подобласти *Северна България (СБ)* и *Краищенско-Ихтиманска (КИ)*. Заемат **два** пояса, със съответните **четири** подпояса, а именно:

М-I- Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.)

М-I-1. Подпояс на заливните и крайречни гори (0 - 600 м н.в.)

М-I-3. Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (400 - 600 м н.в.)

М-II- Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1 800 м н.в.)

М-II-1. Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600 – 1 000 м н.в.)

М-II-2 - Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1000-1500 м.н.в)

При охарактеризирането на климата в района на стопанството по климатични райони и горскорастителни пояси е направено, като са използвани данните от "Климатичен справочник за Република България"-издания 1979, 1982 и 1983 година и "Климатични райони на България и техният климат" от Събев-Станев (1963 г.).

Особено голямо значение за горскорастителното райониране имат температурният режим и валежите.

Съществени са различията в продължителността на периода с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 10°C (таблица **№ 5**), която температура се приема за период на пълна вегетация и над 5°C - за период на частична вегетация. От таблица **№ 5** се вижда, че в различните климатични райони, а от там и за различни части на стопанството устойчивостта на средната денонощна температура над 10°C варира в широки граници. В най-ниските части

периода с устойчиво задържане на температурата над 10°C е продължителен, около 6 - 8 месеца. С увеличаване на надморската височина този период намалява.

Таблица № 5
Среден брой дни с температура на въздуха над 10°C

Климатични райони	Горскорастителни пояси и подпояси	Дни с температура по-голяма от 10°C
1.Климатичен район на високите полета на Западна Средна България - (550 - 1000 м н.в.);	M-I-1 M-I-3 M-II-1	175 – 220
2.Климатичен район на хълмистите и нископланинските части на Западна Средна България - (750 - 1000 м н.в.);	M-II-1	150 - 175
3.Планински климатичен район (среднопланинска част) – (1000 – 2000 м н.в.).	M-II-2	110 - 150

1.4.1. Климатичен район на високите полета на Западна Средна България

Този район обхваща отделни котловинни полета оградени от планини. Обединява ги котловинния им характер и сравнително по-голямата им надморска височина. Тези особености налагат отпечатък върху климата, особено през студената част на годината. Въпреки че районът е разположен в ниските части на Стара планина, средната температура за януари е от минус 3,5°C до минус 2°C /таблица № 6/. Характерна особеност са честите мъгли, около 15-30 дни през трите зимни месеца. Количеството на зимните валежи е най-малко за района - общата сума е около 80-120 л/кв.м /таблица № 7/. През януари окло 60 % от валежите са от сняг. Снежната покривка се задържа от 50 до 60 дни.

Поради относително голямата надморска височина пролетта в котловинните полета е сравнително хладна. Средната температура през април е от 7,5°C до 10°C. Средната денонощна температура се задържа трайно над 5°C едва към края на март, а над 10°C - към края на април или началото на май. Характерна климатина особеност, която има важно стопанско значение, е твърде късното прекратяване на последните пролетни мразове, което става средно през третото десетдневие на април. Пролетните валежи са по-големи от зимните 145 - 175 л/кв.м.

Лятото е по-хладно от това в Дунавската равнина. Максималните температури през юли не надвишават 32°C - 36°C. Летните валежи са от порядъка на 170-210 л/кв.м. /таблица № 7/. Летните засушавания са по-слаби отколкото в низините.

През есента средната денонощна температура спада под 10°C към средата на октомври, а под 5°C през първата половина на ноември. Първите есенни мразове са най-ранните в сравнение с тези в останалите непланински части на страната – започват средно в началото или около средата на октомври, но в някой години това става още в края на септември. Есенните валежи са сравнително малки - средно 125-175 л/кв.м.

Годишният ход на валежите има подчертано континентален характер - максимум през юни, а минимум през февруари. Това се дължи до голяма степен на заобикалящите ги планини, което се отразява и на режима на ветровете, които тук са слаби и с чести затишия.

1.4.2. Климатичен район на хълмистите и нископланински части на Западна Средна България

Климатичните условия на този район се определят до известна степен от сравнително голямата надморска височина, средно 750 – 1000 м. Тук от значение е и голямото разнообразие в изложението на терена, и преобладаването на наклонени форми, което увеличава разнообразието на температурните и валежните условия. Зимата в този район е студена и сравнително бедна на валежи, както в котловинните полета.

Средните и максималните температури се определят главно от надморската височина и не се различават съществено от тези в котловинните полета. Съобразно с по-голямата надморска височина снежната покривка в района се задържа по-дълго време, общо от 60 до 80 дни. Сумата от зимните валежи е между 115 и 130 л/кв.м./таблица № 7/.

Пролетта в района настъпва сравнително късно – едва към края на март и началото на април средната температура се задържа устойчиво над 5°C /таблица № 6/. Средната

температура се задържа устойчиво над 10°C към края на април и началото на май. Пролетните мразове се прекратяват по-рано, отколкото в котловинните полета, а есенните настъпват по-късно. Валежите през пролетта са значително по-големи, отколкото през зимните - 175-215 л/кв.м.

Лятото е сравнително хладно - средната температура през юли е 18°C-19,5°C, а максималните температури не надвишават 32°C - 34°C. Сумата от летните валежи се движи между 200-235 л/кв.м.

Есента в този район настъпва почти едновременно с есента в котловинните полета, но първите есенни мразове закъсняват средно с около 5-10 дни. Есенната сума на валежите е между 170-200 л/кв.м. Средната денонощна температура спада под 10°C около средата на октомври, а под 5°C - първата половина на ноември.

1.4.3. Планински климатичен район - среднопланинска част

Този климатичен район обхваща всичките части на Стара планина с надморска височина над 1000 м. Особеностите тук са предимно силно понижение на температурите и увеличение на валежите. Зимата е общо взето студена. Средната температура през януари е от минус 7°C до минус 3°C /таблица № 6/. Дните със средна денонощна температура под 0°C общо за през декември, януари и февруари, възлизат от 60 % за ниските до 100 % за най-високите части на планините. Снежната покривка е сравнително устойчива и дебела. Валежите през зимата са около 130-200 л/кв.м. /таблица № 7/. Продължителността на зимния сезон е значително по-голяма за сметка на пролетта.

Пролетта в този климатичен район се отличава с късно настъпване. На около 1500 м н.в, средната денонощна температура се задържа устойчиво на 10°C, едва към края на май. Облачността е голяма, а мъглите чести. Сумата на пролетните валежи е средно между 210-300 л/кв.м.

Лятото е хладно - със средна температура за юли от 10°C до 16,5°C. Вегетационният период е много кратък. Сумата от летните валежи е от 230 до 400 л/кв.м.

Есента в планинския климатичен район е със значително по-благоприятен климат. През октомври средният брой на мрачните дни в горната част на района е около 10-12, а на ясни дни около 6-8. Броят на дните с мъгла през същия месец е около 10-12. Сумата на валежите е между 170-250 л/кв.м.

Характерна особеност на климата в планинския район са честите и силни ветрове. Това особено е подчертано в местата от района, които са с по-голяма надморска височина и по-открити – билата и върховете на планините.

Преобладаващите ветрове в района на ТП ДГС "Своге" са тези със северозападна и западна компонента и са най-силни през зимата и есента. През лятото съществува постоянно въздушно течение по поречието на река Искър, следствие на което лятото не е задушно, освен в случай на фьон, под влияние на който температурите се повишават значително. Понякога за кратък период от време духат източни и североизточни ветрове.

От характера на климата, разгледан в климатичните райони, можем да направим връзка с горскорастителното разпределение на типовете месторастения и насаждения по пояси и подпояси.

Посочените данни и описаните особености на отделните климатични елементи - разпределението на валежите по сезони и месеци, засушаванията, мразовете, снежната покривка, продължителността на вегетационния период и др., трябва да се имат предвид при провеждане на горскостопанските мероприятия. При залесяванията - за начина и времето на почвоподготовката, и избора на дървесните видове; при отглеждането на културите - за времето и повтаряемостта; при отгледните сечи - за регулиране и подобряване оптималния състав на насажденията; при възобновителните сечи - за избора на вида и начина им на извеждане, за да бъде осигурено подходящо възобновяване и да бъде регулиран и направляван хода му. Също така трябва да се имат предвид и глобалните климатични промени, обхванали през последните години нашия регион, и свързаните с това тежки и продължителни засушавания, които според специалисти вероятно ще продължат и в бъдеще. Това може да наложи промяна в досегашните практики и традиции в горскостопанската дейност, особено що се отнася до противопожарните мероприятия. Те трябва да бъдат максимално защитаващи гората от големи пожари и тяхното навременно и правилно провеждане да бъде сред приоритетите в дейността на стопанството.

Таблица № 6
За средните температурни данни по климатични райони
и горскорастителни пояси

Климатичен район	Пояси и подпояси	Температура на въздуха в градуси Целзий (°C)							Средна дата на трайно задържане на температурата на въздуха			
		I	IV	VII	X	Средна годишна амплитуда	Средна годишна абсолютна минимална	Средна годишна абсолютна максимална	начало		край	
									5°C	10°C	10°C	5°C
1.Климатичен район на високите полета на Западна Средна България - (550 - 1000 м н.в.);	M-I-1 M-I-3 M-II-1	-3,5; -2,0	7,5; 10,0	17,0; 20,5	8,0; 11,0	7,0; 10,0	-24,0; -19,0	32,0; 36,0	17.III – 3.IV	15.IV – 3.V	4 – 20.X	3 – 15.XI
2.Климатичен район на хълмистите и нископланинските части на Западна Средна България - (750 - 1000 м н.в.);	M-II-1	-3,0; -2,0	7,0; 9,0	18,0; 19,5	8,5; 10,0	7,5; 9,0	-20,0; -16,0	32,0; 34,0	20.III – 5.IV	18.IV – 5.V	5 – 20.X	3 – 5.XI
3.Планински климатичен район (среднопланинска част) – (1000 – 2000 м н.в.).	M-II-2	-7,0; -3,0	0,5; 7,0	10,0; 16,5	3,0; 8,0	1,5; 7,0	-21,5; -20,0	22,0; 31,0	5.IV – 22.V	5.V – 1.VII	15.VIII – 5.X	28.IX -3.XI

Таблица № 7
За разпределение на средните месечни и годишни суми
на валежите (по Събев, Станев)

Климатичен район	Пояси и подпояси	Валежни суми в литри на м ²					Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
		зима (XII,I,II)	пролет (III,IV,V)	лято (VI,VII,VIII)	есен (IX,X,XI)	Годишно		
1.Климатичен район на високите полета на Западна Средна България - (550 - 1000 м н.в.);	M-I-1 M-I-3 M-II-1	80 - 120	145 - 175	170 - 210	125 - 175	545 - 635	VI	II
2.Климатичен район на хълмистите и нископланинските части на Западна Средна България - (750 - 1000 м н.в.);	M-II-1	115 - 130	175 - 215	200 - 235	170 - 200	650 - 800	VI (V)	II
3.Планински климатичен район (среднопланинска част) – (1000 – 2000 м н.в.).	M-II-2	130 - 200	210 - 300	230 - 400	170 - 250	760 – 1 150	VI (V)	II

Въз основа на така направената характеристика могат да се направят следните изводи:

1. Така изложените климатични и други растежни условия спомагат за формирането на сравнително голямо разнообразие от типове горски месторастения. Това е предпоставено и от факта, че вертикалното разпределение на площта е в широки граници (323 – 1636 м н.в.), поради което районът попада в четири типологични подпояса.
2. Климатичните условия създават добри предпоставки за отглеждане на високопродуктивни насаждения (бук, габър, зимен дъб, благуи, цер, явор, липа, дива череша и други), а също така и на култури (бял бор, черен бор, смърч, дуглазка ела и други).
3. Отглеждането на културите да става през месеците май и юни, когато развитието на тревните видове и издънките е най-силно.
4. Постоянно трябва да се полагат грижи за санитарното състояние на дървостойките, тъй като в района има благоприятни условия за развитието на болести и вредители.
5. Поради опасност от снеговали и снеголоми, редовно да се водят отгледни сечи в иглолистните култури.

1.5. Почви

За описване на почвеното многообразие и установеното разпространение на почвените типове/видове в района на ТП ДГС "Своге" е използвана Класификационна схема на типовете горски месторастения от 2011 година, като определените досега почвени типове, подтипове и видове са приведени в съответствие с класификацията на ФАО от 1990 г. и Националната класификация на почвите в България от 1992 г.

Всеки почвен тип се отличава със специфичност в постъпването и превръщането на органичните вещества, в разлагането на минералната маса и синтеза на вторичните минерали, в характера на миграцията и акумулацията на веществата, в строежа на почвения профил и в насочеността на мероприятията за повишаване и поддържане на почвеното плодородие. Той е израз на определена съвкупност от почвообразуващи фактори (релеф, климат, растителност и основна скала), оказали и оказващи влияние на почвообразователния процес.

В рамките на всеки лесорастителен пояс съществуват един или няколко почвени типа, в съответствие със съществуващите в миналото и днес различни съчетания на почвообразуващите фактори.

Почвените подтипове, видове, подвидове и разновидности, като поделения на генетичните почвени типове може да се поставят като основа на почвеното бонитиране. Почвите, влизащи в състава на подтипа, вида и разновидността са с много общи свойства, което ще рече, че са резултат на сходни процеси на почвообразуване, обусловени от сходни съчетания на почвообразуващите фактори.

Лесорастителните свойства на почвите са основни критерии за сравнителна оценка на качествата им, за тяхното бонитиране. Отделните бонитетни групи обхващат почви с различна мощност, запаси на хранителни вещества и капацитет на активна влага. Мощността на почвите се определя от възможността на всяка почва да осигури ниски, средни и високи лесорастителни свойства на почвата и в малка, средна и висока степен хранителни вещества и влага на горските насаждения, да спомага формирането на ниско, средно и високопродуктивни горски насаждения. Запасите от хранителни вещества определят по-доброто или по-лошо изхранване на дървесните видове. Капацитетът на активна влага на почвите дава най-обща представа за по-доброто или по-лошо осигуряване на дървесните видове с влага по време на вегетационния период.

ТП ДГС "Своге" се отличава с много широко почвено разнообразие, поради голямото разнообразие на почвообразуващите скали. Срещат се пет типа почви - алувиални, сиви горски, канелени горски, кафяви горски и рендзини, представени със своите подтипове. За тяхното уточняване и за по-пълна характеристика на лесорастителните им свойства са използвани данни от 56 почвени профила, заложили при предишни устройства. Резултатите от лабораторната обработка на взетите почвени проби са посочени във ведомостта за почвените разрези, приложена в Приложение № 6 на настоящия план. Дадени са данни за следните параметри: механичен състав, киселинност, процентно съдържание на хумус и на общ азот.

Разпространението на почвените типове/видове на територията на ТП ДГС "Своге" е показано на специална карта. Най-често срещаната почва на територията на стопанството е **кафява горска (наситена) – 27 032,6 ха** или **54,5 %** от дървопроизводителната площ. Освен нея се срещат и следните основни почвени клас/типа/вида: от примитивните - **рендзина** (обикновена), от наносните - **алувиална (ненаситена)**, от метаморфните - **кафява горска (наситена и ненаситена)**, от лесивираниите – **сиви горски (обикновена и светла)** и **канелена горска**.

Таблица № 8
Разпределение на дървопроизводителната площ
по почвени типове/видове и дълбочина на почвата

Почвени типове	тв.плитка	плитка	ср.дълбока	дълбока	мн.дълбока	общо	%	средна дълбочина
	хектари							
алувиална /ненаситена/	-	-	5.3	13.6	-	18.9	0.1	3.7
сива горска /обикновена/	-	-	125.3	-	-	125.3	0.2	3.0
сива горска /светла/	27.1	416.7	256.3	-	-	700.1	1.4	2.3
канелена горска /обикновена/	17.2	2204.4	3344.8	-	-	5566.4	11.2	2.6
кафява горска /ненаситена/	50.7	7305.8	506.0	-	-	7862.5	15.9	2.1
кафява горска /наситена/	-	60.8	24506.5	2465.3	-	27032.6	54.5	3.1
рендзина /обикновена/	45.0	4497.9	3733.3	-	-	8276.2	16.7	2.4
всичко	140.0	14485.6	32477.5	2478.9	-	49582.0		2.8
%	0.3	29.2	65.5	5.0	-	-	100.0	

Един от основните морфологични признаци за определяне на типа месторастение е дълбочината на почвата. В таблица № 8 е показано разпределението на дървопроизводителната площ по почвен тип/вид и дълбочина на почвата. Преобладават средно дълбоките почви (65,5%), което обуславя и преобладанието на средно богати месторастения.

Типът алувиални почви (Alluvial Fluvisols) са млади почви, които се образуват от съвременните речни наноси. Решаващо значение при формирането им оказва повишеното ниво на почвените води (от 1 до 3,5 м), както и различното им обрасване с растителност. Наносни почви има покрай всяка река. Характеризират се със следните общи особености: формират се винаги на заливната и първата надзаливна тераса на реките; подложени са на периодично (може да не е ежегодно) заливане и натлачване на нови наноси; при естествени условия върху тях расте влаголюбива растителност – дървета (елши, върби, тополи, бял бряст, полски ясен и др.) и тревно-ливадна (власатка и др.).

В България са обособени 4 вида: карбонатни (*Calcaric*), наситени (*Eutric*), ненаситени (*Dystric*) и тъмни (*Mollic*).

1.5.1. Алувиални почви /ненаситени/

Типът алувиални почви /ненаситени/, поради специфичния си характер имат малко участие - само 18,9 ха или 0,1% от дървопроизводителната площ на ТП ДГС "Своге". Установени са върху наносите на река Искър и по-големите и притоци.

При тези почви няма генетични почвени хоризонти. Съставени са от пясъчливи и глинесто-пясъчливи наносни материали, между които се редуват слоеве от чакъл. В зависимост от водните течения и повърхностния отток се нанасят или отнасят различни количества наносен материал, който е формирал по-мощни или маломощни почвени слоеве.

Върху този тип почви е заложен 1 почвен профил (№ 56). Почвите са средно дълбоки до дълбоки, свежи. Овлажняването им зависи от продължителността на водните заливания и повърхностния отток. Те са пясъчливи с неутрална до слабо алкална реакция в зависимост от вида на натрупаните наноси. Хумусното съдържание (0,40% - 1,91%) и азотът (0,031% до 0,103%) при тях са в сравнително малко количество, богати на фосфорни съединения (11,0-8,5 кг/ха). Хранителните вещества намаляват в дълбочина на профила.

Макар и слабо запасени с хранителни вещества плодородието на тези почви се определя и от близостта на подпочвените води (2-3 м) и благоприятния воден режим. Естествената растителност е представена от чисти и смесени насаждения от елша, върба, чинар и др. Създадени са и тополови култури, които се развиват сравнително добре.

Върху нея е формирано крайречно дренирано тополово месторастение - C₂ (8), B₂ (9) и BC_{2,3} (136).

Типът Сиви горски почви (Grey Luvisols) са разпространени на юг от черноземите в долния лесорастителен пояс на Мизийска област в Северна България. Заемат обширни пространства от Лудогорието и в северозападната част на Дунавската равнина и Предбалкана. Климатичните условия са умерено континентални, но по-хладни и по-влажни в сравнение с условията в черноземната област. Почвообразуващите скали са разнообразни: в Северозападна България – плиоценски и старокватернерни червено-кафяви глинени; в

Лудогорието и Добруджа – най-често глинясал льос, а в Предбалкана – твърди скали от кредни материали, мергелни варовици и варовити пясъчници.

Естествената растителност е представена от доминиращото участие на дъбове, обикновен габър, липа, клен и др.

Различават се следните видове: тъмни (*Mollic*), светли (*Albic*) и обикновени (*Haplic*).

1.5.2. Сиви горска /обикновена/

Тези почви имат ограничено разпространение, като заемат **125,3** ха или **0,2%** от дървопроизводителната площ на стопанството. Те се срещат в долните части на Старопланинския масив в североизточната част. Върху тези почви са взети **2** почвени разреза - №№ **40** и **42**.

За тях са характерни няколко белега: мощен и силно глинясал илувиален В хоризонт с по-тежък механичен състав в сравнение с елувиалният А хоризонт; хумусният А хоризонт е по-светъл и с по-малко количество хумус; постоянна слабо до средно кисела реакция на А хоризонт; Характеризират се с по-ниско плодородие и по-лош хранителен режим. Върху тях често се развиват ерозионни процеси.

Почвите са с кисела реакция на рН, средно богата или богата на хумус, азот и фосфор. Песъчливо-глинеста почва. Съдържанието на хумус варира от 0,96 % до 2,75 %, а на азот от 0,101 % до 0,130 %.

Върху тях са разположени насаждения от цер, зимен дъб, келяв габър, акация, бук, липи, габър и култури от черен бор. Средната производителност е ниска IV-V бонитет.

Върху нея е формирано средно богато месторастение - **C_{2,1}(20)**.

1.5.3. Сиви горска /светла/

Това са най-бедните от типовете сиви горски почви. Заемат **700,1** ха или **1,4 %** от дървопроизводителната площ на стопанството. Отличават се с по-ниско съдържание на органично вещество, слаба водопропускливост и повърхностно преувлажнение. Върху тези почви са взети **3** почвени разреза - №№ **8, 46, 47**.

Почвите са слабо до силно кисели, слабо запасена с хумус и азот. Съдържанието на хумус варира в границите от 0,76 % до 1,75 %, а на общ азот от 0,078 % до 0,177 %. Запасеността с фосфорни окиси, също е слаба, които дори понякога липсват или се фиксират само следи от тях. Механичният състав на почвите е леко и средно глинесто-песъчлива почва, ерозирана I степен.

Върху тях са разположени насаждения от цер, зимен дъб, келяв габър, акация, габър, и култури от черен бор и др. Средната производителност е ниска IV-V бонитет.

Формираните месторастения са най-често бедни и много бедни, като в много случаи са ерозирани – **B_{1,2}(21), A_{0,1}(130), B_{1,2}(131), A₁(132), B_{1,2}(133), A_{1,2}(134) и A_{0,1}(152)**.

Типът Канелени горски почви (*Chromic Luvisols*) са разпространени основно в долния пояс на Тракийска област в Южна България. Релефът в тези региони е предимно равнинен, хълмист или нископланински, осигуряващ добър дренаж на терените. Естествената растителност е от нискостъблени гори и храсталаци, редини и пасища. Почвообразуващите скали са разнообразни. Съдържанието на хумус в необработените земи е 0,8 % - 3,0 %. Реакцията на почвения разтвор варира от кисела до неутрална. Механичният състав варира силно в зависимост от почвообразуващите скали – средно пясъчливо глинест (гранит, пясъчници и др.). Почвите формирани върху елувия от твърди скали са леко до средно пясъчливо-глинести. Имат ниска ерозионна устойчивост.

Различават се следните видове: тъмни (*Mollic*), светли (*Albic*), калциеви (*Calcaric*), вертикални (*Vertic*), червени (*Rhodic*) и обикновени (*Haplic*).

1.5.4. Канелени горски почви /обикновена/

Типът канелени горски почви в района на ТП ДГС "Своге" са представени от един вид - **обикновена**.

Установени са върху **5566,4** ха или **11,2 %** от дървопроизводителната площ на горското стопанството. Върху този тип почви са заложили **8** почвени профила: №№ **13, 14, 17, 19, 20, 27, 35** и **44**. Поради широкото си разпространение, различните наклони и изложения се характеризират с различна дълбочина - от твърде плитки до дълбоки, като една част от тях са ерозирани в една или друга степен (почвен профили № **13** и № **27**).

Имат рязка диференциация между хумусния и илувиалния хоризонти. Хумусният е с мощност 25–40 см, има канелен цвят и сбит до плътен строеж. Илувиалният хоризонт е мощен (до 70–80 см), глинест, уплътнен, червеникаво-кафяв.

От изследването на профилите е установено, че по механичен състав варират от глинесто-песъчливи до тежко песъчливо-глинести. Карбонатите са измити на дълбочина 80–100 см и на това се дължи слабо до силно киселата реакция - pH се движи между 4,30 и 7,05. Мощността на хумусно-акумулативния хоризонт е в границите между 2 и 40 см. Хумусното съдържание е високо в повърхностния слой, като бързо намалява в дълбочина на профила. В А – хоризонт е около 2.15%, а в С – хоризонт 0.73%. Азотното съдържание е в достатъчно количество в "А" хоризонт - 0.5 – 0.9%, като спада под 0.1% в "В" хоризонт. Количеството на фосфорните окиси, показва твърде различни резултати от следи до 20,0 кг/ха за различните хоризонти.

Физичните свойства на тези почви са неблагоприятни — слаба водопропускливост, при навлажняване набъбват, а при изсъхване се спичат, при обработка се кърят на твърди буци. Характерната за тези почви растителност е представена предимно от естествени дъбове - зимен дъб, благун, бук, габър и техните спътници, формирани в предимно издънкови насаждения, както и такива с частично участие или с преобладание на келяв габър. Върху тези почви са създадени и култури от бял и черен бор, дугласка ела, акация, бреза и други.

Формираните месторастения са: **C₂(32), B₁(33)**, ерозираните **B_{1,2} (131), B_{1,2} (133), A_{1,2} (134)** и на каменливи, и скалисти склонове **A_{0,1}(130), A_{0,1}(152)**.

Типът Кафяви горски почви (Dystric-Eutric Cambisols) се срещат при надморска височина от 500 – 600 до около 1800 м. Формирани са под влияние на умерен до хладен и влажен климат със средно годишна температура около 4-10 °С, умерени температурни колебания и висока въздушна влажност. Средни годишни валежи са над 600-700 mm. Релефът е планински с полегати до стръмни склонове. Влиянието му върху почвообразователния процес се изразява в отцедливостта, проветривостта и водно-топлинния режим. Почвообразуващите скали са леки изветрителни продукти от кисели скали – гранити, гнайси, кристалинни шисти, пясъчници, варовици и др. Климатичните условия се характеризират с голямо количество на валежите, умерени температурни колебания и дебела снежна покривка. Тези почви обикновено имат формирани всички генетични хоризонти – Ао ABC. Профилът им се характеризира с наличието на мъртва горска постилка (от 2 до 8 см), В-хоризонтът не е уплътнен и е значително по-мощен от останалите хоризонти.

В зависимост от реакцията на разтвора (Ph) и надморската височина, те са разделени на два вида – наситени (*Eutric*) и ненаситени (*Dystric*).

1.5.5. Кафяви горски почви /ненаситени/

Типът кафяви горски ненаситени почви заемат **7862,5** ха или **15,9** % от дървопроизводителната площ на горското стопанство. Формират се, както сенчести, така и припечни изложения. Характерно за тях е, че хумусният им слой може да бъде тъмен или светъл, а също формират всички генетични хоризонти: *OABC*. Отличават се с голямата си мощност, добре изразен хумусно-акумулативен хоризонт и малка скелетност. Тези почви са силно кисели, с реакция на разтвора под 5,0 pH, наситеност с бази под 50%. Развиват се върху кисели скали – гранити, сиенити, кварцити, пясъчници. От тях са взети **7** почвени разрези: №№ **1, 9, 26, 37, 38, 43, 55**.

Хумусното съдържание е различно за отделните почвени профили и варира в А-хоризонт от 0,81 % до 3,51 %, като сравнително равномерно намалява в дълбочина - за В-хоризонт от 0,56 до 1,58 %. Добре запасени са с общ азот - за А-хоризонт количеството му варира в границите от 0,032 до 0,238 %, като намалява равномерно в по-долните слоеве - за В-хоризонт от 0,048 до 0,112 %. Количеството на фосфорните оксиди е недостатъчно, като разпределението им в дълбочина е неравномерно. Добре запасени са с калий.

Върху тези почви са създадени култури от бял бор, черен бор, смърч и др., в сравнително добро състояние и добра производителност. Естествената растителност е представена както от широколистни семенни и издънкови насаждения от бук, зимен дъб, габър и техните спътници, така и от иглолистни от бял и черен бор, формирали се от успешно възобновяващи се култури. На места терените са ерозирали и върху тях се е настанил келяв габър.

Върху тях са формирани следните месторастения: **C₂(30), B_{1,2} (31), B_{1,2}(38)**, ерозираните **B_{1,2} (133), A_{1,2} (134)** и на каменливи, и скалисти склонове **A_{0,1}(130), A_{0,1}(152)**.

1.5.6. Кафяви горски почви /наситени/

Това са най-разпространените почви в района на ТП ДГС "Своге", като заемат **27 032,6** ха или **54,5 %** от дървопроизводителната площ на стопанство. Формират се, както сенчести, така и припечни изложения. Характерно за тях е, че хумусният им слой може да бъде тъмен или светъл, а също формират всички генетични хоризонти: *OABC*. Отличават се с голямата си мощност, добре изразен хумусно-акумулативен хоризонт и малка скелетност. При тях се наблюдава реакция на разтвора над 5,0 рН и наситеност с бази повече от 50%. Развиват се предимно върху базични или ултрабазични скали – варовици, мергели и др. Това са предимно средно дълбоки почви и по-рядко плитки, глинесто-песъчливи до леко песъчливо-глинести. От тях са взети **27** почвени разрези: №№ **2, 5, 6, 7, 10, 15, 16, 18, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 39, 41, 49, 50, 51, 52**.

Кафявите горски наситени почви са богати на хумус. Хумусното съдържание е различно за отделните почвени профили и варира в А-хоризонт от 1,26 % до 11,4 %, като сравнително равномерно намалява в дълбочина - за В-хоризонт от 0,77 % до 8,77 %. Добре запасени са с общ азот - за А-хоризонт количеството му варира в границите от 0,062 % до 0,454 %, като намалява равномерно в по-долните слоеве - за В-хоризонт от 0,031 % до 0,409 %. Количеството на фосфорните оксиди е недостатъчно, като разпределението им в дълбочина е неравномерно. Добре запасени са с калий.

Върху тези почви са създадени култури от бял бор, черен бор, смърч, дугласка ела, червен дъб и др. в сравнително добро състояние и добра производителност. Естествената растителност е представена както от широколистни семенни и издънкови насаждения от бук, зимен дъб, габър и техните спътници, така и от иглолистни от бял и черен бор, формирали се от успешно възобновяващи се култури. На места терените са ерозирали и върху тях се е настанил келяв габър.

Върху тях са формирани следните месторастения: **СД_{2,3}(29), С₂(30), В_{1,2} (31), Д₂(34), СД_{2,3}(35), С₂(36), ерозирано В_{1,2} (133)** и на каменливи, и скалисти склонове **А_{0,1}(152)**.

Типът Рендзини (*Rendzinas*) известни и като хумусно-карбонатни почви са разположени на петна из цялата страна. По произход, химични свойства и състав те са противоположни на ранкерите. Свързани са с изветрителните продукти на карбонатни скали като варовици, мрамори, варовити мергели. Също като ранкерите са твърде плитки до плитки, изградени са от един хоризонт, но той е черен, червеникавокафяв или кафяв, с добра структура и е по-глинест. Включва скални късове от твърдата карбонатна скала и има мощност от 10 до 30 см. Задължително условие за дефинирането на тези почви е съдържанието на повече от 40 % карбонати в техния профил или в скалата под него.

Рендзините се делят на два вида: обикновени (*Haplic*) и парарендзини (*Hypercalcaric*).

1.5.7. Рендзини /обикновена/

Типът почви рендзини - вид **обикновени** заемат **8276,2** ха или **16,7 %** от дървопроизводителната площ на стопанството. Характерно за тях е високо съдържание на хумус, развиват се изключително върху карбонатни скали.

Имат пълен почвен профил - ABC, но преходният хоризонт (B) е с различна мощност и на места хумусният хоризонт (A) лежи върху варовит рохляк, което обуславя профили от типа - А-С. Наличието на голямо количество калциев карбонат при образуването на тези почви води до слабо алкална реакция на почвения разтвор, при което разлагането на органичните вещества силно се забавя. Това води до влошаване на хранителния и влажностния им режим. Около две трети от тези почви в района обуславят бедни месторастения. За по-пълно характеризиране на тези почви са взети **8** почвени профила: №№ **3, 4, 11, 12, 45, 48, 53, 54**.

Почвите са среднодълбоки до плитки. Механичният им състав е предимно глинесто-песъчлив до средно песъчливо-глинест. Реакцията на почвата е слабо алкална до алкална, като рН варира от 6,7 до 8,03. Хумусното съдържание е сравнително високо - за А-хоризонт се движи между 5,19 и 8,24%. Азотното съдържание е също високо - за А-хоризонт се движи от 0,278 до 0,448% и намалява в дълбочина. Фосфорните окиси са недостатъчно – от следи до 1,15%.

Върху тези почви са се настанили предимно смесени и чисти насаждения от бук, келяв габър, зимен дъб и на места от бял бор. Създадените култури са от черен и бял бор.

В зависимост от количеството на хранителните съединения на тези почви се формират много бедни до средно богати месторастения: **С₂(121); С₂(124); С₂(143); АВ₁(122); В_{1,2}(125); В_{1,2}(145); А_{0,1}(123); А_{0,1}(126); А_{0,1}(130); А_{0,1}(152);** както и ерозираните **В_{1,2}(131); В_{1,2}(133); А_{0,1}(132); А_{1,2}(134)**.

1.6. Ерозия

В района на ТП ДГС "Своге", поради силно пресечения и планински характер на терена, геолого-петрографския строеж, усилената паша в миналото и други комплексно действащи фактори са създали на различни места от територията на стопанството условия за развитие на ерозионни процеси с различна интензивност още в далечното минало.

Почвите са слабо, средно или силно ерозирани. Засегнатите от почвена ерозия горски площи са в онези части на гората, дървостойите на които са били изредени и силно девастирани от продължителна паша и сеч. Пашата е създавала предпоставка за развитие на ерозионни процеси върху тях, а също и върху голите горски площи. В засегнатите подотдели почвата е оголена и лишена от растителна защита. Най-често ерозията се е проявявала скрито, под формата на площно, повърхностно измиване и отнасяне на плодородните почвени хоризонти. Като резултат от това действие, на много места почвените профили са скъсани чувствително и сега се определят средно дълбоки до плитки, плитки и твърде плитки почви. Най-забележими са тези ерозионни процеси на стръмни склонове с припечна компонента. За всички горски площи засегнати от ерозионни процеси, основен вид ерозия е площната ерозия. Най-често наблюдаваните степени на ерозия са I, II и III (слабо и средно ерозирани почви). В тези случаи е засегнат само "А" - хоризонт. Срещат се и силно ерозирани почви – IV - V степен, като при тях освен "А" хоризонт, е засегнат и част от "В" хоризонт. Борбата срещу нея ще се води предимно чрез залесителни мероприятия.

По-голямо внимание заслужават явленията, свързани с линейната ерозия на почвата - образуването на поройни ровини и долове, свличането на почвените пластове в леглата на поройите и поройните наноси. Тези явления заплашват пътищата, обработваемите земи и населени места. Известни със своята линейна ерозия са реките: Искър, Габровница, Пробойница, Батулийска, Искрецка, дол Трескавец, Лесков дол, Селски дол, Скакля, и други. Въз основа на системна технико-укрепителна и залесителна работа (първите противоерозионни залесявания са от 1936 г.) поройните процеси във водосборните басейни на реките са ограничени до голяма степен и почти не представляват заплаха.

Силните засушавания, съчетани с внезапни и обилни дъждове, могат да предизвикат развитие на ерозионните процеси там, където човешката дейност е създавала подходящи за това условия.

През изтеклия ревизионен период не са били проектирани и не са изпълнявани, технико-укрепителни съоръжения от по-едър мащаб (баражи, диги и други).

Разпределението на общата площ по групи гори и степени и видове на ерозия и размера на ерозията са дадени в таблици №№ 9, 10, 11.

От таблица № 9 се вижда, че **50 717,0** ха или **93,9** % от площта на стопанството са неерозирани горски територии, а най-много е ерозията I степен (почвеният А-хоризонт не е изцяло ерозиран). В зависимост от степента на ерозия върху хектар дървопроизводителна площ, където площната ерозия надвишава 50%, са определени ерозирани месторастения – на площи с I-III степен на ерозия (частично запазен А-хоризонт) са определени бедни ерозирани месторастения **В_{1,2} (131)** и **В_{1,2} (133)**, с обща площ **2 676,7** ха или **5,0** %. На терени с IV-V степен на ерозия (отнесен А-хоризонт, частично или изцяло ерозиран В-хоризонт) са определени много бедни месторастения **А_{0,1} (132)** и **А_{1,2} (134)**, с обща площ **624,7** ха или **1,1** %. Общо ерозираните месторастения заемат **3 301,4** ха или **6,1** % от общата площ на стопанството.

Таблица № 9
Разпределение на общата площ по групи гори
и степени на ерозия

Група гори	Неерозирана	I	II	III	IV	V	Всичко
	хектари						
иглолистни	9677.5	1469.7	60.0	49.6	130.8	-	11387.6
широколистни високоствъблени	8977.6	89.4	35.3	24.2	47.4	12.9	9186.8
издънкови за превръщане	20942.3	148.3	55.3	54.0	61.3	-	21261.2
нискоствъблени	6498.7	498.7	37.8	97.3	344.2	-	7476.7
тополови	14.2	-	-	-	-	-	14.2
Голи площи	4606.7	50.0	4.0	3.1	28.1	-	4691.9
Всичко	50717.0	2256.1	192.4	228.2	611.8	12.9	54018.4
проценти	93.9	4.2	0.4	0.4	1.1	-	100.0

Това означава, че активна ерозия на територията на стопанството няма. Такъв факт беше установен при извършване на теренните работи, но има отделни водосбори и райони, в които действа повърхностна ерозия.

Резултатите личат и от следващата таблица № 10, където е дадено разпределението на общата площ на стопанството по видове гори и видове ерозия.

Таблица № 10
Разпределение на общата площ по групи гори и видове ерозия
(разпространение на ерозията)

Група гори	Без ерозия	Площна	Струйчеста	Браздова	Ровинна	Дълбочинна	Всичко
	хектари						
иглолистни	9677.5	1706.2	3.9	-	-	-	11387.6
широколистни високостъблени	8977.6	209.2	-	-	-	-	9186.8
издънкови за превръщане	20942.3	291.4	-	27.5	-	-	21261.2
нискостъблени	6498.7	978.0	-	-	-	-	7476.7
тополови	14.2	-	-	-	-	-	14.2
Голи площи	4606.7	83.9	-	-	1.3	-	4691.9
Всичко	50717.0	3268.7	3.9	27.5	1.3	-	54018.4
Проценти	93.9	6.0	-	0.1	-	-	100.0

От таблица № 10 се вижда, че преобладаващата ерозия е **площна** – **3 268,7** ха или **6,0** %, за борба, с която няма нужда от изграждане на технически съоръжения. Ако разгледаме таблицата, ще видим, че най-големи са ерозионните процеси в иглолистните гори. При тях е установено наличие на ерозионни процеси, предимно върху култури, създадени на голи, силно ерозирани терени или след успешна реконструкция. Предпоставка за ерозионните процеси при нискостъблените са ниската пълнота и лошите качества на дървостойките. Част от насажденията са неуспешно реконструирани, което е довело до допълнително развитие на ерозията. Ерозията в широколистните високостъблени гори и в издънковите е повече в резултат от паша и свързаното с нея клоносечно стопанисване на насажденията.

В останалата част от територията на стопанството ерозионните процеси са ограничени и не представляват стопански интерес.

Таблица № 11
Разпределение на подложената на ерозия площ по видове ерозия
(размер на ерозията)

	Без площна ерозия	Площна	Струйчеста	Браздова	Всичко
	хектари				
Всичко	53455.7	546.6	0.4	15.7	54018.4
в т.ч. с ровини	0.2	-	-	-	0.2
в т.ч. без ровини	53455.6	546.6	0.4	15.7	54018.2

Забележка: Тази таблица показва действителната площ, обхваната от процес на площна ерозия. Незасегнатата част на подотдела е дадена в графа "без площна ерозия".

От таблица № 11 се вижда, че фактически действащата ерозия е на площ **562,7** ха, което е **1,0** % от общата площ на горското стопанството. Поради създаването на редица култури, а така също и поради намаляване на пашата и голите сечи в застрашените райони, ерозията на места не е в ход. Част от земите на горския фонд са били включени в национална дългосрочна програма за борба с ерозията, която е изпълнена успешно и е допринесла за намаляване на ерозионните процеси. Основните дървесни видове използвани при противоерозионни залесявания са били предимно с иглолистни дървесни видове (бял, черен бор) и по-рядко - акация, айлант, липи.

При всяка дейност следва да се има предвид, че ерозионните процеси трябва да се свеждат до минимум, да се възстановява горската растителност, а от тук и почвата.

Усилията на лесовъдската колегия в стопанството трябва да бъдат насочени към усвояване на застрашените от ерозия площи, в които няма извършвани противоерозионни мероприятия, главно чрез залесяване.

1.7. Растителност

Според "Класификационна схема на типовете горски месторастения в България" от 2011 година, територията на ТП ДГС "Своге" попада в **Мизийската горскорастителна област (М)** - подобласти – *Северна България (СБ)* и *Крайщенско-Ихтиманска (ИК)*. Във вертикално отношение горските масиви са разположени в голям диапазон от надморски височини от 350 до 1600 метра, което обуславя тяхното разпределение в **два пояса и четири подпояса**, а именно:

1.7.1. Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори М-I (0-600 м н.в.)

1.7.1.1. Подпояс на заливните и крайречни гори - М-I-1 (0-600 м н.в.)

Алувиални низини, заливни тераси и крайбрежни земи на потоците и реките.

Насажденията са върбови и тополи, чисти и смесени непосредствено край водните течения, от които понасят по-продължително заливане. Смесени заливни гори от летен дъб, ясени и брястове върху заливните тераси на места с клен, мекиш, келяв габър, върби и тополи. Храстите са представени от приче грозде, кучи дрян, чашкодрян, ракитица, зърница, зърнастец и др. Крайречни и крайпоточни насаждения от бяла и черна елша на места с върби, тополи, единично достигащи до 1000 м н.в.

Срещат се в заливните тераси на по-големите реки и край реките и потоците в горскогеографските подобласти на Северна България, Лудогорието, Високите Шуменско-Провадийски плата и Крайщенско-Ихтиманска.

1.7.1.2. Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори - М-I-3 (400-600 м н.в.)

Хълмисто-предпланински релеф на места със заоблени високи хълмове и стръмни склонове или котловини, а на други – остатъчни високи плата.

Тук се срещат в по-голямата си част канелени и сиви горски почви.

Горите са смесени от зимен дъб, благуна, цер, бук и обикновен габър по сенчестите изложения и по-рядко – смесени липови гори с обикновен габър, клен, ясени, зимен дъб, цер и благуна. По южните топли склонове с плитки и сухи почви – смесени гори от келяв габър, космат дъб и мъждрян с примес от благуна, цер, мекиш, черен бор и др. Храстите са представени от червена смрика, смрадлика, шипки, драка, глогове, дрянове, птиче грозде, леска и др.

Срещат се в горскогеографските подобласти на Северна България, Лудогорието, Високите Шуменско-Провадийски плата и Крайщенско-Ихтиманска.

1.7.2. Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни – М-II (600-1800 м н.в.)

1.7.2.1. Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела – М-II-1 (600 – 1000 м н.в.)

Нископланински релеф в подножията на планините и по-ниските планински склонове и била. В подпояса се наблюдава преход между канелени горски почви и кафяви горски почви.

По състав горите са чисти и смесени главно от зимен дъб и бук, а на места от бял и черен бор, ела, смърч и обикновен габър с нарядко примеси от благуна, планински бряст, явор, шестил, трепетлика и келяв габър. Храстовата растителност се състои от леска, бързове, синя и червена хвойна, дрянове, глогове, ива и др.

Срещат се в горскогеографските подобласти на Северна България и Крайщенско-Ихтиманска.

1.7.2.2. Подпояс на среднопланински гори от бук, ела и смърч – М-II-2 (1000 – 1500 м н.в.)

Среднопланински релеф на планинските масиви с повече или по-малко стръмни обширни склонове и заоблени върхове.

Подпояса е главната територия за разпространение на кафявите горски почви.

По състав горите са чисти и смесени от бук, ела и смърч, по припечните склонове с предимно суха и плитка почва – чисти или смесени гори от бял бор с бук, ела и смърч, еиднично или групово применени с горун, цер, обикновен габър, трепетлика, ива, брезаи офика и др. Храстовата растителност се състои по шипка, бърз, леска, синя хвойма и др.

Срещат се в горскогеографските подобласти на Северна България и Краищенско-Ихтиманска.

Горската растителност в района на стопанството може да се представи от следните групи насаждения:

- а)** семенни естествени насаждения от бук, зимен дъб, габър, цер, черен бор, бял бор и др.;
- б)** издънкови естествени насаждения от бук, зимен дъб, цер, благуи, космат дъб, акация, келяв габър и други;
- в)** изкуствено създадени иглолистни и широколистни култури от черен и бял бор, зелена дугласка, веймутов бор, акация, зимен дъб, червен дъб, орех, тополи и други.

По време на теренно-проучвателните работи бяха описани около **48** дървесни вида имащи повече от един декар площно участие. Дървесният вид с най-голямо разпространение за горското стопанството е бука (**32,2 %**), втори е зимния дъб (**13,9 %**), следва габър (**11,0 %**) и т.н. Тези видове формират чисти и смесени растителни формации, често с участие на няколко дървесни вида.

Като резултат от дългогодишната лесовъдска практика място са намерили култури от черен бор, бял бор, зелена дугласка, веймутов бор, европейска лиственица, кестен, орех, червен дъб, сребролистна липа и различни клонове тополи.

В състава на разгледаните растителни формации участват и следните храстови и тревни видове: глог, шипка, трънка, драка, леска, дървовидна хвойна, хвойна, дрян, бърз, къпина, малина, подбиче, теменуги, миши уши, острици, камбанка, млечка, лазаркия, папрати, великденче, зъбарка, светлика, власатка, детелина, иглика, очиболец, ягода, здравец, подбел и други. Келявият габър, мъждряна, дрян и т.н., затрудняват естественото възобновяване на насажденията. Тази особеност на района трябва да се има предвид при извеждането на възобновителните мероприятия.

Изключително богато е тревното присъствие под склопа на гората, източник на ценни лекарствени видове, намерили приложение в народната медицина и фитотерапията. Ценни видове са: жълт и червен кантарион, риган, мащерка, бял равнец, лудо биле, коприва, мента и други.

В резултат на проектираните сечи и залесявания не се предвижда значителна промяна в съотношението на дървесните видове. Основните от тях – бук, зимен дъб, габър, цер и други, запазват доминиращото си присъствие, което отговаря напълно на потенциалните възможности на формираните се типове горски месторастения. Освен стопански, тези дървесни видове ще изпълняват добре и своите защитни и специални функции.

1.8. Типове месторастения

Типът месторестене се разглежда като основна таксономична единица, формирана под комплексното въздействие на климатичните, едафични и хидроложки условия. Типовете горски месторастения са определени горски площи с относително еднакъв лесорастителен ефект и относителна еднородност на климатичните, почвени и релефни условия. Това обуславя и еднородността в състава и продуктивността на дървесната растителност. При относително еднороден климат типовете горски месторастения се определят на базата на подтиповото разнообразие на генетичния почвен тип, релефа и изложението. Отделните фактори, определящи формирането на даден тип месторастене, действат комплексно и взаимно свързано, като оказват влияние и върху развитието на горската растителност.

Правилното определяне на типовете горски месторастения е от първостепенна важност за планирането на бъдещата горскостопанска дейност и за избора на видове, подходящи за месторастенето.

Въз основа на методиката за картиране на типовете месторастения, в района на ТП ДГС "Своге" са определени **28** типа месторастения, които са посочени в таблица № **12**.

Всички така установени месторастения са в **Мизийска горскорастителна област (М)**, подобласти – *Северна България (СБ)* и *Краищенско-Ихтиманска (КИ)*.

В таксационните описания типовете месторастения са означени съкратено. Посочен е номерът на типа месторастение по "Класификационната схема на типовете горски месторастения в Р България", богатството на почвата с букви: **А** - много бедна, **В** - бедна, **С** - средно богата, **Д** – богата и влажността на почвата с арабски цифри: **0** – много суха, **1** - суха, **2** - свежа, **3** - влажна, **4** – много влажна (мокра).

Кратка характеристика на типовете горски месторастения

I. Мизийска горскорастителна област - (М)

1.8.1. Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0 – 600 м н.в.) – М-I

1.8.1.1. Подпояс на заливните и крайречни гори (0-600 м н.в.) - М-I-1

1.8.1.1.1. Крайречно, свежо на алувиална ненаситена почва - (дренирано-тополово) - С₂ (8)

Това месторастение заема малка част от дървопроизводителната площ на стопанството – **8,5** ха. Среща се предимно по поречието на р. Искър, в двете подобласти, на алувиална ненаситена, средно дълбока, слабо каменлива почва с дълбочина на подпочвените води в края на лятото 2-3 метра. От това месторастение е взет **един** почвен разрез № **56**, заложен при устройството през 1985 г.

Лабораторният анализ показва съдържание на хумус 1,91 % за хоризонт А и 0,41 % за хоризонт В. Общият азот е съответно 0,067 % и 0,056 % за А и В хоризонти. Месторастенето се определя като среднобогато и свежо.

Състава на културите е от евроамериканска топола - I-214, а насажденията са от бяла върба, елша, габър и акация.

В оптималния подходящ състав се предвиждат култури от високопродуктивният тополов клон I-214, с единично участие на върба, елша, акация и др.

Очакваната производителност е I - II бонитет.

1.8.1.1.2. Крайречно, свежо, на алувиална ненаситена почва (условно-тополово) - В₂ (9)

Установено е само в 2 подотдела в стопанството (436 ж; 823/15) на площ **0,3** ха по поречието на р.Искър.

Почвата е алувиална ненаситена. Месторастенето е средно каменливо, средно дълбоко,свежи, а е условно тополово, тъй като почвата е сравнително бедна и подпочвените води в края на лятото са на повече от 3 м дълбочина. Затова и се определя като бедно и свежо.

Културата е от евроамериканска топола - клон *Bachilieri*, а насаждението е от издънкова топола И-214.

Подходящият бъдещ състав предвижда запазване на съществуващата растителност. Очакваната производителност е висока - II бонитет.

1.8.1.2.Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (400 - 600 м н.в.) – М-I-3

1.8.1.2.1. Свежо до сухо, на сива горска обикновена почва – С_{2,1} (20)

Това месторастение заема **125,3** ха, или **0,2** % от общата дървопроизводителна площ на стопанството. Разпространено е в подобласт Северна България, като се среща предимно на сенчести изложения, на полегати и наклонени терени.

Таблица № 12
За разпределение на дървопроизводителната площ
по типове местораствения – общо за ТП ДГС "Своге"

Наименование на типовете местораствения	Съкратено обозначение	ха	%
Мизийска горскорастителна област	М		
Горскорастителни подобласти – Северна България / Краищенско-Ихтиманска	СБ/КИ		
Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0 – 600 м н.в.)	М-I		
Подпояс на заливните и крайречни гори (0 – 600 м н.в.)	М-I-1		
Крайречно, свежо, на алувиална ненаситена почва (дренирано-тополово)	C ₂ (8)	8.5	-
Крайречно, свежо, на алувиална ненаситена почва (условно-тополово)	B ₂ (9)	0.3	-
всичко за подпояса		8.8	-
Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (400 - 600 м н.в.)	М-I-3		
Свежо до сухо, на сива горска обикновена почва (само в СБ)	C _{2,1} (20)	125.3	0.2
Сухо до свежо, на сива горска светла почва (само в СБ)	B _{1,2} (21)	405.0	0.8
всичко за подпояса		530.3	1.0
Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1 800 м н.в.)	М-II		
Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.)	М-II-1		
Крайречно, нископланинско, свежо до влажно на алувиална ненаситена почва	BC _{2,3} (136)	10.1	-
Свежо до влажно, на кафява горска почва	CD _{2,3} (29)	1 093.3	2.2
Свежо, на кафява горска почва	C ₂ (30)	14 539.4	29.3
Сухо до свежо, на кафява горска почва	B _{1,2} (31)	5 621.9	11.4
Свежо, на канелена горска обикновена почва (само в КИ)	C ₂ (32)	2 662.9	5.4
Сухо, на канелена горска обикновена почва (само в КИ)	B ₁ (33)	2 150.4	4.4
всичко за подпояса		26 078.0	52.7
Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1000-1 500 м н.в.)	М-II-2		
Свежо, на кафява горска почва	D ₂ (34)	679.9	1.4
Свежо до влажно, на кафява горска почва	CD _{2,3} (35)	772.2	1.6
Свежо, на кафява горска почва	C ₂ (36)	8 754.1	17.7
Сухо до свежо, на кафява горска почва	B _{1,2} (38)	1 418.9	2.9
всичко за подпояса		11 625.1	23.6
Типове местораствения с интразонално разпространение в трите горскорастителни области: Мизийска (М), Тракийска (Т), Южна Крайграницна (Ю)	МТЮ		
Свежо, на обикновена рендзина	C ₂ (121)	324.2	0.6
Сухо, на обикновена рендзина	AB ₁ (122)	664.6	1.4
Много сухо до сухо, на обикновена рендзина (кайряк)	A _{0,1} , (123)	1.3	-
Свежо, на обикновена рендзина	C ₂ (124)	1 911.1	3.8
Сухо до свежо, на обикновена рендзина	B _{1,2} (125)	3 115.0	6.3
Много сухо до сухо, на обикновена рендзина (кайряк)	A _{0,1} , (126)	11.9	-
Свежо, на обикновена рендзина	C ₂ (143)	1 406.7	2.8
Сухо до свежо, на обикновена рендзина	B _{1,2} (145)	607.7	1.2
всичко за областите		8 042.5	16.1
Типове местораствения в трите горскорастителни области: Мизийска (М), Тракийска (Т), Южна Крайграницна (Ю)	МТЮ		
Група сухи, сухи до свежи и свежи местораствения, на слабо или средно ерозиран почви	B ₁ ; B _{1,2} ; B ₂ (131)	199.9	0.4
Група много сухи и сухи местораствения на средно или силно ерозирана почва	A ₀ ; A ₁ (132)	49.9	0.1
Група сухи, сухи до свежи и свежи местораствения, на слабо или средно ерозиран почви	B ₁ ; B _{1,2} ; B ₂ (133)	2 356.2	4.7
Група сухи до свежи местораствения на средно или средно до силно ерозирана почва	A _{1,2} (134)	637.3	1.3
всичко за областите		3 243.3	6.5
Типове местораствения на камениви и скални склонове (сипей, ерохоти, морени): Мизийска (М)	М		
Група местораствения на камениви и скални склонове върху различни почвени типове	A _{0,1} ; A ₁ ; AB ₁ (130)	54.0	0.1
всичко за областта		54.0	0.1
Общо за ТП ДГС "Своге"		49 582.0	100.0

Според данните от лабораторния анализ на двата почвени профила №№ 40 и 42 е установено: съдържание на хумус за А хоризонт - 2,75 % и за хоризонт В - 0,96 %, а съдържание на общ азот съответно 0,170 % и 0,101 % за А и В хоризонти. Тези данни определят почвата като сива горска обикновена, средно дълбока до дълбока, средно до слабо каменлива, добре запасена на хумус и азот, с кисела реакция. Месторастенето се определя като среднобогато, свежо до сухо.

Естествената растителност е представена предимно от издънкови и по-рядко от семенни насаждения от цер, зимен дъб, габър. В състава им участват още бук, сребролистна липа и клен. На места дървостойите са с влошено състояние и върху терените се е настанил келяв габър. Върху част от площта са създадени култури от зелена дугласка и черен бор. Производителността е II - IV бонитет.

Подходящият състав предвижда запазване на съществуващата естествена растителност и подобряване на състоянието им чрез увеличаване на участието на горуна и цера. Ще се запазят създадените вече култури от иглолистни.

Производителността ще бъде II - III бонитет.

1.8.1.2.2. Сухо до свежо, на сива горска светла почва – В_{1,2} (21)

Това месторастене заема 405,0 ха, или 0,8 % от дървопроизводителната площ на ТП ДГС "Своге" и се среща в подобласт Северна България. Почвата на която се е образувало, е сива горска светла, плитка до средно дълбока, силно до средно каменлива, суха до свежа, бедна. Среща се предимно на припечни изложения върху полегати и наклонени терени.

За определяне елементите на почвата е използван ПП № 8. От извършените анализи е установено съдържание на хумус за А хоризонт - 1,75 %, за В хоризонт - 0,76 % и общ азот съответно 0,130 % и 0,070 % за А и В хоризонти. Тези данни характеризират почвата като маломощна, глинесто-песъчлива, бедна на хумус и азот, кисела. Месторастенето се определя като бедно и сухо до свежо.

Върху това месторастене са формирани чисти и смесени издънкови насаждения от келяв габър, зимен дъб, цер, по-рядко блаун, в които участват още сребролистна липа, мъждрян, клен и др. Състоянието им е лошо, средната производителност е V бонитет. В резултат на реконструкции в миналото са създадени култури от бял бор, по рядко от черен бор, с участие на издънки от естествената растителност. Средната производителност на тези култури е IV бонитет, здравословното състояние – задоволително.

Подходящия за месторастенето бъдещ дървесен състав е свързан със запазването на съществуващата структура на насажденията.

Очакваната производителност е IV бонитет, за иглолистните култури – III бонитет.

1.8.2. Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600 - 1 800 м н.в.)– М-II

1.8.2.1. Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1 000 м н.в.) – М-II-1

1.8.2.1.1. Крайречно, нископланинско, свежо до влажно на алувиална ненаситена почва – ВС_{2,3} (136)

Това месторастене заема малка част от дървопроизводителната площ на стопанството – 10,1 ха. Среща се ограничено предимно край големите долове и речните тераси над 600 м н.в. с дълбочина на подпочвените води от 1 до 3 м. в края на лятото.

Почвата е алувиална ненаситена, добре овлажнена, бедна до средно богата, средно до слабо каменлива и песъчлива. Високото и плодородие се дължи на благоприятният воден режим, но производителността на насажденията е ограничена от по-късият вегетативен период в този подпояс. От тук и месторастенето се определя като бедно до средно богато и свежо до влажно.

Естествената растителност включва издънкови насаждения от върба и елша, с участие 2-3 десети на орех, блаун, ясен, а културите са от различни клонове тополи – И-214, *Bachilieri*. Средната производителност е II-III бонитет.

С оглед на укрепителната роля по поречията на тези насаждения подходящият бъдещ състав е насочен към запазване състава им, като на голините се предвижда създаване на тополови култури от I-214. Очакваната производителност е I-II бонитет.

1.8.2.1.2. Свежо до влажно, на кафява горска почва – СД_{2,3} (29)

Това месторастение е установено върху **1 093,3** ха, или **2,2** % от дървопроизводителната площ на стопанството. Среща се на сенчести изложения, върху полегати и наклонени терени, а понякога и в пониженията. Почвата е кафява горска, средно дълбока до дълбока и много дълбока, средно до слабо каменлива, глинесто-песъчлива, богата на хумус и азот. Месторастенето се определя като среднобогато до богато, свежо до влажно.

Растителността е представена от семенни и издънкови букови насаждения, в които се включват и габър, зимен дъб, трепетлика. Производителността им отговаря до голяма степен на възможностите на месторастенето, а именно I - III бонитет. Създадените култури от иглолистни са от бял бор, зелена дугласка, смърч, черен бор в сравнително добро състояние и висока производителност. За увеличаване на видовото разнообразие са създадени и се развиват добре култури от кестен и зимен дъб.

Подходящият състав предвижда чисти или смесени букови и зимендъбови насаждения, в които единично или с 1-2 десети участие ще участват габър, цер, череша, елша и др. От иглолистните зелената дугласка и смърча запазват участието си, докато белият бор, където е в недобро състояние ще намалее за сметка на бука.

Очакваната производителност е I-II бонитет.

1.8.2.1.3. Свежо, на кафява горска почва – С₂ (30)

Това е най-широко разпространеното месторастение в района на ТП ДГС "Своге". Заема **14 539,4** ха, или **29,3** % от дървопроизводителната площ. Почвата е кафява горска, средно дълбока, средно камелнива, среща се на различни изложения, върху наклонен и стръмен терен.

За пълното му охарактеризиране са използвани данните от лабораторния анализ на **тринадесет** почвени разрези: №№ **7, 10, 15, 16, 18, 21, 22, 25, 33, 34, 36, 49, 52**.

Резултатите сочат съдържание на хумус за А хоризонт от 2,44 % до 7,71 %, за В хоризонт от 0,71 % до 5,03 % и съдържание на общ азот за А хоризонт от 0,064 % до 0,357 % и от 0,031 % до 0,191 % за В хоризонт. Тези данни за почвеното плодородие характеризират почвата като глинесто песъчлива, средно богато запасена с хумус и азот. Месторастенето се определя като среднобогато и свежо.

Естествената растителност е представена от семенни и издънкови насаждения от бук, габър, зимен дъб и цер от I до V бонитет, с участие на бреза, клен, череша, благуна, явор, планински ясен, шестил, сребролистна липа, трепетлика, леска. На места в резултат на неуспешни реконструкции се е настанил келяв габър. Създадени са култури от зимен дъб, червен дъб, кестен, бреза в добро състояние. Иглолистните култури от бял бор, черен бор, смърч, зелена дугласка, европейска лиственица и други показват добра производителност, но са уязвими, и често страдат от снеголоми, пожари и насекоми нападения. Затова и подходящият състав предвижда запазване на естествената дървесна растителност, като участието на иглолистни намалява за сметка на по-устойчивите за местните условия дървесни видове - бук, зимен дъб, горскоплодни.

Очакваната производителност е III бонитет.

1.8.2.1.4. Сухо до свежо, на кафява горска почва – В_{1,2} (31)

Това е третото по разпространение месторастение на територията на стопанството. Заема **5 621,9** ха, или **11,4** % от дървопроизводителната му площ. Почвата е кафява горска, плитка до средно дълбока, силно до средно каменлива. Среща се предимно на припечни изложения върху наклонени до стръмни терени и изпъкнали форми. За анализ на почвените характеристики са използвани **пет** почвени разрези: №№ **9, 26, 43, 51, 55**. Лабораторният анализ показва съдържание на хумус от 0,81 % до 3,51 % за хоризонт А и от 0,56 % до 1,58 % за хоризонт В, а общият азот е съответно от 0,067 % до 0,146 % и от 0,048 % до 0,101 % за А и В хоризонти. Тези данни характеризират почвата като глинесто песъчлива, кисела, бедна на хумус и азот. Месторастенето се определя като бедно, сухо до свежо.

Естествената растителност е представена от издънкови насаждения от зимен дъб, келяв габър, бук, цер, габър, акация и клен, с участие на бреза, планински ясен, сребролистна липа и други с влошено състояние и с производителност IV - V бонитет. След реконструкция са създадени култури от бял и черен бор, с участие на издънки от бук, габър, зимен дъб, цер и др. На места белият бор е в лошо състояние в резултат на снеголоми и нападения от корояди. Производителността на културите е III - IV бонитет.

Подходящият бъдещ състав предвижда запазване на съществуващата растителност (IV - V бонитет) и запазване на създадените култури от черен и бял бор.

1.8.2.1.5. Свежо, на канелена горска обикновена почва – С₂ (32)

Широко разпространено месторастение, което заема **2 662,9** ха, или **5,4** % от дървопроизводителната площ на стопанството, но се среща само в Краищенско–Ихтиманска подобласт. Почвата е канелена горска обикновена, средно дълбока до дълбока, слабо до средно каменлива. Среща се на различни изложения на наклонени и стълни терени. От това месторастение са взети **три** почвени разреза: №№ **17, 19, 44**.

Почвените характеристики сочат съдържание на хумус за А хоризонт от 2,63 % до 4,91 %, за В хоризонт от 1,06 % до 2,81 % и съдържание на общ азот за А хоризонт от 0,129 % до 0,182% и от 0,070 % до 0,106 % за В хоризонт. Тези данни характеризират почвата, като песъчливо-глинеста до глинесто-песъчлива, кисела, богата на хумус и азот. Това месторастение се определя като средно богато, свежо.

Естествената растителност е представена предимно от зимен дъбови насаждения от II - V бонитет с участие на бук и габър (III бонитет), цер, клен, сребролистна липа, трепетлика. В резултат на неуспешни реконструкции на места се е настанил келяв габър. Създадените култури са от бял и черен бор (III - IV бонитет), зелена дуглазка, смърч, а от широколистните от зимен дъб, бреза и акация.

В бъдеще ще се разчита предимно на естествената растителност, която има добра производителност, като се внасят и други нейни спътници - сребролистна липа, планински ясен и др. Очаквана средна производителност III бонитет.

1.8.2.1.6. Сухо, на канелена горска обикновена почва – В₁ (33)

Това месторастение заема **2 150,4** ха, или **4,4** % от дървопроизводителната площ на горското стопанството, само в Краищенско–Ихтиманска подобласт. Почвата е канелена горска обикновена, плитка до средно дълбока, силно каменлива. Среща се приоритетно на припечни изложения, върху наклонени и стръмни терени, и изпъкнали форми. За пълното и охарактеризиране са използвани данните от **три** почвени разреза: №№ **14, 20, 35**.

Лабораторните анализи сочат съдържание на хумус от 0,81 % до 2,10 % за хоризонт А и от 0,56 % до 1,05 % за хоризонт В, а общият азот е съответно от 0,101 % до 0,173 % и от 0,057 % до 0,082 % за А и В хоризонти. Това определя почвата, като глинесто песъчлива, с кисела реакция, бедна на хумус и азот. От тук и месторастенето е бедно и сухо.

Растителността е представена от чисти и смесени издънкови насаждения, с преобладание на зимен дъб (IV - V бонитет), като голяма част от месторастенето е заета с келяв габърски насаждения (V бонитет), а създадените култури са предимно от бял и черен бор (III - IV бонитет) и акация.

Подходящият състав предвижда запазване на съществуващата естествена растителност и запазване на културите от черен и бял бор.

1.8.2.2. Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1000-1 500 м н.в) – М-II-2

1.8.2.2.1. Свежо, на кафява горска почва – Д₂ (34)

Това месторастение е установено на **679,9** ха, или **1,4** % от дървопроизводителната площ на ТП ДГС "Своге". Почвата е кафява горска, дълбока до много дълбока, слабо каменлива. Среща се на сенчести изложения, на наклонени и стръмни терени в пониженията. За пълното и охарактеризиране са използвани данните от заложените при устройството от 1985 г. **два** почвени разреза: №№ **2 и 31**.

Те сочат съдържание на хумус за А хоризонт от 4,37 % до 5,33 % и за В хоризонт от 1,78 % до 2,74 %, а съдържанието на азот е от 0,175 % до 0,265 % за А хоризонт и от 0,087 % до 0,143 % за В хоризонт. Това определя почвата, като глинесто песъчлива, с кисела реакция, богата на хумус и азот. Месторастенето е богато и свежо (до 1 400 м н.в.).

Естествената растителност е представена предимно от семенни и издънкови букови насаждения с участие на габър, ива, бреза, явор, леска, череша и други, с висока производителност I - III бонитет. Културите са от смърч (I бонитет) и бял и черен бор (II-III бонитет). Подходящият състав предвижда запазването на сегашния, като очаквания бонитет за бука е I –II.

1.8.2.2.2. Свежо до влажно, на кафява горска почва – СД_{2,3} (35)

Месторастенето заема **772,2** ха, или **1,6** % от дървопроизводителната площ на горското стопанство. Почвата е кафява горска, дълбока до много дълбока, слабо до средно каменлива. Среща се на сенчести изложения, на наклонени и стръмни терени в пониженията. От това месторастение са взети два почвени профила: №№ **5** и **30**.

Данните сочат, че съдържанието на хумус за хоризонт А от 5,13 % до 11,4 % и за хоризонт В от 2,91 % до 8,77 % и общ азот съответно за А хоризонт от 0,190 % до 0,454 % и от 0,050 % до 0,409 % за В хоризонт. Всичко това определя тази почва, като глинесто пясъчлива, с кисела реакция, богата на хумус и азот. Това месторастение се отличава от предходното по това, че заема свежи до влажни почви, на по-висока надморска височина (над 1 400 м н.в.).

Естествените насаждения са семенни или издънкови букови (II, III бонитет) с участие на габър, зимен дъб, явор и трепетлика. Културите са от бял бор (II-III бонитет) и смърч (I бонитет).

Подходящият състав предвижда запазването на сегашния, като очакваният бонитет за бука е I-II.

1.8.2.2.3. Свежо, на кафява горска почва – С₂ (36)

Това месторастение е второто по разпространение на територията, на ТП ДГС "Своге". Заема **8 754,1** ха, или **17,7** % от дървопроизводителната площ. Почвата е кафява горска, средно дълбока до дълбока, средно каменлива. Среща се на различни изложения, върху наклонени и стръмни терени. За по-пълното охарактеризиране на тази почва са използвани данните от **девет** почвени разреза: №№ **6, 23, 24, 28, 29, 32, 39, 41, 50**.

Лабораторните анализи показват, че съдържанието на хумус за хоризонт А от 2,61 % до 11,4 % и за хоризонт В от 1,57 % до 8,77 %, а съдържанието на общ азот е съответно от 0,179 % до 0,406 % и от 0,076 % до 0,303 % за А и В хоризонти. Тези данни за почвеното плодородие характеризират почвата, като глинесто пясъчлива, средно запасена с хумус и азот, кисела. Месторастенето се определя като среднобогато и свежо.

Характерни за това месторастение са издънковите чисти и смесени насаждения от бук и зимен дъб с участие на бреза, трепетлика, габър, келяв габър и др., със средна производителност IV бонитет. Създадените иглолистни култури са от бял и по-рядко от черен бор, смърч, зелена дугласка, с участие на издънки от местните дървесни видове. Имат висока производителност I-III бонитет, но страдат от снеголоми и вредители.

Основните насоки на стопанисването ще са насочени към запазването и подобряването на съществуващата дървесна растителност чрез извеждане на подходящи възобновителни и отгледни сечи, залесяване и други.

Очакваната производителност е II бонитет.

1.8.2.2.4. Сухо до свежо, на кафява горска почва – В_{1,2} (38)

Това месторастение заема **1 418,9** ха, или **2,9** % от дървопроизводителната площ на стопанството. Почвата е кафява горска, плитка до средно дълбока, силно до средно каменлива. Среща се предимно на припечни изложения, върху наклонени и стръмни терени, и изпъкнали форми. За охарактеризирането и са използвани данните от **два** почвени разреза №№ **1** и **37** заложен при устройството през 1985 год.

Те сочат съдържание на хумус за хоризонт А – 1,45 %, за хоризонт В - 0,51 % и съдържание на общ азот съответно 0,032 % и 0,029 % за А и В хоризонти, т.е. почвата е, глинесто пясъчлива, с кисела реакция, бедна на хумус и азот, плитка. Това месторастение се среща предимно на припечни изложения и изпъкнали теренни форми. То се определя като бедно, сухо до свежо.

Понастоящем дървостойките заемащи това месторастение са издънкови и по-рядко семенни букови насаждения в състава на които влизат и зимен дъб, габър, трепетлика, ива. На големи територии се срещат млади бялборови насаждения, появили се от възобновяващи се култури.

Подходящият бъдещ състав предвижда запазване на съществуващата растителност (IV - V бонитет) и запазване на създадените култури от черен и бял бор.

1.8.3. Типове месторастения с интразонално разпространение в трите горскорастителни области – (0 – 1 800{2 200} м н.в.) – МТЮ - I

1.8.3.1. Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0 – 600 м н.в.) – М-I

1.8.3.1.1. Свежо, на обикновена рендзина - C₂ (121)

Месторастенето заема **324,2** ха или **0,6** % от дървопроизводителната площ на стопанството. Почвите, върху които е формирано са рендзини, средно дълбоки, средно каменливи. Среща се предимно на сенчести изложения върху полегати до стръмни терени.

По механичен състав почвите са леко песъчливо-глинести. Реакцията на почвата е неутрална до слабо алкална. Хумусното съдържание и общият азот са в достатъчни количества и намаляват в дълбочина. Фосфорните окиси са неравномерно разпределени в дълбочина. Въпреки високото съдържание на хранителни вещества в тези почви, растежните им качества са слаби поради това, че голяма част от тях са в неусвоими форми, поради голямото съдържание на калциев карбонат, който забавя тяхното разграждане. От тук и месторастенето е среднобогато и свежо.

Естествената растителност е представена от издънкови насаждения от цер, габър, бук с участие на сребролистна липа, клен, зимен дъб, благуи, айлант, трепетлика и мъждрян. На мястото на неуспешните в миналото реконструкции се е настанил келяв габър с мъждрян и други. Културите, създадени на това месторастение са от черен и бял бор, смесени с естествено срещащата се растителност.

Видовият състав до голяма степен ще се запази. Очаква се средна производителност - III бонитет.

1.8.3.1.2. Сухо, на обикновена рендзина – АВ₁ (122)

Това месторастение заема **664,6** ха, или **1,4** % от дървопроизводителната площ на горското стопанство. Почвата е обикновена рендзина, плитка до твърде плитка, средно до силно каменлива. Среща се предимно на припечни изложения върху равен до стръмен терен. За определяне елементите на почвата са използвани данните от **един** почвен профил № **54**, заложен през 1985 г. Установено е съдържание на хумус за хоризонт А – 5,86 % и за хоризонт В - 2,38 % и общ азот съответно 0,263 % и 0,252 % за А и В хоризонти. Тези данни характеризират почвата като богата на хумус и азот в не усвоима форма, слабо алкална до неутрална. Месторастенето се определя като много бедно до бедно, сухо.

Сегашната растителност се състои предимно от девастирани дървостои от келяв габър, цер, мъждрят, зимен дъб и др. Създадените култури са предимно от черен бор и по-малко от бял бор.

Подходящият бъдещ състав предвижда запазване на съществуващата растителност (IV - V бонитет) и запазване на създадените култури.

1.8.3.1.3. Много сухо до сухо, на обикновена рендзина (кайряк) - А_{0,1} (123)

Това е слабо разпространено месторастение, което едва заема **1,3** ха от дървопроизводителната площ на стопанството. Почвата е обикновена рендзина, много плитка до плитка, силно каменлива. Среща се на силно каменливи терени и сипеи на карбонатни скали, с преобладание на припечните изложения върху равни и наклонени терени.

Естествената растителност е представена от силно девастирани дървостои от келяв габър и участие 1-2 десети, или единично на мъждрян, бук, клен, габър, зимен дъб, благуи и цер.

Поради характера на това месторастение бъдещото стопанисване на тези площи е насочено към запазване на естествената растителност.

1.8.3.2. Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600 - 1800 м н.в.) – М-II

1.8.3.2.1. Свежо, на обикновена рендзина - C₂ (124)

Това месторастение заема **1 911,1** ха, или **3,8** % от дървопроизводителната площ на ТП ДГС "Своге". Почвата е обикновена рендзина, средно дълбока, средно каменлива. Среща се предимно на сенчести изложения върху полегати и наклонени терени. Според данните от лабораторния анализ на заложения при устройството през 1985 г. почвен профил № **45** е установено, че съдържанието на хумус в хоризонт А - 10,40 %, в хоризонт В - 3,14 % и съдържание на общ азот съответно 0,868 % и 0,252 % за А и В хоризонти. Тези данни определят почвата като богата на хумус и азот, със слабо кисела до неутрална реакция. Месторастенето се определя като среднобогато и свежо.

Понастоящем повече от половината площ е заета от семенни и издънкови букови и габърви, и по-ограничено от дъбови дървостои в добро до средно състояние. Характерно за месторастенето е, че се срещат много смесени насаждения, което предполага голямо видово разнообразие, а именно зимен дъб, цер, благун, бреза, сребролистна и дребнолистна липа, явор, череша, клен, планински ясен, гледичия, орех, кестен, върба, мекиш, трепетлика, леска, келяв габър и др. Създадени са и култури от черен бор, по-рядко бял бор, смърч и зелена дугласка.

Подходящият състав за това месторастение е най-близко до естествената растителност - бук, габър и зимен дъб, сребролистна липа и череша. Ще се запазят културите от черен бор. Продуктивността на бъдещите дървостои ще бъде II - III бонитет.

1.8.3.2.2. Сухо до свежо, на обикновена рендзина – В_{1,2} (125)

Месторастенето заема **3115,0** ха, или **6,3** % от дървопроизводителната площ на горското стопанство. Почвата е обикновена рендзина, плитка до средно дълбока, силно каменлива. Среща се предимно на припечни изложения, върху полегати до стръмни терени. За по-пълно охарактеризиране на тази почва са използвани данните от **пет** почвени разреза №№ **3, 4, 11, 12**, заложили при предходното устройство и № **53** - при устройството през 1985 год.

Данните показват съдържание на хумус за хоризонт А от 1,16 % до 9,99 % и за хоризонт В от 2,28 % до 5,44 %, а за общ азот от 0,156 % до 0,366 %. Месторастенето се определя като бедно, сухо до свежо.

Естествената растителност е представена от разстроени издънкови насаждения от IV - V бонитет от келяв габър, в състава на които участват и цер, габър, зимен дъб, благун, мъждрян, сребролистна липа, леска, и др. Върху част от площта са създадени култури от черен и бял бор, които са в средно състояние и имат производителност III - IV бонитет.

Подходящият състав предвижда запазване на съществуващата естествена растителност и запазване на културите от черен и бял бор.

1.8.3.2.3. Много сухо до сухо, на обикновена рендзина (кайряк) - А_{0,1} (126)

Това е слабо разпространено месторастение, което едва заема **11,9** ха от дървопроизводителната площ на стопанството. Почвата е обикновена рендзина, много плитка, силно каменлива. Среща се на силно каменливи терени и сипеи на карбонатни скали, с припечно изложение.

Естествената растителност е представена от силно девастирани дървостои от келяв габър и участие на мъждрян, бук, клен, габър, зимен дъб, благун и цер.

Поради характера на това месторастение бъдещото стопанисване на тези площи е насочено към запазване на естествената растителност.

1.8.3.2.4. Свежо, на обикновена рендзина - С₂ (143)

Това месторастение заема **1 406,7** ха, или **2,8** % от дървопроизводителната площ на ТП ДГС "Своге". Почвата е обикновена рендзина, средно дълбока, средно каменлива. Среща се предимно на сенчести изложения върху полегати и наклонени терени. За пълното й охарактеризиране са използвани данните от един почвен профил № **48**, заложен при устройството през 1985 г.

Установено е съдържание на хумус за хоризонт А – 10,38 % и за хоризонт В – 4,81 % и общ азот съответно 0,309 % и 0,106 % за А и В хоризонти. Месторастенето се определя като среднобогато и свежо, с неутрална реакция и пясъчливо-глинева почва.

Естествената растителност е представена от букови насаждения с участие на габър, зимен дъб, клен, трепетлика, цер, явор, сребролистна липа, и др. Производителността е средна – III бонитет. Културите са от бял бор, черен бор и смърч, но те имат твърде малко участие.

Основните насоки на стопанисването ще са насочени към запазването и подобряването на съществуващата дървесна растителност чрез извеждане на подходящи възобновителни и отгледни сечи, залесяване и други.

Очакваната производителност е II-III бонитет.

1.8.3.2.5. Сухо до свежо, на обикновена рендзина – В_{1,2} (145)

Месторастене заема **607,7** ха, или **1,2** % от дървопроизводителната площ на стопанството. Почвата е обикновена рендзина, плитка до средно дълбока, средно до силно каменлива. Среща се предимно на припечни изложения, върху полегати до стръмни терени. Те са богати на хумус и общ азот, но алкалната реакция прави хранителните вещества недостъпни и трудно разградими. От тук и месторастенето се определя като бедно, сухо до свежо.

Естествената растителност е представена от разстроени издънкови насаждения от IV - V бонитет от келяв габър, в състава на които участват и бук, габър, сребролистна липа, мъждрян, леска, и др. Създадените култури са от черен бор, по-рядко от бял бор, които са в средно състояние и имат производителност III - IV бонитет.

Подходящият състав предвижда запазване на съществуващата естествена растителност и запазване на културите.

Очакваната производителност е ниска – IV бонитет за широколистните, III бонитет за иглолистните.

1.8.4. Типове ерозирани месторастения в трите горскорастителни области – (0-1 800{2 200} м н.в.) – МТЮ-I

1.8.4.1. Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0 – 600 м н.в.) – М-I

1.8.4.1.1. Група сухи, сухи до свежи и свежи месторастения, на слабо или средно ерозирани почви - В₁; В_{1,2}; В₂ (131)

Това месторастене заема **199,9** ха, или **0,4** % от дървопроизводителната площ на ТП ДГС "Своге".

Почвата е средно дълбока, средно каменлива, ерозирана в I-II-III степен. Среща се в почти всички райони на стопанството, върху наклонени и стръмни терени, различни части на склона, независимо от изложението. От това месторастене е заложен **един** почвен профил № **46** (сива горска светла).

Лабораторният анализ показва, че съдържанието на хумус за хоризон В е 1,77 %, а на азот 0,078 %. А-хоризонтът е силно изнесен или почти липсва. Общата характеристика на почвата е ерозирана, пясъчливо-глинеста, силно кисела, бедна на хумус и азот. Месторастенията се определят като бедни, сухи, сухи до свежи или свежи.

Естествената дървесна растителност е в лошо състояние и със слаба продуктивност, представена предимно от силно девастирани дървостои или редини. Наличната растителност се състои предимно от иглолистни култури от черен бор (III - IV бонитет) и култури от акация. Естествените издънкови насаждения са келяв габър, букови и зимен дъбови със слаба продуктивност (V бонитет).

Дейността на лесовъдската колегия в стопанството трябва да бъде насочена към постигане на оптимален подходящ състав и овладяване на повърхностните ерозионни процеси, чрез запазване или подмладяване на съществуващата естествена растителност, и толериране на създадените иглолистни култури.

1.8.4.1.2. Група много сухи и сухи месторастения на средно или силно ерозирана почва – А₀; А₁ (132)

Месторастенето заема **49,9** ха, или **0,1** % от дървопроизводителната площ на горското стопанство. Почвата е плитка или твърде плитка, силно каменлива, ерозирана в IV-V степен. Срещат се предимно на припечни изложения, а релефът е наклонен и стръмен, на изпъкнали части на склона. В резултат на ерозията А-хоризонт липсва, а В-хоризонт е частично изнесен. Това определя месторастенето, като много бедно, много сухо до сухо и бедно на хранителни вещества.

Естествената растителност е представена от силно разстроени келявгабъррови насаждения (V бонитет). Създадените култури са от акация (V бонитет).

Подходящият състав предвижда запазване на съществуващата растителност (IV-V бонитет) с евентуалното ѝ съгъстяване с черен бор или акация при ниски пълноти и неравномерен строеж, с цел да задържи по-нататъшното развитие на ерозионните процеси и да възстанови почвеното плодородие.

Очаквана производителност е IV бонитет.

1.8.4.2. Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600 - 1800 м н.в.) – М-II

1.8.4.2.1. Група сухи, сухи до свежи и свежи месторастения, на слабо или средно ерозирани почви - В₁; В_{1,2}; В₂ (133)

Това месторастение заема **2 356,2** ха, или **4,7** % от дървопроизводителната площ на стопанството. Среца се предимно на припечни изложения, върху наклонени и стръмни терени, на различни части по склона. Установено е на различни типове почва - канелена горска обикновена (ПП №№ **13** и **27**), кафява горска ненаситена (ПП № **38**) и сива горска светла (ПП № **47**), които са средно дълбоки, средно каменливи, ерозирани I-II-III степен. А-хоризонтът е силно изнесен или почти липсва. Бедни до средно богати на хумус. Общата характеристика на тази почва е следната: ерозирана, глинесто-песчлива, кисела, бедна до среднобогата на хумус и азот. Месторастенията се определят като бедни, сухи, сухи до свежи или свежи.

Наличната растителност се състои предимно от иглолистни култури от черен бор (III, IV бонитет) и бял бор (IV бонитет), култури от акация (IV бонитет). Естествените насаждения са издънкови със слаба продуктивност (IV-V бонитет) и разнообразен състав (келяв габър, зимен дъб и бук).

Подходящият състав предвижда запазване на черния и белия бор (III бонитет) с участие на издънки. При наличие на естествена растителност, същата се предвижда да се запази (IV бонитет), като се подобрят защитните и функции, а при необходимост от спиране на ерозионните процеси и съгъстяване с черен бор и бял бор.

1.8.4.2.2. Група сухи до свежи месторастения на средно или средно до силно ерозирана почва – А_{1,2} (134)

Този месторастения заемат **637,3** ха, или **1,3** % от дървопроизводителната площ на горското стопанство. Установено е предимно на припечни изложения, върху стръмни терени, на изпъкнали части по склона. Може да се срещне на различни почвени типове, бедни на хумус и азот. Ерозионните процеси са силно напреднали – IV-V степен на ерозия, при която и илувиалният В-хоризонт е частично или изцяло изнесен. Месторастенето се определя като много бедно, сухо до свежо.

Естествената растителност е представена от разстроени келявгабъррови, зимендъбови и букови насаждения (V бонитет) с участие на габър, клен, мъждрян, цер и сребролистна липа. Създадени са култури са от черен и бял бор (IV бонитет), и акация (V бонитет).

Подходящият състав предвижда запазване на съществуващата растителност (IV, V бонитет).

1.8.5. Типове месторастения на каменливи и скални склонове (сипей, грохоти, морени) - (0 - 1 800 м н.в.) – М-I

1.8.5.1. Група месторастения на каменливи и скални склонове върху различни почвени типове – А_{0,1}; А₁; АВ₁ (130)

Месторастенето заема **54,0** ха или **0,1** % от дървопроизводителната площ на стопанството. Почвите върху, които е разпространено са от различни типове и предимно на припечни изложения. Общото между тях е, че са много бедни на хумус и азот, твърде плитки, силно каменливи с голямо скално покритие и различен процент на нелесопригодност. Месторастенето се определя, като много бедно, много сухо до сухо, сухо.

Върху площта на това месторастение в перспектива е предвидено запазване на естествената растителност, представена от келяв габъррови насаждения смесени с цер, габър, мъждрян, айлант. Създадени са култури от черен, бял бор и орех, които са в задоволително състояние.

Очакваната производителност е ниска – IV бонитет.

1.8.5.2. Лесонепригодни площи, много бедно, много сухо до сухо на различни почвени типове – А_{0,1} (152)

Тази група месторастения заема **825,6** ха от площта на ТП ДГС "Своге". Среща се на много стръмни и урвести терени, с голям процент нелесопригодност (над **65 %**) и много камъни. Тези месторастения са се формирали върху различни почвени типове. Общата характеристика на тези почви е, че са много плитки, много сухи, предимно песъчливи, силно каменливи, слабо запасени с хранителни вещества, много бедни. От тук месторастенията са определени като изключително бедни и сухи.

На това месторастение се срещат предимно чисти и смесени нископродуктивни насаждения (IV - V бонитет), като в състава участват различни дървесни видове по единично или на малки групи. Растежните условия на това месторастение са много тежки и непригодни за облагородяване, поради това насажденията ще бъдат запазени без промени.

В заключение може да се каже, че около **65,0 %** от дървопроизводителната площ на ТП ДГС "Своге" се заемат от среднобогати и богати месторастения, а **6,5 %** са на ерозирани месторастения, което обуславя едно специфично стопанисване на насажденията и културите.

1.9. Очакван технико-икономически ефект

С оглед максимално използване потенциалната продуктивност на типовете горски месторастения, биологичните особености на дървесните видове и естествената растителност в района на ТП ДГС "Своге", от особено важно значение е правилният избор на подходящ състав, конкретно за всеки подотдел. Този оптимален подходящ състав отговаря на екологичните фактори на месторастенето и предполага значително по-висока продуктивност.

Определянето му е извършено на базата на биологичните и екологични принципи залегнали в класификационната схема на типовете горски месторастения, както и икономическата нужда от определени видове дървесина, съобразно със сортиментната структура и видовия състав. Наред с това са взети под внимание защитните и специалните функции, които имат да изпълняват насажденията - **водоохранни, защитни, рекреационни** и други.

В насажденията обявени за защитени местности, природни забележителности и семеипроизводствени, а така също и в тези върху скални и урвести терени и много бедни месторастения се запазва сегашния състав. Поради специфичните местни условия на много места се запазва отчасти или изцяло автохтонната растителност.

Чрез подходящия бъдещ състав ще се осигури благоприятно разпределение на дървопроизводителната площ по дървесни видове и бонитети, с което ще се постигне максимална производителност едновременно с най-добър природозащитен ефект.

С цел сравнение между продуктивността на насажденията при сегашния и подходящия състав е използван условен среден зрелостен прираст по дървесни видове и бонитет, приведен към пълнота 1,0 и турнус - 100 години за семенните и съответният турнус за издънковите насаждения. По опитни таблици е изчислен условният общ среден зрелостен прираст на сегашните дървостои. От предвижданията за оптималните подходящ бъдещ състав за отделните типове месторастения се правят същите изчисления и се установява общ зрелостен прираст отделно за залесената площ и общо за дървопроизводителната площ на ТП ДГС "Своге".

Данните за общия условен среден зрелостен прираст по дървесни видове, бонитет и видове гори са дадени в таблица № 13.

Таблица № 13

**Размер на условния общ среден зрелостен прираст
по дървесни видове и бонитети при сегашния и бъдещ състав на гората**

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха куб.м/ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
			ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
ВИСОКОСТЪБЛЕНИ								
Бял бор	I	8.7	68.1	592	293.9	2557	293.9	2557
	II	7.5	301.4	2260	900.7	6755	900.7	6755
	III	6.2	1592.8	9875	2621.0	16250	2658.5	16483
	IV	4.9	4268.3	20915	641.9	3145	650.6	3188
	V	3.7	30.0	111	16.6	61	16.6	61
	Всичко		6260.6	33753	4474.1	28768	4520.3	29044
Смърч	I	11.4	302.1	3444	227.4	2592	227.4	2592
	II	9.1	54.9	500	54.2	493	54.5	496
	III	7.1	3.6	26	20.7	147	20.7	147
	IV	5.5	1.2	7	0.1	1	0.1	1
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		361.8	3977	302.4	3233	302.7	3236
Черен бор	I	8.7	5.0	44	42.4	369	42.6	371
	II	7.5	122.4	918	346.6	2600	346.6	2600
	III	6.2	819.7	5082	2180.2	13517	2305.9	14297
	IV	4.9	2505.6	12277	452.6	2218	454.9	2229
	V	3.7	16.7	62	18.1	67	18.1	67
	Всичко		3469.4	18383	3039.9	18771	3168.1	19564
Ела	I	14.8	5.0	74	0.8	12	0.8	12
	II	11.6	0.3	3	1.8	21	1.8	21
	III	8.7	-	-	2.8	24	2.8	24
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		5.3	77	5.4	57	5.4	57
Бяла мура	I	8.7	0.4	3	-	-	-	-
	II	7.5	-	-	0.4	3	0.4	3
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.4	3	0.4	3	0.4	3
Веймутов бор	I	8.7	-	-	2.8	24	2.8	24
	II	7.5	3.4	26	2.9	22	2.9	22
	III	6.2	3.7	23	0.5	3	0.5	3
	IV	4.9	0.7	3	0.3	1	0.3	1
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		7.8	52	6.5	50	6.5	50
Зелена дуглазка	I	14.8	287.6	4256	191.7	2837	191.7	2837
	II	11.6	0.4	5	18.4	213	18.4	213
	III	8.7	2.1	18	31.9	278	31.9	278

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	IV	6.3	-	-	11.8	74	11.8	74
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	290.1	4279	253.8	3402	253.8	3402
Европ. лиственица	I	8.7	0.2	2	0.9	8	0.9	8
	II	7.5	2.3	17	3.4	26	3.4	26
	III	6.2	2.5	16	1.1	7	1.1	7
	IV	4.9	1.0	5	0.3	1	0.3	1
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	6.0	40	5.7	42	5.7	42
Бук	I	9.4	78.0	733	4593.4	43178	4594.0	43184
	II	7.8	1426.2	11124	7284.8	56821	7305.9	56986
	III	6.2	3609.3	22378	3742.0	23200	3760.6	23316
	IV	4.7	1982.3	9317	815.9	3835	815.9	3835
	V	2.6	227.6	592	82.0	213	82.0	213
		Всичко	7323.4	44144	16518.1	127247	16558.4	127534
Червен дъб	I	7.8	2.0	16	12.6	98	12.6	98
	II	6.4	46.9	300	47.1	301	47.1	301
	III	5.0	29.6	148	21.0	105	21.0	105
	IV	3.7	1.8	7	5.9	22	5.9	22
	V	1.4	2.1	3	-	-	-	-
		Всичко	82.4	474	86.6	526	86.6	526
Зимен дъб	I	7.8	0.7	5	176.3	1375	176.3	1375
	II	6.4	7.0	45	898.7	5752	898.7	5752
	III	5.0	131.4	657	4044.6	20223	4063.4	20317
	IV	3.7	329.8	1220	2089.3	7730	2091.8	7740
	V	1.4	1002.3	1403	169.6	237	169.6	237
		Всичко	1471.2	3330	7378.5	35317	7399.8	35421
Летен дъб	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	3.7	0.5	2	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	0.5	2	-	-	-	-
Благун	I	7.8	-	-	12.4	97	12.4	97
	II	6.4	2.1	13	194.4	1244	194.4	1244
	III	5.0	40.9	204	779.5	3898	779.7	3898
	IV	3.7	106.7	395	449.3	1662	449.3	1662
	V	1.4	111.3	156	29.5	41	29.5	41
		Всичко	261.0	768	1465.1	6942	1465.3	6942
Цер	I	7.8	0.2	2	23.1	180	23.1	180
	II	6.4	13.6	87	300.6	1924	300.6	1924
	III	5.0	50.7	254	1113.9	5570	1117.5	5588
	IV	3.7	80.3	297	588.9	2179	589.7	2182
	V	1.4	203.2	284	64.6	90	64.6	90
		Всичко	348.0	924	2091.1	9943	2095.5	9964

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Габър	I	9.4	8.6	81	585.0	5499	585.0	5499
	II	7.8	52.8	412	2270.3	17708	2272.2	17723
	III	6.2	281.2	1743	2066.9	12815	2067.5	12818
	IV	4.7	457.6	2151	642.0	3017	642.0	3017
	V	2.6	186.3	484	44.3	115	44.3	115
	Всичко		986.5	4871	5608.5	39154	5611.0	39172
Топола	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	9.7	0.1	1	0.1	1	0.1	1
	Всичко		0.1	1	0.1	1	0.1	1
Трепетлика	I	8.9	6.4	57	9.9	88	9.9	88
	II	7.4	18.9	140	23.4	173	23.4	173
	III	5.4	25.5	138	17.1	92	17.1	92
	IV	4.2	17.0	71	3.0	13	3.0	13
	V	3.2	0.7	2	-	-	-	-
	Всичко		68.5	408	53.4	366	53.4	366
Явор	I	9.4	-	-	1.1	10	1.1	10
	II	7.8	2.0	16	2.8	22	2.8	22
	III	6.2	1.2	7	3.1	19	3.1	19
	IV	4.7	4.8	23	0.6	3	0.6	3
	V	2.6	0.3	1	-	-	-	-
	Всичко		8.3	47	7.6	54	7.6	54
Бреза	I	7.2	0.2	1	13.9	100	13.9	100
	II	5.7	14.4	82	45.1	257	45.1	257
	III	4.4	70.1	308	42.7	188	42.7	188
	IV	3.2	45.3	145	16.8	54	16.8	54
	V	2.2	12.1	27	0.5	1	0.5	1
	Всичко		142.1	563	119.0	600	119.0	600
Орех	I	7.8	-	-	0.9	7	0.9	7
	II	6.4	1.0	6	4.4	28	4.4	28
	III	5.0	5.5	28	6.7	34	6.7	34
	IV	3.7	7.1	26	2.4	9	2.4	9
	V	1.4	2.0	3	1.4	2	1.4	2
	Всичко		15.6	63	15.8	80	15.8	80
Космат дъб	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5.0	-	-	0.3	2	0.3	2
	IV	3.7	0.3	1	2.0	7	2.0	7
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.3	1	2.3	9	2.3	9
Планински бряст	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	3.7	0.2	1	-	-	-	-

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	0.2	1	-	-	-	-
Полски бряст	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5.0	-	-	0.3	2	0.3	2
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	1.4	0.3	-	-	-	-	-
		Всичко	0.3	-	0.3	2	0.3	2
Бяла върба	I	8.7	-	-	0.2	2	0.2	2
	II	7.5	0.3	2	5.6	42	5.6	42
	III	6.2	11.8	73	4.0	25	4.0	25
	IV	4.9	-	-	1.3	6	1.3	6
	V	3.7	-	-	0.4	1	0.4	1
		Всичко	12.1	75	11.5	76	11.5	76
Джанка	I	7.8	-	-	0.1	1	0.1	1
	II	6.4	-	-	0.2	1	0.2	1
	III	5.0	0.6	3	1.6	8	1.6	8
	IV	3.7	1.9	7	1.1	4	1.1	4
	V	1.4	3.5	5	0.2	-	0.2	-
		Всичко	6.0	15	3.2	14	3.2	14
Черна елша	I	8.5	0.2	2	0.4	3	0.4	3
	II	6.3	1.2	8	2.4	15	2.4	15
	III	4.1	1.8	7	0.2	1	0.2	1
		Всичко	3.2	17	3.0	19	3.0	19
Ива	I	8.7	-	-	0.3	3	0.3	3
	II	7.5	-	-	7.8	58	7.8	58
	III	6.2	40.2	249	12.9	80	12.9	80
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	40.2	249	21.0	141	21.0	141
Кестен	I	9.4	0.2	2	0.5	5	0.5	5
	II	7.8	1.9	15	6.5	51	6.5	51
	III	6.2	5.7	35	1.0	6	1.0	6
	IV	4.7	0.4	2	0.2	1	0.2	1
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	8.2	54	8.2	63	8.2	63
Клен	I	7.8	-	-	3.9	30	3.9	30
	II	6.4	-	-	19.6	125	19.6	125
	III	5.0	-	-	21.8	109	21.8	109
	IV	3.7	3.6	13	9.8	36	9.8	36
	V	1.4	3.0	4	-	-	-	-
		Всичко	6.6	17	55.1	300	55.1	300
Копривка	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6.4	-	-	0.2	1	0.2	1

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	III	5.0	-	-	0.5	2	0.5	2
	IV	3.7	0.7	3	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.7	3	0.7	3	0.7	3
Круша	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5.0	0.3	2	0.5	2	0.5	2
	IV	3.7	0.7	3	-	-	-	-
	V	1.4	0.3	-	-	-	-	-
	Всичко		1.3	5	0.5	2	0.5	2
Турска леска	I	7.8	-	-	0.5	4	0.5	4
	II	6.4	-	-	0.3	2	0.3	2
	III	5.0	-	-	1.2	6	1.2	6
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		-	-	2.0	12	2.0	12
Дребнолистна липа	I	6.4	-	-	4.3	28	4.3	28
	II	5.3	-	-	6.8	36	6.8	36
	III	4.2	4.8	20	0.6	3	0.6	3
	IV	3.2	8.4	27	2.8	9	2.8	9
	V	2.2	0.4	1	-	-	-	-
	Всичко		13.6	48	14.5	76	14.5	76
Едролистна липа	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	4.2	0.2	1	1.0	4	1.0	4
	IV	3.2	0.2	1	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.4	2	1.0	4	1.0	4
Сребролистна липа	I	6.4	0.2	1	7.8	50	7.8	50
	II	5.3	1.8	10	29.9	158	29.9	158
	III	4.2	20.4	86	47.0	197	47.0	197
	IV	3.2	87.4	280	75.6	242	75.6	242
	V	2.2	68.6	151	17.7	39	17.7	39
	Всичко		178.4	528	178.0	686	178.0	686
Мукина	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	1.4	0.2	-	-	-	-	-
	Всичко		0.2	-	-	-	-	-
Шестил	I	9.4	0.7	7	0.8	8	0.8	8
	II	7.8	1.4	11	1.5	12	1.5	12
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	4.7	0.6	3	0.4	2	0.4	2
	V	-	-	-	-	-	-	-

ТП ДГС "СВОГЕ" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
		Всичко	2.7	21	2.7	22	2.7	22
Планински ясен	I	7.8	0.1	1	6.4	50	6.4	50
	II	6.4	3.4	22	12.4	79	12.4	79
	III	5.0	10.0	50	29.9	150	29.9	150
	IV	3.7	19.5	72	21.8	81	21.8	81
	V	1.4	40.0	56	7.5	10	7.5	10
		Всичко	73.0	201	78.0	370	78.0	370
тп Bachelieri	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	9.7	1.7	16	1.5	15	1.5	15
		Всичко	1.7	16	1.5	15	1.5	15
тп I-214	I	24.3	1.7	41	1.3	32	1.3	32
	II	16.5	2.4	40	5.2	86	6.3	104
	III	9.7	4.4	43	1.2	12	3.8	37
		Всичко	8.5	124	7.7	130	11.4	173
тп Regenerata	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	16.5	-	-	0.2	3	0.2	3
	III	9.7	0.2	2	-	-	-	-
		Всичко	0.2	2	0.2	3	0.2	3
Дива череша	I	7.8	-	-	0.1	1	0.1	1
	II	6.4	0.1	1	2.1	13	2.1	13
	III	5.0	0.3	2	0.2	1	0.2	1
	IV	3.7	1.4	5	0.3	1	0.3	1
	V	1.4	0.7	1	-	-	-	-
		Всичко	2.5	9	2.7	16	2.7	16
Всичко ВИСОКОСТЪБЛЕНИ			21469.3	117547	41826.1	276519	42073.2	278064
ПРЕВРЪЩАНЕ								
Бук	I	6.6	1714.2	11314	-	-	-	-
	II	5.8	4315.8	25032	-	-	-	-
	III	4.4	1949.4	8577	-	-	-	-
	IV	3.1	349.9	1085	-	-	-	-
	V	2.0	122.0	244	-	-	-	-
		Всичко	8451.3	46252	-	-	-	-
Зимен дъб	I	6.9	0.5	3	-	-	-	-
	II	6.1	8.5	52	-	-	-	-
	III	5.1	545.8	2784	-	-	-	-
	IV	4.0	3165.2	12661	-	-	-	-
	V	3.0	1324.2	3973	-	-	-	-
		Всичко	5044.2	19473	-	-	-	-
Благун	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6.1	1.1	7	-	-	-	-
	III	5.1	59.1	301	-	-	-	-

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	IV	4.0	419.6	1678	-	-	-	-
	V	3.0	429.8	1289	-	-	-	-
	Всичко		909.6	3275	-	-	-	-
Цер	I	6.9	0.3	2	-	-	-	-
	II	6.1	30.1	184	-	-	-	-
	III	5.1	344.1	1755	-	-	-	-
	IV	4.0	843.2	3373	-	-	-	-
	V	3.0	364.4	1093	-	-	-	-
	Всичко		1582.1	6407	-	-	-	-
Габър	I	6.6	50.0	330	-	-	-	-
	II	5.8	775.0	4495	-	-	-	-
	III	4.4	2547.7	11210	-	-	-	-
	IV	3.1	735.6	2280	-	-	-	-
	V	2.0	85.0	170	-	-	-	-
	Всичко		4193.3	18485	-	-	-	-
Космат дъб	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	3.0	2.0	6	-	-	-	-
	Всичко		2.0	6	-	-	-	-
Клен	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5.1	0.5	3	-	-	-	-
	IV	4.0	19.3	77	-	-	-	-
	V	3.0	27.7	83	-	-	-	-
	Всичко		47.5	163	-	-	-	-
Турска леска	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5.1	0.2	1	-	-	-	-
	IV	4.0	1.8	7	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		2.0	8	-	-	-	-
Всичко ПРЕВРЪЩАНЕ			20232.0	94069	-	-	-	-
НИСКОСТЪБЛЕНИ								
Бук	I	6.6	3.2	21	-	-	-	-
	II	5.8	3.0	17	0.3	2	0.3	2
	III	4.4	39.9	176	8.7	38	8.7	38
	IV	3.1	46.0	143	80.7	250	80.7	250
	V	2.0	8.2	16	15.9	32	15.9	32
	Всичко		100.3	373	105.6	322	105.6	322
Зимен дъб	I	6.8	0.1	1	-	-	-	-
	II	5.8	0.5	3	0.2	1	0.2	1

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	III	4.8	2.8	13	10.6	51	10.6	51
	IV	3.8	39.2	149	238.4	906	238.4	906
	V	2.8	287.5	805	120.0	336	120.0	336
	Всичко		330.1	971	369.2	1294	369.2	1294
Благун	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	5.8	0.4	2	2.3	13	2.3	13
	III	4.8	1.7	8	15.5	74	15.5	74
	IV	3.8	9.4	36	37.8	144	37.8	144
	V	2.8	56.2	157	18.4	52	18.4	52
	Всичко		67.7	203	74.0	283	74.0	283
Цер	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	5.8	-	-	0.6	3	0.6	3
	III	4.8	5.5	26	5.7	27	5.7	27
	IV	3.8	61.0	232	204.9	779	204.9	779
	V	2.8	242.1	678	101.4	284	101.4	284
	Всичко		308.6	936	312.6	1093	312.6	1093
Габър	I	6.6	0.4	3	-	-	-	-
	II	5.8	3.2	19	2.0	12	2.0	12
	III	4.4	50.8	224	7.4	33	7.4	33
	IV	3.1	157.5	488	192.4	596	192.4	596
	V	2.0	52.1	104	65.3	131	65.3	131
	Всичко		264.0	838	267.1	772	267.1	772
Мъждрян	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6.4	0.1	1	2.1	13	2.1	13
	III	5.0	2.6	13	7.7	38	7.7	38
	IV	3.7	17.1	63	197.4	730	197.4	730
	V	1.4	272.9	382	50.1	70	50.1	70
	Всичко		292.7	459	257.3	851	257.3	851
Акация	I	12.0	-	-	4.2	50	4.2	50
	II	8.7	-	-	48.5	422	48.7	424
	III	5.2	45.1	235	273.2	1421	279.9	1455
	IV	3.4	327.8	1115	197.7	672	199.2	677
	V	1.9	179.8	342	24.4	46	24.4	46
	Всичко		552.7	1692	548.0	2611	556.4	2652
Космат дъб	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	4.8	-	-	0.2	1	0.2	1
	IV	3.8	0.2	1	3.2	12	3.2	12
	V	2.8	7.9	22	4.7	13	4.7	13
	Всичко		8.1	23	8.1	26	8.1	26
Келяв габър	IV	-	1285.7	-	3727.8	-	3727.8	-
	V	-	4357.8	-	1785.1	-	1785.1	-
	Всичко		5643.5	-	5512.9	-	5512.9	-
Айлант	I	-	-	-	-	-	-	-

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5.2	-	-	0.7	4	0.7	4
	IV	3.4	1.7	6	5.1	17	5.1	17
	V	1.9	5.3	10	0.6	1	0.6	1
	Всичко		7.0	16	6.4	22	6.4	22
Гледичия	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5.2	0.6	3	0.6	3	0.6	3
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.6	3	0.6	3	0.6	3
Клен	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	4.8	-	-	0.3	1	0.3	1
	IV	3.8	0.8	3	15.2	58	15.2	58
	V	2.8	18.3	51	3.6	10	3.6	10
	Всичко		19.1	54	19.1	69	19.1	69
Леска	IV	-	19.2	-	13.1	-	13.1	-
	V	-	11.6	-	6.4	-	6.4	-
	Всичко		30.8	-	19.5	-	19.5	-
Всичко НИСКОСТЪБЛЕНИ			7625.2	5568	7500.4	7346	7508.8	7387
ОБЩО ВСИЧКО			49326.5	217184	49326.5	283865	49582.0	285451

Отношението между прираста на подходящия и на сегашния състав на насажденията дава числена представа за лесовъдския ефект при евентуалното достигане на подходящия бъдещ състав. От таблица № 13 се вижда, че сегашният общ зрелостен прираст на залесената площ е **217 184** куб.м, а бъдещият – **283 865** куб.м, или очакваното увеличение ще бъде:

$$(283\ 865:217\ 184) \times 100 = 130,7 \%, \text{ т.е. увеличение с } \mathbf{30,7 \%}.$$

Като се вземе предвид и очакваното увеличение на условия прираст след залесяването на незалесените дървопроизводителни площи, то общото увеличение на зрелостния прираст за цялото стопанство се очаква да достигне **285 451** куб.м, то тогава:

$$(285\ 451:217\ 174) \times 100 = 131,4 \%, \text{ т.е. увеличение с } \mathbf{31,4 \%}.$$

При сегашния среден зрелостен прираст на 1 хектар залесена площ – **4,4** куб.м/ха, в бъдеще се очаква **5,8** куб.м/ха. Това показва, че една част от насажденията в сегашния си състав не отговарят на производствените възможности на съответното им месторастение. При правилно и рационално разпределение на дървесните видове по типове месторастения, в перспектива производителността на горите може да се увеличи до **31,4 %** при по-висок качествен състав на насажденията.

Представа за измененията, които настъпват в площите, заети от дървесните видове при сегашния и бъдещия състав ни дава таблица № 14.

Таблица № 14

**Разпределение на условия среден зрелостен прираст
по дървесни видове в сегашния и подходящ състав на гората**

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ			ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ					
	залесена площ			залесена площ			дървопр. площ		
	ха	куб.м	куб.м/ха	ха	куб.м	куб.м/ха	ха	куб.м	куб.м/ха
Бял бор	6260.6	33753	5.4	4474.1	28768	6.4	4520.3	29044	6.4
Смърч	361.8	3977	11.0	302.4	3233	10.7	302.7	3236	10.7
Черен бор	3469.4	18383	5.3	3039.9	18771	6.2	3168.1	19564	6.2
Ела	5.3	77	14.5	5.4	57	10.6	5.4	57	10.6
Бяла мура	0.4	3	7.5	0.4	3	7.5	0.4	3	7.5
Веймутов бор	7.8	52	6.7	6.5	50	7.7	6.5	50	7.7
Зелена дуглазка	290.1	4279	14.8	253.8	3402	13.4	253.8	3402	13.4
Европ. лиственица	6.0	40	6.7	5.7	42	7.4	5.7	42	7.4
Бук	15875.0	90769	5.7	16623.7	127569	7.7	16664.0	127856	7.7
Червен дъб	82.4	474	5.8	86.6	526	6.1	86.6	526	6.1
Зимен дъб	6845.5	23774	3.5	7747.7	36611	4.7	7769.0	36715	4.7
Летен дъб	0.5	2	4.0	-	-	-	-	-	-
Благуи	1238.3	4246	3.4	1539.1	7225	4.7	1539.3	7225	4.7
Цер	2238.7	8267	3.7	2403.7	11036	4.6	2408.1	11057	4.6
Габър	5443.8	24194	4.4	5875.6	39926	6.8	5878.1	39944	6.8
Топола	0.1	1	10.0	0.1	1	10.0	0.1	1	10.0
Трепетлика	68.5	408	6.0	53.4	366	6.9	53.4	366	6.9
Явор	8.3	47	5.7	7.6	54	7.1	7.6	54	7.1
Бреза	142.1	563	4.0	119.0	600	5.0	119.0	600	5.0
Мъждрян	292.7	459	1.6	257.3	851	3.3	257.3	851	3.3
Орех	15.6	63	4.0	15.8	80	5.1	15.8	80	5.1
Акация	552.7	1692	3.1	548.0	2611	4.8	556.4	2652	4.8
Космат дъб	10.4	30	2.9	10.4	35	3.4	10.4	35	3.4
Келяв габър	5643.5	-	-	5512.9	-	-	5512.9	-	-
Айлант	7.0	16	2.3	6.4	22	3.4	6.4	22	3.4
Планински бряст	0.2	1	5.0	-	-	-	-	-	-
Полски бряст	0.3	-	-	0.3	2	6.7	0.3	2	6.7
Бяла върба	12.1	75	6.2	11.5	76	6.6	11.5	76	6.6
Гледичия	0.6	3	5.0	0.6	3	5.0	0.6	3	5.0
Джанка	6.0	15	2.5	3.2	14	4.4	3.2	14	4.4
Черна елша	3.2	17	5.3	3.0	19	6.3	3.0	19	6.3
Ива	40.2	249	6.2	21.0	141	6.7	21.0	141	6.7
Кестен	8.2	54	6.6	8.2	63	7.7	8.2	63	7.7
Клен	73.2	234	3.2	74.2	369	5.0	74.2	369	5.0
Копривка	0.7	3	4.3	0.7	3	4.3	0.7	3	4.3
Круша	1.3	5	3.8	0.5	2	4.0	0.5	2	4.0
Леска	30.8	-	-	19.5	-	-	19.5	-	-
Турска леска	2.0	8	4.0	2.0	12	6.0	2.0	12	6.0
Дребнолистна липа	13.6	48	3.5	14.5	76	5.2	14.5	76	5.2
Едролистна липа	0.4	2	5.0	1.0	4	4.0	1.0	4	4.0
Сребролистна липа	178.4	528	3.0	178.0	686	3.9	178.0	686	3.9
Мукина	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-
Шестил	2.7	21	7.8	2.7	22	8.1	2.7	22	8.1
Планински ясен	73.0	201	2.8	78.0	370	4.7	78.0	370	4.7
тп Bachelieri	1.7	16	9.4	1.5	15	10.0	1.5	15	10.0
тп I-214	8.5	124	14.6	7.7	130	16.9	11.4	173	15.2
тп Regenerata	0.2	2	10.0	0.2	3	15.0	0.2	3	15.0
Дива череша	2.5	9	3.6	2.7	16	5.9	2.7	16	5.9
Всичко	49326.5	217184	4.4	49326.5	283865	5.8	49582.0	285451	5.8

Таблица № 15

**Сравнение на площта по сегашен видов състав и видове,
подходящи за месторастенето**

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопр. площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	6260.6	12.7	4474.1	9.1	4520.3	9.1
Смърч	361.8	0.8	302.4	0.6	302.7	0.6
Черен бор	3469.4	7.0	3039.9	6.2	3168.1	6.4
Ела	5.3	-	5.4	-	5.4	-
Бяла мура	0.4	-	0.4	-	0.4	-
Веймутов бор	7.8	-	6.5	-	6.5	-
Зелена дуглазка	290.1	0.6	253.8	0.5	253.8	0.5
Европ. лиственица	6.0	-	5.7	-	5.7	-
Бук	15875.0	32.2	16623.7	33.7	16664.0	33.6
Червен дъб	82.4	0.2	86.6	0.2	86.6	0.2
Зимен дъб	6845.5	13.9	7747.7	15.7	7769.0	15.7
Летен дъб	0.5	-	-	-	-	-
Благун	1238.3	2.5	1539.1	3.1	1539.3	3.1
Цер	2238.7	4.5	2403.7	4.9	2408.1	4.9
Габър	5443.8	11.0	5875.6	11.9	5878.1	11.9
Топола	0.1	-	0.1	-	0.1	-
Трепетлика	68.5	0.1	53.4	0.1	53.4	0.1
Явор	8.3	-	7.6	-	7.6	-
Бреза	142.1	0.3	119.0	0.3	119.0	0.3
Мъждрян	292.7	0.6	257.3	0.5	257.3	0.5
Орех	15.6	-	15.8	-	15.8	-
Акация	552.7	1.1	548.0	1.1	556.4	1.1
Космат дъб	10.4	-	10.4	-	10.4	-
Келяв габър	5643.5	11.5	5512.9	11.2	5512.9	11.1
Айлант	7.0	-	6.4	-	6.4	-
Планински бряст	0.2	-	-	-	-	-
Полски бряст	0.3	-	0.3	-	0.3	-
Бяла върба	12.1	-	11.5	-	11.5	-
Гледичия	0.6	-	0.6	-	0.6	-
Джанка	6.0	-	3.2	-	3.2	-
Черна елша	3.2	-	3.0	-	3.0	-
Ива	40.2	0.1	21.0	0.1	21.0	0.1
Кестен	8.2	-	8.2	-	8.2	-
Клен	73.2	0.2	74.2	0.2	74.2	0.2
Копривка	0.7	-	0.7	-	0.7	-
Круша	1.3	-	0.5	-	0.5	-
Леска	30.8	0.1	19.5	-	19.5	-
Турска леска	2.0	-	2.0	-	2.0	-
Дребнолистна липа	13.6	-	14.5	-	14.5	-
Едролистна липа	0.4	-	1.0	-	1.0	-
Сребролистна липа	178.4	0.4	178.0	0.4	178.0	0.4
Мукина	0.2	-	-	-	-	-
Шестил	2.7	-	2.7	-	2.7	-
Планински ясен	73.0	0.2	78.0	0.2	78.0	0.2
тп Bachelieri	1.7	-	1.5	-	1.5	-
тп I-214	8.5	-	7.7	-	11.4	-
тп Regenerata	0.2	-	0.2	-	0.2	-
Дива череша	2.5	-	2.7	-	2.7	-
Всичко	49326.5	100.0	49326.5	100.0	49582.0	100.0

От таблица № 15 се вижда, че в резултат на предвидените мероприятия, свързани с оптимизирането на бъдещия състав, ще настъпят промени в площите по дървесни видове при сегашния и бъдещия състав на дървостойките.

При иглолистните прави впечатление намалението на участието на белия бор. Голяма част от културите от бял бор са създадени върху нетипични месторастения, осигуряващи по-добри условия за развитие на характерните за района бук, зимен дъб, цер и др., което налага намаляването му в подходящия за месторастения състав. Намалението е още по-голямо, ако се вземат предвид самозалесилите се площи със семенни бял и черен бор. На бедни месторастения предвид влошеното фитосанитарно състояние на белия бор, е предвидена замената му с черен бор. Като цяло делът на иглолистните намалява от **21,1 %** на **16,6 %**.

При широколистните най-голямо е увеличението при бука (**1,4 %**) и зимния дъб (**1,8 %**). Те са основни видове за стопанството и увеличението им е резултат от предвиденото възстановяване на характерната за района растителност на мястото на иглолистните култури върху среднобогати и богати месторастения. По-малко увеличение се наблюдава при благуна, цера и габъра, защото ареалът им на естествено разпространение в стопанството е по-малък. Келявият габър незначително намалява за сметка на другите широколистни, преди всичко на среднобогатите месторастения.

Като цяло, в бъдещето разпределение на дървесния състав, дъбовете увеличават участието си от **21,1 %** на **23,9 %**. Площите им се увеличават за сметка на келявия габър и мъждряна, черния и белия бор, които сега частично са заети типичните им месторастения.

2. ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ

2.1. Площ и лесистост на района, в който се намира ТП ДГС "Своге"

Горските територии в района на ТП ДГС "Своге" са разположени на територията на област София, като включва в себе си **една** община - община гр. **Своге**, с общо **36** населени места.

Общата площ на територията на горското стопанство е **84 110,4** ха (в т.ч. убанизираните територии). Залесената площ (с горите по чл.83), е **49 775,2** хектара. При това положение лесистостта е **59,2 %**, което е много над средната за страната (**34.5 %**).

2.2. Роля и значение на горите на ТП ДГС "Своге" за икономиката на района

Горите на ТП ДГС "Своге" за които е изготвен този план имат важно значение, не само като строителна и технологична суровина, но и с техните защитни и специални функции.

Горите в по-голямата си част са издънкови за превръщане и по-малко високостъблени, а иглолистните насаждения са представени, както от култури, така и от естествени насаждения. Високостъблените гори са разположени в по-високите части на стопанството. Значението на горите е многопосочно. Те са източник за задоволяване нуждите на местното население от дърва за огрев и по-малко за строителна дървесина, а част от хората наети в дърводобива и стопанисването осигуряват поминъка си.

В района има няколко малки дървообработващи цеха.

Основните дейности извършвани с горските ресурси от страна на горското стопанство включват: охрана на горите, дивеча, рибата и др., възстановяване на гори и дърводобивна дейност. Страничните дейности включват в себе си паша, добив на сено, добив на билки, гъби и горски плодове, предоставяне на листен фураж, осигуряване на коледни и новогодишни елхи, сградно и пътно строителство.

При благоприятни години се събират значителни количества гъби, билки и горски плодове.

Добрите природни условия и наличната материална база създават предпоставки за успешно организиране на ловен туризъм. Особено добри условия има за риболовен туризъм в река Искър и някои по-големи притоци.

От голямо значение са защитно-водоохранните, противоерозионните, мелиоративните и рекреационни функции на гората. Тя спомага за подобряване на климата, акумулира големи количества от падналите валежи и намалява скоростта на водния отток, с което предпазва почвата от ерозия. Особено голяма в това отношение е ролята на създадените култури с противоерозионна цел.

По надолу е направен кратък преглед на социално-икономическото състояние на общината.

2.2.1. Община Своге

История на гр. Своге

Първите известни на историята жители на Свогенския край са траките от племето трибали. От този период датират няколко укрепления, като най-известното е в землището на село Заселе, чието тракийско име е Метериза. Известни са и три некропола. Намерените в Искърския пролом монети от IV – I век преди Христа показват, че по това време районът е бил в търговски отношения със Средиземноморския свят. През Римската епоха в пролома е съществувало селище, което е поддържало съществуващия римски път, минаващ от Сердика за северните провинции на Империята. В подножието на връх Грохотен /град Своге/ са намерени монети и от късноримския и ранновизантийския период IV – VI век. Открити са и 13 укрепления, построени или поправени през същия период, чиято цел е била да спират нашествията на варварите.

От края на V век започват набезите на славяните. Един от постоянните пътища на заселването им минава през Искърския пролом към Софийското поле. Тези земи са включени в пределите на Първата Българска държава в началото на IX век, когато войските на хан Крум преминават оттук, за да превземат важния стратегически център Средец. Съществуват легенди, които разказват, че войските на хана са разбили отряди от византийската войска на император Никифор I Геник в района на село Губислав, откъдето и селото носи названието си. Нямаме достатъчно данни за ранносредновековния период. От тогава датират две от селищата, които съществуват и днес – село Искрец и село Свидня. От времето на Втората Българска държава са датирани две от църквите в общината – в село Дружево и в село Меча поляна /дн. Искрец/.

След падането на България под османска власт, населението в района се увеличава значително. Това е обусловено от стремежа на българите да се отдалечат от турските административни центрове, търсейки убежище в непристъпните планински клисури и заселвайки се трайно с годините. В по-голяма част от селищата по това време са регистрирани църкви, строени през XV – XVI век. Защитници на местното население през този период са хайдутите, най-известни от които са поп Мартин и Вълчан войвода.

През 1871 година оттук минава Апостолът на свободата – Васил Левски. Той пристига тук със задачата да основе революционен комитет и посещава манастирската църква "Св. Петка" в Своге. Намеренията му се осуетяват по неизвестни причини, но споменът за посещението му е останал жив и до днес.

След Освобождението на България Свогенският район е сравнително изостанал в икономическо отношение. Основното занимание на населението са примитивното земеделие, животновъдството и дърводобивът. В края на XIX век е прокарана жп линията София – Роман, част от направлението София - Горна Оряховица - Варна. Своге става гара и около нея постепенно се образува селище. До 1900 година административен център на този район е село Искрец, но постепенно в такъв се превръща Своге, поради по-добрите си икономически и стратегически позиции. След прокарането на жп линията животът в Искърския пролом постепенно се променя. Около жп линията възникват множество гарови селища, в които идват предприемачи, търговци, занаятчии и административни чиновници. Откриват се работилници, каменоломни, варници. Започват да се копаят антрацитни въглища. През 1924 година е основана, от предприемача Велизар Пеев, фабриката за захарни и шоколадови изделия в Своге, с 200 души работници. Процъфтява дребното занаятчийство. Голяма част от населението намира препитание в железниците. В района са открити много училища и читалища. В естествен административен, икономически и културен център се превръща град Своге, който е общински център и днес.

Население

Броят на населението е в резултата от демографски процеси – раждаемост, смъртност, миграция и др., а също така е отражение на цялостните процеси в общественое-икономическото и политическото развитие на страната. Населението на община Своге нараства до началото на 90-те години, в резултат на индустриализацията, след което следва непрекъснат спад. През изминалото десетилетие както градското, така и селското население показват спад и като цяло населението на общината намалява.

Данните от текущата демографска статистика показват, че в община Своге към 2019 г. броят на населението възлиза на 18 982 души.

В община Своге вече се е оформила "обърната" демографска пирамида – по-голям и увеличаващ се брой на населението в по-големите възрастови групи. Така, населението във възрастова група от 0-39 г. е общо 6 321 души, докато населението над 40 г. достига до 12 661 души. Наблюдава се превес на мъжете над жените.

Комуникации и инфраструктура

Транспортната достъпност на община Своге е свързана преди всичко с железопътната линия № 2 София – Горна Оряховица – Варна, която определя стратегическото разположение на община Своге в рамките на Северна България. Почти цялата част от участъка на жп линията в Искърското дефиле попада в административните граници на община Своге. Изградени са множество гари, разделни постове и спирки, вкл. от юг на север Ромча, Владо Тричково, Луково, Реброво, Томпсън, Орлин, Своге, Желен, Церово, Бов, Балкан, Лакатник, жп Школа и Оплетня.

В рамките на община Своге липсват автомагистрала и първокласни пътища, като републиканската пътна мрежа е ограничена единствено до един втопокласен и три третокласни пътя. Релефните особености са причина за липсата на автомагистрала и първокласни пътища, а общината е със значително по-ниска гъстота в сравнение с останалите български общини. Гъстотата на републиканската пътна мрежа на 100 кв. км е 11,12 км за община Своге и 18,01 км за страната.

Общата дължина на общинските пътища в общината е 185,7 км, които осигуряват достъпа до всички населени места, както и достигането на път с по-висок клас.

Водоснабдяването в община Своге се осигурява от един магистрален водопровод, захранващ направление Своге-Свидня-Искрец, както и от локални източници за отделните села.

Дружестовото "Водоснабдяване и канализация" ЕООД-София е оператор на ВиК инфраструктурата в по-голямата част на общината, с изключение на селата Желен, Лесковдол, Огоя, Ябланица, Еленов дол, Завидовци, Добърчин и Редина, които изцяло се поддържат от община Своге.

Електроснабдителната мрежа е изцяло въздушна и със задоволително качество на мрежите и съоръженията.

Най-голямото природно богатство на общината – река Искър, е и важен енергиен ресурс, който успешно се използва в резултат на мегапроекта за водноелектрическа каскада "Среден Искър", реализирана по модела на ПЧП между община Своге и "Пауър България" АД и включваща 5 мини ВЕЦ-а:

- ВЕЦ Лакатник:
- ВЕЦ Оплетня:
- ВЕЦ Прокопаник:
- МВЕЦ Свражен:
- МВЕЦ Церово.

Степента на изграденост, архитектурата на мрежата, качеството на телекомуникационните услуги обуславят технологичната свързаност на общината и развитието ѝ в тази насока. Територията на община Своге е покрита от радиоразпръскването на националните телевизионни програми и радиопрограми, както и от фиксираната телекомуникационна мрежа на мобилните оператори. Телекомуникационните услуги в общината подобриха качеството си чрез цифровизацията на услугите. Осигурен е качествен достъп до Интернет.

Икономика

Районът на ТП ДГС "Своге" е със средно развита икономика към настоящия момент.

Промишленият сектор е силно диверсифициран, като са представени няколко подотрасъла, което допринася за устойчивостта на местната икономика.

По-важните промишлени предприятия в района са следните:

- „Монделийз България“ АД – специализирано в производство на шоколад и шоколадови изделия, е един от крупните инвеститори (около 6 млн. долара), който осигурява около 500 работни места. Предприятието е резултат на една от най-успешните приватизационни сделки в общината, при която активите на бившето НПК „Република“ са продадени на „Крафт Якобс Сушард“, Швейцария. Броят на произвежданите продукти към настоящия момент възлиза на повече от 100, разпределени в пет основни категории: бонбони, шоколади на блок, вафли, течен шоколад и десерти. Продукцията на фирмата се продава на българския пазар и се изнася за чужбина.

- Млекопреработвателното предприятие „Пършевица“ е разположено на билото на Стара планина, в Природен парк „Врачански Балкан“ на 1300 м н.в. Мандрата има капацитет за

преработка на 100 -140 тона суровина на денонощие и притежава лиценз за износ в ЕС. В дружеството са заети около 80 души висококвалифициран персонал.

- С важно значение за икономическото развитие на общината е и производството на картонени опаковки за храни и напитки, представено от „Графобал България“ АД, дъщерна фирма на „Графобал Скалица“ АД, Словакия. Фирмата е направила около 2 млн. евро инвестиции в местната икономика и осигурява работа на 190 души.

- Подсектор текстил и изделия от текстил е представен от „Лилия С“ АД, специализирано в производство на горен ленен трикотаж и конфекция. Фирмата работи изключително за износ за страните от ЕС. Дружеството осигурява около 300 работни места.

Производството и търговията с изделия от масивен месинг и инокс за обзавеждане на административни сгради и хотели са предмет на дейност на „Истра ТМТ“ ЕООД. На територията на общината фирмата осигурява около 150 работни места.

Добивът на полезни изкопаеми по открит способ изисква провеждането на мероприятия за рекултивация на засегнатите терени.

Основните предприятия от добивната промишленост работещи на територията на община Своге са:

- „Главболгарстрой – инфраструктурно строителство“ АД, клон „Диабаз“. Предприятието е единствен производител в България на фракции от диабазов камък за пътно строителство. В общината дружеството е разкрило около 40 постоянни работни места и около 40 сезонни работни места.

- Фирма „Бизан“ – за производство на циментови изделия – осигурява 80 работни места.

- „Балканагросервиз“ ЕООД е единствен производител на черни глинести шисти в България. Дружеството произвежда и мозайка, извършва транспортни услуги. В общината осигурява 24 работни места.

- Подсекторът металургия и производство на метални изделия е представен от „Синтерметали“ ЕООД, дружество със 100% частна собственост, специализирано в производството на метални детайли и компоненти по метода на праховата металургия. В него работят 10-15 души.

- Подсекторът свързан с електрооборудване е представен от фирма „Петър Електрик“ ООД, която се занимава с ремонт на хладилници и климатици и осигурява 50 работни места. Фирмата е подизпълнител на компаниите „Крафт Фудс“, „Нестле“, „Кока Кола“ и други.

- „Каскада Среден Искър“ е съвместен проект на Община Своге и ПВБ Пауър България АД за Енергийно оползотворяване водите на р.Искър чрез изграждане на 9 малки нисконапорни водноелектрически централи по поречието на реката на териториите на общините Своге и Мездра, който се реализира от ВЕЦ Своге АД – „Инвеститор Клас А“ – на база на публично-частно партньорство. Размера на инвестицията е 115 млн. евро.

- Селското стопанство е слабо развито.

Туризм и отдих

Община Своге е атрактивна туристическа дестинация, както за жителите на София, заради чисто географската близост, така и за туристите от всички краища на България, а също и от чужбина. Ето по-важните забележителности – обект на туризъм.

ИСКЪРСКИ ПРОЛОМ: Искърският пролом или Искърското дефиле е мястото, където река Искър преминава през Стара планина и Предбалкана и образува най-дългия (156 км) и най-величествен пролом в България.. Мястото е изключително интересно от геоложка гледна точка, тъй като проломът представлява напречен разрез на Старопланинската верига. По този начин могат да се извлекат сведения за геоложкия състав на планината, както и да бъдат изследвани различните слоеве. Това невероятно творение на прородата е уникално съчетание на каньоновидни долини и ждреловидни теснини с недостъпни остри зъбери, живописни долинни разширения и амфитеатрално етажирани или стръмни сипеини склонове с многобройни пещери и карстови извори.

Същинската част на пролома се простира от град Нови Искър до село Лютиброд и е дълга 67 км, като по-голямата част от него е в територията на община Своге.

ВОДОПАД „СКАКЛЯ“: Водопадът „Скакля“, наречен на едноименната река, спускаща водите си в източната част на планината Понор, е висок около 120 м. Водите му „скачат“ в три, каскадно разположени скока, най-високият от които достига 85 метра. Падащата от такава височина вода създава невероятно красива гледка. През зимата водопадът замръзва и се превръща в едно от най-предпочитаните места за ледено катерене в България. Дъното на долината на река Скакля се затваря от внушителен подковообразен варовиков венец. По стръмните варовикови скали е прокарана туристическа пътека, получила названието „Вазова екопътека“.

„ВАЗОВА ЕКОПЪТЕКА“: Тя свързва селата Гара Бов и Заселе и е единственият път, по който може да се достигне до водопада „Скакля“. Благоустроена и обезопасена, тя предлага на туристите райски кътчета за отдых и божествена гледка към водопада. Тук, преди години, често се е разхождал Иван Вазов и точно тук е написал едни от най-хубавите си творби, между които и прочувствения си разказ „Дядо Йоцо гледа“, по прототип на местен жител. По стъпките на Вазов ежегодно преминават стотици туристи. Официалното откриване на реконструираната екопътека се е състояло на 29.04.2007 г.

ЕКОПЪТЕКА „ПОД КАМИКО“: Маршрутът на маркираната туристическа пътека „Под камико“ започва от футболния стадион на село Гара Бов, изкачва се по поречието на река Бовска и достига до водопада „Под Камико“ в село Бов, след което се спуска по стария коларски път до чешмата при местността „Чичеро“, продължава до останките от манастира „Св. Архангел Михаил“ и преминавайки по поречието на река Трескавец, се връща в отправната си точка при стадиона на гара Бов. Природни и културно-исторически забележителности, през които преминава туристическа пътека „Под камико“:

- живописните каскадни водопади по река Бовска, най-високият от които е 80 метра, в местността „Камико“, село Бов;
- скално образувание Камината, село Бов;
- останалата през вековете в местната топонимия с името си чешма „Чичеро“ и оброчен кръст „Св. Дух“;
- останки от средновековния манастир „Св. Архангел Михаил“;
- защитена местност „Трескавец“;

Дължината на туристическата пътека е 9.3 км, а времето, необходимо за нейното обхождане, е около 3 часа. Тя е транспортно достъпна от село Бов и от гара Бов. По протежение на пътеката са изградени няколко места за отдых, подходящи за пикник и отмора. Пътеката дава възможност на любителите на фотографията за заснемане на красиви панорамни снимки или снимки на растителни и животински видове от района.

ТУРИСТИЧЕСКИ И ВЕЛО МАРШРУТ „СТАРО СЕЛО – СВРАЖЕН“: Маршрутът започва от кв. Свражен на село Миланово и минава през местността „Влаови воденици“, останките на които природата е скрила почти напълно от нас. Оттам се открива прекрасна панорамна гледка към местността Русинов дел. Продължавайки нагоре към билото на планината, се стига до махала Старо село и черквата „Рождество на Пресвета Богородица“, построена през 1492 г. Оттам може да се продължи до село Миланово (30 мин.) или до хижа Пършевица (2 часа). По време на прехода информационни табели разказват за историята на местността и бита на хората, живели по тези места. Продължителността на целия маршрут е около 3 часа пеша или около 2 часа с велосипед.

МАНАСТИР „СЕДЕМТЕ ПРЕСТОЛА“: Не само името му навява асоциация за царственост, но и великолепната му архитектура. Разположен в прелестно живописно кътче на един от завоите на река Габровница, недалеч от село Осеновлаг, той изниква внезапно пред погледите на пътуващите към него туристи и те, поразени от красотата му, остават буквално без дъх. Реставриран и отлично поддържан, манастирът предлага на посетителите естетическа наслада и божествено успокоение. Манастирът „Седемте престола“ е един от 100-те НТО /№78/. Притежава хотелска база от 60 легла и удобен паркинг. До него има ресторант, прохладни беседки за отмора и барбекю на самообслужване. Манастирът „Седемте престола“ се намира на 40 км от град Своге и на около 83 км от София. Основан е през XI в. и през вековете на своето съществуване е бил културно и просветно средище – в него са се преписвали книги, а в края на XVIII в. тук е пребивавал Софроний Врачански – български духовник и народен будител. Най-старата запазена сграда в манастира е съборната църква, за която се смята, че е строена през X – XI в. През годините храмът и манастирът многократно са били разрушавани и изграждани наново. В сегашния си вид църквата съществува от 1815 г. Манастирът и местността около него са обявени за природна забележителност със Заповед №3384 от 08.12.1966 г. Обявен е също и за художествен паметник на културата с национално значение в бр. 101 на Държавен вестник от 1971 г.

ПРИРОДЕН ФЕНОМЕН „ДЖУГЛАТА“: Скалното образувание „Джуглата“ се намира близо до жп гарата на село Церово, на 6 км северно от Своге. Този причудлив природен феномен, образуван от долнотриаски червеноцветни кварцови пясъчници, на възраст около 250 милиона години, е висок 18 метра и наподобява гъба. Според някои хора дори прилича на човешка глава. „Джуглата“ е обявена за природна забележителност през 1964 г.

ЛАКАТНИШКИ СКАЛИ: Величието на Искърския пролом е неописуемо. Победата на реката над планината в милионгодишната битка помежду им, е оставила отпечатък в спиращи дъха гледки, особено в района на гара Лакатник. Отвесните 300-метрови скални образувания, изградени от червен триаски пясъчник, са всъщност разкъсаната гръд на Балкана – резултат от чудовищната битка с Искра. Навяващи, както страхопочитание, така и възхищение, скалите са като магнит за любителите на алпинизма и пещернячеството. Лакатнишките скали са много

известен катерачен обект – в местността има 6 района с над 350 маршрута с различна трудност. Най-популярни са Вражите дупки и Алпийската поляна. Екстремните спортове не са единственият начин човек да се докосне до красотата на този природен феномен. В района на скалите има няколко туристически пътеки, които са подходящи за посещение през всички сезони и предлагат фантастични гледки към красивото Искърско дефиле. Уникалността на Лакатнишките скали е повод да бъдат обявени за природен парк през 1963 г.

АЛПИЙСКИ ЗАСЛОН „ОРЛОВО ГНЕЗДО“: На 300 м над река Искър, върху една терасовидна скална издатина, е кацнала малка дървена къщичка. Оцветена в червено и виждаща се отдалеч, тя представлява алпийски заслон, до който се достига само „по въже“. Красива и недостъпна, недосегаема за хорските проблеми, с гордост носи името си – „Орлово гнездо“.

Построена е през 1938 г. от алпинистите от Българския алпийски клуб, след непосилен няколкомесечен труд. Тя е като емблема на Лакатнишките скали и всеки посетител дошъл да ги види, я търси с поглед, сочи я с пръст и се радва като малко дете на тази дивна и прекрасна гледка.

ПЕЩЕРАТА „ТЕМНАТА ДУПКА“: В скалите, точно срещу гара Лакатник, на около 30 м над реката, се намира отворът на една от най-известните пещери в България – „Темната дупка“. До него може да се достигне по обезопасена с парапети, лесно достъпна пътека. Общата дължина на пещерата варира, по различни мнения, между 5000 и 9000 м.

Пещерната система е триетажна и се състои от две силно разклонени галерии свързани помежду си. Особени забележителности на пещерата са напречните профили по хода на галериите. В пещерата има много езера, както и подземна река.

В „Темната дупка“ се срещат почти 20 % от всички установени в България троглобионти. От тях най-известният е *Protelsonia lakatnikensis*. През 1962 г. пещерата е обявена за природна забележителност.

ИЗВОРЪТ „ЖИТОЛЮБ“: Карстовият извор „Житолуб“ се намира в подножието на Лакатнишките скали, под пещера „Темната дупка“, на 8 м от нивото на р.Искър. Изворът е един от най-големите карстови извори в страната и е рожба на две подземни реки. Губилища поемат част от водите на реките Петренска и Пробойница, които преминават през водните етажи на пещерата „Темната дупка“, и през тесен сифон се изливат в извора в подножието на скалите. При поройни дъждове през него преминават до 1200 литра в секунда. Около извора са разположени малък ресторант и изкуствено езеро.

РЪЖИШКА ПЕЩЕРА: Намира се близо до гара Лакатник, на 140 м. над р. Искър. Дълга е 316 метра. Сталактитните образувания са по свода на пещерата, а не по стените, както е обикновено. Това се дължи на широките пукнатини. Пещерата през зимата се обитава от прилепи, а археологическите находки са установили, че тук някога са живяли хора от желязната епоха. Красива и много интересна, пещерата се обитава от над 32 вида различни организми.

ПЕЩЕРАТА „ЕЛАТА“: Дълга едва 123 м, тя таи в себе си чуден и величествен подземен свят. Отворът и започва с 18-метрова тясна вертикална пропаст. Пещерата е плътно изпълнена с образувания с неописуеми форми – сталактити, сталагмити, синтрови прегради и други от чудни по-чудни аномалии. Сталагмитите са накацали навсякъде, даже един върху друг, което придава фантастичен изглед на всичко наоколо. Синтровите езерца са прекрасни с кристалните си дъна и са изпълнени с разнообразни бисери. Последният праг в пещерата води към едно от тях, пълно със сълзи от скалите и с каменни лилии. Пещера „Елата“ се намира на около 2 км южно от село Зимевица.

КОЗАРСКА ПЕЩЕРА: Пещерата се намира в Лакатнишкия карстов район. Дължината ѝ е 834 метра. Входът ѝ е труднодостъпен, разположен високо над нивото на р. Пробойница. До него се стига по стръмни, тесни пътечки. Това е причината да носи името „Козарска пещера“.

ПРОПАСТ „ЯМАТА“: Пропастта се намира до махала „Пропасть“ на село Лакатник и е третата по дълбочина пропаст в България (-350 м.). В района гнезди рядката хайдушка гарга, вид с намаляваща популация в страната.

В заключение трябва да се подчертае, че горите на територията на ТП ДГС „Своге“ със своите разнообразни функции и за в бъдеще ще имат важен дял в икономиката на общината и областта, както и за цялото национално стопанство.

3. ЗАЩИТЕНИ ПРИРОДНИ ОБЕКТИ

3.1. Защитени територии, обособени по Закона за защитените територии

3.1.1. Природни паркове:

- **Природен парк "Врачански Балкан"**, обявен за народен парк със Заповед №1449 от 21.12.1989 г. на КОПС при МС и прекатегоризиран в природен парк със Заповед №РД-934 от 22.07.2003 г. на МОСВ, с приет план за управление с Решение №750 на МС от 14.10.2011 г. - отдели и подотдели: **72:ф; 73; 74; 75; 76; 77; 78; 79; 81; 82; 83; 84:а-и, м, 1-15, 17, 21; 85; 86; 87; 88; 89; 90:а-п, 1- 6; 91; 92; 93; 94; 95; 96; 97:а-р, т, 1-8; 98:д-п, р, 1-10; 99:б-д, з-р, 2-6, 9, 10; 100; 101:а-и, 1-9; 102; 103; 104; 105; 106; 107:а-ц1, 1-5; 108; 109; 110:а-к, м, о-ш, 1-5; 118:з-к, у-а1, 2-5, 8-10; 119:в-с, 2-7; 120:а-м, о, 1-8, 10; 121:в-к, м-п, с-х, 1-5; 122:а, б, г, е-х, 1-13; 124:а-е, з-р, 1-7** - с обща площ **2 754,0 ха**, от която 2 214,1 ха залесена и 539,9 ха незалесена.

3.1.2. Природни забележителности:

- **Природна забележителност "Синия вир"** - водопад, обявена със Заповед № 3796/11.10.1966 год. на МГГП при МС, отдел и подотдел: **28 б** - с обща незалесена площ **0.4 ха**.

- **Природна забележителност "Темната дупка"** - пещера, обявена със Заповед № 2810/10.10.1962 год. на ГУГ при МС и променен режим на дейностите със Заповед № РД-894 от 21.11.2019 г. на МОСВ, отдел и подотдел: **122 - 10** - с обща незалесена площ **0.1 ха**.

- **Природна забележителност "Скакля"** - водопад, обявена със Заповед № 3796/11.10.1966 год. на МГГП при МС, отдел и подотдели: **142 - 1**; с обща незалесена площ **0.6 ха**.

- **Природна забележителност "Елата"** - пещера, обявена със Заповед № 378/05.02.1964 год. на КГГП при МС, отдел и подотдел: **167 и4** – с обща залесена площ **0.9 ха**.

- **Природна забележителност "Манастир Седемте престола"**, обявена със Заповед № 3384/08.12.1966 год. на МГГП, отдели и подотдели: **291 с, т; 292 а, б, 1; 351 г-к, 1** - с обща площ **34,6 ха**, от които 34,3 ха залесена и 0,3 ха незалесена.

- **Природна забележителност "Вековна дъбова гора в м. Бабин пласт"**, обявена със Заповед № 853 от 10.08.1983 г. на КОПС при МС – попада извън горските територии.

- **Природна забележителност "Джуглата"** – скално образувание, обявена със Заповед № 378/05.02.1964 год. на КГГП при МС - попада извън горските територии.

- **Природна забележителност "Столо"** – скално образувание, обявена със Заповед № РД-601/08.06.2022 год. на МОСВ - попада извън горските територии.

3.1.3. Защитени местности:

- **Защитена местност "Лакатнишки скали"**, обявена със Заповед № 407 от 09.02.1966 год. на КГГП при МС, отдели **121:х; 122:е-з, к-х, 2-13** - с обща площ **79,4 ха**, от които 43,5 ха залесена и 35,9 ха незалесена.

- **Защитена местност "Трескавец"**, обявена със Заповед №4526/17.11.1975 год. на МГОПС, отдели и подотдели: **198:17, 18; 200:а-и, с-х, ю, я, 1-19; 201:б-к, 1-14; 202:а-м, п-ф, 1-11; 203:а-в, д-х, 1-15; 204; 205:а-к, м-ф1, 1- 5; 206:а-ю, а1, 1- 7; 220:и, 10; 221:т, у; 222; 223; 224:а-е, з, л, н, п-с, ц-ю, а1-в1, е1, ж1, 1-3, 5; 225:а-к, м, н, р, с, 1-5; 226:а, б, г, д, з-к, м-п, 1, 2, 4; 228:а-р, ф-ц, 1; 229:а-д, ж-к, м, н, п-т, ф, ц-я, 1; 230:г, д, ж, з, л-н, п-ц, ш-л1, т1, 1-4, 6, 7; 231:а-о, р-ф, ц-а1, з1-к1, п1, р1, ц1, в2, г2, е2-з2, о2, с2, 1-5, 9, 12; 232:а, в-м, о, п, т, у, х-ш, ю, я, б1, в1, 1-12; 233:а-д, ж, з, к-о, т, х, а1, б1, е1-к1, м1, о1-т1, 1-13; 237:ф** - с обща площ **1 060,8 ха**, от които 990,5 ха залесена и 70,3 ха незалесена.

3.1.4. Вековни дървета на територията на ТП ДГС "Своге":

- Зимен дъб (Код в регистъра: 1473)

Вид: зимен дъб, горун (*Quercus daleshampii*);

Местоположение: Област: София, Община: Своге, Населено място: с. Свидня

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ): София - бул. "Цар Борис III " №136

Попада на територията на следните Регионални дирекции по горите (РДГ): РДГ София: ДГС Своге

Документи за обявяване:

Заповед №.851 от 10.08.1983 г., бр. 70/1983 на Държавен вестник

Характеристики на вековното дърво:

Години към датата на обявяване: 400 Реална възраст: 442 Височина (m): 12 Периметър (m): — Диаметър (m): 1.2

- Зимен дъб (Код в регистъра: 1474)

Вид: зимен дъб, горун (*Quercus daleshampii*);

Местоположение: Област: София, Община: Своге, Населено място: гр. Своге, в двора на ман.Св.Петка

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ): София - бул. "Цар Борис III " №136

Попада на територията на следните Регионални дирекции по горите (РДГ): РДГ София: ДГС Своге

Документи за обявяване:

Заповед №.851 от 10.08.1983 г., бр. 70/1983 на Държавен вестник

Характеристики на вековното дърво:

Години към датата на обявяване: 150 Реална възраст: 192 Височина (m): 15 Периметър (m): — Диаметър (m): 1.0

- Цер (Код в регистъра: 1475)

Вид: цер (*Quercus cerris*);

Местоположение: Област: София, Община: Своге, Населено място: гр. Своге, ул. Дунав №4

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ): София - бул. "Цар Борис III " №136

Попада на територията на следните Регионални дирекции по горите (РДГ):

РДГ София: ДГС Своге

Документи за обявяване:

Заповед №.851 от 10.08.1983 г., бр. 70/1983 на Държавен вестник

Характеристики на вековното дърво:

Години към датата на обявяване: 250 Реална възраст: 292 Височина (m): 17 Периметър (m): — Диаметър (m): 1.2

- Цер (Код в регистъра: 1476)

Вид: цер (*Quercus cerris*);

Местоположение: Област: София, Община: Своге, Населено място: гр. Своге, ул. Ст.Караджа

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ): София - бул. "Цар Борис III " №136

Попада на територията на следните Регионални дирекции по горите (РДГ): РДГ София: ДГС Своге

Документи за обявяване:

Заповед №.851 от 10.08.1983 г., бр. 70/1983 на Държавен вестник

Характеристики на вековното дърво:

Години към датата на обявяване: 150 Реална възраст: 192 Височина (m): 18 Периметър (m): — Диаметър (m): 1.5

- Три цера (Код в регистъра: 1477)

Вид: цер (*Quercus cerris*);

Местоположение: Област: София, Община: Своге, Населено място: гр. Своге, ул. Рединска китка

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ): София - бул. "Цар Борис III" №136

Попада на територията на следните Регионални дирекции по горите (РДГ): РДГ София: ДГС Своге

Документи за обявяване:

Заповед №851 от 10.08.1983 г., бр. 70/1983 на Държавен вестник

Характеристики на вековното дърво:

1. Цер

Години към датата на обявяване: 200 Реална възраст: 242 Височина (m): 15 Периметър (m): — Диаметър (m): 1.2

2. Цер

Години към датата на обявяване: 200 Реална възраст: 242 Височина (m): 16 Периметър (m): — Диаметър (m): 1.3

3. Цер

Години към датата на обявяване: 200 Реална възраст: 242 Височина (m): 14 Периметър (m): — Диаметър (m): 1.2

- Ясен (Код в регистъра: 1478)

Вид: ясен (*Fraxinus* spp.);

Местоположение: Област: София, Община: Своге, Населено място: с. Редина, в двора на Ив. Донков

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ): София - бул. "Цар Борис III" №136

Попада на територията на следните Регионални дирекции по горите (РДГ): РДГ София: ДГС Своге

Документи за обявяване:

Заповед №851 от 10.08.1983 г., бр. 70/1983 на Държавен вестник

Характеристики на вековното дърво:

Години към датата на обявяване: 100 Реална възраст: 142 Височина (m): 14 Периметър (m): — Диаметър (m): 0.7

3.2. Защитени зони, обособени по Закона за биологичното разнообразие

3.2.1. Защитени зони, обявени по Директива 92/43/ЕЕС и ЕИО за опазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна от екологичната мрежа Натура 2000:

- **Защитена зона за местообитанията "Врачански Балкан" BG0000166** – обявена с решение на МС № 122/02.03.2007 г. (ДВ. брой 21 от 09.03.2007 г.), приета със Заповед № РД - 1031/17.12.2020 год. на МОСВ (ДВ.бр.19/05.03.2021 г.), с обща площ **3 418,6 ха**, от които **2 853,1 ха** залесена и **565,5 ха** незалесена.

- **Защитена зона за местообитанията "Западна Стара планина и Предбалкан" BG0001040** – обявена с решение на МС № 611/16.10.2007 г. (ДВ. брой 85 от 2007 г.), приета със Заповед № РД - 268/31.03.2021 год. на МОСВ (ДВ.бр.44/25.05.2021 г.), с обща площ **11 392,7 ха**, от които **9 618,7 ха** залесена и **1 774,0 ха** незалесена.

1.1.3. Защитена зона за местообитанията "Искърски пролом - Ржана" BG0001042 – обявена с решение на МС № 122/02.03.2007 г. (ДВ. брой 21 от 09.03.2007 г.), приета със

Заповед № РД - 276/31.03.2021 год. на МОСВ (ДВ.бр.43/21.05.2021 г.), с обща площ **10 618,3 ха**, от които **10 161,5 ха** залесена и **456,8 ха** незалесена.

3.2.2. Защитени зони, обявени по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици от екологичната мрежа Натура 2000:

- **Защитена зона за птиците "Западен Балкан" BG0002002** - обявена със Заповед № РД-119/09.02.2012 год. (ДВ. брой 20 от 09.03.2012 г.) и изменена със заповед № РД-68/28.01.2013 год (ДВ. брой 10 от 05.02.2013 г.) на МОСВ, с обща площ **1 207,9 ха**, от които **1 148,8 ха** залесена и **59,1 ха** незалесена.

- **Защитена зона за птиците "Понор" BG0002005** - обявена със Заповед № РД-547/05.09.2008 год на МОСВ (ДВ.бр.83/23.09.2008 г.), с обща площ **6 158,9 ха**, от която 4 660,2 ха залесена и 1 498,7 ха незалесена.

- **Защитена зона за птиците "Врачански Балкан" BG0002053** - обявена със Заповед № РД-801/04.11.2008 год. на МОСВ (ДВ.бр.105/09.12.2008 г.), с обща площ **2 685,7 ха**, от която 2157,7 ха залесена и 528,0 ха незалесена.

3.3. Защитени, застрашени, лечебни и редки растителни видове на територията на ТП ДГС "Своге"

3.3.1. Застрашени и защитени растения в района на ТП ДГС "Своге" записани съответно в Червената книга на Република България (електронно издание от 2011 г.) или в приложение № 3 от Закона за биологичното разнообразие

ТП ДГС "Своге", съвместно с РИОСВ гр.София и други обществени организации, трябва да организира охраната на застрашените и защитените растения на територията на горското стопанство.

Забранява се:

- брането, събирането, отрязването, изкореняването или друг начин на унищожаване на екземпляри в техните естествени области на разпространение.

- притежаването, пренасянето, превозването, изнасяне зад граница, търговията и предлагането за продажба или размяна на взети от природата екземпляри.

Забраните са валидни за всички жизнени стадии от развитието на растенията.

- Сребрист папур /*Typha shuttleworthii* - сем *Typhaceae*/

Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Расте из блата, бавно течащи и застояли води, канавки от 0 до 1200 м н.в. Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти юни - юли, плодоноси юли - август.

Отрицателно действащи фактори: пресушаването на блатата, замърсяване на водите, събирането за производство на рогозки.

- Жълт планински крем /*Lilium jankae* - сем *Liliaceae*/

Многогодишно луковично растение. Рядък вид. Среца се в Западна Стара планина. Расте между 1000 и 2500 м н.в. на силикатен и варовит терен върху умерено влажни почви. Размножава се предимно вегетативно, но и със семена. Цъфти юни - юли, плодоноси август.

Отрицателно действащи фактори: бране, косене, паша.

- Пеперудовиден салеп /*Orchis papilionacea* - сем *Orchidaceae* /

Многогодишно тревисто растение с коренови грудки. Рядък вид. Среца се в Западна Стара планина. Расте по ливади, горски полянки, по-рядко из храсталаци. Размножава се предимно вегетативно. Цъфти април - май, плодоноси юни - юли.

Отрицателно действащи фактори: утъпкване, залесителните мероприятия.

- Кълбест салеп /*Orchis globosa* - сем *Orchidaceae* /

Многогодишно тревисто растение с коренови грудки. Рядък вид. Среща се в Западна Стара планина и Предбалкана. Расте по влажни планински ливади и редки храсталаци над 1200 м.н.в. Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти май, плодоноси юни - юли.

Отрицателно действащи фактори: Събиране на грудките.

- Велчево плюскавиче /*Silene velcevii* – сем. Caryophyllaceae/

Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Български ендемит. Среща се в скални пукнатини по отвесни варовити скали. Среща се единично и на малки групи. Размножава се със семена. Цъфти май, плодоноси юни.

Отрицателно действащи фактори: разкриване на кариери и разрушаването на скалите.

- Планински божур /*Trollius europaeus* – сем. Ranunculaceae/

Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. По влажни места и торфища, край планински потоци в иглолистния пояс. Разпространено е в Западна Стара планина. Размножава се със семена, плодоноси август - септември.

Отрицателно действащи фактори: Бране за букети.

- Горска съсънка /*Anemone sylvestris* – сем. Ranunculaceae/

Многогодишно тревисто растение. Застрашен вид. Среща се в Западна Стара планина. Расте по сухи тревисти и каменливи места предимно на варовик в равнините предпланините и планините от 0 до 1500 м.н.в. Размножава се със семена. Цъфти април - юни, плодоноси юни - юли.

Отрицателно действащи фактори: Събирането за букети и влошаване на условията за развитие.

- Кръглолистна росянка /*Drosera rotundifolia* - сем. Droseraceae/

Многогодишно тревисто насекомоядно растение. Рядък вид. Среща се в Западна Средна планина. Расте по торфищни и мочурливи терени предимно в субалпийския, иглолистния и буковия пояс от 930 до 2000 м.н.в. Размножава се със семена. Цъфти юни - август, плодоноси август - октомври.

Отрицателно действащи фактори: Отводняване или общо засушаване на регионалния климат.

- Храсталачна глушина /*Vicia dumetorum* – сем. Fabaceae/

Многогодишно тревисто коренищно растение. Рядък вид. Среща се в Западна Стара планина. Расте из гори и храсталаци от 200 до 1500 м.н.в. Размножава се със семена. Цъфти май – юли, плодоноси юни- август.

Отрицателно действащи фактори: изсичането на гори и храсталаци и залесителна дейност.

- Отсеченолистна глушина /*Vicia truncatula* – сем. Fabaceae/

Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Среща се над селата Миланово и Дружево, из храсталаци и тревисти места върху сухи и каменисти варовити терени. Размножава се със семена, цъфти май – юни, плодоноси юни - юли.

Отрицателно действащи фактори: интензивното използване на находища като пасища.

- Червена (Кавказка) липа /*Tilia rubra* – сем. Tiliaceae/

Дърво, рядък вид. Разпространен в Стара планина, (Искърски пролом). Обитава сенчести и стръмни склонове със северно и североизточно изложение. Участва в състава на смесени широколистни гори в дъбовия пояс до 1000 м.н.в. Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти юни-юли, плодоноси август - септември.

Отрицателно действащи фактори: изсичане на горите, повреждането при събиране на цветовете.

- Ниско бясно дърво /*Daphne sneorum* – сем. Thymelaeaceae/

Вечнозелен храст. Рядък вид. Разпространено е в Западна и Средна Стара планина. Среща се по сухи каменисти и скалисти места върху обикновена рендзина предимно на варовити терени. Размножава се със семена, цъфти май-юни, плодоноси юни-август.

Отрицателно действащи фактори: изсичането на горите

- Хуеция (*Huetia cynapioides* - сем. Apiaceae)

Многогодишно тревисто растение с грудка. Рядък вид. Разпространение – Западна Стара планина, с Дружево. Обитава сухи ливади, пасища и каменливи поляни в буковия и иглолистния пояс от 900 до 1800 м.н.в. Размножава се със семена. Цъфти юни - юли, плодоноси юли-август.

Отрицателно действащи фактори: паша и косенето на ливадите.

- Разделноплоден воден морач /*Oenanthe lachenalii* - сем. *Apiaceae*/

Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Среца се в Западна Стара планина. Расте по влажни тревисти места от 50 до 1200 м.н.в. Размножава се със семена. Цъфти юни - юли, плодоноси юли - август.

Отрицателно действащи фактори:Пашата.

- Силаум /*Silaum silaus* - сем. *Apiaceae*/

Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Среца се в Предбалкана, Врачанска планина (с. Дружево), Западна Стара планина. Расте в умерено влажни до мочурливи ливади, а понякога и храсталаци в планините. Размножава се със семена. Цъфти юни - август, плодоноси август - септември.

Отрицателно действащи фактори:Пашата и коситбата.

- Мечо грозде /*Arctostaphylos uva - ursi* – сем. *Ericaceae*/

Вечнозелено храстче с пълзящи стъбла. Рядък вид. Разпространено в Западна Стара планина. Расте на сухи, каменливи и скални поляни в иглолистни гори с кафява горска наситена или кафява горска ненаситена почва между 1300-2500 м.н.в. Има добра жизненост.

Цъфти май - юли, плодоноси август - октомври.

Отрицателно действащи фактори:събиране на плодовете и семената.

- Лудо биле /*Atropa bella-donna* - сем. *Solanaceae*/

Многогодишно тревисто растение с късо дебело коренище и едри месести, разклонени корени. Рядък вид Расте в подлеса на буковите гори, из сечищата, храсталаците и по-рядко край пътищата, между 300 и 1400 м н.в., в заветни и разсветлени места с достатъчна почвена и въздушна влага и незамръзваща, богата на хранителни вещества почва. Размножава се със семена. Цъфти юни - септември, плодоноси юли - октомври.

Отрицателно действащи фактори: коситбата.

- Келереров кентрантус /*Kentranthus kellereri* – сем. *Valerianaceae*/

Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Български ендемит. Реликт. Среца се в Западна Стара планина, върху варовити, каменисти подвижни сипеи. Размножава се със семена. Цъфти юни – август, , плодоноси юли – септември.

Отрицателно действащи фактори: Пашата.

- Панчиев спореж /*Senecio pancicii* – сем. *Asteraceae*/

Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Балкански ендемит. Среца се в Западна Стара планина, из влажни планински ливади и край поточни места. Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти юни – септември, плодоноси август – ноември.

Отрицателно действащи фактори: Изменение на водния режим.

3.3.2. Други защитени растения по Закона за биологичното разнообразие и/или включени в защитени територии в обхвата на ТП ДГС "Своге"

Зайча сянка /*Asparagus officinalis* сем. *Liliaceae*/

Многогодишно тревисто растение със силно развито коренище. Расте на умерено влажни, предимно дълбоки почви, в ливадни и други тревни съобщества, из храсталаци и разредени гори в цялата страна, от низините до към 1200 м н.в. Цъфти: май - юли; плодоноси през есента.

Използва се във фитотерапевтичната практика.

Жълт смил /*Helichrysum arenarium* сем. *Compositae*/

Многогодишно сребристо окосмено тревисто растение. Расте на сухи песъчливи, каменисти и затревени места. Цъфти: юни – август.

Използва се във фитотерапевтичната практика.

Минзухар / *Crocus sativus* сем. *Iridaceae*/

Многогодишно тревисто растение с грудколуковица. Расте на умерено влажни, предимно дълбоки почви, в ливадни и други тревни съобщества, из храсталаци и разредени гори в цялата страна.

Използва се във фитотерапевтичната практика.

Обикновен синчец / *Centaurea cyanus* сем. *Compositae* /

Едногодишно тревисто растение. Расте като плевел и по буренливите места в цялата страна.

Използва се в народната медицина.

Лечебна иглика /*Primula veris* сем. *Primulaceae*/

Многогодишно тревисто растение с късо коренище. Расте из храсталаци, по горски поляни и разредени гори в цялата страна до 2500 м н.в.

Използва се във фитотерапевтичната практика и народната медицина.

3.3.3. Лечебни растения в района на ТП ДГС "Своге" според "Хорологичния атлас на лечебните растения в Република България"

ТП ДГС "Своге" съвместно с РИОСВ гр. София и други обществени организации трябва да организира контрола при добиване на лечебните растения, съгласно чл.50 ал.4 от Закона за лечебните растения на територията на горското стопанство.

Лечебните растения в естествените им находища трябва да се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване като част от естествения растителен генетичен фонд със сегашна или бъдеща ценност.

Опазването включва поддържането и съхраняването на екосистемите, съдържащи лечебни растения, на естествените им местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации от лечебни растения.

- Балканска пищялка /*Angelika panceii* – сем. *Apiaceae*/

Многогодишно тревисто растение. Расте край планински потоци и реки. Цъфти юни - август, плодоноси август - октомври. Индикатор за чисти течащи води.

Използва се във фитотерапевтичната практика и етерично-маслената промишленост. Медоносно растение.

- Ранилист /*Betonica officinalis*- сем. *Lamiaceae*/

Многогодишно растение. Расте по тревисти и храсталачни места в горите, низините и планините. Светлолюбив и сенкоиздържлив ксеромезофит. Цъфти през юни-август, плодоноси август-октомври и е кръстосано опрашвано ентомофилно растение. Цъфти: юни - август; плодоноси: август - октомври.

Използва се в официалната и народната медицина. При предозиране е възможно отравяне!

- Червен кантарион /*Centaureum erythraea* - сем. *Centianaceae*/

Двугодишно тревисто растение. Расте по умерено влажни до сухи тревисти и каменисти места, храсталаци и редки гори, докъм 1500 м н.в. Цъфти: юни - август; плодоноси: юли - септември.

Използва се във фитотерапията.

- Жълт кантарион /*Hypericum perforatum* - сем *Hypericaceae*/

Многогодишно тревисто растение. Расте по сухи, тревисти, каменисти и храсталачни местообитания, в разредени гори и сечища, край пътища. Цъфти: май - август; плодоноси: юли - октомври. Събира се горната част на стъблото с листата и цветовете.

Използва се във фитотерапевтичната практика, фармацевтичната, кожухарската промишленост.

- Змийско мляко /*Chelidonium majus* - сем. *Papaveraceae*/

Многогодишно тревисто растение. Расте из каменисти, сенчести или открити влажни места, храсталаци и разредени гори, докъм 1500 м н.в. Цъфти: април - юни; плодоноси май - август.

Отровно!

Използва се във фитотерапията и народната медицина, само под лекарски контрол!

- Синя жлъчка /*Cichorium intybus* - сем. Asteraceae/

Многогодишно тревисто растение. Расте из ливади и тревисти места, изоставени буренливи места, край селища, пътища и жп линии, до към 1500 м н.в. Цъфти: юни - октомври; плодоноси: август - ноември.

Използва се във фитотерапевтичната практика. Медоносно растение.

- Сврадлика /*Cotinus coggygria* - сем. Anacardiaceae/

Храст, по-рядко дръвче. Расте по сухи и каменисти почви предимно върху варовици на бедни и ерозирани месторастения, среща се като подлес в дъбовите гори. Цъфти: май – юни, плодоноси: юли - август.

Противовъзпалително и антисептично средство. Декоративно растение. Може да се използва и в парфюмерията.

- Вълнест напръстник /*Digitalis lanata* - сем. Scrophulariaceae/

Двугодишно до многогодишно тревисто растение. Расте по сухи до умерено влажни тревисти и каменисти места, из храсталаците и в крайнините на редките широколистни гори до 1000 м н.в. Цъфти: юни - август.

Използва се във фитотерапевтичната практика и народната медицина.

- Еньовче /*Galium verum* - сем. Rubiaceae/

Многогодишно тревисто растение. Расте из ливади и пасища, в горски поляни, край ниви и пътища. Цъфти: юни - юли. Събират се надземните части през юни - юли.

Използва се в народната медицина.

- Обикновен риган /*Origanum vulgare* - сем. Lamiaceae/

Многогодишно тревисто растение. Расте из храсталаци, разредени гори и горски поляни до 2000 м н.в. Цъфти: юни - август; плодоноси: юни - септември.

Използва се в парфюмерията и фитотерапевтичната практика. При предозиране са възможни отравяния!

- Копитник /*Asarum europaeum* - сем. Aristolochiaceae/

Многогодишно тревисто растение с дебело пълзящо разклонено коренище. Расте по влажни сенчести места до 1200 м н.в. най-често в съобщества на *Fagus sylvatica* и *Carpinus betulus* като специфичен мезофит. Отровно! Цъфти през март-юни, плодоноси през май-октомври и е кръстосано насекомоопрашвано растение.

Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Обикновен здравец /*Geranium macrorrhizum* - сем Geraniaceae/

Многогодишно тревисто растение със силно развито хоризонтално коренище, покрито с кафяви люсповидни прилистници на приосновните листа. Среща се в планините от 300 до 2000 м н.в. Расте по влажни, сенчести, скалисти, каменисти и сипеини места с оскъдна почва, предимно по стръмни склонове със северно изложение. Събира се надземната част и коренищата през септември и октомври.

Използва се в парфюмерията, козметиката, фармацевтичната и фитотерапевтичната практика.

- Волски език /*Phyllitis scolopendrium*- сем Aspleniaceae/

Многогодишно тревисто растение. Расте по сенчести и влажни скалисти места в буковия пояс. Размножава се със спори, узряващи през юли - август и с коренища. Събират се листа със спорагии.

Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Теснолистен живовляк /*Plantago lanceolata* - сем Plantaginaceae/

Многогодишно тревисто растение. Расте по ливади, пасища, по сухи и умерено влажни тревисти и пясъчливи места, край пътища. Събират се листата.

Използва се във фитотерапевтичната практика. При вътрешна употреба възможни са отравяния!

- Камшик /*Agrimonia eupatoria* - сем *Rosaceae*/

Многогодишно тревисто растение. Расте из храсталаци, в ливади и пасища, край горски пътеки. Събират се надземната част на около 25 см от основата, през юни – август.

Използва се в официалната и народната медицина.

- Багривно подрумиче /*Anthemis tinctoria* - сем *Asteraceae*/

Многогодишно тревисто растение. Расте из храсталачни, тревисти, песъчливи и каменисти места. Събират се стръкове - цветни кошнички на къси дръжки през юни - септември.

Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Клинавче /*Astragalus glycyphyllos*- сем *Fabaceae*/

Многогодишно тревисто растение, с пълзящо коренище. Расте из разредени гори и горски поляни, първаза на гората, храсталачни, тревисти и каменисти места. Събират се връхните клонки през юли - август.

Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Дива тиква /*Bryonia alba*- сем *Cucurbitaceae*/

Многогодишно тревисто растение с грудковидно задебелен корен. Расте из храсталаци и пътища, предимно на влажни месторастения. Събират се корените през август - октомври.

Използва се във фитотерапията. Употреба само под лекарски контрол! Отровно!

- Ветрогон /*Eryngium campestre*- сем *Apiaceae*/

Многогодишно тревисто, бодливо растение. Расте из сухи и умерено влажни пасища и храсталаци. Събират се стръковете във фаза цъфтеж и корените след узряване на плодовете.

Използва се във фитотерапевтичната практика. При предозиране са възможни отравяния. Употреба само под лекарски контрол!

- Росопас /*Fumaria officinalis* - сем *Papaveraceae*/

Едногодишно тревисто растение. Расте из храсталаци, угари, изоставени земеделски площи. Събират се надземните части по време на цъфтеж през май - юни.

Използва се във фитотерапевтичната практика. Употреба само под лекарски контрол!

- Голо изсипливче /*Herniaria glabra* - сем *Caryophyllaceae*/

Едногодишно или многогодишно тревисто растение. Расте по песъчливи, тревисти и каменисти места. Събират се надземните части /стъбло, листа, цветове/ през юни - септември.

Използва се във фитотерапевтичната практика. При високи дози е възможно отравяне! Употреба само под лекарски контрол!

- Луличка /*Linaria vulgaris* - сем *Scrophulariaceae*/

Многогодишно тревисто растение. Расте по тревисти места, край пътища, в разредени горички. Събират се стръковете по време на цъфтеж през юни - август.

Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Лечебна комунига /*Melilotus officinalis* - сем *Fabaceae*/

Двугодишно тревисто растение. Расте по влажни места. Събират се връхните клонки през юни - август.

Използва се във фитотерапевтичната практика. При високи дози е възможно отравяне. Употреба само под лекарски контрол!

- Пипериче /*Persicaria hydropiper* - сем *Polugonaceae*/

Едногодишно тревисто растение. Расте из влажни, мочурливи места, край езера, реки и потоци. Събират се цъфтящи стъбла през юни - септември.

Използва се във фитотерапевтичната практика, народната медицина, хранително-вкусовата промишленост.

- Чобанка /*Petesites hubridas* - сем *Asteraceae*/

Многогодишно тревисто растение. Расте по влажни, тревисти, каменисти, песъчливи места, край поточета и реки. Събират се листа и коренища през август - октомври.

Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Зърника /*Rhamnus catharticus* - сем. *Rhamnaceae*/

Храст или ниско дърво. Расте единично или по групи в изредени дъбови гори. Събират се зрелите плодове и кората.

Използва се във фитотерапевтичната практика, хранително-вкусовата промишленост.

- Козя брада /*Rumex acetosella* - сем. *Poligonaceae*/

Двудомни растения, с пълзящи коренища. Расте по сухи и умерено влажни тревисти, каменисти, песъчливи места. Събират се листата и младите клонки преди цъфтежа.

Използва се във билколечението и народната медицина.

- Шапиче /*Alchemilla vulgaris* - сем. *Rosaceae*/

Многогодишно тревисто растение. Светлолюбив мезофит. Расте из планински ливади и пасища. Цъфти през юни-август, а плодовете узряват през септември-октомври. Събират се коренището и корените (август – октомври) и надземната част (юни – юли).

Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Змиярник /*Arum maculatum* L. - сем. *Araceae*/

Многогодишно тревисто растение. Расте из сенчести и влажни предимно широколистни гори и храсталаци в предпланинския и планинския пояс до 1800 м н.в. Индикатор е предимно на свежи до влажни, богати кафяви горски почви. Цъфти през май-юни, плодоноси през юни-юли и е кръстосано насекомоопрашвано растение. Събират се грудките през ранна пролет.

Използва се във фитотерапевтичната практика, химико – фармацевтичната промишленост.

- Решетка /*Carlina acanthifolia* All. - сем. *Asteraceae*/

Многогодишно монокарпно тревисто растение. Расте из горски поляни, разредени гори и храсталаци, планински ливади, пасища и тревисти места като елемент на естествената растителност от 800 до 1800 м н.в. Светлолюбив ксеромезофит. Цъфти през юни-октомври, плодоноси през септември-ноември. Събират се корените през август – октомври.

Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Кукувича прежда /*Cuscuta europaea* L. - сем. *Cuscutaceae*/

Едногодишно безхлорофилно паразитно растение, увиващо се около гостоприемника и прикрепващо се за него. Паразитира по различни тревисти растения и храсти, най-често в съобщества с участието на *Urtica dioica* и *Humulus lupulus*, от морското равнище докъм 2600 м н.в. Цъфти през май-октомври, плодоноси през юни-октомври и е кръстосано ветроопрашвано растение. Събира се цялото растение по време на цъфтежа, като се изчиства от растението гостоприемник.

Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Брястолистно орехче /*Filipendula ulmaria* Maxim. - сем. *Rosaceae*/

Многогодишно тревисто растение с хоризонтално коренище, симподиално разклонено, с нишковидни корени. Расте из влажни тревисти места, край потоци и в планинските торфища, като елемент на естествената хигрофитна растителност. Студоустойчив хигрофит. Цъфти през юли-август. Размножава се предимно вегетативно, чрез коренищни разклонения. При оптимални екологични условия има добри възобновителни възможности. Събирането на цъфтящи стръкове не влияе съществено върху размножителния потенциал на индивидите. Събират се коренища, извадени през есента след узряване на плодовете, както и стръковете, отрязани в началото на цъфтежа. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Лазаркиня /*Galium odoratum* Scop. - сем. *Rubiaceae*/

Многогодишно тревисто растение с тънко, почти хоризонтално разклонено коренище. Расте из сенчести, най-често букови или буково-габърови гори. Разпространено е в предпланините и планините, рядко в крайречните лонгозни гори, от морското равнище до 1700 м н.в. Сенколюбив мезофит. Цъфти през май-юли, плодоноси през юли-август и е кръстосано насекомоопрашвано растение. Събират се приземните части през април – юни.

Използва се в официалната и народната медицина, хранително-вкусовата промишленост.

- Лечебна медуница /*Pulmonaria officinalis* L. – сем. *Boraginaceae*/

Многогодишно тревисто растение. Расте из сенчести гори и храсталаци, в низинни, равнинни и хълмисти места и в планините до 1500 м н.в. върху различни типове почви -

предимно излужени канелени горски. Събират се листа и цъфтяща надземна част с цветовете през март – юни. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Освен посочените сравнително рядко събирани за билки растения, на територията на ТП ДГС "Своге" се срещат редица масови такива. Това са глог, шипка, дрян, малина, офика, черна и червена боровинка, бял равнец, мащерка, маточина, сладка папрат, трепетлика, обикновен киселец, тревист бърз и др.

- **глог** - среща се навсякъде като подлес в изредените дъбови гори, единично и на групи по голите площи, обрасли с тревна растителност.

- **обикновен дрян** - расте разпръснато или групово в смесени дъбови гори, където се явява като подлес, както и из храсталаци и скалисти склонове.

- **обикновена шипка** - Храст с дъговидно извити клони. Расте из храсталаци, тревисти терени, синури по периферията на гората, голините и поляните до 2000 м н.в.

- **малина** - среща се предимно на сечища в иглолистния пояс /1300 - 1700 м н.в./, формира гъсти съобщества, които затрудняват възобновяването на горите.

- **черна и червена боровинка** - Дребни храстчета до 50 см. Срещат се из светли иглолистни и широколистни гори и храсталаци, по каменисти и скални поляни от 1200 до 2000 м н.в.

- **офика** - ниско дърво или храст, разпространен в районите от 1200 до 2000 м н.в. Поради доброто си възобновяване също като малината се настанява на сечища. Има неизползвани възможности.

- **бял равнец** - широко разпространен върху запустяли голи площи /0 - 1800 м н.в./ . Възможностите не се използват рационално.

- **мащерка** - расте по слънчеви скалисти места, поляни, голини и просеки.

- **маточина** - среща се на влажни места в дъбовите гори /600 - 1200 м н.в./ . Стопанското и значение е незначително.

- **сладка папрат** - многогодишно тревисто спорово растение. Расте в сенчестите гори, главно върху влажни скали. Среща се из всички предпланински и планински райони до 2200 м н.в.

- **трепетлика** - двудомно дърво с широка, силно разклонена корона. Расте из смесени широколистни, иглолистни гори, сечища, пожарища до 1700 м. н.в.

- **обикновен киселец** - . многогодишно двудомно растение. Расте по влажни поляни, ливади и тревисти места. Среща се из цялата страна, но по-масово в планинските части докъм 2300 метра н.в.

- **тревист бърз** - многогодишно тревисто растение. Расте масово в плътни популации край потоци, храсталаци, сечища до 700 м н.в. Мезофит, привързан към богати и влажни почви.

3.4. Застрашени животински видове

Районът на ТП ДГС "Своге" се обитава и от защитени, застрашени, уязвими и редки животински видове. Някои от по-важните представители са:

- Видра - *Lutra lutra* L. (Сем. Порови - Mustelidae)
- Черен щъркел - *Ciconia nigra* Linnaeus, 1758 (Сем. Щъркелови - Ciconiidae)
- Бял щъркел - *Ciconia ciconia* Linnaeus, 1758 (Сем. Щъркелови - Ciconiidae)
- Черен кълвач - *Dryocopus martius* Linnaeus, 1758 (Сем. Кълвачи - Picidae)
- Сив калвач - *Picus canus* Gmelin, 1788 (Сем. Кълвачови - Picidae)
- Дива котка - *Felis silvestris* Schreber, 1777 (Сем. Котки - Felidae)
- Бухал - *Bubo bubo* Linnaeus, 1758 (Сем. Совови - Strigidae)
- Пъстър смок - *Elaphe sauromates* Pallas, 1814 – (Сем. Смокови - Colubridae)
- Европейски лалугер - *Spermophilus citellus* Linnaeus, 1766 (Сем. Каменици - Sciuridae)
- Вълк - *Canis lupus* L., 1758 (Сем. Кучета - Canidae)
- Орел змияр - *Circaetus gallicus* Gmelin, 1788 (Сем. Ястребови - Accipitridae)

4. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

4.1. Обща площ на горската териториална единица, настъпилите промени от извършването на предишната инвентаризация и разпределението ѝ по категории, според основните им функции

Общата площ на държавно горско стопанство "Своге" е **54 018.4** ха (без горите по чл. 83 от ЗГ).
Разпределението на тази площ по група гори и по вид на подотдела е дадено в таблица №16.

Таблица № 16
Разпределение на общата площ по вид на подотдела и група гори

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане хектари	нискостъблени	Всичко	
естествен произход 0.4-1.0	1535.3	8448.5	20805.9	7400.7	38190.4	70.7
склопени култури	9375.6	143.3	-	37.8	9556.7	17.7
несклопени култури	14.0	24.8	-	6.8	45.6	0.1
естествен произход 0.1-0.3	69.7	578.9	455.3	28.2	1132.1	2.1
изредени култури	393.0	5.5	-	3.2	401.7	0.8
всичко насаждения	11387.6	9201.0	21261.2	7476.7	49326.5	91.4
клек	-	-	-	-	-	-
всичко залесена площ	11387.6	9201.0	21261.2	7476.7	49326.5	91.4
сечище	10.3	5.7	-	-	16.0	-
пожарище	-	-	-	-	-	-
голина	172.9	58.2	-	8.4	239.5	0.5
всичко незал.дървопр.	183.2	63.9	-	8.4	255.5	0.5
поляна	253.2	233.3	822.8	364.7	1674.0	3.1
шосе	1.0	0.1	3.0	1.6	5.7	-
дворно място	16.2	2.2	19.9	12.7	51.0	0.1
просека	85.4	12.7	81.7	67.5	247.3	0.5
лесонепригодна голина	200.5	38.6	285.0	330.8	854.9	1.6
лесонепригодна площ	23.6	18.5	110.1	673.0	825.2	1.5
скали	25.5	64.7	89.3	174.6	354.1	0.7
сипей	3.6	3.0	12.0	14.2	32.8	0.1
кариера	1.5	-	0.4	26.3	28.2	-
прокар	-	-	0.5	-	0.5	-
ровина	-	-	0.6	0.5	1.1	-
ж.п. линия	-	1.9	-	4.1	6.0	-
река	-	0.6	-	2.0	2.6	-
табан	2.4	0.7	3.2	5.5	11.8	-
дивечова нива	-	0.3	2.5	-	2.8	-
горски разсадник	-	5.5	-	-	5.5	-
ловна просека	-	1.4	1.6	-	3.0	-
свлачище	-	-	19.5	-	19.5	-
грохот	5.7	20.7	32.5	0.4	59.3	0.1
изкоп	-	-	0.3	-	0.3	-
насип	-	-	-	5.4	5.4	-
разливище	0.3	-	3.7	7.1	11.1	-
площ за отдих	0.2	-	-	-	0.2	-
сметище	-	0.6	-	-	0.6	-
противопожарна просека	4.6	0.4	4.5	-	9.5	-
автомобилен път III категория	4.8	1.7	11.7	2.7	20.9	-
автомобилен път IV категория	72.0	34.4	84.2	12.5	203.1	0.4
всичко недървопр. площ	700.5	441.3	1589.0	1705.6	4436.4	8.1
всичко инвентаризирана площ	12271.3	9706.2	22850.2	9190.7	54018.4	100.0
в т.ч. дървопр. площ	11570.8	9264.9	21261.2	7485.1	49582.0	91.9

Залесената площ на горското стопанство е **49 326,5 ха**, което е 91.4% от общата площ. Най-голям е делът на насажденията с естествен произход (предимно издънкови). Общата им площ е 39 322,5 ха, или 79,7% от залесената площ. По група гори преобладават издънковите гори за превръщане – 43,1% от залесената площ, следвани от иглолистните – 23,1%. Културите заемат общо 10 004,0 ха, или 20,3% от залесената площ, като най-много са иглолистните – 9 782,6 ха – 19,8%.

Изредените насаждения от естествен произход и култури заемат 1 533,8 ха или 2,8% от общата и 3,1% от залесената площ. По-голяма част (38,1%) са в групата гори на широколистните високостъблени, следвани от иглолистните (30,2%) и са в резултат на двуетажни насаждения от естествен произход (които по своята същност не са изредени) и в много малка степен на водени възобновителни сечи, и изредени култури вследствие на санитарни и принудителни сечи.

Незалесената дървопроизводителна площ е 255,5 ха, или 0,5% от общата площ и е представена основно от голини (239,5 ха) и много малко от сечища (16,0 ха).

Общо **дървопроизводителната площ** на горското стопанство е 49 582,0 ха или 91,9% от общата площ.

Недървопроизводителната площ на горското стопанство е 4 436,4 ха или 8,1% от общата площ. Най-голям е делът на поляните (3,1%), следвани от лесонепригодните голини (1,6%), лесонепригодни площи и др.

Една част от недървопроизводителната площ може да бъде използвана за реализиране на странични ползвания - поляни, просеки. Друга част са необходими за провеждане на горскостопанските мероприятия – автомобилни пътища. Неизползваемата за горскостопанска дейност площ е 2 204,2 ха (4,0%). Това са лесонепригодни голини и площи, скали, кариери, сипеи, ровини, табани, насипи и разливица.

Освен посочените по-горе площи при инвентаризацията бяха констатирани гори по чл.83 от ЗГ на площ от 448,7 хектара, 292,4 ха от които са били устроени още при предишната инвентаризация. Те не присъстват в коментарите за разпределение на горите по условни стопански класове и видове гора, както и за цялата обща и залесена площ и не участват в баланса на горските територии.

Списък на имотите по чл.83 е показан в таблица № 20 на стр. 93.

Разпределението на тези гори по класове на възраст е посочено в таблица №16^A.

Таблица № 16^A
Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА ПЛОЩ, общия дървесен ЗАПАС и
средния ПРИРАСТ по класове на ВЪЗРАСТ

гори по чл. 83 от ЗГ

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	10.6	2.4	155	0.6	10	16
	11-20	172.1	38.4	7475	28.6	20	412
II	21-30	266.0	59.2	18525	70.8	60	673
	31-40	-	-	-	-	-	-
Всичко		448.7	100.0	26155	100.0	90	1101

средна възраст: 24 години

среден запас: 58 куб.м/ха

среден прираст: 2.45 куб.м/ха

ТП Държавно горско стопанство (ТП ДГС) "Своге" при предишната инвентаризация е било разположено на площ от **52 919,5 хектара**, показана в следващата таблица № 17.

Таблица № 17
Разпределение на площта на ТП ДГС "Своге"
при ГСП от 2015 година

- залесена	-	47838.2	ха	90.4	%
- незалесена дървопроизводителна	-	475.5	ха	0.9	%
- недървопроизводителна	-	4605.8	ха	8.7	%
Общо	-	52919.5	ха	100.0	%

Таблица № 18
Разпределение на площта на ТП ДГС "Своге"
при ГСП от 2025 година

- залесена	-	49326.5	ха	91.3	%
- незалесена дървопроизводителна	-	255.5	ха	0.5	%
- недървопроизводителна	-	4436.4	ха	8.2	%
Общо	-	54018.4	ха	100.0	%

При сегашната инвентаризация бе установена площ от **54 018,4 хектара**, показана в таблица № 18.

В териториалния обхват на ТП ДГС "Своге" попадат всички горски територии в административните граници на 36 населени места на община Своге. Тук попадат и всички гори съгласно чл.2, ал.1 от ЗГ, които са разположени върху друг вид територии. В тази обща площ, горските територии съобразно представените KAD файлове на ТП ДГС "Своге" и съгласно ЗГ от 09.04.2011 г. са диференцирани по собственост.

За изтеклия ревизионен период **общата** площ на ТП ДГС "Своге" **се е увеличила с 1 098,9 ха**, което представлява 2,1% от общата площ.

Причините за тази промяна са следните:

Увеличение на площта

+ 1 280,2 ха – новоустроени горски територии.

+ 132,6 ха – също новоустроени залесени територии, но само части от подотдели, най-вече от имотите с променено предназначение общинска и ВСО собственост, обяснени при собствеността.

Всичко увеличение на площта – + 1 412,8 ха.

Намаление на площта

С писмо № 91-2420/21.10.2016 г. министърът на ЗХ, на основание чл. 73, ал.5 от ЗГ с променено предназначението за национален обект „Неотложно укрепване на слабо място в междугарието Лакатник-Елисейна по ж.п. линията София-Варна" се считат следните ПИ в горски територии **държавна собственост** в земл. на с. Оплетня с номера: 000184 и 000151, **с обща площ 0,2090 ха**;

С решение № 1/18.07.2016 г. на РДГ е променено предназначението за изграждане на депо за отпадъци на ПИ в горски територии, **държавна собственост**, в земл. на с. Церово с номера: 046032 (подотдели 148 т,12) и 046033 (подотдели 148/ 10,11) **с обща площ 0,2819 ха**;

С решение № 2/19.04.2017 г. на РДГ е променено предназначението за изграждане на площадка за третиране на битови отпадъци на следните ПИ в горски територии, **държавна собственост**, в земл. на с. Церово с номера: 046012 (подотдел 438/3); 046013 (подотдели 438 с,т,у) и 046034 (подотдели 148/12,14) **с обща площ 1,2489 ха**;

С решение № 7/16.11.2017 г. на РДГ е променено предназначението за изграждане на предпазна дига по десния бряг на р. Искър на следните ПИ в горски територии, **държавна собственост**, в земл. нагр. Своге, с номера: 000317 (подотдел 438 а1) и 000319 (подотдел 438 а1) **с обща площ 0,1977 ха**;

Със заповед РД49-74/28.02.2020 г. на министъра на ЗХГ е променено предназначението за добив на подземни богатства и транспортен достъп до концесионна площ на следните ПИ в горски територии, **държавна собственост**, в земл. на с. Заног с идентификатори: 30329.50.9922 (подотдели 131 о, п) и 30329.50,9909 (подотдели 132 р, 4) **с обща площ 4,7426 ха**;

Със заповед РД49-311/30.07.2021 г. на министъра на ЗХГ е променено предназначението за добив на подземни богатства на ПИ в горска територия, **държавна**

собственост, с идентификатори 30329.50.9920 (подотдели 132 п, р, 2) и 30329.50.9921 (подотдели 131 п, т) в земл. на с. Заногe - **с обща площ 8,9933 ха**;

Със заповед РД49-340/27.09.2019 г. на министъра на ЗХГ е променено предназначението за изграждане на мотел и ресторант на ПИ в горска територия, **собственост на физическо лице** в земл. на с. Редина, с идентификатор 62414.73.79 (подотдели 471 а1, 11) **с площ 0,7192 ха**;

С писмо № 13-2092/18.20.2024 г. на министъра на ЗХГ е променено предназначението на поземлен имот в горска територия, с идентификатор 14461.141.132 в с.Бов, община Своге, област София, с площ 19215 кв.м.

- **Общо изключени горски територии - 18,2926 ха**, в т.ч. **ДГТ-15,6734 ха**; **на физически лица -0,7192 ха**; **ОГТ – 1,9 ха**

- **3,2 ха** – отпадат тополи в земеделски територии (в т.ч. 1,8 ха са собственост на физически лица, 0,3 ха религиозни и 1,1 ха са собственост на юридически лица).

- **292,4 ха** – отпадат като чл.83.

Всичко намаление на площта – 313,9 ха.

Промените, настъпили в горските територии, са описани подробно по отдели в специална таблица в приложенията на обяснителната записка на настоящия горскостопански план.

Таблица № 19

Разпределение на ОБЩАТА площ на новоустроените ГТ по вид на подотдела и група гори

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане хектари	нискостъблени	Всичко	
естествен произход 0.4-1.0	444.6	107.3	438.0	42.0	1031.9	80.6
склопени култури	17.8	-	-	-	17.8	1.4
несклопени култури	-	-	-	-	-	-
естествен произход 0.1-0.3	9.3	55.0	11.4	1.0	76.7	6.0
изредени култури	-	-	-	-	-	-
всичко насаждения	471.7	162.3	449.4	43.0	1126.4	88.0
клек	-	-	-	-	-	-
всичко залесена площ	471.7	162.3	449.4	43.0	1126.4	88.0
сечище	-	-	-	-	-	-
пожарище	-	-	-	-	-	-
голина	4.3	17.1	-	0.8	22.2	1.7
всичко незал.дървопр.	4.3	17.1	-	0.8	22.2	1.7
поляна	20.4	7.1	36.6	5.0	69.1	5.4
шосе	0.2	-	0.2	0.3	0.7	-
дворно място	0.8	0.2	3.3	0.4	4.7	0.4
просека	1.4	0.7	1.1	1.1	4.3	0.3
лесонепригодна голина	1.2	0.3	1.5	1.2	4.2	0.3
лесонепригодна площ	-	-	-	14.0	14.0	1.1
скали	0.1	-	-	-	0.1	-
ж.п. линия	-	1.9	-	3.8	5.7	0.5
река	-	0.4	-	1.6	2.0	0.2
грохот	-	-	11.9	-	11.9	0.9
автомобилен път III категория	0.3	-	1.8	-	2.1	0.2
автомобилен път IV категория	2.8	1.0	8.4	0.6	12.8	1.0
всичко недървопр. площ	27.2	11.6	64.8	28.0	131.6	10.3
всичко инвентаризирана площ	503.2	191.0	514.2	71.8	1280.2	100.0
в т.ч. дървопр. площ	476.0	179.4	449.4	43.8	1148.6	89.7

Таблица № 20

Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА ПЛОЩ, общия дървесен ЗАПАС и средния ПРИРАСТ на новоустроените гори по класове и подкласове на ВЪЗРАСТ

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	11.0	1.0	190	0.2	10	19
	11-20	156.1	13.9	6000	7.2	10	341
II	21-30	364.0	32.3	20880	25.0	50	754
	31-40	194.4	17.3	15075	18.1	-	401
III	41-50	94.9	8.4	8900	10.7	-	183
	51-60	80.2	7.1	8730	10.5	5	150
IV	61-70	60.5	5.4	5985	7.2	-	86
	71-80	35.1	3.1	3480	4.2	-	44
V	81-90	23.7	2.1	2435	2.9	-	27
	91-100	29.9	2.6	2625	3.1	-	26
VI	101-110	7.9	0.7	1045	1.2	-	10
	111-120	11.3	1.0	1220	1.5	-	10
VII	121-130	26.4	2.4	3640	4.4	-	28
	131-140	30.7	2.7	3115	3.7	-	22
VIII	141-150	-	-	-	-	-	-
	над 150	0.3	-	60	0.1	-	-
Всичко		1126.4	100.0	83380	100.0	75	2101

средна възраст: 46 години

среден запас: 74 куб.м/ха

среден прираст: 1.87 куб.м/ха

Залесената площ на ТП ДГС "Своге" се е увеличила от 47 838,2 ха на 49 326,5 ха, което е увеличение със **1 488,3 ха**, дължащо се основно на новоустроени горски територии и в по-малка степен на залесяване (56,4 ха) и на самозалесяване на недървопроизводителни площи. При самата залесена площ са намалели склопените култури с 1 275,0 ха за сметка на увеличение на изредените култури (+227,4 ха) и насажденията с естествен произход (+2 506,9 ха).

Незалесената дървопроизводителна площ на ТП ДГС "Своге" е намаляла от 475,5 ха на 255,5 ха, което представлява **намаление с 220,0 ха** и се дължи на прекатегоризиране на част от дървопроизводителните незалесени площи (голини и пожарища) в насаждения и в поляни.

Недървопроизводителната площ на ТП ДГС „Своге“ е намаляла от 4 605,8 ха на 4 436,4 ха, което представлява **намаление от 169,4 ха** и се дължи на прекатегоризиране и по-точно картиране на незалесените горски територии (лесонепригодните площи и голини са намалели с 99,2 ха, поляните са намалели със 128,7 ха, автомобилните пътища са се увеличили с 42,5ха и др.).

Към недървопроизводителната горска площ на ТП ДГС „Своге“ е отнесен и **един горски разсадник – урбанизирана територия** отдел **434 – 12** в землището на с. Церово с обща незалесена площ **5,5 ха**.

Инвентаризирани са и следните недървопроизводителни площи, които ще бъдат приложени в списъка на явните фактически грешки за отстраняване - шосе – 5,7 ха, жп линия - 6,0 ха и река – 2,6 ха. По кадастър това са горски територии, но на терена са заети от посочените подотдели.

През ревизионния период в горските територии са учредени следните вещни права:

Право на строеж със заповеди на изпълнителния директор на ИАГ - 0,0800 ха:

Заповед № 316/19.02.2017 г. за изграждане на стълб за телекомуникационно оборудване на Базова станция на „ТЕЛЕНО? БЪЛГАРИЯ“ ЕАД - проектен ПИ № 000689 в земл. на с. Ябланица – **916** в (916 в) с площ 0,0400 ха;

Заповед № 155/06.03.2017 г. за изграждане на стълб за телекомуникационно оборудване на Базова станция на „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ“ ЕАД - проектен ПИ № 028005 в земл. на с. Оплетня **246** г (246 г) с площ 0,0400 ха;

Право на строеж без промяна на предназначението по реда на чл. 153,ал.1 от ЗГ, разрешено със заповеди на директора на РДГ София:

Заповед № РД 05-370/01.12.2022 г. за изграждане на архитектурни елементи за обслужване на отбиха и туризма - част от обект „Трите бора“, в полза на община Своге - ПИ с идентификатори; **29163.158.7** в земл. на с. Желен - частна държавна собственост **65869.30.37** в земл. на гр. Своге - **публична държавна собственост**

Заповед № РД 05-155/16.6.2022 г. за изграждане на архитектурен елемент - „Заслон“, в ПИ с идентификатор 06985.6.79 в с. Буковец, с площ 54988 кв.м., в полза на Ильо Стоянов Илиев - собственост на имота

Забележка: В скоби са показани старите отдели и подотдели по заповедите.

Списъкът на имотите съгласно чл. 83 от ЗГ, върху които попадат подотдели в земеделски територии, които са придобили характеристика на гора след 1 март 1991 година (семенни насаждения и култури на възраст до 35 г. вкл.) по собственост (на физически, юридически лица и със собственост), землища, номера на имоти, начин на трайно ползване и общини е внесен в ИАГ и е даден в приложенията на инвентаризацията и на ГСП в електронен вариант.

Списък на имотите на останалите гори в земеделски територии по параграф 49 от ЗГ е даден в приложенията на инвентаризацията и на ГСП в електронен вариант.

В) Функционална принадлежност на горските територии

По предназначение при предишната инвентаризация от 2015 г. разпределението по горски територии е показано в таблица № 21.

Таблица № 21
Разпределение на площта на ТП ДГС “Своге”
по категории и функции при инвентаризацията от 2015 година

горски територии със защитни функции	-	743.3	ха	1.4	%
горски територии със специални функции	-	32250.9	ха	60.9	%
горски територии със стопански функции	-	19925.3	ха	37.7	%
Общо	-	52919.5	ха	100.0	%

При сегашната инвентаризация от 2025 година на ТП ДГС “Своге” разпределението по категории и функции е показано в таблица № 22.

Таблица № 22
Разпределение на площта на ТП ДГС “Своге”
по категории и функции при инвентаризацията от 2025 година

горски територии със защитни функции	-	10043.5	ха	18.6	%
горски територии със специални функции	-	29712.7	ха	55.0	%
горски територии със стопански функции	-	14262.2	ха	26.4	%
Общо	-	54018.4	ха	100.0	%

Общата площ на **горските територии със защитни функции** на ТП ДГС "Своге" се увеличава с общо **9 300,2 ха**, което се дължи най-вече на обособяване на нови СОЗ (+19,3 ха, обособени съгласно заповеди СОЗ-256/09.06.2010 г., СОЗ-638/23.01.2023 г.) и насаждения с наклон над 30 градуса (8 910,9 ха).

Общата площ на **горските територии със специални функции** на ТП ДГС "Своге" е намаляла с **2 538,2 ха**, което се дължи най-вече на обособяване на насаждения с наклон над 30 градуса, като водеща функция пред зелена зона (-1 977,0 ха) и курортна гора(-757,9 ха).

Общата площ на горските територии със стопански функции на ТП ДГС "Своге" също е намаляла с **5 663,1 ха**, което се дължи най-вече на обособяване на насаждения с наклон над 30 градуса.

Разпределението на площта и запаса (без клони) на горското стопанство по категории и функции е дадено в таблица № 23.

Най-голям е делът на горските територии със специални функции, които заемат площ от 29712,7 хектара, или 55,0% от общата площ, от която залесена 26 523,0 хектара.

На второ място е делът на горските територии със стопански функции, които заемат площ от 14 262,2 хектара (26,4%), от която залесена 13 430,6 хектара.

Горите и земите със защитни функции заемат площ от 10 043,5 хектара (18,6%), от която залесена 9 372,9 хектара.

Таблица № 23
Разпределение на горските територии по категории и функции

Горски територии по категории и функции	Всичко				
	Обща площ, ха	%	Залесена площ, ха	%	Запас, куб.м
СОЗ пояс 2	4.2	-	-	-	-
СОЗ пояс 3	15.1	-	-	-	-
Всичко защита на водите	19.3	-	-	-	-
защ. ивица край река	127.4	0.2	106.4	0.2	9955
скално-урвест терен	685.4	1.3	685.4	1.4	76190
ерозирани земи	180.6	0.3	180.6	0.4	9845
наклон над 30 градуса	8910.9	16.5	8302.7	16.8	1194015
Всичко защита на почвите	9904.3	18.3	9275.1	18.8	1290005
защ. ивица ж.п.линия	119.9	0.2	97.8	0.2	8265
Всичко защита на сгради и инфраструктури	119.9	0.2	97.8	0.2	8265
Общо защитни функции	10043.5	18.6	9372.9	19.0	1298270
природен парк	2750.9	5.1	2216.0	4.5	228270
Всичко природни паркове	2750.9	5.1	2216.0	4.5	228270
природна забележителност	36.5	0.1	35.6	0.1	7850
Всичко природни забележителности	36.5	0.1	35.6	0.1	7850
защитена местност	1060.8	2.0	990.5	2.0	114800
Всичко защитени местности	1060.8	2.0	990.5	2.0	114800
защитена зона птици	258.5	0.5	200.3	0.4	24465
защитена зона местообитания	14557.4	26.9	13842.3	28.1	1843690
защитени зони птици и местообитания	7129.1	13.2	5626.8	11.4	856680
Всичко защитени зони Натура 2000	21945.0	40.6	19669.4	39.9	2724835
Общо специални функции по т.1	25793.2	47.7	22911.5	46.4	3075755
семепроизв.насаждение	54.4	0.1	54.4	0.1	15670
Всичко семепроизводствени насаждения и градини	54.4	0.1	54.4	0.1	15670
200 м около хижа	7.4	-	7.4	-	2660
Всичко 200м около хижи и манастири	7.4	-	7.4	-	2660
Общо специални функции по т.2	61.8	0.1	61.8	0.1	18330
зелена зона	1970.7	3.6	1818.8	3.7	252765
курортна гора	1887.0	3.5	1730.9	3.5	322038
Всичко горски територии с рекреационно значение	3857.7	7.1	3549.7	7.2	574803
Общо специални функции по т.3	3857.7	7.1	3549.7	7.2	574803
Общо специални функции по т.1+т.2+т.3	29712.7	55.0	26523.0	53.8	3668888
Общо защитни и специални функции	39756.2	73.6	35895.9	72.8	4967158
Всичко стопански функции	14262.2	26.4	13430.6	27.2	2190872
Всичко	54018.4	100.0	49326.5	100.0	7158030

Категориите гори и земи със защитни и специални функции са обособени съгласно нормативните документи, с които са обявени.

Поради факта, че има дублиране на различни функции в едни и същи подотдели, и същите са посочени във водещата функция в горната таблица, площите за различните функции в таблицата и в следващият списък се разминават. Затова е дадена още една таблица № 23^А по водеща и неводеща категория и функции, след което следва подробен списък на подотделите по функции, при които площите съвпадат с таблица № 23^А.

Таблица № 23^А

Разпределение на ОБЩАТА ПЛОЩ по водеща категория и функции

ТП ДГС Своге – Общо

Горски територии по категории и функции	Водеща функция	%	В не водеща функция	Обща площ
	ха		ха	
защ. ивица край река	127.4	0.2	236.2	363.6
защ. ивица ж.п.линия	119.9	0.2	138.3	258.2
скално-урвест терен	685.4	1.3	1646.6	2332.0
ерозирани земи	180.6	0.3	100.5	281.1
наклон над 30 градуса	8910.9	16.5	8151.3	17062.2
СОЗ пояс 2	4.2	-	41.3	45.5
СОЗ пояс 3	15.1	-	195.2	210.3
Общо защитни функции	10043.5	18.5	-	-
защитена местност	1060.8	2.0	79.4	1140.2
природна забележителност	36.5	0.1	0.1	36.6
природен парк	2750.9	5.1	-	2750.9
защитена зона птици	258.5	0.5	84.5	343.0
защитена зона местообитания	14557.4	27.0	1162.7	15720.1
защитени зони птици и местообитания	7129.1	13.2	2580.4	9709.5
Общо специални функции по т.1	25793.2	47.9	-	-
200м около манастир	-	-	17.3	17.3
200 м около хижа	7.4	-	21.0	28.4
горски разсадник	-	-	5.5	5.5
семепроизв.насаждение	54.4	0.1	55.2	109.6
Общо специални функции по т.2	61.8	0.1	-	-
зелена зона	1970.7	3.6	2056.1	4026.8
курортна гора	1887.0	3.5	4826.3	6713.3
гори във фаза на старост	-	-	1112.4	1112.4
Общо специални функции по т.3	3857.7	7.1	-	-
Общо Специални функции по т.1+т.2+т.3	29712.7	55.1	-	-
Общо защитни и специални функции	39756.2	73.6	-	-
стопанска	14262.2	26.4	-	14262.2
Стопански функции	14262.2	26.4	-	-
Всичко	54018.4	100.0	-	-

Списък на горските територии със защитни и специални функции (пълен обхват), разположени на територията на ТП ДГС "Своге"

1. Специални горски територии обявени по реда и при условията на Закона за защитените територии

1.1. Природни паркове

1.1.1. Природен парк "Врачански Балкан", обявен за народен парк със Заповед №1449 от 21.12.1989 г. на КОПС при МС и прекатегоризиран в природен парк със Заповед №РД-934 от 22.07.2003 г. на МОСВ, с приет план за управление с Решение №750 на МС от 14.10.2011 г. - отдели и подотдели: **72:ф; 73; 74; 75; 76; 77; 78; 79; 81; 82; 83; 84:а-и, м, 1-15, 17, 21; 85; 86; 87; 88; 89; 90:а-п, 1-6; 91; 92; 93; 94; 95; 96; 97:а-р, т, 1-8; 98:д-п, р, 1-10; 99:б-д, з-р, 2-6, 9, 10; 100; 101:а-и, 1-9; 102; 103; 104; 105; 106; 107:а-ц1, 1-5; 108; 109; 110:а-к, м, о-ш, 1-5; 118:з-к, у-а1, 2-5, 8-10; 119:в-с, 2-7; 120:а-м, о, 1-8, 10; 121:в-к, м-п, с-х, 1-5; 122:а, б, г, е-х, 1-13; 124:а-е, з-р, 1-7** - с обща площ **2 754,0 ха**, от която 2 214,1 ха залесена и 539,9 ха незалесена.

1.2. Природни забележителности

1.2.1. Природна забележителност "Синия вир" - водопад, обявена със Заповед № 3796/11.10.1966 год. на МГГП при МС, отдел и подотдел: **28 б** - с обща незалесена площ **0.4** ха.

1.2.2. Природна забележителност "Темната дупка" - пещера, обявена със Заповед № 2810/10.10.1962 год. на ГУГ при МС и променен режим на дейностите със Заповед № РД-894 от 21.11.2019 г. на МОСВ, отдел и подотдел: **122 - 10** - с обща незалесена площ **0.1** ха.

1.2.3. Природна забележителност "Скакля" - водопад, обявена със Заповед № 3796/11.10.1966 год. на МГГП при МС, отдел и подотдели: **142 - 1**; с обща незалесена площ **0.6** ха.

1.2.4. Природна забележителност "Елата" - пещера, обявена със Заповед № 378/05.02.1964 год. на КГГП при МС, отдел и подотдел: **167 и4** – с обща залесена площ **0.9** ха.

1.2.5. Природна забележителност "Манастир Седемте престола", обявена със Заповед № 3384/08.12.1966 год. на МГГП, отдели и подотдели: **291 с, т; 292 а, б, 1; 351 г-к, 1** - с обща площ **34,6** ха, от които 34,3 ха залесена и 0,3 ха незалесена.

1.2.6. Природна забележителност "Вековна дъбова гора в м. Бабин пласт", обявена със Заповед № 853 от 10.08.1983 г. на КОПС при МС – попада извън горските територии.

1.2.7. Природна забележителност "Джуглата" – скално образувание, обявена със Заповед № 378/05.02.1964 год. на КГГП при МС - попада извън горските територии.

1.2.8. Природна забележителност "Столо" – скално образувание, обявена със Заповед № РД-601/08.06.2022 год. на МОСВ - попада извън горските територии.

1.3. Защитени местности

1.3.1. Защитена местност "Лакатнишки скали", обявена със Заповед № 407 от 09.02.1966 год. на КГГП при МС, отдели **121:х; 122:е-з, к-х, 2-13** - с обща площ **79,4** ха, от които 43,5 ха залесена и 35,9 ха незалесена.

1.3.2. Защитена местност "Трескавец", обявена със Заповед №4526/17.11.1975 год. на МГОПС, отдели и подотдели: **198:17, 18; 200:а-и, с-х, ю, я, 1-19; 201:б-к, 1-14; 202:а-м, п-ф, 1-11; 203:а-в, д-х, 1-15; 204; 205:а-к, м-ф1, 1-5; 206:а-ю, а1, 1-7; 220:и, 10; 221:т, у; 222; 223; 224:а-е, з, л, н, п-с, ц-ю, а1-в1, е1, ж1, 1-3, 5; 225:а-к, м, н, р, с, 1-5; 226:а, б, г, д, з-к, м-п, 1, 2, 4; 228:а-р, ф-ц, 1; 229:а-д, ж-к, м, н, п-т, ф, ц-я, 1; 230:г, д, ж, з, л-н, п-ц, ш-л1, т1, 1-4, 6, 7; 231:а-о, р-ф, ц-а1, з1-к1, п1, р1, ц1, в2, г2, е2-з2, о2, с2, 1-5, 9, 12; 232:а, в-м, о, п, т, у, х-ш, ю, я, б1, в1, 1-12; 233:а-д, ж, з, к-о, т, х, а1, б1, е1-к1, м1, о1-т1, 1-13; 237:ф** - с обща площ **1 060,8** ха, от които 990,5 ха залесена и 70,3 ха незалесена.

2. Специални горски територии обявени по реда и при условията на Закона за биологичното разнообразие

2.1. Защитени зони, обявени по Директива 92/43/ЕЕС за запазването на природните местообитания на дивата флора и фауна от екологичната мрежа Натура 2000

2.1.1. Защитена зона за местообитанията "Врачански Балкан" BG0000166 – обявена с решение на МС № 122/02.03.2007 г. (ДВ. брой 21 от 09.03.2007 г.), приета със Заповед № РД - 1031/17.12.2020 год. на МОСВ (ДВ.бр.19/05.03.2021 г.), включва отдели и подотдели: **64:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, н, ф, х, ц, ч, ш, 1, 2, 3, 4; **65; 66:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, н, 1; **67:** а, б, в, г, ж, з, и, к, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **68; 69; 70; 71; 72; 73; 74; 75; 76; 77; 78; 79; 80:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; **81; 82; 83; 84; 85; 86; 87; 88; 89; 90; 91; 92; 93; 94; 95; 96; 97; 98; 99; 100; 101; 102; 103; 104; 105; 106; 107; 108; 109; 110; 111; 112:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3, 4, 5; **113:** ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, 1, 2; **116:** н; **118; 119; 120; 121:** ж; **122:** л, м, н, о, п, 6, 7, 8; **123:** а, б, в, г, д, е, ж, 1; **168:** ж, з, и, л, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **169:** а, б; **170:** а, б, в, 1; **171:** а, б, в, г, д, ж, з, и, 1, 2, 3, 4 - с обща площ **3 418,6 ха**, от които **2 853,1 ха** залесена и **565,5 ха** незалесена.

2.1.2. Защитена зона за местообитанията "Западна Стара планина и Предбалкан" BG0001040 – обявена с решение на МС № 611/16.10.2007 г. (ДВ. брой 85 от 2007 г.), приета със Заповед № РД - 268/31.03.2021 год. на МОСВ (ДВ.бр.44/25.05.2021 г.), включва отдели и подотдели: **1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18; 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25; 26; 27; 28; 29; 30; 31; 32; 33; 34; 35; 36; 37; 38; 39; 40; 41; 42; 43; 44; 45; 46; 47; 48; 49; 50; 52; 53; 54; 55; 56; 57; 58; 59; 60; 61; 62; 63; 64:** п, р, с, т, 5, 6, 7; **66:** л, м, 2; **114:** г, д, е, ж, 1, 2, 3; **115; 116:** а, б, в, г, ж, з, и, л, 4, 5, 6, 7, 8; **121:** а, б, в, г, д, и, л, м, н, о, п, р, с, т, 1, 2; **122:** а, б, в, г, д, е, х, 1; **123:** к, л, м, н, о, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **124:** а, г, ж, з, к, н, о, п, р, с, 3, 4, 5, 6, 7; **125; 126; 127; 128; 129; 130:** а, б, в, г, д, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5, 7; **131:** а, б, в, г, д, е, ж, з, п, р, с, т, у, 1, 2; **132; 133; 134; 135; 136; 137:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, р; **138; 139; 140; 141; 142; 143:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **144:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11; **145:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 3; **146:** з, к, 4, 5, 6, 23; **149:** а, б, е, 1; **151:** а, б, в, г, д, з1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, я1, а2, б2, в2; **152; 153; 154; 155; 156; 157:** а, б, в, г, д, з, и, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, 5; **158:** а, б, в, г, 1; **159; 160:** а, б, в, д, е, ж, з, и, к, л, н, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **161; 162; 163; 164; 165; 166; 167; 197:** п, 11; **385; 386; 387; 388; 389; 390; 391; 392; 393; 394; 395; 396; 397; 398; 399; 400; 401; 402; 403; 404:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14; **405:** а, б, в, г, д, е, и, р, с, т, щ, ю, я, а1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, 1, 3, 4, 15; **409:** а, б, ф, 1; **410:** а, м, у, 1; **411:** а, б, в, г, е, ж, и, к, л, м, н, о, п, р, с, 1, 2, 3; **412:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8; **413; 414:** а, б, в, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 7, 9; **415; 416:** р1, с1, т1, у1, б2, в2, г2, к2, х2; **419:** д, е, ж, и, к, ф, с1; **421:** г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, ч, ф1, 1, 2, 3, 4, 9; **422:** к, л; **423:** в, г, д, е, ж, з, о1; **425:** а; **428:** а, б, в, г, д, е, и, м, н, о, п, р, с, ю1, 1; **552:** е, х1, ч1, д2, е2; **563:** л; **564:** а, б, в, г, д, е, ж, к, л, м, о1, 1, 2; **565:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, г1, д1, е1, ж1, и1, к1, л1, м1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; **566; 567; 568; 569; 570; 571; 572; 573; 574; 575; 576:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 15; **577:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, с, т, у, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **578; 579; 580; 581; 582; 583; 584; 585; 586; 587; 588; 589; 590; 591; 592; 593; 594; 595; 596; 597; 598; 599; 600; 601; 602:** а, б, в, е, ж, з, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; **603; 604; 605; 606:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, 1, 2, 3; **607:** ф, ю, 8; **608:** м, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, 7, 11, 12, 13, 14, 15; **609:** а, б, в, г, д, е, ж, з, п, т, у, ф, 1, 2, 3, 4; **610; 611:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, 1, 2, 3, 4, 6; **612** - с обща площ **11 392,7 ха**, от които **9 618,7 ха** залесена и **1 774,0 ха** незалесена.

2.1.3. Защитена зона за местообитанията "Искърски пролом - Ржана" BG0001042 – обявена с решение на МС № 122/02.03.2007 г. (ДВ. брой 21 от 09.03.2007 г.), приета със Заповед № РД - 276/31.03.2021 год. на МОСВ (ДВ.бр.43/21.05.2021 г.), включва отдели и подотдели: **168:** а, б, в, г, д, е, к, 7, 8, 9; **169:** в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3; **170:** г, д, е, ж, з, и, к, л, м; **171:** е, к, л, м, н; **172:** а, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3; **173; 174; 175; 176:** а, в, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **177; 178; 179:** а, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, 6; **180; 181; 182; 183; 184; 185; 186; 187; 188:** д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, 3, 4, 5, 8; **189:** б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1,

щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2, ф2, х2, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28; **190; 191; 192; 193; 194:** в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 2, 3, 4, 5; **195; 196:** а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13; **197:** а, л, р, с, у, 1, 5, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22; **198:** ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, 8, 9, 10, 11, 12, 18, 19, 20, 21, 22, 23; **199; 200; 201:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14; **202; 203; 204; 205; 206; 207; 208; 209; 210; 211; 212; 213; 214; 215; 216; 217; 218; 219; 220; 221; 222; 223; 224; 225; 226; 227; 228; 229; 230; 231; 232:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, т, у, ю, я, б1, в1, 2, 3, 4, 5, 10, 11; **233:** б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, т, ч, а1, б1, р1, с1, 6, 7, 8, 11; **234:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, е1, ж1, з1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 17, 18, 19; **236:** с, т, у, ф, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, 10, 12, 13; **237:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, ю, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13; **238:** а, б, ж, з, и, к, п, р, т, 1, 3, 5; **239:** а, б, в, г, д, е, т, 1, 2, 3, 7; **240:** п, р, с, 4; **246; 247; 248; 249:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, 1, 2, 3; **250:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, ф, х, 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9; **251; 252; 253; 254; 255; 256; 257; 258:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, 3, 5, 6, 7; **259; 260; 261; 262; 263; 264; 265; 266; 267; 268; 269; 270; 271; 272; 273; 274; 275; 276; 277; 278; 279; 280; 281; 282; 283; 284; 285:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, ц, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **286; 287; 288; 289; 290; 291; 292; 293; 294; 295; 296; 297; 298; 299:** з, и, к, л, м, н, о, 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **300:** а, б, в, г, д; **301:** а, б, в, г; **306:** ж1, з1, и1, к1, 8; **307:** а, у, ф, х, 11, 12, 13, 15; **308:** р, с, т, ф, ю, б1, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **309:** о; **312:** н, о, р, т, у, х, ц, 4, 5, 6, 9; **315:** у, ф; **316:** а, б, в, г, д, е, ж, з, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **317:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, 1, 2, 3, 4, 5; **318:** а, б, в, г, д, е, ж, з, с, х, ц, ш, щ, ю, 1, 2, 3, 4, 5; **319:** а, б, в, г, д, о, х, ч, 1, 2, 3, 5; **320; 321:** а, б, в, д, е, и, с, п1, 1, 2, 3; **324:** д; **325:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, р, т, 1, 2, 3, 4, 5; **326:** а, б, в, д, е, ж, з, и, к, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, 1, 2, 3, 4, 7; **327; 328; 329; 330:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, я, ж1, з1, т1, ч1, 1, 9; **331:** а, б, в, г, е, у, ф, х, ц, ч, ю, я, а1, 1, 2, 3, 4, 5; **332:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, л, м, н, о, п, р, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, 1, 2, 3; **333; 334; 335; 336; 337:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, н, о, п, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12; **338:** а, б, в, г, к, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, д1, 1, 2, 3, 8, 9, 10, 12, 13; **339:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, о, п, р, с, 1, 2; **340:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; **341; 342; 343; 344; 345; 346; 347; 348; 349; 350; 351; 352; 353; 354; 355; 356; 357; 358; 359; 360; 361; 362; 363; 364; 365; 366; 367; 368; 369; 370; 371; 372; 373; 374; 375; 376; 377; 378; 379; 380; 381; 448:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, ю2, я2, в3, г3, д3, ж3, 1, 2, 3, 4, 5; **449:** а, б, г, ж, з, и, ч1, ш1, щ1, ю1, 2, 4; **450:** а, в, г, д, е, ж, 1, 3, 4; **451:** а, б; **452:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, н, п, у, ф; **453:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, л, м, о, п, р, ф, х, ц, т1, у1, ф1, х1, ц1, 1, 2; **454:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, а1, 1, 2; **455:** а, б, в, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, 1, 2, 3, 4; **456:** а, б, в, г, е, ж, а1, в1, г1, д1, е1, ж1, 1, 6, 7, 8; **844:** з, и, к; **845:** а, б, в, г, л, м, 1; **846:** а, б, в, д, е, ж, з, и, к, 1, 2 - с обща площ **10 618,3 ха**, от които **10 161,5 ха** залесена и **456,8 ха** незалесена.

2.2. Защитени зони, обявени по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици от екологичната мрежа Натура 2000

2.2.1. Защитена зона за птиците "Западен Балкан" BG0002002 - обявена със Заповед № РД-119/09.02.2012 год. (ДВ. брой 20 от 09.03.2012 г.) и изменена със заповед № РД-68/28.01.2013 год (ДВ. брой 10 от 05.02.2013 г.) на МОСВ, включва отдели и подотдели: **9:** а, д, 1, 4, 5, 6; **12:** а, б, в, г, е, з, и, к, л, м, х, 1, 2, 3, 4; **13; 14; 15; 16; 17; 18; 19; 47:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, е1, е2, и2, к2, м2, н2, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 13; **48:** а, б, в, г, 1, 2, 3; **49:** а, 13; **50:** а, б, в, г, д, р, с, у, ф, 1, 2, 3; **52:** а, б, в, г, д, е, ж, л, м, н, о, ч2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 17; **60:** а, б, в, г; **61; 62; 63; 64; 65; 66; 67:** а, б, в, г, д, е, с, т, у, ф, 7, 8, 9; **68:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3, 4, 5, 11; **69; 70:** а, б, в; **71:** а, б, в, р; **72:** а, б, в, г, е - с обща площ **1 207,9 ха**, от които **1 148,8 ха** залесена и **59,1 ха** незалесена.

2.2.2. Защитена зона за птиците "Понор" BG0002005 - обявена със Заповед № РД-547/05.09.2008 год на МОСВ (ДВ.бр.83/23.09.2008 г.), включва отдели и подотдели: **6:** г, д, е, ж, з, к, м, 6, 10, 11, 16, 17, 18, 19; **7:** в, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **8:** д, е; **20:** м, о, п, р, 3, 4, 5, 6; **21; 22; 23:** б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; **24; 25; 26; 27; 28; 29; 30; 31; 32; 33; 34; 35; 36; 37; 42:** 11, 12; **43; 11; 12; 125; 126; 127; 128; 129; 130; 131; 132; 133; 134; 135; 136; 137; 138; 139; 140; 141; 142; 143; 144; 145; 146; 147; 150:** а, 1, 2; **151:** а, б, в, д, 1; **153:** я; **154:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, и2, к2, л2, 1, 2, 3; **155; 156; 157; 158; 159; 160; 161; 162; 163; 164; 165; 166; 167; 188:** ж1, з1, 7, 9; **194:** а, б, 1; **195:** а; **196; 9; 385; 386; 387; 388; 389; 390; 391; 392; 393; 394; 395; 396; 397; 398; 399; 400; 401; 402; 403:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, с, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8; **404:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10,

11; **412:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; **413; 414:** а, б, в, 1, 2, 3, 4; **415:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ш, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; **416:** г2; **570:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; **571:** ц; **574:** л, м, н; **575:** а; **577:** б, в, 1, 2; **578:** а, б, в, г, д, е, ж, з, л, 1, 2, 3, 4; **579; 580; 581; 582; 583; 584; 585; 586; 587; 588; 589; 590:** а, б, в, г, д, и, к, м, 1, 2, 3; **609; 610; 611; 612** - с обща площ **6 158,9 ха**, от която 4 660,2 ха залесена и 1 498,7 ха незалесена.

2.2.3. Защитена зона за птиците "Врачански Балкан" BG0002053 - обявена със Заповед № РД-801/04.11.2008 год. на МОСВ (ДВ.бр.105/09.12.2008 г.), включва отдели и подотдели: **73:** б, в, г, д, е, ж; **74:** е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, 1; **75; 76; 77; 78; 79; 81; 82; 83:** а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **84; 85; 86; 87; 88; 89; 90; 91; 92; 93; 94; 95; 96; 97; 98:** д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **99; 100; 101; 102; 103; 104; 105; 106; 107; 108:** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, 1, 2, 3, 4; **109; 110:** в, г, д, е, ж, з, и, к, х, ц, ч, 1, 2, 5; **118:** ю, я, а1, 9, 10; **119; 120; 121:** з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, 3, 4, 5; **122; 124; 171:** а, 1, 2, 4; **175:** б, 1 - с обща площ **2 685,7 ха**, от която 2157,7 ха залесена и 528,0 ха незалесена.

3. Специални горски територии с висока консервационна стойност - Гори във фаза на старост, обявени със Заповед № РД 49-421/02.11.2016 г., включват следните отдели и подотдели: **12:**ю; **13:**а; **16:**н; **19:**з, л, п, р; **20:**м; **22:**и; **23:**б1; **26:**к; **29:**к; **30:**б, е, и; **32:**в; **34:**ж; **38:**б; **43:**д; **44:**а, х, ч, щ, ю; **46:**б; **47:**а, б, е1, ф1, е2, л2, м2; **48:**и, м, х; **49:**а, б, ж, ж1, о1, п1, т1; **50:**а, в; **52:**а; **53:**ю; **56:**ю; **58:**г; **62:**щ, ж1; **80:**в; **81:**а, б, в, к, л; **82:**в, г, и, к, л, н, о, п, с, ц; **87:**г, е; **88:**б, в, д; **89:**а, б, д, е, з, к; **90:**б, в; **92:**д; **93:**а, б, в, г, д, з, л, п; **94:**а; **95:**д; **122:**е; **123:**к, л; **125:**б; **126:**б; **127:**р, т; **129:**н, п; **130:**г; **131:**б, з; **135:**а1, ф1; **136:**д; **138:**б, г, т, ф, ц, ш, а1, з1; **139:**з, и, н; **144:**к, н, о, в1; **154:**ч, ж2; **161:**г; **163:**а, ж; **164:**м, н, о; **168:**г, е; **169:**ж, и, к, л, м; **170:**ж, к; **171:**з; **172:**ж; **173:**п; **175:**з1; **176:**у; **177:**р, ю, д1, л1, с1, н2, п2; **184:**а1; **187:**р, у, ц1, а2, в2, ч4, ш4; **188:**с; **190:**и; **194:**л; **217:**о, с; **219:**б; **227:**щ; **246:**г, е; **247:**д, ж; **248:**е; **253:**г; **257:**с; **259:**а; **262:**п, р; **264:**ж, п; **265:**а, г, д, ж, и; **266:**ж; **267:**с; **269:**в, г; **270:**ж; **272:**м; **273:**ж, и, к, л; **274:**в, г, ж, н; **275:**е, ж, м; **276:**м; **278:**к, о; **280:**г, и; **282:**ф; **284:**д, е, з, л; **285:**к, м, л1, н1; **286:**р; **290:**г; **301:**а; **316:**с; **318:**с; **328:**в; **330:**я, з1; **332:**а; **333:**в; **339:**а, з, р; **340:**м; **341:**в, д; **346:**ж; **347:**д; **348:**а, в, ш; **349:**а, б; **350:**е, з; **353:**е; **354:**и; **357:**а; **359:**м; **362:**в; **376:**щ; **385:**т, в1; **386:**з, к, ю; **402:**л; **403:**а, м; **412:**г, е; **413:**з, о, с, т, ф; **415:**б; **421:**п; **450:**а, в, ж; **452:**г; **453:**г; **456:**б, ж; **574:**з; **583:**ф; **587:**к; **588:**у; **591:**д, м; **592:**с; **593:**а, з; **604:**в; **606:**б, и; **608:**м, п; **611:**ф; **612:**а; **844:**з; **846:**а, д, и - с обща залесена площ **1 112,4 ха**.

От Заповедта поради недържавна собственост отпадат подотдели **19 с, 48 в, 81 г, 82 м, 92 б, 286 г, 421 л**, а на тяхно място са включени подотдели **248 е, 574 з, 591 д, 608 п**.

4. Защитни горски територии за защита на водите

4.1. Санитарно-охранителни зони с обща площ 255,8 ха, от която 190,8 ха залесена и 65,0 ха незалесена.

4.1.1. СОЗ около КИ "Пеща-Искрец, Своге" – подземен-незащитен със санитарно-охранителни пояси, обособени съгласно заповед СОЗ-256/09.06.2010 г. – отдели и подотдели:

- СОЗ пояс 2: **404:**е, з, и, к, л, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14; **405:**е1, 15, 16, 17; **577:**о, п, 5, 6, 7; **578:**ж, з, и – с обща площ **28,6 ха**, от която 9,8 ха залесена и 18,8 ха незалесена.

- СОЗ пояс 3: **401:**а, б, г, 1; **404:**а, б, д, ж, 1, 7, 10; **405:**д1, ж1, з1, и1, к1; **577:**м, н, 3, 4; **578:**б, в, г, д, е, к, 2, 3, 4; **579:**ж, з, к – с обща площ **178,0 ха**, от която 134,3 ха залесена и 43,7 ха незалесена.

4.1.2. СОЗ около "КИ ВиК-Издримец, Бов, Своге" - подземен-защитен със санитарно-охранителни пояси, обособени съгласно заповед СОЗ-638/23.01.2023 г. – отдели и подотдели:

- СОЗ пояс 2: **219:**ш, щ, ю, я, б1, ж1, 2 – с обща площ **16,9 ха**, от която 16,1 ха залесена и 0,8 ха незалесена.

- СОЗ пояс 3: **219:**ч, ш, щ, ю, я, б1, ж1, м1, 2, 6; **220:**з, 4 – с обща площ **32,3 ха**, от която 30,6 ха залесена и 1,7 ха незалесена.

5. Защитни горски територии за защита на сградите и обектите на техническата инфраструктура

5.1. Защитна ивица /100 метра/ от двете страни на жп линия "София – Мездра" – обособена съгласно чл.5, ал. 2 от ЗГ (ДВ бр. 19/08.03.2011 г., изм. и доп. бр. 11/02.02.2023 г.) – отдели и подотдели: **145:з; **146:**и1, 23, 24; **168:**а, б, и, л, 1, 3, 4, 5, 6, 7; **169:**а; **170:**а, б, 1; **171:**а, б, в, г, д, з, 1, 2, 3, 4; **175:**а, б, в, г, д, 1; **176:**а, б, в, г, д, е, з, и, к, о, б1, 1, 5, 6; **178:**а, б, 1; **179:**б, в, г,**

д, е, 1, 2, 3, 4, 5, 7; **188:**а, б, в, д1, е1, ж1, з1, и1, 1, 2, 7, 9; **189:**а, 29; **190:**а; **191:**а, ж; **193:**а, б, 1; **194:**а, б, в, 1; **195:**а, б; **196:**а, з, 9, 12; **197:**н, 7; **246:**а, 1; **247:**а; **248:**а, в; **249:**б, в, г, д, ж, з, и, л; **250:**р, с, т, у, 5; **433:**д, е, 5, 6; **434:**н, о, п, 7, 12; **435:**с, т; **436:**е, ж, з, 3, 4, 5, 6, 10; **483:**з, и, к; **484:**а, б, д, е, н; **485:**а, е, ж, к, 6; **486:**а, 1; **727:**с, т, у; **728:**л, м; **736:**а, б; **737:**г, д, 3, 4; **738:**р, с, 5; **739:**ц, ч, 19; **740:**у, х, 16; **744:**ж1, 10, 14; **745:**л, м, 3, 4, 5, 6, 7; **772:**а, щ, ю, 1, 2 - с обща площ 258,2 ха, от която 223,2 ха залесена и 35,0 ха незалесена.

6. Защитни горски територии за защита на почвите

6.1. Защитна ивица /100 метра/ на река Искър – обособена съгласно чл.5, ал 2 от ЗГ–отдели и подотдели: **83:**9, 10; **84:**з, л, м, 12, 16, 17, 20, 21; **120:**д, ж, 3, 4, 5, 6, 10; **122:**11; **125:**и, к, л; **126:**г; **127:**к, л, м, о; **129:**ш, а1; **130:**е, 6; **131:**к, л, м; **132:**р; **137:**к, л, н; **139:**и1; **140:**ж, к, л, м, о, п, р, с, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 14; **143:**м, н, о, 5, 8; **145:**д, е, ж, и, к; **146:**24; **168:**а, б, и, л, 1, 3, 4, 6, 7; **169:**а; **170:**а, б, 1; **171:**а, б, в, г, д, 1, 2, 3, 4; **175:**а, б, в, г, д, 1; **176:**а, б, г, д, 1, 6; **178:**а, б, 1; **179:**б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5, 7; **188:**а, б, е1, ж1, з1, 1, 7, 9; **190:**а; **191:**а; **193:**а, 1; **194:**а, б, 1; **195:**а; **196:**а, ж, з, 8, 9, 12; **197:**н, р, с, 7, 16; **234:**а1, б1, в1, д1, з1, 15, 16; **235:**а, б, ч, ш, щ, 1, 2, 3, 4, 12; **241:**а, о, 1, 19, 50, 51; **243:**г, 1, 2, 3, 4; **244:**13; **245:**а, б; **246:**1; **247:**а; **248:**а, в; **249:**б, в, г, и, л; **250:**т, у, 5; **261:**а, з, 1, 2, 4, 5; **434:**н; **435:**с, т; **436:**ж, 3, 4, 10; **438:**а, ш, щ, 1, 2, 3, 4, 13; **439:**д, 2; **440:**я, 9, 10, 11, 18, 20, 26; **471:**ш, щ, ю, я, а1, б1, 9, 10, 11; **472:**а, б, 1; **482:**л, м, н, п, р, с, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16; **483:**и, к, 7; **484:**д, е, ж, з, и, 2; **485:**е, 6; **727:**т, у; **739:**ч, 19; **740:**у, 16; **742:**ю, я, 9; **744:**ю, я, а1, б1, в1, д1, е1, ж1, з1, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17; **745:**л, м, р, 3, 8, 9; **759:**р; **769:**в, г, 10; **771:**н, ф; **772:**а, 1, 2, 8, 9; **780:**о, р, 8, 9, 10; **826:**н, о, 4, 6, 7; **827:**п, р, 1; **829:**к1, 8, 9; **830:**а, б1, з1, к1, 3, 4, 5, 6, 7 - с обща площ 363,6 ха, от която залесена 295,3 ха и незалесена – 68,3 ха.

6.2. Горски територии с наклон над 30°, обособени съгласно чл.43, ал.1, т.1 от Наредба №18 от 07.10.2015г. за инвентаризация и планиране в горските територии, притурка към ДВ, бр. 82 от 23.10.2015 г.– отдели и подотдели: **9:**г, д, е, ж, з, и, 4, 5, 6, 7; **10:**е, 3, 6; **11:**г; **12:**ж, п, р, с, 1, 2; **16:**ж, м; **17:**л, р, с, т, у, 4; **18:**с, 11; **19:**з, о, т, х, 4, 7, 11; **20:**м, о, п, р, у, ф, 3; **21:**д, е, ж, з, и, к, л, м, н, п, 2; **22:**ж, п, с, 3, 4, 5; **23:**о; **25:**в, д, к, н, р, 3; **26:**д, ж, у, ш; **27:**г, л, о; **28:**а, б, г, к; **29:**г, д, з, и; **30:**в, д, е, и; **31:**а, б, в, г, д, е, ж, к, м, н, о, р, ф, х, ц, 4, 5, 10, 11; **32:**в, е, ж, з, и, к; **33:**а, б, г, д, и, к, л, м, н, о, п; **34:**г, ж, к, м, п, р; **35:**а, в, д, е, ж, 5; **36:**д, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, х; **37:**г, ж, 1, 6; **38:**д, ж, и, к, н, п, у, 1, 7; **39:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, о, п, с, 1, 2, 5, 9; **40:**ц, ч, 6, 8; **41:**п; **42:**а, б, в, г, д, з, м, о; **43:**п, р, 6; **44:**в, ж, з, и, р, т, б1, 3, 4, 5; **45:**а, б, в, к, н, х, ц, щ, ю, я, 4, 5, 6; **46:**в, т, ш, щ, 1; **47:**у, д1, ж1, у1; **48:**а, в, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, ф, х, ц, ч, ш, щ, 4; **49:**б, г, ж, с, о1, п1, р1, с1, 2; **50:**2; **53:**к1; **56:**т1, у1, ф1; **58:**н; **60:**с, т, у, ф, х, ч; **62:**о, п; **64:**о; **66:**е; **68:**в, л, н; **70:**б, д, м, н, о, р, с, т, ф, ц, ч, ш; **72:**д, е, ж, з, и, л, б1, в1; **73:**о, п; **74:**а, б, в, д, ж, м, о, п, с, т, у, ц, ч, ю, а1; **80:**в1, г1, и1, к1; **81:**г, е, ж, з, л, 2, 7, 8; **82:**а, е, ж, з, и, у, ч, ш, г1, 6, 9, 10, 11; **83:**г, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10; **84:**б, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 21; **85:**а, д, ж, 1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; **86:**г; **87:**д, ж, з, и, к; **88:**а, г, д, е, ж, и, 1, 2; **89:**а, б, д, е, ж, з, к, л, 1, 2, 3, 4, 5; **90:**з, к, 1, 2, 4; **92:**а, д, з, 1; **93:**г, д, е, ж, к, н, о, п, 2; **94:**а, б, в, г, д, е, ж; **95:**г, л, н, у, 1, 4; **96:**и, 4; **97:**з, к, м, р, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **98:**з, л, м, 1, 5, 7, 8, 9, 10; **99:**л, м; **100:**г, е, и; **102:**б, г, е, ж, з; **103:**н, о, п, с, ч, ш; **104:**б, е, ж, и, м, о; **107:**п1, 2; **108:**2; **109:**а, б, в, г, д, е, ж, з, п, р, с, т, у, 3, 4; **111:**а, к, м, н, 1, 3, 5; **112:**б, в, ж; **114:**е; **115:**б, в, ж, з, 2; **116:**ж, и; **117:**а, б, г; **118:**х, ю, а1, 8; **119:**3, 5; **120:**б, в, г, д, з, о, 3; **121:**е, к, л, о, п, с, х, 1, 4, 5; **122:**к, л, о, р, 7, 8, 10; **123:**щ, 10; **124:**ж, з, к, н, о, 7; **125:**ж, з, и; **126:**д, 4, 5, 6, 8; **127:**а, в, г, д, ж, з, н, р, т, 3, 6; **128:**ж, к, 1, 2, 3, 5; **129:**п, т, у, х, ц, ч, а1, 3; **130:**а, л; **131:**а, в, г, д, е, з, л, о, р, с, т, 4; **132:**и, м; **133:**а, б, ю, з1, и1, к1, т1; **134:**д, ж, з, и, л, 1, 3, 4, 7, 11; **135:**л, я, р1, т1, у1, 1, 8, 11, 14, 16, 17; **136:**б; **137:**б, в, г, д, е, ж, з, и, л, м, н, р; **138:**12, 15; **139:**х, ц, ч, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, к1, л1, 5, 6; **140:**е, л, н, р, с, щ, а1, в1, 9; **141:**и, к, л, о, п, 2, 3, 7, 8, 10; **142:**е, ц, щ, я, 9, 11, 12; **143:**е, к, л, о, п, т, и1, к1, н1, 1, 3, 4, 7; **144:**о, п, т; **145:**а, и, к; **146:**в, и, т, х, ц, ч, ш, и1, 1, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 20; **147:**г, е, ж, 4, 5, 6, 8, 9; **148:**а, б, 8, 9, 10, 12, 13; **150:**в, и, к, л, 2, 3; **151:**д1, е1; **155:**5; **157:**р, т, 1, 3, 4; **161:**д, з, н, о, р, с; **163:**а, щ, ю, а1, 1, 5, 6; **164:**п, р, с, ц, ч, ш, я, 6, 7, 8, 9, 10; **165:**е1, 4; **166:**ц, ш, и1, к1, п1, с1, х1, 5, 8; **167:**а, м1, п1, р1, с1, у1, ф1, к2, м2, ц2, ч2, щ2, ю2, е3, ж3, и3, к3, л3, п3; **168:**б, л; **170:**а, б, 1; **171:**а, г, д, ж, з, 3; **172:**б, в, ж; **175:**а, б, в, г, д, с1; **176:**б, в, а1; **178:**о, р, с, т, з1, 3; **179:**к, л; **180:**б, ж, и, к, л; **183:**о, р, ж1, и1; **185:**а, б, г, т1, у1, 1; **186:**н1; **187:**щ, ж1, з1, и1, к1, м1, н1, о1, р1, ч4, ш4; **188:**к, м, н, ч, я, а1, б1, в1, з1, 8; **189:**а, б, з, и, л, о1, р1, ц1, д2, ж2, о2, р2, у2, ф2, 5, 6, 9, 26; **190:**в, г, д, е, ж, ю, а1, б1, в1, д1, е1, ж1, з1, к1; **191:**е; **192:**ч3, ш3, ю3, я3, д4, ж4, з4, н4; **193:**б, в, ж, з, к, л, м, н, о, п, у, 1, 2; **194:**ж, о, п, р, 2; **195:**а, б, в, г, ж, л, о, п, р, с, 1, 4; **196:**а, б, в, д, ж, з, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13; **197:**л, с, 1, 7, 9, 16, 17, 18, 19, 22; **198:**ж, з, к, л, у, ч, 8, 21, 22, 23; **199:**г, д, е; **200:**а, б, в, е, ж, з, и, р, с, т, у, ф, ю, я, 2, 4, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19; **201:**б, в, 10, 11; **202:**а, б, в, ж, и, у, 2, 3, 4, 5, 6; **203:**д, е, з, и, к, с, у, 1, 3, 4, 9, 10, 11, 14; **204:**в, г, д, е, ж, з, и, п, ц, ч, ш, щ, б1, 6; **205:**я, б1, в1, т1, ф1; **206:**ф, 1; **207:**б, 1, 3, 6; **208:**к, 8, 10, 12; **209:**а, б, в, е, з, к, у, ф, ц, ч, в1, г1, е1, ж1, 1, 2, 3, 4, 7; **210:**в, г, д, е, ж, 5; **211:**е, и, 1, 2, 3, 4; **212:**о, п, у, ф1; **213:**в, л, ш, ю, я, 1, 3; **218:**1, 2, 3; **220:**в, г;

221:м, т; 222:в, д, ж, т; 223:а, з, и, к, н, о, р, с; 224:г, д, к, л, н, р, ц, ч, б1, ж1, 2, 3; 225:в, г, д, е, ж, к, 2; 227:я; 228:а, б, в, д, е, ж, з, л, н, о, п, р, х, 1; 229:а, г, д, е, и, к, л, ф, щ, я; 231:а, б; 232:д, е, з, и, к, л, н, т, ц, ю, я, б1, в1, 2, 3, 4; 233:в, г, л, м, н, о, р1, 4, 5, 6; 234:в, д, ж, з, и, л, м, н, ф, ш, е1, 7, 8, 10, 11, 12, 14; 235:а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, р, с, у, ф, х, ц, ю, я, б1, 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 14; 236:а, б, г, з1, м1, 1, 2; 240:7; 241:26; 242:ц1; 243:б, д, ц1; 244:б, е1; 245:г, и, 2, 4, 5; 246:б, в, г, д, ж, 1, 2, 3, 5, 6; 247:а, б, в, д, е, ж, з; 248:б, м; 249:а, 1, 2, 3; 250:1, 4; 251:а, в, г, ж, з, и; 252:а, б; 253:а, б, в, г, д, 1, 2, 5; 254:а, г, 1, 2, 3; 255:а, б, в, г, ж, з, и, к, л, 1, 2; 256:в, г, д, е, ж, з, и, к, м, п, х, ц, ч, ш, щ, ю, я; 257:е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, 1; 258:в, г, е, ж, к, м, ф, х, 1; 259:б, в, г, д, е, 2; 260:а, б, в, г, е, ж, з, и, к, л, 2, 3; 261:а, б, в, г, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4, 5; 262:в, г, д; 263:а, г, д, е, ж, з, и, л, н, о, 1, 2; 264:в, г, е, ж, з, и, л, м, н, о, п, с, 1, 2, 3; 265:а, г, е, з, и, к, л, н; 266:б, г, е, ж, и, к, 3, 4; 267:б, в, е, ж, з, к, р, с, 2, 6, 8; 268:з, и, л, 4, 5; 269:в, г, е, з, и, к, 3; 270:а, в, г, е, з, и, к, л, н, о, п, с, у, ф, ш, щ, ю, я, 1, 3, 4, 6, 7, 8; 271:а, б, в, г, д; 272:а, б, в, г, д, е, и, к, м, н, о, 3; 273:г, д, е, з, и; 274:а, б, д; 275:а, в, м, р, с, т; 276:о, т, 4; 277:б, в, г, д; 278:а, б, в, г, д, е, ж, с; 279:а, б, в, г, д, е, н, о, п, р; 280:б, в, г, д, е, ж, з, п, т, 3; 281:б, г, е, з, у, х; 282:а, ж, з, к, л, м; 283:а, б, в, г, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3, 4, 5, 6; 284:в, е, з, и, к, н, п, у, ф, х, 7; 285:а, б, в, г, д, р, с, т, ф, х, л1, 5; 286:а, б, в, ж, р; 287:2, 3, 4, 5, 6; 288:б, в, 1, 2, 3, 4, 5; 290:а, г, д, е, ж, з, 1; 291:а, б, в, г, д, ж, к, л, м, н, о, р, с, т, 1; 292:в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, п, р, с, т, у, ф, 2, 5, 6, 9, 11, 12; 293:а, б, в, г, е, ж, з, и, к, л, м, 1; 294:г, д, 3; 295:г, д, е, 1; 296:а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4; 297:а, д, ж, з, и, к, л, 1, 2; 298:а, б, в, г, е, ж, з, и, к, м, н, 1, 2, 3, 7; 299:а, б, г, е, ж, з, и, к, л, м, н; 300:г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 2, 4; 301:а, г, д, к, л, н, о; 302:д; 303:д, е, 1; 304:в, г, д, е, ж, з, н; 305:г, к, л, м, н, 1; 306:ц, ж1, з1, 6, 7; 307:е, з, о, у, 10; 308:а, т; 309:б, в, д, к, о, р, с, т, 1, 2, 5, 6, 8; 310:а, в, д, е, ж, и, л, 1, 2, 3, 4, 5; 311:а, в, д, 1; 312:6; 313:б, г; 314:в, г, д, е, ж, з, м, о, п, 6, 7, 8, 10, 12; 315:а, в, д, 2; 317:б, г, д, е, 4; 318:а, б, х, ц; 319:а, б, г, д, е, ж, и, к, л, м, н, п, с, т, у, х, ц; 320:б, ж, ф, ц, ш; 321:а, б, я, а1, е1, ж1, и1, м1, о1; 323:м, н; 325:б; 326:а, в, ж, я, в1, г1, д1; 327:б, д, е, 2; 328:а, б, в, е, ж; 329:а, б, в, ж, з, к, м, н, о, п, с, х, ч, 2, 3; 330:а, б, г, г1, д1, е1, ж1, з1; 333:а; 334:а, б; 335:а, м1, о1; 337:д, е; 338:м, о, п, р, ч, щ, я, а1, б1; 339:а, б, в, г, з; 340:а, б, в, г, е, ж, з, и, к, м, 8; 341:а, б, в, д, ж, з, и, к, м, с, 2, 3; 342:а, в, д, е, ж; 344:в, е, ж; 345:б, 1; 346:а, б, в, д, е, з; 347:а, г, д, е, ж, з; 348:а, в, к, т, у; 349:а, б, г; 350:а, б, в, д, е; 351:а, в, г, е, з, и, к; 352:а, б, г, е, з, и, р, 4, 6, 7, 8; 353:в, е, з, и, к, л, 1, 2, 3, 5; 354:б, д, е, з, к, 1, 2, 3; 355:а, б, в, г, д, 2; 357:б, м, 3, 4; 358:г, з, и, к, л, м; 359:д, е, ж, з, к, л, м, н, с, т; 360:а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, р, с, т, у, 4; 361:а, б, г, д, е, и, к, л, м, н, о, п, р, т, ф, х, 1; 362:а, в, г, д, е, ж, и, к; 363:а, б, в, г, д, е, 1, 2, 4, 5, 8, 9, 10; 364:б, в, г, е, з, 2, 3, 4, 5; 365:а, в, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4; 366:б, в, ж, и, к, т, у, ф, х, ш; 367:а, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, п, 5, 9, 10, 11; 368:а, б, г, и, м, о, 7, 11, 12, 13, 14; 369:г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, р, с, т, щ, ю, я, б1, в1, е1, 1, 2, 3, 14, 15, 16, 17, 20; 370:а, б, г, д, е, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, у, х, ц, ч, ш, ю, 3, 4; 371:а, б, г, д, е, и, к, л; 372:а, е, ж; 373:г, д, е, и, к, л, н, о, п, р, 3, 4, 5, 6; 374; 375:а, б, в, г, 1, 2; 376:з, л, м, о, г1, 2, 3; 377:а, в, г, д, е, ж, и; 378:б, в, г, д, е, ж, з, л, п; 379:а, л, м, н, р, ш, а1, б1, ш1; 380:м, о, у; 381:м; 382:г, и, щ, в1, г1; 389:2; 392:1; 393:ж, и; 397:а, б, 1; 399:а, е, к, р, с, ф, ш, 1, 4, 7, 8, 9, 11; 400:п, щ; 401:а, л, 2; 402:н, о, п, 1, 3, 14; 403:а, ж, з, м, о, 2, 3, 4; 404:г, д, е, 4, 6, 10, 11, 13; 405:15; 406:12; 408:а; 409:а, ф; 411:б, в, г, ж, и, к, м, н, с; 412:б, м, н, о, п, 3, 4, 6, 8; 413:б, з, у, 1, 2, 6; 414:а, б, в, и, м, 1, 2, 3, 4; 415:п, ц, 2, 3, 5, 6; 416:х1, п2; 417:щ; 418:м, н1, 1; 423:е1, и1, к1; 424:х, ч; 426:т; 427:б, в, г; 431:л, ц, 4, 5; 432:ж, т; 433:ц, ч; 434:н, о, п; 435:б, в, л, с; 436:г, д, е, з, т, у, х, ц, 1, 9; 437:а, б; 438:г, д, е, ж, и, к, о, р, с; 439:а, б, г, е, з, и, л; 440:я; 441:ч, б1, 6; 442:м, а2, б2; 443:а1; 444:1, 2; 445:к1, ч1, ш1; 447:с1, т1; 448:п, к1, н1, п1, ш1; 449:с, у, н1; 450:з, л, с, ю, 3; 451:е, к, м, х, е1, л1, ш1, щ1, ю1, а2, д2; 452:а, г, е, н, р, с, т; 453:щ, в1, д1, ж1, и1, к1, н1, п1, т1, у1, ф1, 3; 454:а, б, в, д, е, з, к, л, н, р, с, ш, щ, 1; 455:б, в, к, л, с, ф, х, ц, ч, я, а1, б1, е1, ж1, 2, 3; 456:ч; 457:в1, д2; 458:к1; 459:б, в, д, е; 460:я; 461:г, ц, ш, щ, ю, я, г1, м1; 462:ж, з, и, к, м, н, о, п; 463:у1; 466:в, г, д, е, ж, 1, 2, 6, 7; 467:д, е, ж, и, к, н, п, т, у, ч, щ, а1, б1, в1, г1, д1, и1, к1, 5; 468:о, п1, 5; 469:а, д, е; 470:б, в, д, е, и, к, л, н, о, п, р, с, х, ц, ш, щ, ю, я, 4, 5, 6, 7; 471:з, л, м, н, о, р, у, ф, х, ц, ч, ю, я, а1, б1, в1, е1, ж1, з1, 10, 12, 14; 472:д1; 476:и1, к1, л1, н1; 477:б, в, г, д, р, т, у; 478:в, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, я, а1, б1, в1, г1, 4; 479:з, и, к, л; 480:ж, з, и, к, м, н, о, 2; 481:р, с, т, у; 482:к, о, 5; 483:б, д, е, ж, з, и, л, 4, 5, 7; 484:е, л, п, в1, и1, л1, м1; 485:в, и, с, ф, х, ц, ч, я, г1, 3, 8; 486:22; 488:а, в; 489:г, ж; 490:а, в, д; 491:б, в, г, д, е, ж, з, и, л, м, н, о, с, у; 492:а, в, г, д, ж, и; 493:б, в, г, д, е, н, н1; 494:р, р1, с1; 495:г, д, о, п, р, т, у, ч1, 12; 496:г; 497:а, в, р; 498:е, з, к, л, м, ю, я, а1, 4; 500:а, б, в, л, 1; 501:а, г, м, о, п, р, т, у; 502:и, н; 503:д, е, з; 505:п; 506:в, е; 507:е, ж, н, о, р, х, ш, щ, ж1; 509:д, е, ф, ч, щ, в1, д1, 1, 6; 510:б, х, ц, ш, я, н1, п1; 511:ж, ч, я; 513:б; 539:е1, ж1, з1; 540:ж1, з1, и1; 542:8; 544:в, ж; 545:н, т, у, щ, 5, 6, 7, 8, 9; 547:ж, и, о, р; 550:1, 2, 3; 553:в, л1, м1; 554:6, 7; 555:о, 4, 5; 556:5, 6, 7, 8; 557:в; 562:н1, 1; 563:г1, 5; 566:г1; 567:м, 4; 568:у; 569:а, б, в, г; 571:к, л, н, у; 574:ц; 576:х, щ; 577:н, 6, 7; 578:б, е, к, 2, 3, 4; 579:а, б, в, д, к, л, м, о; 580:б, в, е, ж, п, ф, 3, 4, 5; 581:ю, 7; 582:в, з, к, 1, 2; 583:а, б, г, с, ф, з1, к1, л1, м1, 1, 2, 3, 6; 584:п, р, 2, 4; 585:о, р, 2; 586:в; 588:о; 589:1; 590:в, д, 2, 3; 591:и; 592:п, с, т, у, х, ц, ч, ш, щ, я; 596:ц; 600:в1, д1; 601:г, ж, н; 602:м; 607:2; 608:8, 12; 610:6; 701:к; 702:б, в, д, з, н, о, п, с; 703:г, ж, з, о; 704:б, в, г, д, з, и, к, л, п; 705:б, в, е, р, с, т, у, ч, щ, е1, 4, 5; 706:м, н, п, с, у, ф, х, ч, ш, щ, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, к1; 707:б, г, д, ж, л, м, 1; 708:а, б, в, г, д, к, л, н, ц, ч, ш, щ, я, ж1, 1, 3, 4, 5; 709:а, в, г, д,

е, ж, з, л, м, н, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, 1, 2; 710:а, б, в, г, з, и, к, н, о, п, ф, х, ч, ш, щ, 2, 4, 5; 711:б, в, г, ж, з, и, л, н; 712:а, в, д, ж, о, п; 713:о, ц, ш, я, г1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, 4, 5, 8, 11, 14; 714:а, е, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ш, щ, ю; 715:в1, е1; 716:з, м, ч, 8; 717:и, к, м, н, о, п, ш, щ, ю; 718:а, б, г, д, ж, 1; 719:г, е, ж, 2; 720:а, к, м; 721:в, д, ж, з, и, к, с, ф, ю, 3, 4; 722:а, к, л, р, с, х, щ, я, а1, б1, в1, 10; 723:г, д, е, з, и, к, л, м, н, о, п, 2, 3, 4, 5; 724:т, 4, 6, 9, 11; 725:м, о, с, т, у, ф, х, ч, ш, щ, 1; 726:о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, щ, в1, д1, е1, ж1; 727:з, и, м, н, о, п, т; 728:к, л, м, н, о, с, я; 729:ч; 730:а, л, н, о, 4, 5, 12; 731:б, в, л, с, т, у, ц, ч, ш; 732:а, в, г, д, е, ж, и, к, л, м, н, о, р, с, т, у, ф, ч, ю, я, 1, 2, 3, 5; 733:а, в, н, 1, 4; 734:е, з, н, п, р; 735:а, б, в, г, д, и, п1, т1, х1, 3; 736:г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, т, ц, ш, ю, 3, 4; 737:г, д, е, ж, з, и, к, м, н, о, т, у, ф, г1, д1, з1, и1, к1, н1, 1, 2, 6; 738:м, ц, ш, щ, ю, 5, 10, 11, 12; 739:п, т, ч, ш, 17; 740:о, ф, х, 4, 5; 741:к, п, с, т, у, ф, х, ч; 742:а, б, в, г, д, е, ж, з, к, л, м, н, о, п, с, у, ф, х, ш, ю, я, а1, б1, в1, г1, ж1, з1, к1, л1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, 3, 5, 7, 11, 12, 13, 14; 743:д, м, р, ф, х, г1, е1, 4, 13; 744:в, е, в1, 10; 745:л, о, 10; 746:з, к, л, м, о, т, 1, 6; 747:б, н, о, п, р, с, у, ф, 1, 3, 4; 748:о, п, р, ф, 2; 749:а, ж, з, и, т, у, ф, х, ц, 1, 5; 750:а, б, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3, 6, 7; 751:а, к, л, м, н, о, п, с, ф; 752:в, ж, о, п, 1, 8, 12, 15, 16; 753:г, е, з, к, л, х, ц, ч; 754:л, с, т, ч; 755:е, к, с, ч, ш, а1, 10; 756:а, б, в, д, е, ж, з, и, л, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 757:а, б, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; 758:1; 759:п, т; 761:а, в, г; 762:и; 763:в, г, е, н, о; 764:а, б, в, д, е, з, и, к, н, п, р, 1; 765:а, б, г, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, т, у, ф, х, 2; 766:а, б, в, г, д, е, к, м, н, о, п, 4, 5; 767:а, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, 1, 2; 768:б, в, г, д, е, ж, з, и, л, м, н, о, п, т, у, ф, ц, г1; 769:г, и, к, 1, 2, 3, 4, 8, 10; 770:а, г, д, е, 1, 2, 3; 771:е, к, н, о, с, т, у, ф, х; 772:в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, п, р, с, т, у, ф, х, ц, щ, ю, я, а1, б1, 4, 6, 7, 8; 773:е, ж, з, т, у, ф, ю, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, м1, н1, о1, п1, р1, с1; 774:б, в, д, е, к, л, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я; 775:а, б, д, п, р, с, т, у, х, ч, щ, ю, а1, в1, г1, ж1, и1, 1; 776:л, м, х, в1, ж1; 779:е, ж, м, о, 3; 780:а, б, г, е, ж, з, к, л, м, н, 2, 4, 5, 6; 781:г, е, ж, н; 783:в, г, д, е, з, и, л, о, р, ч, ю, в1, г1, д1, 6, 7, 8; 784:а, г, е, ж, з, и, л, м, п, с, ц, 6, 7; 785:а, 2; 786:б, в, г, д, з, т, у, ф, ц, ч, ш, щ, ю, д1; 787:а, в, д, е, ж, и, к, л, м, н, п, р, с, ф, х, 2, 3, 5, 6; 788:а, в, г, е, з, и, м, н, 2, 3, 4, 5, 6; 789:б, в, г, д, е, ж, з, и, л, н, п, р, 1, 2, 3, 4; 790:р, с, т, у, ф, 1, 10; 791:ф, х, ц, 8; 792:п; 794:ф; 795:в; 798:г1, д1; 799:и, н; 800:п, р, с, т, у, ф, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, 2, 3; 801:а, б, в, д, е, з, и, к, л, о, р, 4, 6, 7, 8, 11; 802:б, и, к, н, о, с, 14, 15; 803:г, о, р, т, х, ц, ч, ш, в1, г1; 804:б, к; 805:н, о, п, р, т, х, щ, я; 806:у, ф, ц, ч, щ, 5; 807:б, р, у, ф; 808:а, б, в, г, д, е, ж; 809:в, г, д, е, ж, и, к, л, м, н, о, п, ч, ю, я, 1; 810:д, е, ж, з, и, т, х, ц, я, а1, б1, в1, д1; 811:а, т, ш, щ, г1, д1; 813:н; 814:а, и, к, п, т, у, ф, х, ц, ю, я, а1, б1, г1, д1, е1, ж1, з1, л1, о1, п1, т1; 815:л, м, с, ф, б1, в1, г1, д1; 816:н, о, п, р, с, ф, ц; 817:и1, к1, л1, н1, т1, ф1, х1, 10; 818:г, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, я, а1, б1, в1, г1, д1; 819:в, г, д, з, к, л, м, о, п, р, с, т, ю, я, 2, 4, 5; 820:з, к, м, у, ф, а1, б1, к1, л1, н1, о1, п1, р1, с1, х1, ц1, ч1, ш1, г2, д2, е2, 11; 821:д, з, к, н, у; 822:ж, м, с, т, у, ф; 823:в, г, д, е, ж, з, л, м, х, ч, ш, щ, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, м1, н1, о1, 1, 2, 4, 12; 824:б, м, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1; 825:к, л, м, н, о, п, р, ч; 826:ж, и, к, л, м, н, р, 3, 6; 827:б, п, р, 2, 3; 828:и, к, р; 829:а, б, в, ж, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, ч, а1, б1, к1, л1, 1, 2, 7; 830:а, з, и, к, л, р, с, т, ч, я, а1, в1, е1, ж1, 3, 4, 5, 7; 831:ж, з, и, н, р, ф, х, 1, 2; 832:а, б, в, ж, и, л, м, н, 2; 833:б, в, г, д, з, и, н, р, с, т, у, ф, и1, к1; 834:а, б, д, з, и; 835:б1, г1, з1, и1, к1, л1, н1; 836:б, в, с, у, ц, ч, щ; 837:а, г, л, н, с, т, у, ф, х, ч; 838:а, о, р, ч, ш, щ, а1, д1, е1, и1, к1, л1; 839:г, е, ж, з, и, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, а1, и1, к1; 841:р, х; 843:х; 844:и, к; 848:д, з, х, щ, 11; 849:п, ф, х, ц, ч, ш, щ, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, 7, 8; 850:е; 851:а, г, д, е, з, и, н, у, ф, х, щ, ю, б1, 1, 2, 3, 4; 853:в, и, м, н, в1, г1, з1; 854:о, р, ф, 8; 855:е, ж, з, и, к, л, м, о, р, т, 3, 5, 8; 856:б, в, г, е1; 857:а, б, д, г1, 3; 858:д, и, ц; 859:б, д, м, о, п, 1, 5; 860:б, 3; 861:а, б, г, д, з, л, м, н, о, с; 862:а, в, ж, л, у, ч, я, г1, и1, л1, н1, 4, 5; 864:а, в, д; 865:к; 868:в, р, с, х; 869:а, б, в, 1; 870:б, д, е, ж, с, у, 1, 2, 4; 871:б, д, з, и, л, м, 1, 2; 873:в, г, д, о, р, т, е1, ж1, п1; 874:б, д, 1, 2; 875:а, б, е, ж, з, и, к, л, м, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, ю, я, а1; 876:е, л, л1; 877:б, з, к, л, п, р, с; 878:б, в, д, ж, и, к; 881:а, м, п, р, т, 1, 2, 4; 882:д, и, к, л, о, п, 1; 883:е, и, р, у; 887:б, в, г, д, ж, л, м, н, ю, 7, 14; 904:в, г, д, е, м, б1, д1, 16; 905:а, б, е, н; 907:в, е, ж, м, н, п, 2, 7, 8; 908:а, б, в, п, х; 909:а, г, д, з, и, л, 2; 910:а, к, л; 911:а, в, г, н, 1; 912:б, з, и, п; 913:г, о, п, 5; 914:м, н, п, ш, щ, с1; 915:16; 916:а, б, ш, щ, а1, в1, г1, 2, 3, 4; 917:а, б, в, г, д, з, и, к, л, м, п, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 918:г, о, 4, 5, 6; 919:г, е, к, л, н, о, т, у, ш; 920:в, е, з, и; 921:д, о, щ, 1, 2; 922:д; 923:и, к, л, у, ч, щ, ю, 2, 3, 5, 6, 8, 10; 924:г, д, е, ж, з, и, 8, 9, 10, 11, 15; 925:к, 8, 14; 926:б, т; 927:б, в, г, ч, м1, н1, 10; 928:г, д, е, ж, щ, 1, 4; 929:г, е, з, и, о, 10; 930:г, д, е, з, н, 7, 8, 10; 931:а, е, и, л, о, т, 8, 9, 10; 932:а, б, к, м, 1, 3; 933:п, 1; 934:г, 3, 4; 935:в, г, з, и, к, 1; 936:л, ф, ц, 1, 2, 3; 937:и, к, о, р, с, 2; 938:и, к, л, н, р, с, т, у, ф, ч, ш, щ, я; 939:б, в, г, е, ж, и, к, л, м, н, р, с, у; 940:б, в, г, з, и, н, о, р, с, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, а1, б1, г1, д1, 1; 941:б, г, д, ч, ю, б1, е1; 942:н, с, х, ц, щ, а1, 2; 943:с; 944:з, и, к, м, н, р, с, т, у, 5, 9, 10; 945:а, п, р, с, у, ф, х, ч, ю, а1, в1, г1, 1, 16; 946:а, в, г, д, з, и, м, н, п, 1; 947:д, е, з, и, к, л, с; 948:г, ж, л, м, н, о, п, 2; 949:в, ж, з, и, с, т, ф, х, 1; 950:г, д, е, л, м, н, о, р; 951:а, в, д, ж, и, к, л, с; 952:б, д, е, л, м, н; 953:б, г; 954:а, б, в, г, 3, 4, 5, 6; 955:з, о, п, р, т, у; 956:а, б, в, з, к, л, п, р, с, ю, г1, д1, е1, ж1, 1; 957:в, г, е, ж, и, к, л, с, у, 1, 2; 958:г, д, е, ж, з, и, 1, 3; 959:а, г, з, к, л, п, ф, 5, 6, 7, 8, 10, 14, 15; 960:а, г, д, ж, з, л, м, н, п, с, т, у, ф, х, ц, ч, щ, ю, я, а1, 3, 6; 961:а, б, 1, 2, 5, 10; 962:а, в, д, е; 963:а, б, в, г, д, е, к, л, н, о, п, р, 2, 3, 4, 5, 10; 964:д, к, л, с, т, ф, ч, ш, 4, 5, 6, 7, 11, 12; 965:в, г, е, з, и, п, т, у, ф, ц, ч, щ, я, б1, д1, и1, м1, н1, р1, с1, 2; 966:б, в, г, д, е, ж, з, к, м, н, п, р, с, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, 2; 967:в, г, д, е, и, к, л,

м, н, п, с, т, 1, 2, 4, 6, 7; **968:**к, н; **971:**а, б, в, г, е, ж, з, и, к, л, м, н, п, р, с, т, у, ф, 1; **972:**а, б, д, е, ж, з, л, н, о, п, 2, 3, 4, 5, 6; **973:**а, б, д, е, ж, з, к, л; **974:**д, е, и, к, м, о, ю, я, а1, б1; **977:**а, б, в, г, е, л, 1, 2, 4; **978:**а, б, в, г, 1, 3; **980:**р, ш, щ, ю, 6, 7, 8; **981:**е, ж, з, к, о, п, с, у, ф, х, ц, ш, ю, а1, 5, 8; **982:**в, г, д, з, 5; **983:**а, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, о; **984:**ж, с, у, ф, 4; **985:**а, н, о, п, у, ш, ю; **986:**в, ж, к, м, н, п, р, с, т, ч, 6; **987:**а, б, е, ж, з, и, к, л, 2; **988:**а, б, н; **989:**з, ш, щ, 2, 3, 4, 5; **990:**а, б, в, г, е, к, л, 1, 2, 3; **991:**л, м, о, 6, 7, 8; **1013:**с; **1015:**ц, ч; **1016:**м, с, у, ф; **1018:**м, н, 4; **1020:**н, о, 2, 5, 6; **1021:**б, в, г, д, е, ж, и, к, м, н, о; **1022:**в, п, щ, 2, 3; **1023:**а, б, в, д, е, о, с, у, 1; **1026:**в, г, ж, 1, 2, 3 - с обща площ **17 064,7 ха**, от която 15 344,0 ха залесена и 1 720,7 ха незалесена.

6.3. Ерозирани горски земи, обособени съгласно чл.43, ал.1, т.8 от Наредба №18 от 07.10.2015г. за инвентаризация и планиране в горските територии, притурка към ДВ, бр. 82 от 23.10.2015 г.— отдели и подотдели: **23:**о; **42:**ж, з; **46:**к; **57:**с; **81:**д; **102:**д, и; **103:**о; **119:**е, ж; **127:**к; **132:**н, п, р; **137:**а, б, д, о, п; **147:**и, р, ц; **148:**л; **151:**д1, е1, и1; **164:**з1; **180:**в; **221:**т; **245:**з; **270:**б; **299:**д; **353:**к; **382:**щ; **397:**а; **423:**е1; **429:**а, б, г, д, д1; **430:**о; **437:**б, ж, л; **438:**к, л, о; **439:**ш; **449:**л; **478:**у; **485:**г, д; **540:**а1, з1; **541:**а2; **568:**у, я; **571:**н; **591:**ж; **601:**г; **711:**б; **716:**м; **721:**ф; **722:**х, я, в1; **743:**д; **747:**с, у; **748:**ж; **765:**ж, о; **766:**ж; **770:**д; **771:**м; **775:**р, с, ф; **783:**л; **789:**и, к, м; **792:**н; **800:**ш; **801:**н; **808:**б; **815:**б1, д1; **820:**к1; **844:**и, к; **853:**з1; **860:**г; **862:**л; **863:**ш; **868:**б, у, ф; **875:**п; **881:**м, п; **904:**ш; **915:**р; **925:**в, д, к; **926:**о; **927:**ч; **940:**у; **949:**а; **951:**д; **953:**д; **955:**о; **962:**а; **964:**щ; **982:**ж; **985:**ф; **989:**с; **1013:**с; **1018:**н; **1019:**б, г, к; **1023:**а - с обща залесена площ **281,1 ха**.

6.4. Гори върху каменливи терени, грохоти и морени, обособени съгласно чл.43, ал.1, т.11 от Наредба №18 от 07.10.2015г. за инвентаризация и планиране в горските територии, притурка към ДВ, бр. 82 от 23.10.2015 г.— отдели и подотдели: **22:**и, р; **24:**о; **25:**з, ш; **31:**т; **32:**г, д; **35:**р, с, ф; **37:**а, д, е; **42:**ж; **45:**р; **46:**д, е, к; **47:**т1; **48:**ю; **49:**в; **70:**а, л, у; **74:**н, р; **81:**а, б, в, д, к, м; **84:**в; **86:**а, б, д; **87:**л; **89:**г; **93:**а, б, л; **95:**д, и, к, м, с; **97:**е, ж, л; **99:**н; **102:**в, д; **111:**о; **114:**а, б, в, г; **116:**з; **119:**и, к, м, р; **121:**т; **124:**е; **127:**и; **129:**ш; **134:**т; **135:**в, м1, с1, ф1, ч1; **136:**а, г, д, е, з, и, к, л; **137:**а, к, о, п; **138:**л1, м1, н1, щ1; **139:**е1, ж1, и1; **141:**н, т; **142:**ч; **143:**ш, з1; **145:**б, д, л, н; **146:**ж, м, у, ф; **147:**д, о, п, р, с; **157:**о, п, с; **161:**т, ф, х; **166:**ш1; **176:**а, б1; **178:**а, б, в, п, у, в1; **183:**с; **187:**ю, е1, л1, п1; **188:**а, с, т, ю, ж1; **190:**а, б; **191:**а, б, в, г, д, ж; **192:**и4; **193:**а, г, д, е, и; **194:**в, г, д, е; **196:**г, е; **197:**н; **200:**д; **203:**х; **205:**с1; **224:**в1, г1; **225:**р; **227:**д; **228:**и, к; **229:**з; **232:**а; **233:**б, д, ж, с1; **234:**е, к, ю, я, ж1, з1; **246:**е; **260:**д; **261:**д; **263:**м, п, р; **264:**а, к, р; **265:**д, ж, м; **266:**а, в, д; **267:**п; **270:**б; **272:**ж, з; **283:**д, л, м; **287:**а, б, г, д, з, л, м; **288:**а; **289:**а; **290:**б, в; **291:**е; **299:**д; **309:**а, ж, з, л, п; **310:**б, г, з; **318:**в; **327:**а, ж; **328:**г, д; **329:**г; **340:**д; **341:**л; **342:**б, г, з; **343:**а, б, в, г; **344:**а; **345:**а, г, д, е; **348:**с; **352:**н; **354:**и; **360:**н; **361:**в, ж, з, с, у; **364:**д, ж; **367:**н, о; **368:**з, к, л; **369:**п; **370:**ж; **376:**к; **393:**з; **403:**б, в, д, н; **419:**в1, г1; **438:**б, в, л; **439:**в, д; **454:**ю, я; **468:**б; **470:**а, ч, а1; **471:**ш, щ; **473:**х; **480:**п, р, с; **483:**к; **484:**н, о; **485:**г, д, ж, з; **491:**т; **493:**а; **494:**а2; **495:**е, ж, и, к, л, м; **507:**п; **541:**ч1; **569:**л; **577:**о; **579:**г; **580:**р; **588:**а, ф; **591:**ж; **592:**н, р; **705:**г, ф, х, ц; **706:**о; **708:**ю; **711:**к; **713:**р; **723:**ж; **727:**р, с; **731:**х; **733:**м; **735:**у1, ч1, ш1, щ1; **737:**л, п, р, с; **738:**р; **739:**у, ф, х, ц; **743:**с, т, у; **744:**д1; **745:**м; **750:**л; **759:**р; **766:**ж; **769:**а, в; **770:**ж, з; **771:**л, м; **772:**ч, ш; **773:**а; **774:**г; **781:**а, б, в, д; **784:**б, д, у; **785:**б, в, г, д, ж; **786:**а, е1; **787:**б, г, з; **789:**к; **801:**п; **802:**м; **804:**а, е, ж, и; **806:**ш; **807:**а; **817:**е1; **819:**н; **820:**щ1, ю1; **828:**н; **829:**х, ш, щ, ю, я, д1, е1, ж1, з1, и1; **830:**б1, з1, к1; **831:**а, б, в, г, д; **832:**г; **848:**ц, ч, ш; **860:**а1; **861:**в; **863:**ш; **870:**а, в, г, ф; **878:**з; **928:**з, и; **940:**п, т, у; **944:**л; **945:**б1; **946:**б, е, л; **947:**ж; **948:**и, к; **952:**ж; **953:**д; **955:**а, б, в, г, д, е, ж, и, к, л, м, с; **956:**е; **957:**д, з; **958:**а, в; **964:**щ; **965:**ж, о1; **972:**г, м; **982:**ж; **1015:**х; **1021:**а, з, р; **1026:**б, д, е - с обща залесена площ **2330,1 ха**.

7. Защитни горски територии за защита на урбанизираните територии и рекреационните гори

7.1. Зелени зони на основание чл. 5, ал. 3, т. 3 от ЗГ (ДВ бр. 19/08.03.2011 г., изм. и доп. бр. 11/02.02.2023 г.) - отдели и подотдели: **332:**ю, я; **739:**19; **742:**а, б, в, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19; **743:** **744:** **745:** **746:** **747:** **748:**а, б, в, г, д, е, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, 1, 2, 3; **749:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, 1, 2, 3, 4, 6; **750:** **751:** **752:** **753:** **754:** **755:** **756:** **757:** **758:** **759:** **760:** **761:** **762:** **763:** **764:** **765:** **766:** **767:** **768:** **769:**а, б, в, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **770:** **771:** **772:** **773:**а, б, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; **774:** **775:** **776:** **777:** **778:** **779:** **780:** **781:** **782:** **783:** **784:**1; **946:** **947:** **948:** **949:** **950:** **951:** **952:** **953:** **954:** **955:** **956:** **957:** **958:** **970:**м, н, о, п, 6; **974:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, я, а1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **984:**р, с, т, у, ф, 8, 9, 10; **1013:** **1014:** **1015:** **1016:** **1017:** **1018:** **1019:** **1020:** **1021:** **1022:** **1023:** **1026** - с обща площ **4 026,8 ха**, от която залесена **3 734,2 ха** и незалесена **292,6 ха**.

7.2. Курортни гори на основание чл.5, ал. 3, т. 3 от ЗГ (ДВ бр. 19/08.03.2011 г., изм. и доп. бр. 60/07.08.2012 г.) – отдели и подотдели: **37:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, н, о, п, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11; **83; 84:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21; **118; 119; 121; 123; 124; 125:**а, б, г, д, е, ж, з, и, к, м, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8; **126:**б, в, г, д, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; **127; 128; 129; 130:**б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **131; 132; 136; 137; 138; 139:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, л1, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **140; 141; 142:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13; **143; 144:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11; **145:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 3; **146; 147; 148; 150:**к, л, н, р, с, т, у, ш, щ, ю, в1, 3; **168; 169; 170; 171; 175; 176; 178; 179; 180; 186; 187:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2, ф2, х2, ц2, ч2, ш2, щ2, ю2, я2, а3, б3, в3, г3, д3, е3, ж3, з3, и3, к3, л3, м3, н3, о3, п3, р3, с3, т3, у3, ф3, х3, ц3, ч3, ш3, щ3, ю3, я3, а4, б4, в4, г4, д4, е4, ж4, з4, и4, к4, л4, м4, н4, о4, п4, р4, с4, т4, у4, ф4, х4, ц4, ч4, ш4, щ4, ю4, я4, а5, б5, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13; **188; 189:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2, ф2, х2, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29; **190:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, 1, 6; **191; 192:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, п4, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11; **193; 194; 195:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, 2, 3, 4, 5, 6; **196; 197; 198:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23; **210; 211; 212:**н, о, п, р, с, т, у, ф, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, 1, 2, 3, 4, 5; **213; 214; 215; 216; 217:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, ж1, з1, 1, 2; **218; 234:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, е1, ж1, з1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19; **235; 240; 241; 242:**31, 35; **243; 244; 245; 246; 247; 248; 249; 250; 251; 257; 258:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **261; 262; 406; 407:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, и1, 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16; **408; 409; 414:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, с, 5, 6, 7, 8, 9; **415:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, с, т, у, ф, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; **416; 417; 429; 430; 431; 432; 433:**а, б, в, г, д, ж, з, и, к, л, м, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **434; 435; 436; 437:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, л, 1, 2, 3; **438; 439; 440:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25; **470; 471; 472; 481; 482; 483; 484:**а, б, в, г, д, е, з, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, 1, 2; **485; 486; 491; 492; 493; 494; 495; 727:**м, н, о, п, р, с, т, у; **728:**д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, с, 2, 3; **729:**н, о, п, р, в1, г1, 3, 4, 10, 11; **730:**з, и, к, л, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 14; **736:**а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3; **737; 738; 739:**л, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18; **740:**и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 16; **784:**а, б, в, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, 1, 8, 9; **822:**н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, а1, б1, в1, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11; **825:**д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, г1, д1, е1, ж1, 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18; **826:**а, б, в, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **827:**а, б, в, г, д, е, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13; **828:**а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 15; **829:**с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, ж1, з1, и1, к1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16; **830:**а, б, в, г, д, е, ж, х, ш, щ, ю, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, к1, л1, м1, 1, 2, 3, 4, 6, 7 - с обща площ – 6 713,2 ха, от която залесена площ – 5 991,2 ха и незалесена 722,0 ха.

8. Семепроизводствени насаждения на основание чл.5, ал. 3, т. 2 от ЗГ (ДВ бр. 19/08.03.2011 г., изм. и доп. бр. 60/07.08.2012 г.), **утвърдени с Протокол от ..... година на ГСС София, одобрен от ИАГ, отдели и подотдели - 11:з; 17:л; 204:н; 220:р; 417:а, м, п; 435:м; 475:з; 494:з; 497:к; 499:б; 727:о; 758:с, т; 797:т; 833:з1, и1; 885:а; 986:и - с обща залесена площ 109,6 ха.**

9. Горски разсадници на основание чл.5, ал. 3, т. 2 от ЗГ (ДВ бр. 19/08.03.2011 г., изм. и доп. бр. 60/07.08.2012 г.), отдели и подотдели – **434:12 - с обща незалесена площ 5,5 ха.**

10. До 200 метра около туристически хижи и обекти с религиозно значение

10.1. 200 метра около хижа на основание чл.5, ал. 3, т. 2 от ЗГ (ДВ бр. 19/08.03.2011 г., изм. и доп. бр. 60/07.08.2012 г.) – отдели и подотдели: **21:**а, б, в; **49:**а1, в1, г1, д1, е1, т1; **217:**о, р; **383:**ж, з, и, к, л, м - с обща залесена площ 28,4 ха.

10.2. 200 метра около манастир на основание чл.5, ал. 3, т. 2 от ЗГ (ДВ бр. 19/08.03.2011 г., изм. и доп. бр. 60/07.08.2012 г.) – отдели и подотдели: **291:т; 292:а, б; 351:з, и - с обща залесена площ 17,3 ха.**

Г) Собственост в горските територии

По собственост при предишната инвентаризация от 2015 г. разпределението е дадено в таблица № 24.

Таблица № 24
Разпределение на ГТ на ТП ДГС "Своге" по собственост
при инвентаризацията от 2015 година

Общо					в т.ч. Горски територии		в т.ч. Земеделски територии		в т.ч. Урбанизирани територии		в т.ч. Водни територии	
вид собственост	обща площ ха	%	в т.ч. залес. площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%
Държавна	34008.8	64.3	30223.1	63.2	33995.2	69.1	1.1	-	12.0	100.0	0.5	100.0
Общинска	7336.1	13.9	6467.2	13.5	4845.2	9.8	2490.9	68.4	-	-	-	-
Частна собственост	11574.6	21.8	11147.9	23.3	10425.1	21.1	1149.5	31.6	-	-	-	-
в т.ч. Физ. лица	7999.8	15.1	7789.3	16.3	6914.1	14.0	1085.7	29.8	-	-	-	-
в т.ч. Юрид. лица	3407.4	6.4	3193.5	6.7	3346.0	6.8	61.4	1.7	-	-	-	-
в т.ч. Религиозна	167.4	0.3	165.1	0.3	165.0	0.3	2.4	0.1	-	-	-	-
Всичко	52919.5	100.0	47838.2	100.0	49265.5	100.0	3641.5	100.0	12.0	100.0	0.5	100.0

Във връзка с извършения процес на възстановяване на собствеността в **горските територии** и изработените Карти на възстановената собственост (КВС), както и кадастрални карти на землищата на територията на община Своге, на чиято територия е разположено ТП ДГС „Своге“, е извършена следната диференциация, дадена в таблица № 25.

Таблица № 25
Разпределение на ГТ на ТП ДГС "Своге"
по собственост при инвентаризацията от 2025 година

Общо					в т.ч. Горски територии		в т.ч. Земеделски територии		в т.ч. Урбанизирани територии		в т.ч. Територии за транспорт	
вид собственост	обща площ ха	%	в т.ч. залес. площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%
Държавна собственост	33952.2	62.9	30538.5	62.0	33943.0	66.9	2.9	0.1	6.3	43.8	-	-
Общинска собственост	6413.4	11.9	5595.7	11.3	5378.0	10.6	1034.5	31.4	-	-	0.9	100.0
Врем.стоп. от общината	2007.0	3.7	1956.4	4.0	841.4	1.7	1165.6	35.3	-	-	-	-
Частна собственост	11645.8	21.5	11235.9	22.7	10547.0	20.8	1090.7	33.2	8.1	56.2	-	-
в т.ч. физически лица	8115.9	15.0	7892.1	16.0	7104.2	14.0	1011.1	30.7	0.6	4.2	-	-
в т.ч. съсобственост	23.8	-	23.6	-	13.9	-	2.4	0.1	7.5	52.0	-	-
в т.ч. религиозна	42.4	0.1	42.2	0.1	40.0	0.1	2.4	0.1	-	0.0	-	-
в т.ч. юридически лица	3463.7	6.4	3278.0	6.6	3388.9	6.7	74.8	2.3	-	0.0	-	-
Всичко	54018.4	100.0	49326.5	100.0	50709.4	100.0	3293.7	100.0	14.4	100.0	0.9	100.0

При инвентаризацията и изработване на ГСП **са взети** в предвид и са отразени на горскостопанските карти всички гори съгласно чл.2, ал.1 от ЗГ, които са разположени върху друг вид територии. **Общо за ТП ДГС „Своге“** при сегашната инвентаризация са обособени **3 293,7 ха** (32 937 дка) гори, разположени в земеделски територии.

Също така са инвентаризирани 0,9 ха (9 дка) гори в територии за транспорта (**55 н**) и 14,4 ха (144 дка) гори в урбанизирани територии (**407 е1, ж1, 434-12, 438 щ, 551 м2, н2, 745 у, ф, 845 т**). Тези последните гори (в територии за транспорта и в урбанизирани територии) представляват **“явна фактическа грешка”** (ЯФГ) по отношение на вида територия и за тях е изготвен списък по имоти и землища, който ще бъде приложен в инвентаризацията на ТП ДГС “Своге”. Процедурата за отстраняването на тези грешки е по реда на чл. 51, ал. 1, т.3 от ЗКИР.

Разпределението на измененията в площта по видове собственост през ревизионния период е дадено в таблица № 26.

Таблица № 26
Сравнение на ГТ на ТП ДГС "Своге"
по собственост при двете инвентаризации 2015-2025 година

вид собственост	2015		2025		Разлика
	обща площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха
Държавна собственост	34008.8	64.3	33952.2	62.9	-56.6
Общинска собственост	7336.1	13.9	6413.4	11.9	-922.7
Врем.стоп. от общината	-	-	2007.0	3.7	2007.0
Частна собственост	11574.6	21.8	11645.8	21.6	71.2
в т.ч. Физ.лица	7999.8	15.1	8115.9	15.0	116.1
в т.ч. Религиозна	167.4	0.3	42.4	0.1	-125.0
в т.ч.юрид.лица	3407.4	6.4	3463.7	6.4	56.3
в т.ч.съсобственост	-	-	23.8	-	23.8
Всичко	52919.5	100.0	54018.4	100.0	1098.9

В следващите редове систематизирано е дадено движението на собствеността от 2015 г. до 2025 година.

1. Горски територии с променено предназначение - - 18,3 ха, от които:

- 15,7 ха държавна собственост
- 1,9 ха общинска собственост
- 0,7 ха на физически лица

2. Отпадат тополи в земеделски територии - **3,2 ха** – отпадат тополи в земеделски територии (в т.ч. 1,8 ха са собственост на физически лица, 0,3 ха религиозни и 1,1 ха са собственост на юридически лица).

3. Отпадат като чл.83 от ЗГ – 292,4 ха от които:

- 2,9 ха на юридически лица
- 289,5 ха на физически лица

4. Новоустроени гори +1 412,8 ха, от които:

- 25,5 ха държавна собственост
- 455,1 ха общинска собственост
- 658,3 ха гори по чл.19 от ЗСПЗЗ
- 262,1 ха собственост на физически лица
- 9,3 ха собственост на юридически лица
- 2,5 ха съсобственост

В крайна сметка след като се вземат под внимание всички изключени, новоустроени и отпаднали незалесени площи в земеделски територии, движението на собствеността в ТП ДГС Своге е следното:

- **Държавна - - 56,6 ха** - - 15,7 ха с променено предназначение, + 25,5 ха новоустроени, - 66,4 ха разлика от кадастър 2024 година и собственост от 2015 година (имоти 04546.20.3, 06985.50.5, 06985.91.11, 30350.77.1, 30350.26.222, 30847.92.39, 43092.80.59, 47024.47.2, 47024.47.3, 47024.47.4, 62414.84.1, 62414.84.7, 62414.84.12, 62414.84.62, 62414.84.68, 62414.84.69, 62414.84.68, 65663.14.610, 65869.100.26).

- **Общинска - - 922,7 ха** – - 1,9 ха с променено предназначение, + 455,1 ха новоустроени, - 1 348,7 ха към гори по чл.19 от ЗСПЗЗ, - 27,2 ха по фондови граници – отпаднали залесени площи в земеделски територии.

- **Гори по чл.19 от ЗСПЗЗ - + 2 007,0 ха** – + 658,3 ха новоустроени, + 1 348,7 ха от общинските земеделски територии спрямо предния проект .

- **Частна в т.ч. на физически лица - + 116,1 ха** - - 0,7 ха с променено предназначение, + 262,1 ха новоустроени, - 1,8 ха отпаднали тополи в земеделски територии, - 289,5 ха отпаднали като чл.83 от ЗГ, + 66,4 ха разлика от кадастър и собственост от 2015 година, + 152,6 ха по фондови граници - добавени залесени площи в земеделски територии, но неотчетени като новоустроени.

- **Частна в т.ч. религиозна - - 125,0 ха** – - 0,3 ха отпаднали тополи в земеделски територии, - 124,7 ха по кадастър на юридически лица.

- **Частна в т.ч. на юридически лица - + 56,3 ха** - + 9,3 ха новоустроени, - 1,1 ха отпаднали тополи в земеделски територии, - 2,9 ха отпаднали като чл.83 от ЗГ, + 124,7 ха от променени собствениости в предния проект, - 186,3 ха по фондови граници - отпаднали незалесени площи в земеделски територии.

- **Частна в т.ч. съсобственост - + 23,8 ха** – + 21,3 ха от променена собственост частна на физически лица в предния проект, + 2,5 ха новоустроени.

4.2. Таксационна характеристика на насажденията

Залесената площ на ТП ДГС "Своге" е 49 326.5 ха. Разпределението и, както и това на дървесния запас (без клони) по типове месторастения, и условни стопанските класове, е дадено в таблица № 27.

Таблица № 27
Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА ПЛОЩ и ОБЩИЯ ДЪРВЕСЕН ЗАПАС (без клони)
по типове месторастения

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	№	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
Условен стопански клас: Иглол. култури, Защитни и специални функции							
M-I-3 C-2,1	20	3.1	0.2	840	0.2	-	-
M-I-3 B-1,2	21	39.8	2.0	6430	1.8	-	-
M-II-1 CD-2,3	29	1.6	0.1	225	0.1	-	-
M-II-1 C-2	30	319.4	16.2	66605	18.3	-	-
M-II-1 B-1,2	31	511.9	25.9	71110	19.5	-	-
M-II-1 C-2	32	262.8	13.3	62128	17.0	-	-
M-II-1 B-1	33	189.3	9.6	37415	10.3	-	-
M-II-2 D-2	34	4.4	0.2	1230	0.3	-	-
M-II-2 C-2	36	99.5	5.0	21270	5.8	-	-
M-II-2 B-1,2	38	47.6	2.4	7430	2.0	-	-
МТЮ-I C-2	121	2.4	0.1	460	0.1	-	-
МТЮ-I AB-1	122	47.5	2.4	9600	2.6	-	-
МТЮ-II C-2	124	39.2	2.0	9535	2.6	-	-
МТЮ-II B-1,2	125	61.4	3.1	10695	2.9	-	-
МТЮ-II,III A,AB-1	130	3.0	0.1	380	0.1	-	-
МТЮ-I B-1,12,2	131	23.5	1.2	4165	1.2	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	269.4	13.6	47075	12.9	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	29.3	1.5	2750	0.7	-	-
МТЮ-II C-2	143	22.6	1.1	5950	1.6	-	-
Всичко		1977.7	100.0	365293	100.0	-	100.0
Условен стопански клас: Бялборови култури, Защитни и специални функции							
M-I-3 C-2,1	20	4.2	0.2	960	0.3	-	-
M-I-3 B-1,2	21	5.5	0.3	145	-	-	-
M-II-1 CD-2,3	29	17.4	0.8	6230	1.8	-	-
M-II-1 C-2	30	409.6	19.3	76540	22.0	-	-
M-II-1 B-1,2	31	436.1	20.5	68650	19.7	10	33.3
M-II-1 C-2	32	73.4	3.4	24010	6.9	-	-
M-II-1 B-1	33	15.1	0.7	2570	0.7	-	-
M-II-2 D-2	34	12.8	0.6	4140	1.2	-	-
M-II-2 CD-2,3	35	6.0	0.3	1590	0.5	-	-
M-II-2 C-2	36	421.6	19.8	69165	19.9	20	66.7
M-II-2 B-1,2	38	302.1	14.2	28830	8.3	-	-
МТЮ-II C-2	124	44.9	2.1	8440	2.4	-	-
МТЮ-II B-1,2	125	31.9	1.5	5595	1.6	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	167.9	7.9	29310	8.4	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	71.9	3.4	8095	2.3	-	-
МТЮ-II C-2	143	59.2	2.8	7525	2.2	-	-
МТЮ-II B-1,2	145	47.4	2.2	6230	1.8	-	-
Всичко		2127.0	100.0	348025	100.0	30	100.0
Условен стопански клас: Черборови култури, Защитни и специални функции							
M-I-3 B-1,2	21	16.7	0.7	3390	0.6	-	-
M-II-1 CD-2,3	29	0.7	-	45	-	-	-
M-II-1 C-2	30	171.8	7.3	45065	7.9	-	-
M-II-1 B-1,2	31	361.1	15.2	82405	14.5	-	-
M-II-1 C-2	32	263.2	11.1	75555	13.2	-	-
M-II-1 B-1	33	594.9	25.1	140685	24.7	-	-
M-II-2 D-2	34	3.6	0.1	1195	0.2	-	-
M-II-2 C-2	36	63.5	2.7	14230	2.5	-	-
M-II-2 B-1,2	38	32.7	1.4	6440	1.1	-	-
МТЮ-I AB-1	122	26.7	1.1	6025	1.1	-	-
МТЮ-II C-2	124	50.5	2.1	14900	2.6	-	-
МТЮ-II B-1,2	125	220.0	9.3	48955	8.6	-	-
МТЮ-I B-1,12,2	131	15.3	0.7	4385	0.8	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	437.7	18.5	104610	18.3	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	30.0	1.3	5495	1.0	-	-
МТЮ-II C-2	143	29.7	1.2	4695	0.8	-	-

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
МТЮ-II B-1,2	145	53.0	2.2	11975	2.1	-	-
Всичко		2371.1	100.0	570050	100.0	-	100.0

Условен стопански клас: Иглол. Шир. СрН, Защитни и специални функции

M-II-1 CD-2,3	29	9.3	2.8	2815	3.3	-	-
M-II-1 C-2	30	38.4	11.7	10645	12.6	-	-
M-II-1 B-1,2	31	8.2	2.5	1780	2.1	-	-
M-II-1 C-2	32	4.0	1.2	835	1.0	-	-
M-II-1 B-1	33	0.6	0.2	20	-	-	-
M-II-2 D-2	34	44.4	13.5	13100	15.5	-	-
M-II-2 CD-2,3	35	50.4	15.3	11090	13.1	-	-
M-II-2 C-2	36	155.0	47.2	40015	47.4	-	-
M-II-2 B-1,2	38	0.4	0.1	70	0.1	-	-
МТЮ-II C-2	124	3.8	1.2	750	0.9	10	100.0
МТЮ-II B-1,12,2	133	9.3	2.8	1895	2.3	-	-
МТЮ-II C-2	143	4.9	1.5	1420	1.7	-	-
Всичко		328.7	100.0	84435	100.0	10	100.0

Условен стопански клас: Буков В, Защитни и специални функции

M-II-1 CD-2,3	29	79.9	8.7	25555	10.6	80	16.2
M-II-1 C-2	30	55.7	6.0	13295	5.5	-	-
M-II-1 C-2	32	1.1	0.1	130	-	-	-
M-II-2 D-2	34	266.6	28.9	71320	29.5	170	34.4
M-II-2 CD-2,3	35	117.7	12.8	26720	11.1	75	15.1
M-II-2 C-2	36	353.6	38.3	90235	37.4	170	34.3
МТЮ-I C-2	121	3.6	0.4	840	0.4	-	-
МТЮ-II C-2	124	37.3	4.0	10720	4.4	-	-
МТЮ-II C-2	143	7.1	0.8	2690	1.1	-	-
Всичко		922.6	100.0	241505	100.0	495	100.0

Условен стопански клас: Буков Ср, Защитни и специални функции

M-II-1 CD-2,3	29	85.5	3.4	18000	3.3	40	29.6
M-II-1 C-2	30	509.2	20.3	105010	19.1	5	3.7
M-II-1 C-2	32	0.3	-	-	-	-	-
M-II-2 D-2	34	57.0	2.3	8450	1.5	5	3.7
M-II-2 CD-2,3	35	72.7	2.8	15685	2.9	20	14.8
M-II-2 C-2	36	1587.1	63.2	356730	64.8	45	33.4
МТЮ-I C-2	121	6.0	0.2	1275	0.2	-	-
МТЮ-II C-2	124	114.6	4.6	27060	4.9	10	7.4
МТЮ-II C-2	143	80.1	3.2	18085	3.3	10	7.4
Всичко		2512.5	100.0	550295	100.0	135	100.0

Условен стопански клас: Буков Н, Защитни и специални функции

M-I-3 C-2,1	20	7.9	0.4	1280	0.4	-	-
M-I-3 B-1,2	21	14.7	0.8	1410	0.4	-	-
M-II-1 CD-2,3	29	13.2	0.7	2400	0.8	-	-
M-II-1 C-2	30	614.0	30.9	105510	33.6	45	64.3
M-II-1 B-1,2	31	68.0	3.4	6080	1.9	-	-
M-II-1 C-2	32	4.8	0.3	740	0.2	-	-
M-II-1 B-1	33	2.2	0.1	175	0.1	-	-
M-II-2 CD-2,3	35	2.4	0.1	525	0.2	-	-
M-II-2 C-2	36	763.0	38.5	125740	39.9	25	35.7
M-II-2 B-1,2	38	201.1	10.1	29745	9.5	-	-
МТЮ-I C-2	121	2.3	0.1	420	0.1	-	-
МТЮ-II C-2	124	121.5	6.1	18500	5.9	-	-
МТЮ-II B-1,2	125	9.8	0.5	1200	0.4	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	59.7	3.0	6590	2.1	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	42.7	2.1	3605	1.1	-	-
МТЮ-II C-2	143	42.1	2.1	8095	2.6	-	-
МТЮ-II B-1,2	145	15.4	0.8	2380	0.8	-	-
Всичко		1984.8	100.0	314395	100.0	70	100.0

Условен стопански клас: Широколистен В, Защитни и специални функции

M-I-1 C-2	8	4.7	0.4	1015	0.7	-	-
M-I-1 B-2	9	0.2	-	30	-	-	-
M-I-3 C-2,1	20	29.6	2.3	4185	2.9	-	-
M-I-3 B-1,2	21	12.2	0.9	1065	0.7	-	-
M-II-1 CD-2,3	29	3.2	0.2	680	0.5	-	-
M-II-1 C-2	30	448.7	34.4	58840	39.8	25	29.4
M-II-1 B-1,2	31	257.7	19.7	24110	16.3	10	11.8
M-II-1 C-2	32	76.8	5.9	12745	8.6	10	11.8
M-II-1 B-1	33	8.7	0.7	295	0.2	-	-

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
М-II-2 D-2	34	1.0	0.1	-	-	-	-
М-II-2 C-2	36	143.6	11.0	15750	10.7	15	17.6
М-II-2 B-1,2	38	88.0	6.7	7135	4.8	-	-
МТЮ-I C-2	121	83.1	6.4	10015	6.8	-	-
МТЮ-I AB-1	122	4.8	0.4	385	0.3	-	-
МТЮ-II C-2	124	31.0	2.4	3630	2.5	-	-
МТЮ-II B-1,2	125	23.8	1.8	1970	1.3	-	-
МТЮ-II,III A,AB-1	130	4.2	0.3	230	0.2	-	-
МТЮ-I B-1,12,2	131	1.9	0.1	140	0.1	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	39.3	3.0	2735	1.8	15	17.6
МТЮ-II A-1,2	134	29.9	2.3	2000	1.3	-	-
М-II-1 BC-2,3	136	6.6	0.5	485	0.3	-	-
МТЮ-II C-2	143	6.2	0.5	285	0.2	10	11.8
Всичко		1305.2	100.0	147725	100.0	85	100.0

Условен стопански клас: Буково-габърров В П, Защитни и специални функции

М-I-3 C-2,1	20	5.9	0.1	850	0.1	-	-
М-II-1 CD-2,3	29	515.9	7.9	96720	8.5	-	-
М-II-1 C-2	30	2187.6	33.4	360065	31.6	60	37.5
М-II-1 C-2	32	195.2	3.0	32345	2.9	-	-
М-II-2 D-2	34	184.0	2.8	36785	3.2	-	-
М-II-2 CD-2,3	35	107.9	1.6	23685	2.1	-	-
М-II-2 C-2	36	1510.6	23.1	265420	23.3	100	62.5
МТЮ-I C-2	121	67.1	1.0	10265	0.9	-	-
МТЮ-II C-2	124	791.5	12.1	130535	11.5	-	-
МТЮ-II C-2	143	981.2	15.0	181380	15.9	-	-
Всичко		6546.9	100.0	1138050	100.0	160	100.0

Условен стопански клас: Буково-габърров СрН П, Защитни и специални функции

М-I-3 C-2,1	20	42.2	1.3	5340	1.3	-	-
М-I-3 B-1,2	21	2.1	0.1	70	-	-	-
М-II-1 CD-2,3	29	53.2	1.6	7780	1.9	-	-
М-II-1 C-2	30	1249.3	38.6	172125	42.7	30	18.3
М-II-1 B-1,2	31	139.1	4.3	12560	3.1	-	-
М-II-1 C-2	32	222.6	6.9	32895	8.2	-	-
М-II-1 B-1	33	50.9	1.6	5445	1.4	-	-
М-II-2 CD-2,3	35	11.9	0.4	140	-	-	-
М-II-2 C-2	36	479.5	14.8	62940	15.6	54	32.9
М-II-2 B-1,2	38	156.1	4.8	12665	3.1	-	-
МТЮ-I C-2	121	46.5	1.4	5985	1.5	-	-
МТЮ-I AB-1	122	3.2	0.1	160	-	-	-
МТЮ-II C-2	124	334.3	10.3	42235	10.5	70	42.7
МТЮ-II B-1,2	125	91.6	2.8	8475	2.1	5	3.1
МТЮ-I B-1,12,2	131	6.4	0.2	870	0.2	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	95.7	3.0	8685	2.1	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	31.3	1.0	1630	0.4	-	-
МТЮ-II C-2	143	162.3	5.0	18850	4.7	5	3.0
МТЮ-II B-1,2	145	57.1	1.8	4840	1.2	-	-
Всичко		3235.3	100.0	403690	100.0	164	100.0

Условен стопански клас: Дъбов СрН П, Защитни и специални функции

М-I-3 C-2,1	20	8.3	0.2	960	0.2	-	-
М-I-3 B-1,2	21	29.9	0.6	1260	0.3	-	-
М-II-1 C-2	30	2888.9	59.0	331765	64.4	20	26.6
М-II-1 B-1,2	31	655.8	13.4	48755	9.5	5	6.7
М-II-1 C-2	32	557.0	11.4	65255	12.7	50	66.7
М-II-1 B-1	33	270.4	5.5	22135	4.3	-	-
М-II-2 C-2	36	90.9	1.9	10570	2.0	-	-
М-II-2 B-1,2	38	44.2	0.9	3850	0.7	-	-
МТЮ-I C-2	121	45.5	0.9	4120	0.8	-	-
МТЮ-I AB-1	122	2.9	0.1	300	0.1	-	-
МТЮ-II C-2	124	152.9	3.1	17140	3.3	-	-
МТЮ-II B-1,2	125	33.8	0.7	2260	0.4	-	-
МТЮ-I B-1,12,2	131	8.3	0.2	500	0.1	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	70.0	1.4	4330	0.8	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	30.7	0.6	1445	0.3	-	-
МТЮ-II C-2	143	5.8	0.1	500	0.1	-	-
Всичко		4895.3	100.0	515145	100.0	75	100.0

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	№	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
Условен стопански клас: Церов П, Защитни и специални функции							
M-I-3 C-2,1	20	14.7	2.0	980	1.4	-	-
M-I-3 B-1,2	21	34.3	4.6	2205	3.1	-	-
M-II-1 C-2	30	315.1	42.6	34195	47.5	-	-
M-II-1 B-1,2	31	83.7	11.3	6735	9.4	-	-
M-II-1 C-2	32	48.2	6.5	5500	7.6	-	-
M-II-1 B-1	33	18.8	2.6	1255	1.7	-	-
M-II-2 B-1,2	38	0.9	0.1	70	0.1	-	-
МТЮ-I C-2	121	60.5	8.2	7750	10.8	-	-
МТЮ-I AB-1	122	13.7	1.8	780	1.1	-	-
МТЮ-II C-2	124	64.3	8.7	6940	9.6	-	-
МТЮ-II B-1,2	125	75.9	10.3	4960	6.9	-	-
МТЮ-I B-1,12,2	131	8.6	1.2	510	0.7	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	0.7	0.1	50	0.1	-	-
Всичко		739.4	100.0	71930	100.0	-	100.0
Условен стопански клас: Ак. противоерозионен, Защитни и специални функции							
M-I-1 C-2	8	0.8	0.2	30	0.1	-	-
M-I-3 B-1,2	21	1.7	0.4	65	0.3	-	-
M-II-1 C-2	30	28.1	7.0	2275	9.2	10	100.0
M-II-1 B-1,2	31	31.0	7.8	1765	7.1	-	-
M-II-1 C-2	32	15.3	3.8	1230	4.9	-	-
M-II-1 B-1	33	128.1	32.1	7815	31.4	-	-
M-II-2 B-1,2	38	1.1	0.3	70	0.3	-	-
МТЮ-I C-2	121	3.8	0.9	270	1.1	-	-
МТЮ-I AB-1	122	15.9	4.0	830	3.3	-	-
МТЮ-II C-2	124	0.9	0.2	140	0.6	-	-
МТЮ-II B-1,2	125	5.1	1.3	225	0.9	-	-
МТЮ-I B-1,12,2	131	34.2	8.6	2235	9.0	-	-
МТЮ-I A-0,A-1	132	0.3	0.1	30	0.1	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	115.8	29.0	6930	27.8	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	16.6	4.2	955	3.8	-	-
МТЮ-II C-2	143	0.3	0.1	20	0.1	-	-
Всичко		399.0	100.0	24885	100.0	10	100.0
Условен стопански клас: Келявгабърв, Защитни и специални функции							
M-I-3 C-2,1	20	8.9	0.1	520	0.3	-	-
M-I-3 B-1,2	21	248.1	3.8	6740	3.5	-	-
M-II-1 C-2	30	37.0	0.6	2145	1.1	-	-
M-II-1 B-1,2	31	1516.9	23.2	51230	26.7	-	-
M-II-1 C-2	32	4.9	0.1	135	0.1	-	-
M-II-1 B-1	33	394.7	6.0	12035	6.3	-	-
M-II-2 B-1,2	38	69.1	1.0	2530	1.3	-	-
МТЮ-I C-2	121	3.2	-	115	0.1	-	-
МТЮ-I AB-1	122	549.1	8.4	16370	8.5	-	-
МТЮ-I A-0,1	123	1.3	-	5	-	-	-
МТЮ-II C-2	124	64.5	1.0	3580	1.9	10	50.0
МТЮ-II B-1,2	125	2483.6	37.9	67790	35.4	10	50.0
МТЮ-II A-0,1	126	11.9	0.2	140	0.1	-	-
МТЮ-II,III A,AB-1	130	46.3	0.7	625	0.3	-	-
МТЮ-I B-1,12,2	131	99.0	1.5	2715	1.4	-	-
МТЮ-I A-0,A-1	132	49.6	0.8	545	0.2	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	280.1	4.3	8665	4.5	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	308.0	4.7	6725	3.5	-	-
МТЮ-II C-2	143	3.9	0.1	160	0.1	-	-
МТЮ-II B-1,2	145	370.3	5.6	8965	4.7	-	-
Всичко		6550.4	100.0	191735	100.0	20	100.0
Общо гори със ЗСпФ		35895.9	100.0	4967158	100.0	1254	100.0
Стопански клас: Иглол. култури, Стопански функции							
M-II-1 C-2	30	383.4	27.5	79190	31.1	-	-
M-II-1 B-1,2	31	259.3	18.5	39225	15.4	-	-
M-II-1 C-2	32	151.7	10.9	38460	15.1	-	-
M-II-1 B-1	33	122.3	8.7	21995	8.6	-	-
M-II-2 C-2	36	114.5	8.2	20465	8.0	-	-
M-II-2 B-1,2	38	90.8	6.5	13480	5.3	-	-
МТЮ-II C-2	124	0.4	-	20	-	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	269.3	19.3	41425	16.2	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	5.8	0.4	865	0.3	-	-
Всичко		1397.5	100.0	255125	100.0	-	100.0

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
Стопански клас: Бялборови култури, Стопански функции							
M-II-1 CD-2,3	29	22.3	1.0	8050	2.3	-	-
M-II-1 C-2	30	681.7	32.2	129765	37.0	20	50.0
M-II-1 B-1,2	31	323.5	15.3	51155	14.6	20	50.0
M-II-1 C-2	32	70.6	3.3	22150	6.3	-	-
M-II-1 B-1	33	39.8	1.9	6670	1.9	-	-
M-II-2 D-2	34	2.5	0.1	495	0.1	-	-
M-II-2 CD-2,3	35	7.7	0.4	2050	0.6	-	-
M-II-2 C-2	36	559.2	26.4	70875	20.2	-	-
M-II-2 B-1,2	38	225.4	10.7	26360	7.5	-	-
МТЮ-II C-2	124	1.0	-	50	-	-	-
МТЮ-II,III A,AB-1	130	0.5	-	10	-	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	177.9	8.4	32620	9.3	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	6.3	0.3	595	0.2	-	-
Всичко		2118.4	100.0	350845	100.0	40	100.0
Стопански клас: Черборови култури, Стопански функции							
M-II-1 CD-2,3	29	0.9	0.1	90	-	-	-
M-II-1 C-2	30	134.7	15.0	37535	16.2	-	-
M-II-1 B-1,2	31	212.4	23.7	51485	22.2	5	25.0
M-II-1 C-2	32	168.5	18.8	51490	22.2	-	-
M-II-1 B-1	33	126.8	14.1	30320	13.1	-	-
M-II-2 C-2	36	13.1	1.5	3600	1.5	-	-
M-II-2 B-1,2	38	40.1	4.5	9330	4.0	-	-
МТЮ-II C-2	124	2.6	0.3	840	0.4	-	-
МТЮ-II B-1,2	125	1.0	0.1	300	0.1	-	-
МТЮ-I B-1,12,2	131	2.7	0.3	850	0.4	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	186.9	20.9	45430	19.6	15	75.0
МТЮ-II A-1,2	134	6.2	0.7	890	0.3	-	-
Всичко		895.9	100.0	232160	100.0	20	100.0
Стопански клас: Иглол. Шир. СрН, Стопански функции							
M-II-1 CD-2,3	29	0.7	0.4	210	0.5	-	-
M-II-1 C-2	30	41.0	23.9	8280	19.4	-	-
M-II-1 B-1,2	31	2.6	1.5	450	1.0	-	-
M-II-1 C-2	32	3.7	2.2	210	0.5	-	-
M-II-2 D-2	34	0.3	0.2	150	0.3	-	-
M-II-2 CD-2,3	35	26.7	15.6	9065	21.2	-	-
M-II-2 C-2	36	95.6	55.8	24360	56.9	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	0.7	0.4	70	0.2	-	-
Всичко		171.3	100.0	42795	100.0	-	100.0
Стопански клас: Буков В, Стопански функции							
M-II-1 CD-2,3	29	26.8	7.3	6280	6.6	-	-
M-II-1 C-2	30	17.4	4.7	3640	3.8	-	-
M-II-2 D-2	34	29.0	7.8	5970	6.3	-	-
M-II-2 CD-2,3	35	192.6	52.0	53865	56.2	-	-
M-II-2 C-2	36	104.5	28.2	26000	27.1	-	-
Всичко		370.3	100.0	95755	100.0	-	100.0
Стопански клас: Буков Ср, Стопански функции							
M-II-1 CD-2,3	29	20.0	1.8	2045	0.8	-	-
M-II-1 C-2	30	143.7	13.0	34675	13.3	5	2.8
M-II-2 D-2	34	24.6	2.2	5630	2.2	35	19.4
M-II-2 CD-2,3	35	127.2	11.5	30825	11.8	110	61.1
M-II-2 C-2	36	789.6	71.5	187510	71.9	30	16.7
Всичко		1105.1	100.0	260685	100.0	180	100.0
Стопански клас: Буков Н, Стопански функции							
M-II-1 CD-2,3	29	2.5	0.4	340	0.4	-	-
M-II-1 C-2	30	193.3	31.4	23000	26.3	-	-
M-II-1 B-1,2	31	4.0	0.7	205	0.2	-	-
M-II-1 C-2	32	0.8	0.1	45	-	-	-
M-II-2 D-2	34	2.9	0.5	35	0.1	-	-
M-II-2 CD-2,3	35	15.2	2.5	1270	1.4	25	100.0
M-II-2 C-2	36	360.0	58.5	60300	69.0	-	-
M-II-2 B-1,2	38	19.9	3.2	1935	2.2	-	-
МТЮ-II C-2	124	1.5	0.3	50	0.1	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	15.1	2.4	285	0.3	-	-
Всичко		615.2	100.0	87465	100.0	25	100.0

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
Стопански клас: Широколистен В, Стопански функции							
M-II-1 CD-2,3	29	1.6	0.4	110	0.3	-	-
M-II-1 C-2	30	188.2	48.9	20540	58.2	10	66.7
M-II-1 B-1,2	31	55.0	14.3	3470	9.8	5	33.3
M-II-1 C-2	32	47.5	12.3	6210	17.6	-	-
M-II-1 B-1	33	9.4	2.4	10	0.1	-	-
M-II-2 C-2	36	54.3	14.1	3800	10.7	-	-
M-II-2 B-1,2	38	4.9	1.3	80	0.2	-	-
МТЮ-II C-2	124	0.3	0.1	-	-	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	20.6	5.3	655	1.8	-	-
M-II-1 BC-2,3	136	3.5	0.9	465	1.3	-	-
Всичко		385.3	100.0	35340	100.0	15	100.0
Стопански клас: Буково-габъров В П, Стопански функции							
M-II-1 CD-2,3	29	227.1	10.1	43345	10.8	-	-
M-II-1 C-2	30	1265.9	56.3	230830	57.3	-	-
M-II-1 C-2	32	59.3	2.6	10005	2.5	-	-
M-II-2 D-2	34	46.8	2.1	10300	2.6	-	-
M-II-2 CD-2,3	35	18.4	0.8	3175	0.8	-	-
M-II-2 C-2	36	628.2	27.9	104720	25.9	50	100.0
МТЮ-II C-2	124	3.9	0.2	545	0.1	-	-
Всичко		2249.6	100.0	402920	100.0	50	100.0
Стопански клас: Буково-габъров СрН П, Стопански функции							
M-II-1 CD-2,3	29	9.7	0.9	1645	1.1	-	-
M-II-1 C-2	30	666.7	59.3	89735	60.9	70	87.5
M-II-1 B-1,2	31	57.3	5.1	5465	3.7	-	-
M-II-1 C-2	32	52.0	4.6	8015	5.4	-	-
M-II-1 B-1	33	0.6	-	40	-	-	-
M-II-2 CD-2,3	35	15.4	1.4	2445	1.7	-	-
M-II-2 C-2	36	236.5	21.0	31925	21.6	10	12.5
M-II-2 B-1,2	38	47.0	4.2	4380	3.0	-	-
МТЮ-II C-2	124	9.1	0.8	1265	0.9	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	30.3	2.7	2520	1.7	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	0.4	-	15	-	-	-
Всичко		1125.0	100.0	147450	100.0	80	100.0
Стопански клас: Дъбов СрН П, Стопански функции							
M-II-1 C-2	30	1416.1	61.3	160162	65.4	-	-
M-II-1 B-1,2	31	309.4	13.4	24345	10.0	-	-
M-II-1 C-2	32	338.1	14.6	38685	15.8	30	100.0
M-II-1 B-1	33	71.7	3.1	5250	2.1	-	-
M-II-2 C-2	36	115.5	5.0	12710	5.2	-	-
M-II-2 B-1,2	38	20.9	0.9	1720	0.7	-	-
МТЮ-II C-2	124	3.3	0.1	260	0.1	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	31.7	1.4	1600	0.6	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	4.8	0.2	140	0.1	-	-
Всичко		2311.5	100.0	244872	100.0	30	100.0
Стопански клас: Церов П, Стопански функции							
M-II-1 C-2	30	44.4	28.1	3965	29.9	-	-
M-II-1 B-1,2	31	58.1	36.7	3940	29.7	-	-
M-II-1 C-2	32	12.9	8.1	1435	10.8	-	-
M-II-1 B-1	33	2.4	1.5	80	0.6	-	-
M-II-2 C-2	36	0.7	0.5	70	0.5	-	-
M-II-2 B-1,2	38	1.6	1.0	105	0.8	-	-
МТЮ-II C-2	124	37.4	23.7	3630	27.4	70	100.0
МТЮ-II B-1,2	125	0.7	0.4	40	0.3	-	-
Всичко		158.2	100.0	13265	100.0	70	100.0
Стопански клас: Ак. противоерозионен, Стопански функции							
M-II-1 CD-2,3	29	0.1	0.1	5	0.1	-	-
M-II-1 C-2	30	15.6	11.3	1110	10.9	-	-
M-II-1 B-1,2	31	11.7	8.5	750	7.3	-	-
M-II-1 C-2	32	25.2	18.3	1595	15.7	-	-
M-II-1 B-1	33	66.7	48.5	5435	53.3	-	-
M-II-2 C-2	36	1.0	0.7	65	0.6	-	-
M-II-2 B-1,2	38	1.7	1.2	80	0.8	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	14.5	10.5	1095	10.7	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	1.2	0.9	65	0.6	-	-
Всичко		137.7	100.0	10200	100.0	-	100.0

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
Стопански клас: Келявгабър, Стопански функции							
M-II-1 C-2	30	37.3	9.6	1205	10.1	-	-
M-II-1 B-1,2	31	228.8	58.7	6975	58.2	-	-
M-II-1 C-2	32	1.0	0.3	5	-	-	-
M-II-1 B-1	33	23.0	5.9	635	5.3	-	-
МТЮ-II B-1,2	125	40.8	10.5	1850	15.4	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	40.6	10.4	1025	8.5	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	18.1	4.6	300	2.5	-	-
Всичко		389.6	100.0	11995	100.0	-	100.0
Общо гори със СтФ		13430.6	100.0	2190872	100.0	510	100.0
Общо залесена площ		49326.5	100.0	7158030	100.0	1764	100.0

4.2.1. Гори със защитни и специални функции

Залесената площ на горите със защитни и специални функции е 35 895,9 хектара, което е 72,8% от общата залесена площ на стопанството.

Средната възраст е 72 години, средната пълнота – 0,68, а средният бонитет – IV (3,6).

Общият дървесен запас е 4 967 158 куб.м (без клони). Средният запас е 138 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст е 75 826 куб.м, а на един хектар – 2,11 куб.м.

4.2.2. Гори със стопански функции

Залесената площ на горите със стопански функции е 13 430,6 хектара, което е 27,2% от общата залесена площ на стопанството.

Средната възраст е 64 години, средната пълнота – 0,70, а средният бонитет – III (3,3).

Общият дървесен запас е 2 190 872 куб.м (без клони). Средният запас е 163 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст е 36 889 куб.м, а на един хектар – 2,75 куб.м.

4.2.3. Общо за гората

Залесената площ е 49 326,5 хектара.

Средната възраст е 70 години, средната пълнота е 0,70, а средният бонитет е IV (3,5).

Общият дървесен запас е 7 158 030 куб.м (без клони). Средният запас е 145 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст е 112 715 куб.м, а на един хектар – 2,29 куб.м.

Таблица № 28

За разпределение на общата залесена площ на ТП ДГС "Своге" по класове на възраст при двете последователни инвентаризации

Година на инвентаризация	Класове на възраст								Всичко
	I 1-20	II 21-40	III 41-60	IV 61-80	V 81-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII над 141	
	площ - хектари								
2015	2026.1	9709	16348.2	12711.9	3288.2	2742.4	826.8	185.6	47838.2
%	4.2	20.3	34.2	26.6	6.9	5.7	1.7	0.4	100.0
2025	1189.5	5004	14576.8	17200.1	5932.1	3528	1449.7	446.3	49326.5
%	2.4	10.1	29.6	34.9	12.0	7.2	2.9	0.9	100.0
Разлика +/-	-836.6	-4705.0	-1771.4	4488.2	2643.9	785.6	622.9	260.7	1488.3

Таблица № 29

За разпределение на общия дървесен запас (с клони) на ТП ДГС "Своге" по класове на възраст при двете последователни инвентаризации

Година на инвентаризация	Класове на възраст								Всичко
	I 1-20	II 21-40	III 41-60	IV 61-80	V 81-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII над 141	
	запас - кубически метри								
2015	95600	1687480	2807280	1867535	643125	549445	174090	42745	7867300
2025.0	1.2	21.4	35.7	23.7	8.2	7.0	2.2	0.5	100.0
2025	44665	723465	3019880	2427610	1044995	742570	309945	90235	8403365
%	0.5	8.6	35.9	28.9	12.4	8.8	3.7	1.1	100.0
Разлика +/-	-50935	-964015	212600	560075	401870	193125	135855	47490	536065

В таблици № 28 и № 29 е показано разпределението на залесената площ и общия дървесен запас (с клони) при двете последователни инвентаризации по класове на възраст.

Всичките промени в площите се дължат на неравномерното преминаване на насажденията от един клас на възраст в друг и на увеличението на средната възраст на горите от 61 на 70 години. Най-голямо е увеличението в IV клас на възраст.

Общият дървесен запас (с клони) на Държавно горско стопанство "Своге" през 2015 година е бил: **7 867 300 куб.м**

Средният прираст на гората за изминалия период е бил: 745 230 куб.м

Ползуването през този период е 466 900 куб.м

Вероятният запас към края на 2024 година трябва да е **8 145 630 куб.м**

Установеният сега запас (с клони) от 8 403 365 куб.м е с 257 735 куб.м (3,2%) по-висок от очакваният и се дължи от една страна на новоустроените гори (общ запас 67 635 куб.м), а от друга на по-високия текущ прираст на естествените насаждения и култури най-вече от IV клас на възраст, при който увеличението по площ е 8,3%, а по запас е 5,2%.

Общото увеличение на дървесния запас (с клони) е 536 065 куб.м, или близо 7,0%. По класове на възраст разликите в запаса са близки на тези по площ.

Таблица № 30

Средни таксационни показатели по функции, условни стопански класове и общо за гората

Стопански класове	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
	ха	%	години			куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	без клони	с клони	без клони	с клони
А. Горски територии със Защитни и специални функции												
Иглол. култури	1977.7	4.0	53	IV (3.8)	0.64	185	3.54	7002	365293	439695	-	-
Бялборови култури	2127.0	4.3	43	III (3.4)	0.69	164	3.55	7541	348025	428120	30	30
Черборови култури	2371.1	4.8	58	IV (3.7)	0.73	240	4.15	9832	570050	678515	-	-
Иглол. Шир. СрН	328.7	0.7	53	I (1.4)	0.75	257	4.86	1597	84435	103770	10	10
Буков В	922.6	1.9	91	II (2.0)	0.70	262	3.22	2975	241505	282300	495	560
Буков Ср	2512.5	5.1	106	III (3.0)	0.64	219	2.34	5888	550295	630265	135	145
Буков Н	1984.8	4.0	111	IV (4.1)	0.57	158	1.67	3313	314395	359715	70	75
Широколистен В	1305.2	2.6	94	V (4.6)	0.56	113	1.41	1845	147725	170640	85	90
Буково-габъров В П	6546.9	13.3	74	II (2.0)	0.71	174	2.52	16506	1138050	1337605	160	175
Буково-габъров СрН П	3235.3	6.6	65	III (3.4)	0.69	125	2.02	6531	403690	480310	164	185
Дъбов СрН П	4895.3	9.9	68	IV (4.2)	0.68	105	1.65	8056	515145	576955	75	80
Церов П	739.4	1.5	73	IV (4.0)	0.62	97	1.46	1077	71930	79390	-	-
Ак. противоерозионен	399.0	0.8	35	IV (4.3)	0.67	62	1.91	762	24885	26905	10	10
Келявгабъров	6550.4	13.3	68	V (4.8)	0.73	29	0.44	2901	191735	214880	20	20
Всичко ГТ със ЗСпФ	35895.9	72.8	72	IV (3.6)	0.68	138	2.11	75826	4967158	5809065	1254	1380
Б. Горски територии със стопански функции												
Иглол. култури	1397.5	2.8	52	IV (3.8)	0.63	183	3.50	4886	255125	307190	-	-
Бялборови култури	2118.4	4.3	44	III (3.3)	0.71	166	3.60	7622	350845	430050	40	40
Черборови култури	895.9	1.8	58	IV (3.6)	0.74	259	4.47	4005	232160	276285	20	20
Иглол. Шир. СрН	171.3	0.3	51	II (1.9)	0.79	250	4.82	826	42795	52910	-	-
Буков В	370.3	0.8	80	II (2.0)	0.74	259	3.49	1293	95755	111970	-	-
Буков Ср	1105.1	2.2	99	III (3.0)	0.68	236	2.70	2981	260685	299850	180	195
Буков Н	615.2	1.2	97	IV (4.0)	0.57	142	1.69	1040	87465	101505	25	25
Широколистен В	385.3	0.8	67	IV (4.2)	0.61	92	1.42	549	35340	41685	15	15
Буково-габъров В П	2249.6	4.6	70	II (1.9)	0.75	179	2.74	6159	402920	477850	50	60
Буково-габъров СрН П	1125.0	2.3	57	III (3.3)	0.75	131	2.46	2762	147450	180925	80	80
Дъбов СрН П	2311.5	4.7	65	IV (4.2)	0.68	106	1.74	4031	244872	275250	30	30
Церов П	158.2	0.3	72	IV (4.4)	0.60	84	1.21	191	13265	14620	70	80
Ак. противоерозионен	137.7	0.3	34	IV (4.1)	0.69	74	2.61	359	10200	10900	-	-
Келявгабъров	389.6	0.8	66	V (4.7)	0.69	31	0.47	185	11995	13310	-	-
Всичко ГТ със СтФ	13430.6	27.2	64	III (3.3)	0.70	163	2.75	36889	2190872	2594300	510	545
ОБЩО	49326.5	100.0	70	IV (3.5)	0.69	145	2.29	112715	7158030	8403365	1764	1925

Таблица № 31**Средни таксационни показатели при двете последователни инвентаризации**

Показатели	Мярка	Година на инвентаризация		Разлика +/-
		2015	2025	
Залесена площ	ха	47838.2	49326.5	+1488.3
Общ запас	куб.м	6592680	7158030	+565350
Запас на 1 хектар	куб.м/ха	138	145	+7
Среден годишен прираст на 1 ха	куб.м/ха	2.52	2.29	-0.23
Общ среден годишен прираст	куб.м	120407	112715	-7692
Средна възраст	години	61	70	+9
Среден бонитет		IV (3.6)	IV (3.5)	-0.1
Средна пълнота		0.72	0.69	-0.03

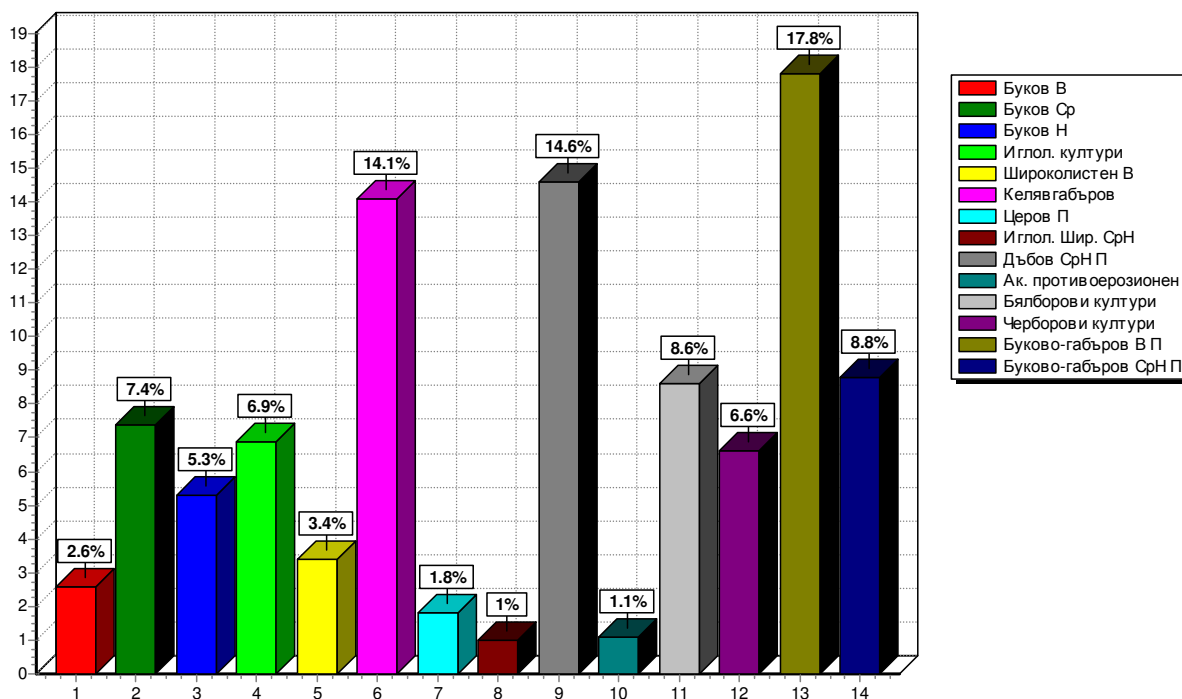
В таблица № 30 са дадени средните таксационни показатели на отделните условия стопански класове (със защитни и специални функции), със стопански функции и общо.

В таблица № 31 са дадени средните таксационни показатели за горите при двете последователни инвентаризации. Всичките данни касаещи запаса и прираста са **без клони**.

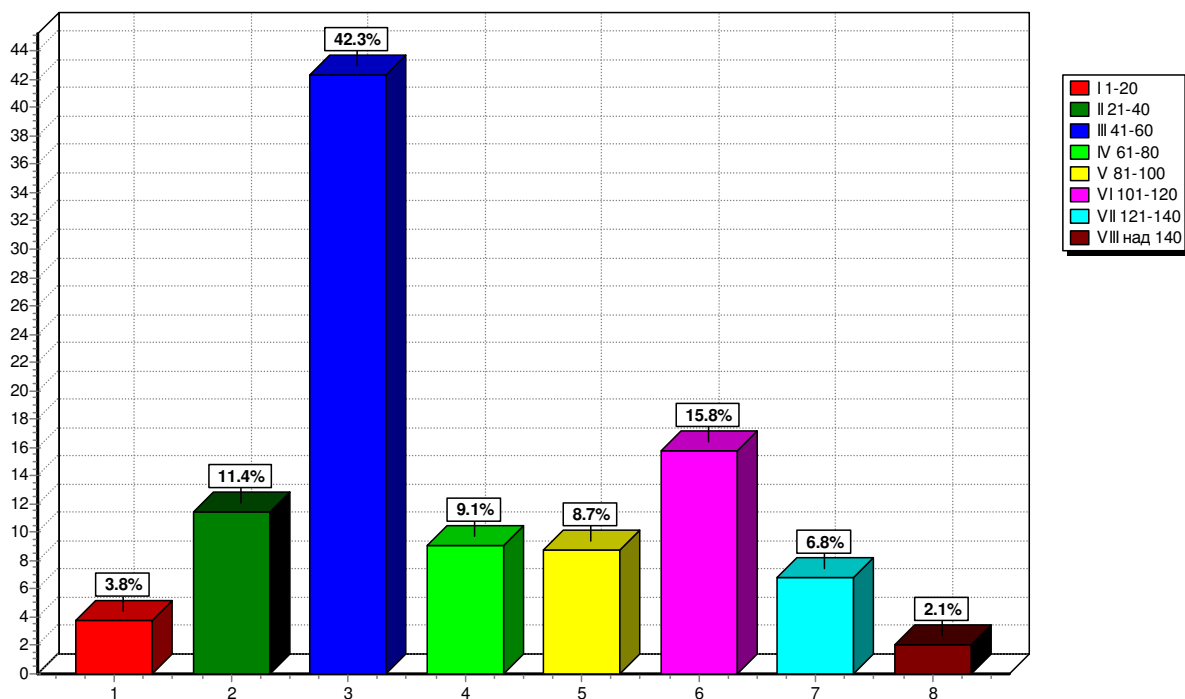
Увеличение се наблюдава при залесената площ, запаса на хектар, общия запас и средната възраст. Намалението при Средния годишен прираст на хектар и Пълнота се дължи на застаряването на горите, изведените възобновителни сечи, както и на по-лошите таксационни показатели на новоустроените гори и влошеното състояние на иглолистните култури, като за десетилетието от санитарни и принудителни сечи са добити 286 924 куб.м. дървесина (стояща).

За онагледяване са изготвени и **десет диаграми**:

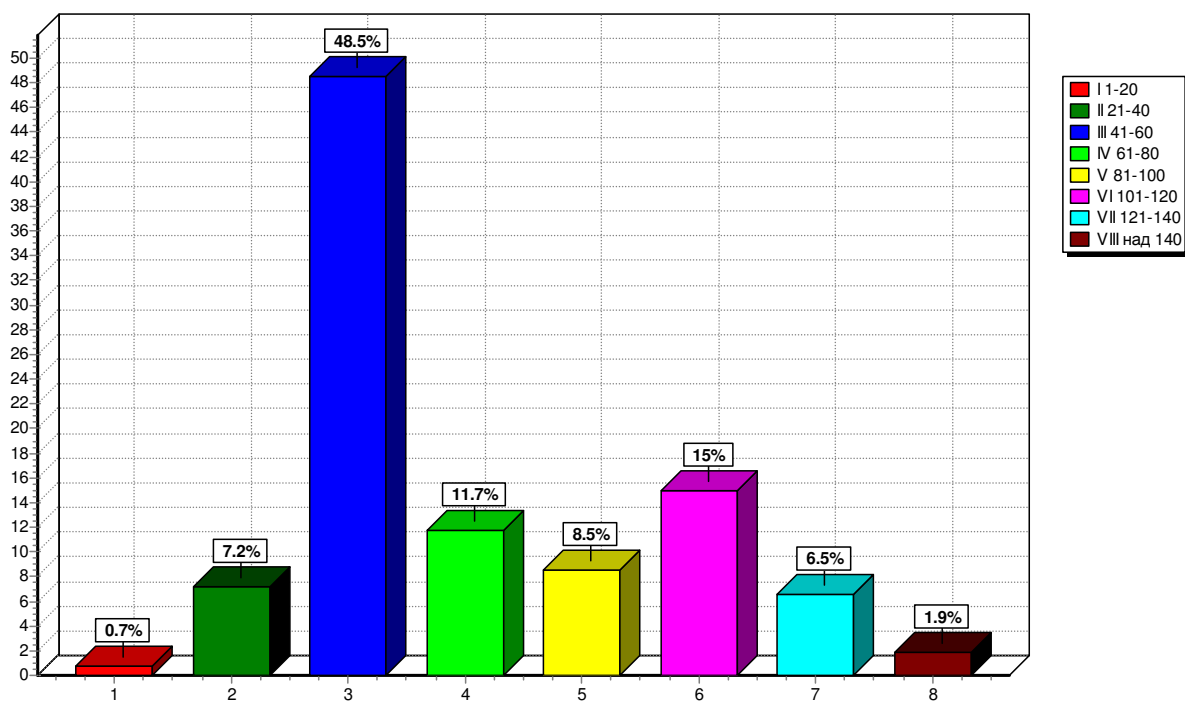
1. За разпределение на залесената площ по стопански класове в проценти;
2. За разпределение на залесената площ по класове на възраст във високостъблените гори;
3. За разпределение на дървесния запас по класове на възраст във високостъблените гори;
4. За разпределение на залесената площ по класове на възраст в издънковите гори за превръщане;
5. За разпределение на дървесния запас по класове на възраст в издънковите гори за превръщане;
6. За разпределение на залесената площ по класове на възраст в нискостъблените гори;
7. За разпределение на дървесния запас по класове на възраст в нискостъблените гори;
8. За разпределение на залесената площ по дървесни видове;
9. За разпределение на дървесния запас по дървесни видове.
10. За разпределение на залесената площ по видове гори в проценти;

Диаграма № 1**Разпределение на залесената площ по стопански класове, изразено в проценти**

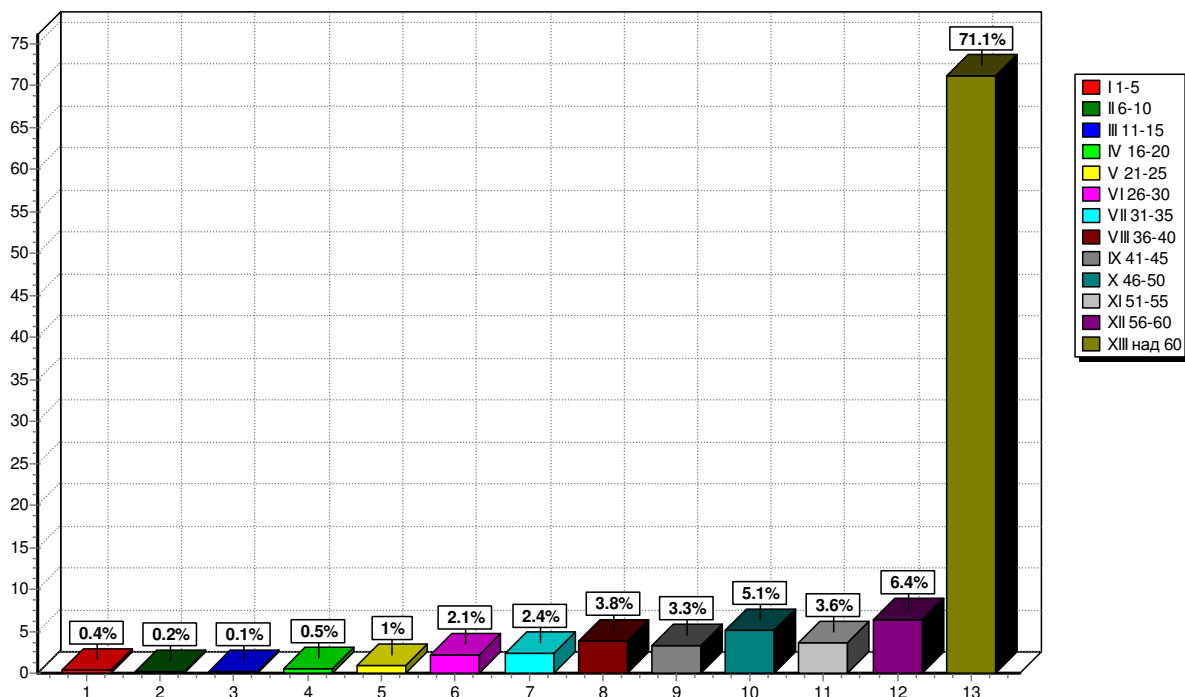
Диаграма № 2
Разпределение на залесената площ по класове на възраст във високостъблените гори

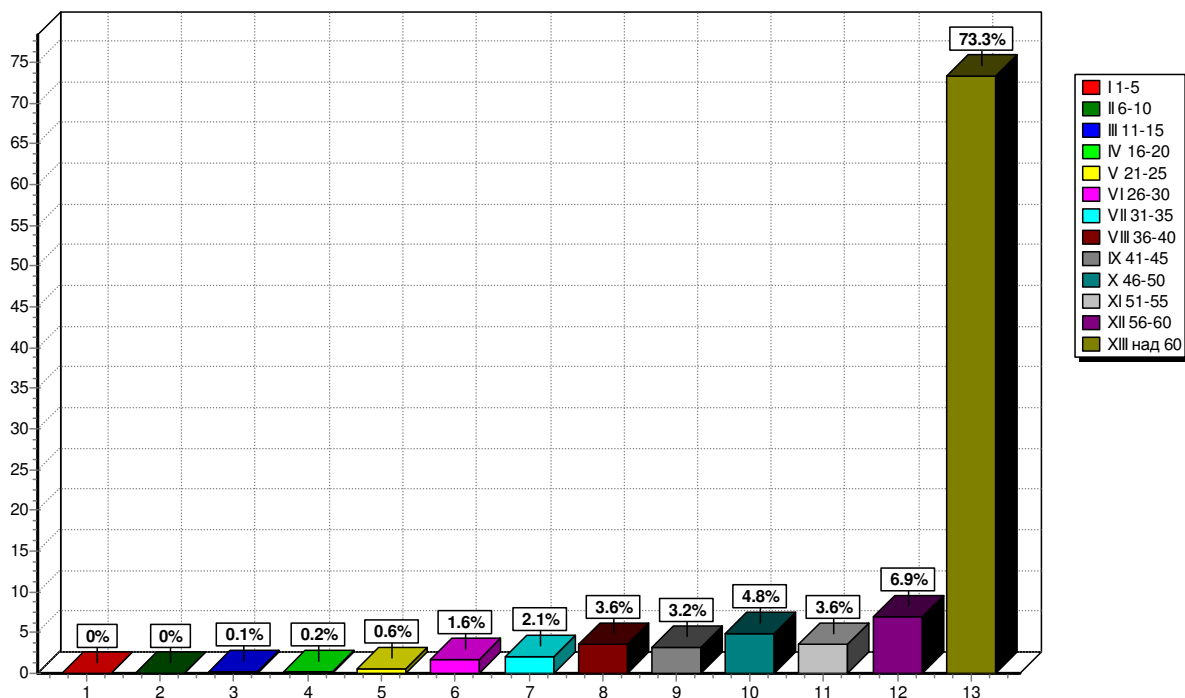
Диаграма № 3
Разпределение на дървесния запас по класове на възраст във високостъблените гори

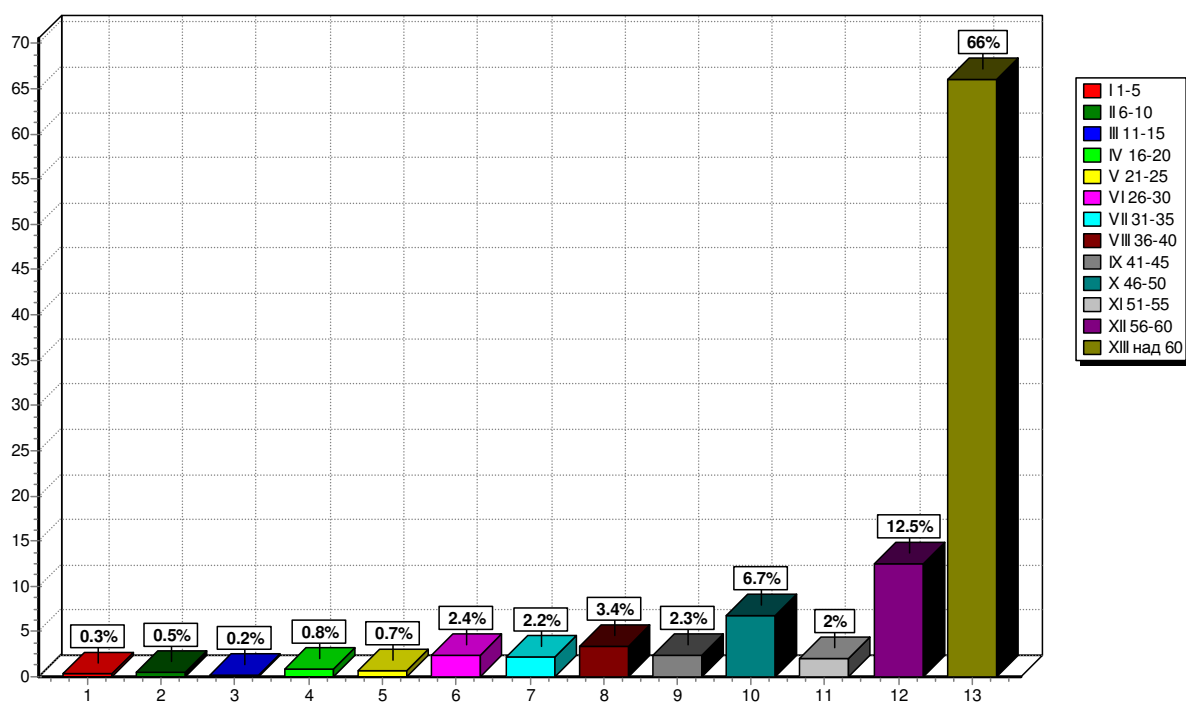
Диаграма № 4
Разпределение на залесената площ по класове на възраст в издънковите гори за превръщане

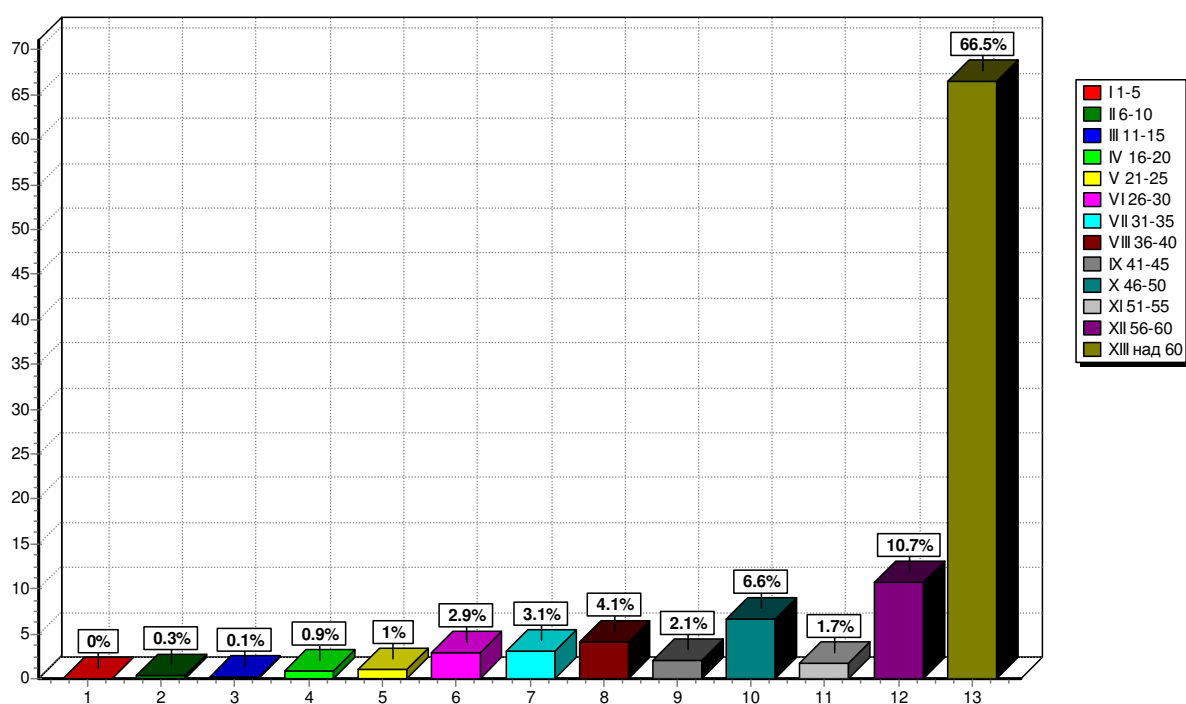
Диаграма № 5
Разпределение на дървесния запас по класове на възраст в издънковите гори за превръщане

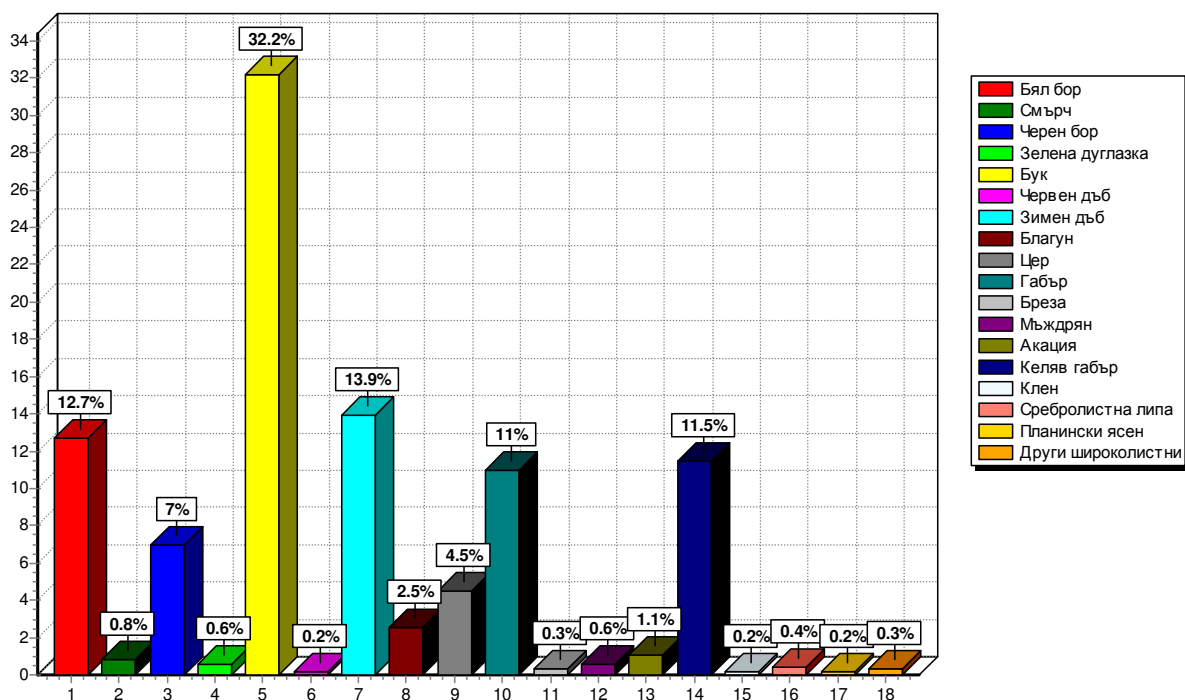
Диаграма № 6
Разпределение на залесената площ по класове на възраст в нискостъблени гори

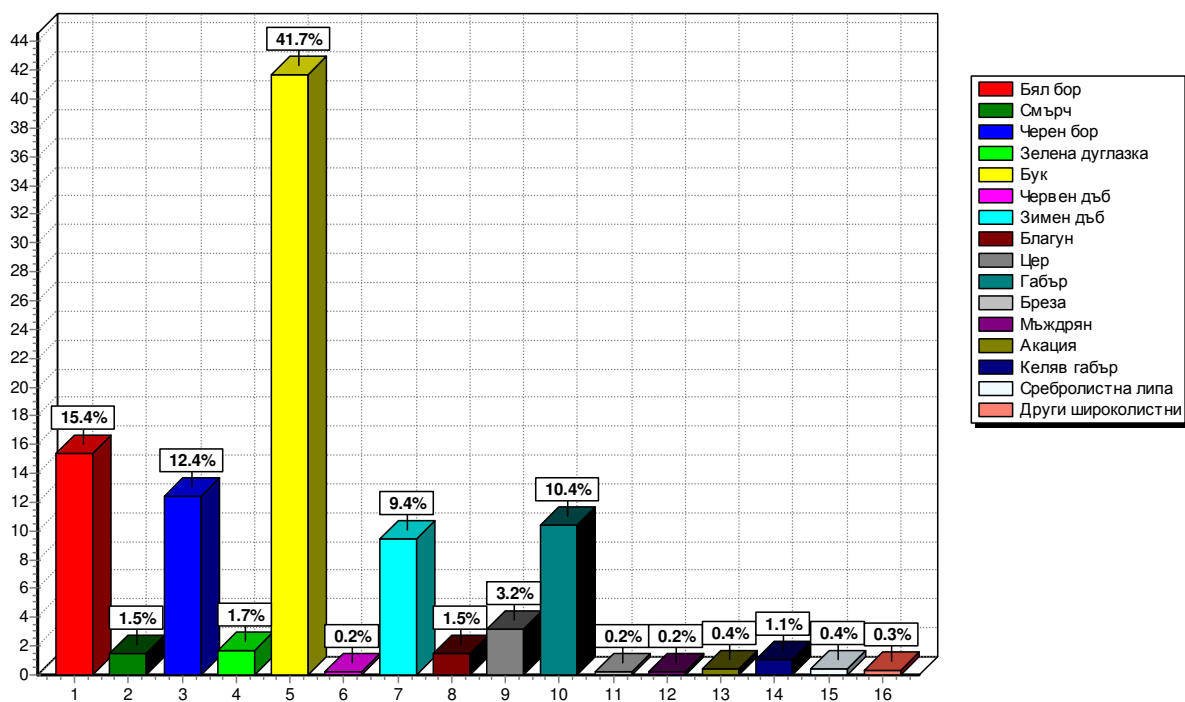
Диаграма № 7
Разпределение на дървесния запас по класове на възраст в нискостъблени гори

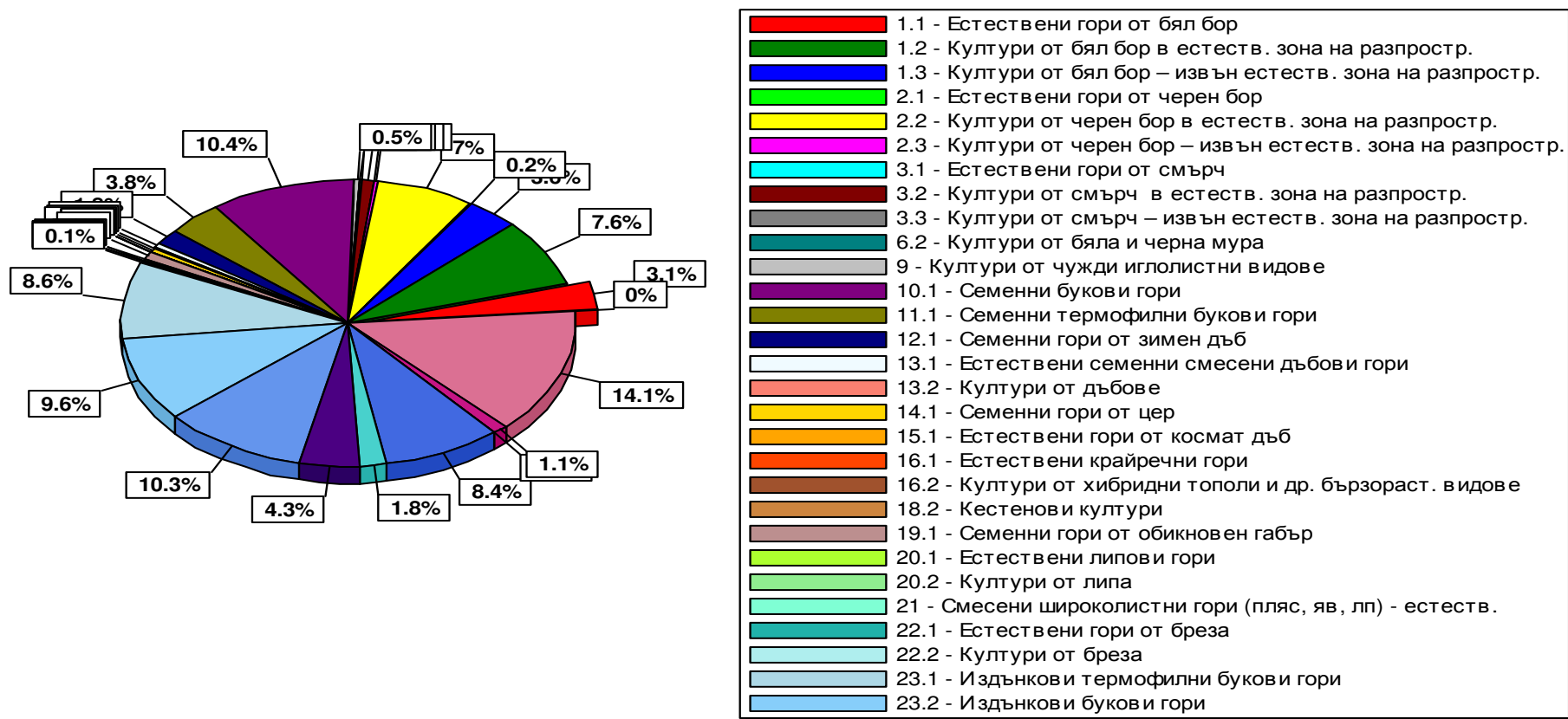
Диаграма № 8
Разпределение на залесената площ на по дървесни видове

Диаграма № 9
Разпределение на дървесния запас (без клони) по дървесни видове

Диаграма № 10
Разпределение на залесената площ по видове гори

4.3. Стопански класове

При миналата инвентаризация от 2015 год. стопанските класове в горите на цялата територия на ТП ДГС „Своге“ са били 17, а при инвентаризацията от 2025 година са обособени 14 стопански класа.

В таблица № 32 е показана залесената площ на стопанството по стопански класове при двете последователни инвентаризации.

На практика стопанските класове при двете последователни инвентаризации се различават значително. Обособени са нови стопански класове Иглолистно-широколистен СрН, Буково-габъров високобонитетен за превръщане, Буково-габъров СрНП и Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане. Отпадат Смърчов В, Буков ВП, Буков СрНП, Габъров СрНП, Зимендъбов СрНП, Благунов СрНП и Смесен СрНП.

Следва кратко обяснение за промяната в стопанските класове (общо стопански класове – в ГТ със СтФ и условни в ГТ със ЗСпФ).

Общата площ на залесените горски територии на ТП ДГС “Своге” се е увеличила с **1 488.3 ха**, което е обяснено по-горе в текста.

Стопанският клас Иглолистни култури се запазва със същото име с площ от 3 375,2 ха , като се увеличава с 1 185,9 ха. Това увеличение се дължи на влошеното състояние на иглолистните култури вследствие на корояд, снеголом, снеговал и последващото съхнене, като тук са отнесени и културите от бял и черен бор извън района на естественото им разпространение.

Стопанският клас Бялборови култури се запазва със същото име с площ от 4 245,4 ха, като намалява с 1 320,6 ха. Това намаление от една страна се дължи на изведените санитарни и принудителни сечи довели до смяна на стопанския клас, а от друга на отнасяне на част от насажденията към ИК.

Стопанският клас Черборови култури се запазва със същото име с площ от 3 267,0 ха, като намалява с 331,9 ха. Това намаление от една страна се дължи на изведените санитарни и принудителни сечи довели до смяна на стопанския клас, а от друга на отнасяне на част от културите към ИК.

Стопанският клас Смърчов В отпада за сметка на ИШСрН.

Стопанският клас Иглолистно-широколистен средно и нискобонитетен е новообособен с площ от 500,0 ха. При инвентаризацията от 2015 год. основната част е попадал в СВ.

Стопанският клас Буков високобонитетен се запазва със същото име с площ от 1 292,9 ха, като площта му се увеличава с 466,9 ха, което се дължи на прекатегоризиране на буковите насаждения най-вече БСр.

Стопанският клас Буков среднобонитетен се запазва със същото име с площ от 3 617,6 ха, като площта му се увеличава със 712,6 ха, което се дължи на прекатегоризиране на буковите насаждения най-вече БН.

Стопанският клас Буков нискобонитетен се запазва със същото име с площ от 2 600,0 ха, като площта му намалява със 704,9 ха, което се дължи на прекатегоризиране на буковите насаждения.

Стопанският клас Широколистен високоствъблен се запазва със същото име с площ от 1 690,5 ха, като площта му се увеличава със 165,2 ха, което се дължи основно на преминаване на смесени насаждения от БН и намаляло участие на иглолистните (под 5 десети) в бившите ИК, ББК и ЧБК.

Стопански клас Буков високобонитетен за превръщане с площ 4 534,1 ха отпада, като площта му отива основно към БГВП.

Стопански клас Буково-габъров високобонитетен за превръщане е новообособен с площ от 8 796,5 ха. При инвентаризацията от 2015 год. е попадал основно в БВП, като увеличението идва от смесени буково-габърови насаждения от СмСрНП, както и преоценени от БСрНП.

Стопански клас Буков средно и нискобонитетен за превръщане с площ 4 128,3 ха отпада, като площта му отива основно към БГСрНП стопански клас и към БГВП.

Стопански клас Габъров средно и нискобонитетен за превръщане с площ 2 554,8 ха отпада, като площта му отива основно към БГСрНП стопански клас и в по-малка степен към БГВП стопански клас.

Стопански клас Буково-габъров средно и нискобонитетен за превръщане е новообособен с площ от 4 360,3 ха. При инвентаризацията от 2015 год. е попадал основно в БСрНП и ГСрНП.

Стопанският клас Зимендъбов средно и нискобонитетен за превръщане с площ 4 819,8 ха отпада съгласно приложение № 5 на Наредба № 18, като площта му отива основно към Дъбовия СрНП стопански клас.

Стопанският клас Благунов средно и нискобонитетен за превръщане с площ 706,6 ха отпада съгласно приложение № 5 на Наредба № 18, като площта му отива основно към Дъбовия СрНП стопански клас.

Стопанският клас Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане е с площ от 7 206,8 ха и се формира основно от насажденията на бившите ЗдСрНП, БлСрНП и СмСрНП.

Стопанският клас Церов за превръщане се запазва със същото име с площ от 897,6 ха, като площта му се увеличава с 51,1 ха, което се дължи най-вече на преоценени насаждения от СмСрНП.

Стопанският клас Смесен средно и нискобонитетен за превръщане с площ от 2 249,0 ха, отпада като площта му отива към другите издънкови стопански класове.

Таблица № 32

**За сравнение на горските територии със ЗСпФ и СтФ
по условни стопански класове при двете последователни инвентаризации
(Общо от инвентаризация и в т.ч. държавна собственост по ГСП на ТП ДГС "Своге")**

Условни стопански класове		Общо				
		Площ	%	Площ	%	Разлика
		хектари		хектари		
		2015 г.		2025 г.		+ / -
Иглол. култури	ИК	2189.3	4.6	3375.2	6.8	1185.9
Бялборови култури	ББК	5566.0	11.6	4245.4	8.6	-1320.6
Черборови култури	ЧБК	3598.9	7.5	3267.0	6.6	-331.9
Смърчов В	СВ	688.4	1.4	-	-	-688.4
Иглолистно-широколистен СрН	ИШСрН	-	-	500.0	1.0	500.0
Буков В	БВ	826.0	1.7	1292.9	2.6	466.9
Буков Ср	БСр	2905.0	6.1	3617.6	7.3	712.6
Буков Н	БН	3304.9	6.9	2600.0	5.3	-704.9
Широколистен В	ШВ	1525.3	3.2	1690.5	3.4	165.2
Буков В П	БВП	4534.1	9.5	-	-	-4534.1
Буково-габъров ВП	БГВП	-	-	8796.5	17.8	8796.5
Буков СрН П	БСрНП	4128.3	8.6	-	-	-4128.3
Габъров СрН П	ГСрНП	2554.8	5.3	-	-	-2554.8
Буково-габъров СрНП	БГСрНП	-	-	4360.3	8.8	4360.3
Зимендъбов СрН П	ЗдСрНП	4819.8	10.1	-	-	-4819.8
Благунов СрН П	БлСрНП	706.6	1.5	-	-	-706.6
Дъбов СрНП	ДСрНП	-	-	7206.8	14.6	7206.8
Церов П	ЦП	846.5	1.8	897.6	1.8	51.1
Смесен СрН П	СмСрНП	2249.0	4.7	-	-	-2249.0
Ак. противоерозионен	АП	542.7	1.1	536.7	1.1	-6.0
Келявгабъров	Кгбр	6852.6	14.3	6940.0	14.1	87.4
Всичко ТП ДГС Своге		47838.2	100.0	49326.5	100.0	1488.3

Акациевият противоерозионен стопански клас се запазва със същото име с площ от 536,7 ха, като площта му намалява със 6,0 ха, което се дължи на преоценени насаждения най-вече към ДСрНП стопански клас, поради намаляло участие на акацията в тях.

Келявогабървия стопански клас се запазва със същото име с обща площ от 6 940,0 ха, като общата му площ се увеличава с 87,4 ха за сметка на преоценени лесонепригодни площ и голини.

Разпределението на залесената площ по стопански класове, съобразно техните функции, е посочено в таблица № 33.

Таблица № 33
Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА ПЛОЩ по СТОПАНСКИ КЛАСОВЕ
съобразно техните функции

Стопански класове	Защитни функции	Специални функции	Общо защитни и специални	Стопански функции	Всичко функции	%
	хектари					
Иглол. култури	558.0	1419.7	1977.7	1397.5	3375.2	6.9
Бялборови култури	593.0	1534.0	2127.0	2118.4	4245.4	8.6
Черборови култури	746.8	1624.3	2371.1	895.9	3267.0	6.6
Иглол. Шир. СрН	27.2	301.5	328.7	171.3	500.0	1.0
Буков В	114.1	808.5	922.6	370.3	1292.9	2.6
Буков Ср	569.2	1943.3	2512.5	1105.1	3617.6	7.4
Буков Н	442.8	1542.0	1984.8	615.2	2600.0	5.3
Широколистен В	219.4	1085.8	1305.2	385.3	1690.5	3.4
Буково-габърв В П	1335.7	5211.2	6546.9	2249.6	8796.5	17.8
Буково-габърв СрН П	993.1	2242.2	3235.3	1125.0	4360.3	8.8
Дъбов СрН П	2153.2	2742.1	4895.3	2311.5	7206.8	14.6
Церов П	131.8	607.6	739.4	158.2	897.6	1.8
Ак. противоерозионен	213.7	185.3	399.0	137.7	536.7	1.1
Келявгабърв	1274.9	5275.5	6550.4	389.6	6940.0	14.1
всичко	9372.9	26523.0	35895.9	13430.6	49326.5	100.0

4.4. Турнуси на сеч

Горски територии със защитни и специални функции

4.4.1. Условен стопански клас Иглолистни култури - ИК

Обособен е от чисти и смесени култури с преобладание и водещо участие на бял и черен бор, разположени извън естествения район на разпространение на тези борове, както и култури и насаждения с влошено здравословно състояние в следствие на корояд, снеголом и ледолом на бедни, средно богати, средно богати до богати и богати месторастения.

Санитарното състояние на културите е лошо до средно, като са констатирани повреди на площ от 960,4 ха, с очакваеми загуби 50 666 куб.м.

В голяма част от културите разположени извън естествения район на разпространение и в добро здравословно състояние се наблюдава добро възобновяване с характерната за района растителност. В случаите, когато е налице влошено здравословно състояние възобновителните сечи могат да започнат след преминаване на количествената зрелост на културите, което за района на стопанството е около 45 годишна възраст. Проблемът при тези култури с влошено здравословно състояние е, че процентът на повредите е много висок и те трябва да бъдат планирани със санитарни или принудителни сечи. Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на културите и производство добив на средна и едра строителна дървесина, при турнус на сеч 50 години за културите с влошено санитарно състояние и 60 години за тези в добро здравословно състояние.

4.4.2. Условен стопански клас Бялборови култури - ББК

Обособен е от чисти и смесени култури и насаждения с преобладание и водещо участие на белия бор, като тук са включени чисти и смесени култури с преобладание на бяла мура,

веймутов бор и зелена дуглазка. Културите от бял бор са разположени в естествения му район на разпространение на бедни, средно богати, средно богати до богати и богати месторастения.

Санитарното състояние на културите е средно, като са констатирани повреди на площ от 661,8 ха, с очакваеми загуби 18 840 куб.м.

В голяма част от културите се наблюдава добро възобновяване с характерната за района растителност. Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на културите и производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 80 години за белия и веймутовия бор и 100 години за бялата мур и зелената дуглазка.

4.4.3. Условен стопански клас Черборови култури - ЧБК

Обособен е от чисти и смесени култури и насаждения с преобладание или водещо участие на черния бор в естествения му район на разпространение на бедни, средно богати и богати месторастения.

Санитарното състояние на културите е средно, като са констатирани леки повреди на площ от 354,4 ха.

В голяма част от културите се наблюдава добро възобновяване с характерната за района растителност. Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на културите и производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 80 години за черния бор.

4.4.4. Условен стопански клас Иглолистно-широколистен средно и нискобонитетен - ИШСрН

Обособен е от чисти и смесени култури с преобладание или водещо участие на смърч, както култури и насаждения от иглолистни дървесни видове без преобладание (общият им сбор е до 5 десети) с участие на широколистни в добро санитарно състояние на бедни, средно богати, средно богати до богати и богати месторастения.

Санитарното състояние на културите е добро, като са констатирани общо 114,6 ха леки повреди от снеголом.

Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на културите, производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 100 години и поддържане на смесения характер на насажденията при толериране на широколистните видове, и трансформирането им в широколистно-иглолистни високостъблени насаждения.

4.4.5. Условен стопански клас Буков високостъблени насаждения - БВ

Съставен е от чисти и смесени с преобладание на бук високостъблени насаждения от I и II бонитет. Насажденията са разположени основно на среднобогати букови месторастения.

Санитарното състояние на насажденията е добро, като са установени леки повреди от гниене в престарелите насаждения.

Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на насажденията и производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 50 см при турнус на сеч 140 години.

4.4.6. Условен стопански клас Буков среднобонитетен - БСр

Съставен е от чисти и смесени с преобладание или водещо участие на бук високостъблени насаждения от III и част от IV бонитет. Насажденията са разположени основно на среднобогати букови месторастения.

Санитарното състояние на насажденията е средно, като са установени повреди на площ от 1045,8 ха от гниене, съхнене и снеголом с потенциални загуби 40 729 кум.м.

Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на насажденията и производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 30 см при турнус на сеч 120 години.

4.4.7. Условен стопански клас Буков нискобонитетен - БН

Съставен е от чисти и смесени с преобладание или водещо участие на бук високостъблени насаждения от част от IV и V бонитет. Тук са отнесени и високостъблени габъррови насаждения, независимо от бонитета. Насажденията са разположени основно на среднобогати букови месторастения.

Санитарното състояние на насажденията е средно, като са установени повреди на площ от 528,7 ха от гниене, съхнене и снеголом с потенциални загуби 18 319 кум.м.

Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на насажденията и производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см при турнус на сеч 100 години.

4.4.8. Условен Широколистен високостъблен стопански клас - ШВ

Обособен е от смесени високостъблени насаждения и култури от зимен дъб, благун, червен дъб и цер, и от чисти, и смесени насаждения и култури с участие в състава на сребролистна липа, бреза, трепетлика, планински ясен, явор, орех, кестен, копривка, клен и ива с производителност от I до V бонитет, на бедни, среднобогати и среднобогати до богати месторастения. Тук са включени и култури от клонове тополи, и насаждения от бяла върба и черна елша на крайречни месторастения.

Санитарното състояние на културите и насажденията е средно, като се наблюдават повреди от гниене и суховършии в старите зимендъбови насаждения.

Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на културите и насажденията и производство добив на:

- едра строителна дървесина при турнус на сеч 15 години за клоновете тополи и запазване на брегозащитните функции и на биоразнообразието при турнус на сеч 40 години за бялата върба и 90 години за черната елша.

- едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 100 години за културите и насажденията от червен дъб, цер, планински ясен, явор, клен и ива.

- едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 120 години за насажденията и културите от зимен дъб и благун.

- едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 90 години за насажденията и културите от сребролистна липа.

- едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 60 години за насажденията и културите от бреза.

- едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 40 години за насажденията от трепетлика.

- плодове, без определен турнус за културите от горскоплодни.

4.4.9. Условен Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане - БГВП

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с преобладание и водещо участие на бук и габър от I до III бонитет, разположени на среднобогати, среднобогати до богати и богати букови месторастения.

Санитарното състояние на насажденията е добро.

Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на насажденията, превръщането им в семенни и цел на производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 90 години.

4.4.10. Условен Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане - БГСрНП

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с преобладание и водещо участие на бук и габър от част от III до V бонитет, разположени на бедни, среднобогати и среднобогати до богати букови месторастения.

Санитарното състояние на насажденията е добро.

Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на насажденията, превръщането им в семенни и цел на производство добив на средна строителна дървесина при турнус на сеч 55 години.

4.4.11. Условен стопански клас Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане - ДСрНП

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с преобладание и водещо участие на зимен дъб, благун, клен и космат дъб от III до V бонитет, разположени на бедни, среднобогати и богати месторастения.

Санитарното състояние на насажденията е добро до средно, като са установени леки повреди от суховършии в зрелите насаждения.

Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на насажденията, превръщането им в семенни и цел на производство добив на средна строителна дървесина:

- при турнус на сеч 70 години за групата гори за **задължително превръщане в семенни** и 65 години за групата гори за **смесено стопанисване при държавните горски територии**. Предложеният турнус е съобразен с утвърдените от ИД на ИАГ указания за стопанисване на издънковите дъбови гори. Насоката на стопанисване при насажденията с планирана възобновителна сеч е **трансформация**.

- при турнус на сеч 55 години за горските територии недържавна собственост (общинска, ВСО и частна).

4.4.12. Условен стопански клас Церов за превръщане - ЦП

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с преобладание или водещо участие на цер от III до V бонитет, разположени на бедни и среднобогати месторастения. Поради малката площ тук са отнесени и насаждения от II бонитет.

Санитарното състояние на насажденията е средно, като само на площ от 55,4 ха са установени повреди от суховършия в зрелите насаждения.

Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на насажденията, превръщането им в семенни и цел на производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см:

- при турнус на сеч 65 години за групата гори за **задължително превръщане в семенни** и 60 години за групата гори за **смесено стопанисване при държавните горски територии**. Предложеният турнус е съобразен с утвърдените от ИД на ИАГ указания за стопанисване на издънковите дъбови гори. Насоката на стопанисване е **трансформация**.

- при турнус на сеч 55 години за горските територии недържавна собственост (общинска, ВСО и частна).

- при турнус на сеч 60 години за високобонитетните насаждения при горските територии недържавна собственост (общинска, ВСО и частна).

4.4.13. Условен Акациев противоерозионен стопански клас - АП

Обособен е от чисти и смесени насаждения и култури с преобладание или с водещо участие на акация, от III до V бонитет на много бедни, бедни и среднобогати месторастения.

Санитарното състояние на насажденията е средно, като са установени повреди от суховършия в зрелите насаждения.

Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на насажденията, и производство добив на дребна строителна дървесина и дърва за огрев при турнус на сеч 15 години.

4.4.14. Условен Келявгабъргов стопански клас - Кгбр

Съставен е от чисти и смесени насаждения с преобладание или водещо участие на келяв габър, мъждрян, айлант и леска. Насажденията са от IV и V бонитет. Стопанския клас е разположен основно на бедни и много бедни месторастения.

Здравословното състояние на насажденията е относително добро.

Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на насажденията, жизнеността на дървостойките, биологичното разнообразие, подобряване структурата на дървостойките и пълнотата, и производство добив на дърва за огрев при турнус на сеч 40 години.

Горски територии със стопански функции

4.4.15. Стопански клас Иглолистни култури - ИК

Обособен е от чисти и смесени култури с преобладание или водещо участие на бял и черен бор, разположени извън естествения район на разпространение на тези борове, както и култури и насаждения с влошено здравословно състояние в следствие на корояд, снеголом и ледолом на бедни и средно богати месторастения.

Санитарното състояние на културите е е лошо до средно, като са констатирани повреди на площ от 757,1 ха, с очакваеми загуби 39 244 куб.м.

В голяма част от културите разположени извън естествения район на разпространение и в добро здравословно състояние се наблюдава добро възобновяване с характерната за района растителност. При тях могат да се планират отгледни сечи до 50 години включително а след тази възраст – възобновителни сечи, всички с насока трансформация. В случаите, когато е

налице влошено здравословно състояние възобновителните сечи могат да започнат след преминаване на количествената зрелост на културите, което за района на стопанството е около 45 годишна възраст. Проблемът при тези култури с влошено здравословно състояние е, че процентът на повредите е много висок и те трябва да бъдат планирани със санитарни или принудителни сечи. Цел на стопанисване е производство добив на средна и едра строителна дървесина, при турнус на сеч 50 години за културите с влошено санитарно състояние и 60 години за тези в добро здравословно състояние.

4.4.16. Стопански клас Бялборови култури - ББК

Обособен е от чисти и смесени култури и насаждения с преобладание или водещо участие на белия бор, като тук са включени чисти и смесени култури с преобладание на европейска лиственица, веймутов бор и зелена дуглазка. Културите от бял бор са разположени в естествения му район на разпространение на бедни, средно богати и средно богати до богати месторастения.

Санитарното състояние на културите е средно, като са констатирани повреди на площ от 663,7 ха, с очакваеми загуби 18 263 куб.м.

В голяма част от културите се наблюдава добро възобновяване с характерната за района растителност. Цел на стопанисване е производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 80 години за белия и веймутовия бор и 100 години за зелената дуглазка.

4.4.17. Стопански клас Черборови култури - ЧБК

Обособен е от чисти и смесени култури и насаждения с преобладание или водещо участие на черния бор в естествения му район на разпространение на бедни и средно богати месторастения.

Санитарното състояние на културите е средно, като са констатирани повреди на площ от 149,5 ха, с очакваеми загуби 5 168 куб.м.

В голяма част от културите се наблюдава добро възобновяване с характерната за района растителност. Цел на стопанисване е производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 80 години за черния бор.

4.4.18. Стопански клас Иглолистно-широколистен средно и нискобонитетен - ИШСрН

Обособен е от чисти и смесени култури с преобладание или водещо участие на смърч, както култури и насаждения от иглолистни дървесни видове без преобладание (общият им сбор е до 5 десети) с участие на широколистни, в добро санитарно състояние на средно богати и средно богати до богати месторастения.

Санитарното състояние на културите е добро, като са констатирани общо 61,9 ха леки повреди от снеголом.

Цел на стопанисване е производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 100 години, поддържане на смесения характер на насажденията при толериране на широколистните видове, и трансформирането им в широколистно-иглолистни високостъблени насаждения.

4.4.19. Стопански клас Буков високобонитетен - БВ

Съставен е от чисти и смесени с преобладание на бук високостъблени насаждения от I и II бонитет. Насажденията са разположени на среднобогати, среднобогати до богати и богати букови месторастения.

Санитарното състояние на насажденията и културите е добро до средно, като са установени леки повреди от гниене в зрелите насаждения.

Цел на стопанисване е производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 50 см при турнус на сеч 140 години.

4.4.20. Стопански клас Буков среднобонитетен - БСр

Съставен е от чисти и смесени с преобладание или водещо участие на бук високостъблени насаждения от III и част от IV бонитет. Насажденията са разположени на среднобогати, среднобогати до богати и богати букови месторастения.

Санитарното състояние на насажденията е средно, като са установени повреди на площ от 431,9 ха от гниене, съхнене и снеголом с потенциални загуби 19 139 куб.м.

Цел на стопанисване е производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 30 см при турнус на сеч 120 години.

4.4.21. Стопански клас Буков нискобонитетен - БН

Съставен е от чисти и смесени с преобладание или водещо участие на бук високоствъблени насаждения от част от IV и V бонитет. Тук са отнесени и високоствъблени габърви насаждения, независимо от бонитета. Насажденията са разположени основно на среднобогати и среднобогати до богати букови месторастения.

Санитарното състояние на насажденията е средно, като са установени повреди на площ от 112,0 ха от гниене, съхнене и снеголом с потенциални загуби 4 014 кум.м.

Цел на стопанисване е производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см при турнус на сеч 100 години.

4.4.22. Стопански клас Широколистен високоствъблен - ШВ

Обособен е от смесени високоствъблени насаждения и култури от зимен дъб, благуи, червен дъб и цер, и от чисти, и смесени насаждения и култури с участие в състава на дребнолистна липа, бреза, джанка и трепетлика с производителност от I до V бонитет, основно на бедни и среднобогати месторастения. Тук са включени и култури от клонове тополи, и насаждения с водещо участие на бяла върба и черна елша на крайречни месторастения.

Санитарното състояние на културите и насажденията е средно, като се наблюдават повреди от гниене и суховършии в зрелите зимендъбови насаждения.

Цел на стопанисване е производство добив на:

- едра строителна дървесина при турнус на сеч 15 години за клоновете тополи, запазване на брегозащитните функции и на биоразнообразието при турнус на сеч 40 години за бялата върба и 90 години за черната елша.
- едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 100 години за културите и насажденията от червен дъб и цер.
- едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 120 години за насажденията и културите от зимен дъб и благуи.
- едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 90 години за насажденията и културите от дребнолистна липа.
- едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 60 години за насажденията и културите от бреза.
- едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 40 години за насажденията от трепетлика.

4.4.23. Стопански клас Буково-габърв високобонитетен за превръщане - БГВП

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с преобладание или водещо участие на бук и габър от I до III бонитет, разположени на среднобогати, среднобогати до богати и богати букови месторастения.

Санитарното състояние на насажденията е средно, като са установени повреди от гниене и снеголом на площ от 261,2 ха.

Цел на стопанисване е превръщането на насажденията в семенни и цел на производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 90 години.

4.4.24. Стопански клас Буково-габърв средно и нискобонитетен за превръщане - БГСрНП

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с преобладание или водещо участие на бук и габър от част от III до V бонитет, разположени на бедни, среднобогати и среднобогати до богати букови месторастения.

Санитарното състояние на насажденията е средно, като са установени повреди от гниене, снеговал и снеголом на площ от 42,1 ха.

Цел на стопанисване е превръщането на насажденията в семенни и цел на производство добив на средна строителна дървесина при турнус на сеч 55 години.

4.4.25. Стопански клас Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане - ДСрНП

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с преобладание и водещо участие на зимен дъб, благуи и клен от III до V бонитет, разположени на бедни и среднобогати месторастения.

Санитарното състояние на насажденията е добро до средно, като са установени леки повреди от суховършия в зрелите насаждения.

Цел на стопанисване е превръщането на насажденията в семенни и цел на производство добив на средна строителна дървесина:

- при турнус на сеч 70 години за групата гори **за задължително превръщане в семенни и 65 години за групата гори за смесено стопанисване при държавните горски територии**. Предложеният турнус е съобразен с утвърдените от ИД на ИАГ указания за стопанисване на издънковите дъбови гори. Насоката на стопанисване при насажденията с планирана възобновителна сеч е **трансформация**.

- при турнус на сеч 55 години за горските територии недържавна собственост (общинска, ВСО и частна).

4.4.26. Стопански клас Церов за превръщане - ЦП

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с преобладание или водещо участие на цер от III до V бонитет, разположени на бедни и среднобогати месторастения.

Санитарното състояние на насажденията е добро.

Цел на стопанисване е превръщането на издънковите насаждения в семенни и цел на производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см:

- при турнус на сеч 65 години за групата гори **за задължително превръщане в семенни и 60 години за групата гори за смесено стопанисване при държавните горски територии**. Предложеният турнус е съобразен с утвърдените от ИД на ИАГ указания за стопанисване на издънковите дъбови гори. Насоката на стопанисване е **трансформация**.

- при турнус на сеч 55 години за горските територии недържавна собственост (общинска, ВСО и частна).

4.4.27. Стопански клас Акациев противоерозионен - АП

Обособен е от чисти и смесени насаждения и култури с преобладание или с водещо участие на акация, от III до V бонитет на много бедни, бедни и среднобогати месторастения.

Санитарното състояние на насажденията е средно, като са установени повреди от суховършия на площ от 19,7 ха в зрелите насаждения.

Цел на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на насажденията, производство добив на дребна строителна дървесина и дърва за огрев при турнус на сеч 15 години.

4.4.28. Стопански клас Келявгабър - Кгбр

Съставен е от чисти и смесени насаждения с преобладание или водещо участие на келяв габър и леска. Насажденията са от IV и V бонитет. Стопанския клас е разположен основно на бедни и много бедни месторастения.

Здравословното състояние на насажденията е относително добро, като се наблюдават 5,0 ха площ повреди от суховършии.

Цел на стопанисване е поддържане жизнеността на дървостойките, биологичното разнообразие, подобряване структурата на дървостойките и пълнотата, и производство добив на дърва за огрев при турнус на сеч 40 години.

4.5. Видове гори

За всички залесени площи е определен вида гора съгласно Приложение № 5 от Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии. В таблица № 34 е посочено разпределението на залесената площ по видове гора и условни стопански класове.

В електронен вариант са изготвени таксационни таблици по видове гори и са дадени в приложенията.

Таблица № 34
Разпределение на залесената площ по видове гори и условни стопански класове

Видове гори	Стопански класове															Общо	%
	ИК	ББК	ЧБК	ИШСрН	БВ	БСр	БН	ШВ	БГВП	БТСрНП	ДСрНП	ЦП	АП	Кгбр			
	хектари																
1. Гори от бял бор	2995.1	3978.8	-	62.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7036.2	14.3	
1.1 - Естествени гори от бял бор	21.8	1483.3	-	10.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1515.3	3.1	
1.2 - Култури от бял бор в естеств. зона на разпростр.	1185.5	2495.5	-	52.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3733.1	7.6	
1.3 - Култури от бял бор – извън естеств. зона на разпростр.	1787.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1787.8	3.6	
2. Гори от черен бор	380.1	-	3267.0	26.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3673.2	7.5	
2.1 - Естествени гори от черен бор	-	-	85.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	85.2	0.2	
2.2 - Култури от черен бор в естеств. зона на разпростр.	252.8	-	3181.8	26.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3460.7	7.0	
2.3 - Култури от черен бор – извън естеств. зона на разпростр.	127.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	127.3	0.3	
3. Гори от смърч	-	-	-	411.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	411.6	0.8	
3.1 - Естествени гори от смърч	-	-	-	1.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.7	-	
3.2 - Култури от смърч в естеств. зона на разпростр.	-	-	-	374.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	374.1	0.7	
3.3 - Култури от смърч – извън естеств. зона на разпростр.	-	-	-	35.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35.8	0.1	
6. Гори от бяла и черна мура	-	0.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4	-	
6.2 - Култури от бяла и черна мура	-	0.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4	-	
9. Култури от чужди иглолистни видове	-	266.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	266.2	0.5	
10. Букови гори	-	-	-	-	821.3	2750.7	1571.6	-	-	-	-	-	-	-	5143.6	10.4	
10.1 - Семенни букови гори	-	-	-	-	821.3	2750.7	1571.6	-	-	-	-	-	-	-	5143.6	10.4	
11. Термофилни букови гори	-	-	-	-	471.6	866.9	553.1	-	-	-	-	-	-	-	1891.6	3.8	
11.1 - Семенни термофилни букови гори	-	-	-	-	471.6	866.9	553.1	-	-	-	-	-	-	-	1891.6	3.8	
12. Гори от зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	891.3	-	-	-	-	-	-	891.3	1.8	
12.1 - Семенни гори от зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	891.3	-	-	-	-	-	-	891.3	1.8	
13. Смесени дъбови гори (здб, бл, цр)	-	-	-	-	-	-	-	337.9	-	-	-	-	-	-	337.9	0.7	
13.1 - Естествени семенни смесени дъбови гори	-	-	-	-	-	-	-	225.2	-	-	-	-	-	-	225.2	0.5	
13.2 - Култури от дъбове	-	-	-	-	-	-	-	112.7	-	-	-	-	-	-	112.7	0.2	
14. Гори от цер	-	-	-	-	-	-	-	151.3	-	-	-	-	-	-	151.3	0.3	
14.1 - Семенни гори от цер	-	-	-	-	-	-	-	151.3	-	-	-	-	-	-	151.3	0.3	
15. Гори от космат дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.9	-	-	-	1.9	-	
15.1 - Естествени гори от космат дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.9	-	-	-	1.9	-	
16. Крайречни гори	-	-	-	-	-	-	-	23.1	-	-	-	-	-	-	23.1	0.1	
16.1 - Естествени крайречни гори	-	-	-	-	-	-	-	13.6	-	-	-	-	-	-	13.6	0.1	
16.2 - Култури от хибридни тополи и др. бързораст. видове	-	-	-	-	-	-	-	9.5	-	-	-	-	-	-	9.5	-	
18. Гори от обикновен кестен	-	-	-	-	-	-	-	8.2	-	-	-	-	-	-	8.2	-	
18.2 - Кестенови култури	-	-	-	-	-	-	-	8.2	-	-	-	-	-	-	8.2	-	
19. Гори от обикновен габър	-	-	-	-	-	-	475.3	-	-	-	-	-	-	-	475.3	1.0	
19.1 - Семенни гори от обикновен габър	-	-	-	-	-	-	475.3	-	-	-	-	-	-	-	475.3	1.0	
20. Гори от липи	-	-	-	-	-	-	-	66.4	-	-	-	-	-	-	66.4	0.1	
20.1 - Естествени липови гори	-	-	-	-	-	-	-	65.0	-	-	-	-	-	-	65.0	0.1	
20.2 - Култури от липа	-	-	-	-	-	-	-	1.4	-	-	-	-	-	-	1.4	-	
21. Смесени широколистни гори (плас, яв, лп) - естествени	-	-	-	-	-	-	-	96.7	-	-	-	-	-	-	96.7	0.2	

Видове гори	Стопански класове															Общо	%
	ИК	ББК	ЧБК	ИШСрН	БВ	БСр	БН	ШВ	БГВП	БТСрНП	ДСрНП	ЦП	АП	Кгбр			
	хектари																
22. Гори от бреза	-	-	-	-	-	-	-	69.4	-	-	-	-	-	-	69.4	0.1	
22.1 - Естествени гори от бреза	-	-	-	-	-	-	-	47.3	-	-	-	-	-	-	47.3	0.1	
22.2 - Култури от бреза	-	-	-	-	-	-	-	22.1	-	-	-	-	-	-	22.1	-	
23. Група издънкови за превръщане	-	-	-	-	-	-	-	34.9	8796.5	4360.3	7204.9	897.6	-	-	21294.2	43.2	
23.1 - Издънкови термофилни букови гори	-	-	-	-	-	-	-	-	3763.9	497.0	-	-	-	-	4260.9	8.6	
23.2 - Издънкови букови гори	-	-	-	-	-	-	-	-	3590.1	1152.7	-	-	-	-	4742.8	9.6	
23.3 - Издънкови гори от зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5082.0	-	-	-	5082.0	10.4	
23.4 - Издънкови смесени дъбови гори	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2122.9	-	-	-	2122.9	4.3	
23.5 - Издънкови церови гори	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	897.6	-	-	897.6	1.8	
23.6 - Издънкови гори от обикновен габър	-	-	-	-	-	-	-	-	1442.5	2710.6	-	-	-	-	4153.1	8.4	
23.7 - Естествени гори от трепетлика	-	-	-	-	-	-	-	34.9	-	-	-	-	-	-	34.9	0.1	
24. Гори от акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	536.7	-	536.7	1.1	
25. Гори от келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6940.0	6940.0	14.1	
27. Орехови култури	-	-	-	-	-	-	-	11.3	-	-	-	-	-	-	11.3	-	
ВСИЧКО	3375.2	4245.4	3267.0	500.0	1292.9	3617.6	2600.0	1690.5	8796.5	4360.3	7206.8	897.6	536.7	6940.0	49326.5	100.0	

В таблица № 35 са дадени средните таксационни показатели на отделните видове гори и общо за гората.

Таблица № 35
За средните таксационни показатели на отделните видове гори и общо за гората

Вид гора	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
	ха	%	години			куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	без клони	с клони	без клони	с клони
1.1 - Естествени гори от бял бор	1515.3	3.1	29	III (3.0)	0.65	68	2.30	3487	103720	135755	60	60
1.2 - Култури от бял бор в естеств. зона на разпростр.	3733.1	7.6	51	IV (3.8)	0.67	186	3.66	13647	693185	839010	20	20
1.3 - Култури от бял бор – извън естеств. зона на разпростр.	1787.8	3.6	53	IV (3.7)	0.71	206	3.95	7057	368173	442730	-	-
2.1 - Естествени гори от черен бор	85.2	0.2	26	III (3.2)	0.63	83	2.99	255	7030	9275	20	20
2.2 - Култури от черен бор в естеств. зона на разпростр.	3460.7	7.0	59	IV (3.7)	0.71	244	4.17	14435	842930	1002485	-	-
2.3 - Култури от черен бор – извън естеств. зона на разпростр.	127.3	0.3	56	IV (4.0)	0.66	196	3.57	455	24890	29730	-	-
3.1 - Естествени гори от смърч	1.7	-	15	I (1.0)	0.60	59	4.12	7	100	140	-	-
3.2 - Култури от смърч в естеств. зона на разпростр.	374.1	0.8	54	I (1.2)	0.76	272	5.06	1894	101580	125105	-	-
3.3 - Култури от смърч – извън естеств. зона на разпростр.	35.8	0.1	51	I (1.1)	0.83	262	5.14	184	9380	11650	-	-
6.2 - Култури от бяла и черна мура	0.4	-	60	I (1.0)	0.80	350	5.00	2	140	170	-	-
9 - Култури от чужди иглолистни видове	266.2	0.5	52	I (1.1)	0.77	367	7.10	1890	97600	120485	-	-
10.1 - Семенни букови гори	5143.6	10.4	104	III (3.2)	0.64	213	2.41	12382	1094125	1261290	500	540
11.1 - Семенни термофилни букови гори	1891.6	3.8	104	III (3.0)	0.63	211	2.26	4280	398655	456625	375	425
12.1 - Семенни гори от зимен дъб	891.3	1.8	104	V (4.9)	0.55	112	1.14	1019	99735	114420	40	40
13.1 - Естествени семенни смесени дъбови гори	225.2	0.5	88	V (4.7)	0.55	107	1.32	298	24040	27725	10	10
13.2 - Култури от дъбове	112.7	0.2	37	III (2.8)	0.82	138	2.87	324	15545	19640	10	10
14.1 - Семенни гори от цер	151.3	0.3	101	V (4.8)	0.54	113	1.25	189	17140	19795	-	-
15.1 - Естествени гори от космат дъб	1.9	-	50	V (5.0)	0.80	47	1.05	2	90	100	-	-
16.1 - Естествени крайречни гори	13.6	-	47	III (3.2)	0.55	95	2.21	30	1285	1450	-	-
16.2 - Култури от хибридни тополи и др. бързораст. видове	9.5	-	29	II (2.4)	0.50	162	7.26	69	1535	1780	-	-
18.2 - Кестенови култури	8.2	-	63	III (3.0)	0.64	179	2.80	23	1465	1835	-	-
19.1 - Семенни гори от обикновен габър	475.3	1.0	79	IV (3.9)	0.62	121	1.74	827	57320	67690	30	35
20.1 - Естествени липови гори	65.0	0.1	96	V (4.7)	0.61	147	1.62	105	9530	10705	-	-
20.2 - Култури от липа	1.4	-	54	V (5.0)	0.71	171	2.86	4	240	270	-	-
21 - Смесени широколистни гори (пляс, яв, лп) - естеств.	96.7	0.2	56	IV (3.5)	0.50	58	1.49	144	5625	6615	15	15
22.1 - Естествени гори от бреза	47.3	0.1	14	III (3.3)	0.63	20	0.97	46	945	1090	-	-
22.2 - Култури от бреза	22.1	-	46	IV (3.9)	0.57	98	2.17	48	2160	2490	-	-
23.1 - Издънкови термофилни букови гори	4260.9	8.6	73	II (2.1)	0.70	169	2.40	10232	717795	840895	45	45
23.2 - Издънкови букови гори	4742.8	9.6	72	II (2.3)	0.72	167	2.46	11685	790020	932305	234	270
23.3 - Издънкови гори от зимен дъб	5082.0	10.3	69	IV (4.2)	0.68	107	1.63	8274	541717	605365	20	20
23.4 - Издънкови смесени дъбови гори	2122.9	4.3	61	IV (4.2)	0.67	103	1.80	3811	218210	246740	85	90
23.5 - Издънкови церови гори	897.6	1.8	73	IV (4.1)	0.62	95	1.41	1268	85195	94010	70	80
23.6 - Издънкови гори от обикновен габър	4153.1	8.4	62	III (3.0)	0.74	141	2.42	10041	584295	703490	175	185
23.7 - Естествени гори от трепетлика	34.9	0.1	32	III (2.7)	0.62	81	2.26	79	2835	3305	25	30
24 - Гори от акация	536.7	1.1	35	IV (4.2)	0.67	65	2.09	1121	35085	37805	10	10
25 - Гори от келяв габър	6940.0	14.2	68	V (4.8)	0.73	29	0.44	3086	203730	228190	20	20
27 - Орехови култури	11.3	-	59	IV (3.8)	0.50	87	1.50	17	985	1205	-	-
ОБЩО	49326.5	100.0	70	IV (3.5)	0.69	145	2.28	112717	7158030	8403365	1764	1925

ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Тази инвентаризация е изработена от колектив при "Агролеспроект" ЕООД, София, с водещи лесоинженери: инж. Свилен Андреев, инж. Емилиян Илиев, инж. Николай Колев лесоинженери: инж. Стоян Колев, Явор Пенков, Михаил Александров, Салих Хасанузун и техник лесовъди: Цветко Георгиев, Денислав Димитров, Христо Трифонов и Мехмед Кавунски.

Теренната работа е извършена от 03.06.2024 до 28.11.2024 година, а камералната - от 29.11.2024 година до 30.05.2025 година.

При картирането на гората за картна основа са използвани топографски карти в мащаб 1:10 000 (от 1972 година). Използвани са също така и стопанските карти от миналото устройство в мащаб 1:10 000. За цялата територия на стопанството са използвани мащабиранци цифрови ортофото снимки (мащаб 1:10 000) от 2023 година.

Планиметрирането на площите и изработването на необходимите карти са извършени от водещ лесоинженер Венета Петрова и техник ГС Райна Хаджимитева и Ива Цонкова.

Контролен специалист на обекта е инж. Илия Ангелов.

Използваните бонитетни и растежни таблици са следните:

Бял бор (култури)	Кръстанов, Беляков, Шиков
Бял бор (насаждения)	Тюрин
Черен бор (култури)	Цаков
Черен бор (насаждения)	Недялков
Смърч	Тюрин
Ела	Герхард
Бук (семенен)	Недялков
Бук (издънков)	Недялков, Кръстанов, Беляков
Дъб (семенен)	Вименауер
Дъб (издънков)	Шустов
Липа (семенна)	Армашеску, Тома, Децей, Дорин
Липа (издънкова)	Матвеев, Мотин
Ясен	Вименауер
Тополи	Кръстанов, Беляков, Попски
Трепетлика	Тюрин
Бреза	Тюрин
Акация	Ж. Георгиев
Върба	Ж. Георгиев
Елша	Давидов
Келяв габър	Ж. Георгиев

Запасът на зрелите семенни насаждения е определен по метода пълно клупиране или на реласкопичните пробни площи (метод на Битерлих) в зависимост от конкретните условия. Всички граници на семепроизводствените насаждения са стабилизирани на терена с жълта боя, а защитените територии (ПЗ и ЗМ) с бяла и червена боя.

Запасът на младите, средновъзрастните и дозряващите насаждения и култури е определен по растежни таблици, при минимална височина 3 метра.

Инвентаризацията влиза в сила след утвърждаването и със Заповед на Изпълнителния директор на ИАГ и е в сила до утвърждаване на следващата.